

Vol. V

No. 3

27th February, 1975.
(Thursday)
8 Phalgun, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	255
Short Notice Questions and Answers	.. 276
Message from the Council.	. 282
Matters under Rul 341 :	
re : Lorry accident near Suryapet town on 24-2-75.	.. 282
re : Grievances of A. P. Public Health & Hospital Employees Union.	. 283
re : Non-availability of water in K. C. Canal.	. 285
re : Levy of land and education cess on additional assesment on commercial crops.	. 286
re : Allotment of funds for Bibinagar-Nadikudi railway line in the Railway Budget.	288
Message from the Council :	
re : Election of Council Members to the Committee on Subordinate Legislation.	. 289
Point of Information :	
re : Supply of copies of Narasimham Committee Report on Municipal Administration.	. 290
Calling Attention Matters :	
re : Permission to allow three persons in autorickshaws.	290
re : Creation of a Plastic Surgery Unit in Rayalaseema.	. 291

[Contd. on 3rd cover.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri R. Dasaratharama Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen:

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Sri M. Yellappa
4. Dr. (Mrs.) Fathimunnisa Begum

Secretary : Sri G. Ramachandra Naidu.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENTS—(Contd.)

	PAGES
Calling Attention Matters —Contd.	
re : Forcible collection of land revenue from ryots in Nandigama taluk. ..	293
re : Compensation claimed by Sri M. T. Raju, Ex-Chief Secretary for land acquired for Steel Plant at Visakhapatnam ..	293
re : Fire accidents in Visakhapatnam taluk.	299
re : Irregularities in enrolling voters in Akunur, Vemada, etc. villages in Vuyyuru Constituency. ..	300
Papers laid on the Table :	
re : Report on the Decisions of the Business Advisory Committee of 26th February, 1975. .	303
Voting of Demands for Grants for 1975-76 ;	
Demand No. XI—Transport Department ..	303
(Voted)	

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twenty Fourth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 26th February, 1975

The House met at Half Past Eight of the Clock

(Mr Speaker, Sri R. Dasaratharama Reddy in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ALLOTMENT OF GOVERNMENT QUARTERS TO THE EMPLOYEES IN
HYDERABAD CITY

231—

*5465-Q —Sri A Sreeramulu (Eluru):—Will the Minister for Finance be pleased to state .

(a) whether it is a fact that two separate waiting lists of Telangana and Andhra employees in regard to allotment of Government quarters in Hyderabad city are maintained ,

(b) whether allotment is made in the ratio of two Telangana and one Andhra if so, the justification for the same ,

(c) whether the criteria for deciding seniority in the waiting list is the date of coming to Hyderabad city, if so, whether it does not confer any undue benefit on one section of employees ;

(d) the objection for maintaining only one list with date of entry into Government service as the basis ?

Minister for Finance (Sri P Ranga Reddy) —(a) Yes Sir, in respect of all the employees except in the case of the Senior officers, Junior officers and physically handicapped persons.

*An asterisk before the names indicates confirmation by the Member.

(b) Yes, Sir Since the Government Quarters in occupation by the Andhra employees were more than 2/3rds of the total No. of quarters in the twin cities and the quarters in occupation by the Telangana employees were less than 1/3rd of the total No. of quarters resulting in an imbalance in the quarters occupied by the Andhra and Telangana employees, it was decided in March, 1970 that allotment of vacancies in Government quarters in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad as may arise in future in respect of the existing houses as also in respect of the houses to be built or acquired in future, be made in the ratio of 1:2 i.e. one quarter for Andhra employees and 2 quarters for Telangana employees, till the over-all ratio approximately became 2:1 i.e. two quarters for Andhra employees and one quarter for Telangana employees ;

(c) The seniority of an employees in the respective waiting lists (Andhra and Telangana) for purposes of Government allotment of quarters is reckoned from the date of his joining duty in Greater Hyderabad. Since separate waiting lists for Andhra and Telangana employees are maintained and the quarters are allotted in the ratio of 2:1 between Andhra and Telangana employees from these lists, the question of conferring any undue benefit on one section of the employees does not arise

(d) The Government have decided that the period of continuous stay of the employees, both Andhra and Telangana, working in the State Government Offices in Greater Hyderabad, should be the criterion for purposes of seniority for allotment of Government quarters in Greater Hyderabad. If one waiting list is maintained on the basis of the date of entry of the employees into Government service and the Government quarters are allotted to the employees on that basis, a situation would arise where an employee who was working in any District and transferred to an office in Greater Hyderabad, will have to be allotted a Government Quarters, if he has put in more service than the employees in the waiting list who have been residing in Greater Hyderabad for a longer period than the employee who came to Hyderabad on transfer.

Sri A. Sreeramulu:—This is a very important issue because our Chief Minister has been proclaiming that his main policy is to protect the integrity of the State. When that is our policy, I am unable to understand as to how we can have different standards for different things with different reasons. Firstly let me remind the Finance Minister that Rs 2½ crores expenditure incurred on the construction of quarters was debited to Andhra budget. This was taken note of while calculating the Telangana surpluses. This is very relevant point and the Finance Minister has to bear in mind. When that is so, what exactly is the rationale in having the ratio of 2.1. The Finance Minister

says to remove the imbalance, it was done so. On what basis this balance was arrived at because the object of construction of quarters in Hyderabad City was to provide some shelter to the people coming from Andhra to Hyderabad City. It is not a facility for all the persons who are already residing in the City. So, what is the basis for deciding this balance and to come to conclusion that there is imbalance?

Secondly in regard to determination of seniority it is said to be reckoned from date of joining in the Hyderabad City. Most of the Telangana employees have been in the City and no Andhra employee can be senior if the date of joining is to be reckoned for counting the date of seniority. Andhra employees came here in the year 1956. So, what exactly is the scientific basis to take the date of joining as the criterion?

Sri P. Ranga Reddy:—First of all, there is no question of imbalance as it stands. 2:1 ratio is accepted after a considerable thought was bestowed. As things stand today, if you take occupation position for which I can give the figures, the House will appreciate the position, Sir.

So far as the total number of quarters in various colonies is concerned they are 582. Andhra employees occupying the quarters 347 i.e. 56.2% and the Telangana employees occupying the quarters 224 i.e. 43.8%. So far as this is concerned, since it has satisfied, the position has been reverted back as to allot 2 to Andhra employees and one to Telangana employee.

In regard to 2 RTs. total number of quarters — 1176. Andhra employees occupying — 1002 i.e. 85.2% and Telangana employees occupying 166 i.e. 14.8%.

In regard to 3 RTs there are 340 quarters. Andhra employees occupying—258 i.e. 76% and Telangana employees occupying—68 i.e. 24%. Till such time, this imbalance is removed, it was decided in 1970 to allot 2 quarters to Telangana employees and one to Andhra employees.

In regard to employees who ever they may be, either Andhra or Telangana, who owns a House in the City or even a dependent owns a House, that employee is not entitled to get any of these Houses.

In regard to joining of service, registration has to be done on this basis of their joining of the service. Either for the Telangana employee or for those who come from Kurnool, Vijayawada, Eluru, etc., it is all the same. Simply their services will not be taken into consideration. They have to register their names requesting for the Houses in the Office and that list is maintained. According to that list, allotment will be done. The Government is trying to rectify.

Sri A. Sreeramulu — I am referring to a particular point. Most of the Andhra employees came from Andhra area and most of the Telangana employees are here since a long time. How far it is equitable to apply the seniority principle. The Minister says that there is imbalance in regard to allotment of Government quarters. What about hundreds of C.I.B. Quarters that were allotted to Hyderabad employees. Whether the Government has taken that point into consideration.

Sri P. Ranga Reddy:— That may be prior to formation of the Andhra Pradesh State. I am giving the figures of the newly constructed Colonies at Malakpet, Erram Manzil, Patigadda, Sanjeevareddy nagar, Kundan Bagh, Uppuguda, Saidabad Colony.

8-40 a.m. The Hon. member also knows that some of the C.I.B. Quarters were constructed earlier before the formation of Andhra Pradesh. Though they were first constructed on the rental basis, on hire purchase basis most of the houses were allotted to those employees that were occupying, before the formation of Andhra Pradesh. As I said, these figures are taken only from the date of the formation of Andhra Pradesh, and this is applied to the newly constructed houses.

Sri C.V.K. Rao (Kakinada):—Why should the Government talk in terms of Telangana and Andhra, while they boast outside that they have created a unified State. In regard to the housing, should not the Government consider it as a primary responsibility to give a house to all those, irrespective of the places—where the man is born etc. How long will it take to provide a house for its own employees in this wonderful City?

Sri P. Ranga Reddy :—Regarding this talk of Andhra and Telangana, I hope the hon. member will not get hurt if I say the member himself is more responsible than myself.

Sri C.V.K. Rao :—Let him not discriminate. They should not exploit Andhras against Telangana and Telangana against Andhra.

Mr. Speaker:—I will give you a chance to ventilate your grievance.

Sri C.V.K. Rao :—It will help him. It is a commonsense point of view.

Sri P. Ranga Reddy:—I never had in my mind either now or in the past, in this matter, like Andhra and Telangana. I always feel we are all Andhras and Telugu people. This has arisen out of this supplementary. I would only appeal not only the hon. member who has put this supplementary but all the members of this House to forget this matter now, for the future and for all the time to come.

Sri A. Sreeramulu:—Then remove this from your G.O. i.e., this Andhra and Telangana. Have only Andhra Pradesh. Why do you

follow double standards ? What you talk, you must act, why these words ?

Sri P Ranga Reddy:—There are no double standards This is only to remove some imbalances

Sri C.V K Rao.—Then why do you talk about imbalances ? Between one section and the other sections .

Mr. Speaker.—This is not a debate

Sri C V K Rao.—Yes This is not a debate But we want to tell the Minister precisely and slowly of his view point

Sri P Ranga Reddy —It is true that we have to provide housing to quite a large number of employees It is the desire of the Government to see that every employee that stays here gets a house. Due to paucity of funds and due to meagre resources, and due to the priority, we are forced to give to other sectors and I am not able to push through the construction of large number of houses at the movement But certainly it is the desire of the Government to see that everybody without keeping in mind this Andhra and Telangana, should get this facility as soon as possible But at the moment I cannot comit by what time I will be able to fulfil.

శ్రీ సిపాన్ కాళయ్య (వాల్యం):— ఈ క్వార్టర్స్ ఎలాబ్ మెంట్ గురించి తెలంగాణా సర్వీసెస్ సొసైటీ యేషన్ వారు తమ ఎంప్లాయిస్ కే అన్వాయం జరుగుతున్నదని అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుందా ? ఉంటే, దానిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ? అందరికీ క్వార్టర్స్ ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో—ఆంధ్రగాని, తెలంగాణాగాని—కనీసం, ఇళ్ళు లేని ఎంప్లాయిస్ కు వారు కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసుకుంటే ప్రభుత్వం ఉచితంగా స్థలాలను కేటాయించడానికి నిర్ణయం తీసుకుంటుందా .

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :—తమకు తెలిసినటువంటివే—యూ క్లాస్-4 గా వున్నటు వంటి వారికి వారు కోఆపరేటివ్ సంస్థలద్వారా, ఇతరత్రా ఇళ్లు కట్టుకుంటాము, దానికి దోహదం చేయమని వస్తే, వారికి ఉచితంగా కాకపోయినప్పటికీ, చాలా కన్ సెషనల్ రేటుకి వారికి యివ్వడం జరిగింది. ఈ మధ్యకూడా ఒక ప్రాంతంలో దాదాపు 1600 మందికి పైగా ఆ విధంగా ఇవ్వడం జరిగింది. ముందుకూడా ఆ విధంగా, ముందుకు వచ్చేవారికి తోడ్పడాలన్నదే ప్రభుత్వం యొక్క అభిమతం. పోతే, ఇళ్ళు తక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి, ఆంధ్రులు అనకుండా, తెలంగాణా వారు అనకుండా చాలామంది ఎంప్లాయిస్ కు, ఇంకా యీ ఇళ్ళను అధికంగా కట్టించి—మాకు ఎన్ని సంవత్సరాలున్నా వెయిటింగ్ లిస్టులో ఉన్నప్పటికీ ఇళ్ళు లభించడం లేదని పలుమార్లు రిప్రజెంటేషన్స్ ఇవ్వడంకూడా జరిగింది. There are still who should get these houses as many as 4500 to 5000 yet.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు):—అదృష్టా. ముఖ్యమంత్రి గారు అనేకదఫాలు యీ కాసనపథలో—నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందినవాడిని,

తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందినవాడిని కాదు : అనే పద్ధతిలో జవాబు చెప్పేవారు. అటువంటప్పుడు, యింకా యీ ఆంధ్ర, తెలంగాణ అనే నిష్పత్తిలో ఎందుకు నిర్ణయిస్తున్నారు? వెంటనే, యీ నెలలోనే దీనిని ఎత్తివేసి, అవసరాలనుబట్టి, ప్రయోగిస్తే బట్టి యీ ఇళ్ళను కేటాయించేవిధంగా నిర్ణయించి, ఆ ప్రకారం చేయడానికి పూనుకుంటారా? శెంటిమెంట్ ఎగ్రిమెంటు ప్రకారమూ పోవడము లేదు, అన్ని తీసివేశారు; మంత్రుల సంఖ్యకూడా 14-12 వుంది, అక్కడకూడా యీ నిష్పత్తి పాటించడంలేదు, ఉపముఖ్యమంత్రి వదలికూడా తీసివేశారు; అన్నీ తీసివేసినప్పుడు ఇక్కడమాత్రం ఎందుకు యీవిధంగా చెయ్యాలి? అవసరాన్నిబట్టి, లేక యింకేదయినా ప్రయోగిస్తే బేసిన్సు నిర్ణయించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—నేను చెప్పాను—అవసరం అన్నది ప్రధానమైనది. ఇది ఎత్తివేసినా, ఎత్తివేయకున్నా, అదంతా మనసులో పెట్టుకోకుండా అవసరాన్ని బట్టి, కోరికనుబట్టి, ఇక్కడవుండే రూల్సును దృష్టిలోపెట్టుకుని చేస్తాం. సాధ్యమైనంత త్వరలో అసలు యీ మాట అనేది రాకుండా చేయడానికి కూడా ఒక పద్ధతి నా భావంలో వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో యింకా అయిదువేలమంది లోపుగావున్న ఎంప్లాయిస్ కు ప్రొవైడ్ చేయగలిగితే మొత్తం అందరికీ ప్రొవైడ్ చేసినట్లవుతుందని చెప్పారు. అటువంటప్పుడు హౌసింగ్ బోర్డు ద్వారాను, తరువాత కోఆపరేటివ్స్ ద్వారాను విజిన్ ఫ్రైవ్ ఇయర్స్ ఒక స్కిము ఏర్పాటు చేసి, యీలోగా మొత్తం ఎంప్లాయిస్ అందరికీ హౌసింగ్ ఫెసిలిటీ క్రియేట్ చేయడం ద్వారా, యీ ఆంధ్ర తెలంగాణ అనే జాతియొక్క విచ్ఛిన్నం కోరే వారికి అవకాశం లేకుండా చేయడం కొరకు ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకోదు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ప్రభుత్వం అటువంటి సద్భావంతోనే ఉన్నది. నా కోరిక కూడా మనం ఎక్కువగా యీ కోఆపరేటివ్ సెక్టర్ లో ఎల్. ఐ. సి నుంచి నిధులు సేకరించి, లేదా ఎక్కడ అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుందో అక్కడ నుంచి ఎక్కువగా ధనాన్ని యీ కార్యక్రమం కొరకు సేకరించి చెయ్యాలనే భావం వున్నది. మంచి సలహా యిచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. అది నేను ఆలోచన చేస్తాను అని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Sriramulu :—Now we have not only two regions but 3 regions. The Minister has only worked out imbalance as between Andhra and Telangana. What exactly is the imbalance in respect of Rayalaseema? Why not the Government immediately sell away all these quarters, realise money and embark upon a huge programme of construction? So that, all the 5000 can be provided.

Sri P. Ranga Reddy :—We were trying to forget the two regions. Why should we again think in terms of two regions. It is not arising on the regional basis. The basis was the employees who have come from the other parts of this area to this area, as the integrated Andhra Pradesh was constituted. Therefore this is no

strictly on the basis of regions. If you want to create more there will be more regions. Regarding the question of selling away the houses also, I will bear in mind. The question of selling away of the house also, I will bear in mind which was just now suggested by Hon'ble Member Sri Vanka Satyanarayana. I will keep this suggestion in mind. 8-50 a.m.

REPORT OF THE JUTE COMMITTEE

232—

*5296-Q.—Sri M Nagi Reddy (Gurajala) :—Will the Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether the report of the Jute Committee has been finalised and submitted to the Government ;

(b) if so, whether a copy of the report be placed on the of the House ;

(c) the recommendations accepted therein by the Government;

(d) whether any recommendations were rejected by the Government ; and

(e) if so the reasons therefor?

The Minister for Agriculture (Sri J Chokka Rao).—(a) There is no Jute Committee as such from whom a report is due to Government and hence the question does not arise

b, c, d, and e, —Does not arise

ఎ. :—ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపవలసిన జనపనార కమిటీ అంటూ ఏది లేదు. కాబట్టి యీ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

బి. సి. డి. ఇ. :—తావు లేదు

FOREIGN TOUR OF THE CHIEF SECRETARY IN CONNECTION WITH THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIES IN THE STATE

233—

*5448-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulu reddy :—Will the Minister for Industries be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Chief Secretary to the Government of A.P. toured foreign countries during the months of August and September, 1974 in connection with the development of Industries in the State ;

(b) the number of industries for which technical and other assistance has been secured ; and

(c) the names of those industries and the places where they will be located in the State?

* The Minister for Industries (Sri P. Basu Reddy.):—(a) Yes Sir, b, c, . A statement is placed on the table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

Caluse (b):—Technical Collaboration Agreements have been concluded in respect of (1) Tyres and Tubes Project in London and (2) Connectors Project in Tokyo

i) Details of the process to the imported, terms of Foreign Collaboration Agreement, training of technicians etc., in respect of Particle Board Project have been discussed and finalised with Foreign Collaborations at Zurich.

ii) Important issues relating to the flow of funds and the appointment of a Chief Technical Advisor from the United Nations Development Programme have been discussed with United Nations Development Programme authorities at New York in respect of Sponge Iron Project of the Corporation

iv) Proposals of Andhra Pradesh Mining Corporation for improvement in the processing of Asbestos with the Assistance from United Nations Development Programme have been discussed with the United Nations Development Programme authorities.

v) Foreign Collaboration terms and training of Indian Personnel in respect of Printing Machinery Project were discussed with Harris Inter Type in London.

vi) Discussions were held with M/s. Mitsuri at Tokyo so as to expedite the despatch of spares ordered by the Andhra Pradesh State Electricity Board for the Kothagudem Thermal Power Station and also about the deputation of Engineering personnel required by the Andhra Pradesh State Electricity Board.

vii) Proposals of a Japanese Firm (C Itoh) considering the establishment of an Allumina processing unit at Visakhapatnam were discussed.

viii) Matters relating to the schedule of delivery of machines and payment of royalty/know how in respect of the expansion programme of M/s. Indo Nippon Precision Bearings Limited were discussed with M/s. Koyo Seika Company in Japan

~~Caluse~~ (c):—The location and the names of the Projects proposed are as under:—

1. Tyres and Tubes Project-Guntur District.
2. Connectors Project-Medak District.

3. Partule Board Project-Medak District.
4. Sponge Iron Project-Khammam District
5. Printing Machinery Project-Vijayawada

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ప్రధాన కార్యదర్శిగారు సౌ హృద్య పర్యటన చేసినట్లున్నది యీ జవాబు చదివితే చర్చలలో పాల్గొనినట్లున్నది కానీ వాటి ఫలితమేమిటో యీ టేబిల్ మీద పెట్టలేదు ఆయన విలాస యాత్రా చేశారా? విలాస యాత్ర ఎంతకాలం జరిగింది? అనుకున్న దానికంటే ఒక నెల ఎక్కువగా జరిగింది కదా. దానిని ప్రభుత్వం అనుమతించిందా? దానికి ఎంత ఖర్చయింది? ఒక్కొక్క సీట్‌లో, ఒక్కొక్క దేశంలో ఎన్నెన్ని రోజులున్నారు?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—అనుకున్నదానికంటే ఒక నెల జాస్తి అయిందనడం కరెక్టు కాదు. He was abroad from 22—8—1974 to 17—9—1974 about 3 weeks. He has concluded an agreement and then he and discussions with Spong Iron Project, USA.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఆయన కుమార్తె అమెరికాలో ఉన్న మాట వాస్తవమేనా? వీరు అక్కడ ఎన్ని రోజులు వున్నారు? మంత్రిగారు ఆయన దాదాపు ఒక నెల వున్నట్లు ఒప్పుకుంటున్నారు దానికి ఖర్చు ఎంత అయింది? రెండు ఎగ్రిమెంట్స్‌కు ఒక నెల ఎందుకు కావలసివచ్చింది? చర్చలలో పాల్గొనడానికి దేశదేశాలూ ఎందుకు తిరగవలసివచ్చింది?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—అది విలాసయాత్ర కాదు ఆయన చాలా ఉప యోగకరమైన కార్యాలు చేశాడు ఆయన వెళ్ళిన దేశాలలో అమెరికాలో ఆయన కుమార్తె ఉన్నమాట వాస్తవమే. అయితే, ఆయన వారిని చూడడానికి యీ టైము వినియోగించలేదు. He availed 10 holidays to be with his daughter.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఇక్కడ రి టటమ్స్ యిచ్చారు ఇటు వంటి చర్యలు జరపాలంటే వివిధ పరిశ్రమలకు సంబంధించి టెక్నికల్ నాలెడ్జి కావాల్సి ఛీఫ్ సెక్రటరీ ఎడ్మినిస్ట్రేటర్ అయితే కావచ్చు వారితో పాటు చర్చలలో సహాయపడడానికి టెక్నికల్ పర్సన్సును పంపించారా? లేక సో తే వెళ్ళినవని అంతా వర్గం కాదా?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—టెక్నికల్ పర్సనెల్ ఆయన వెంట వెళ్లలేదు. He went there primarily as the Chairman of the A. P. Development Corporation and incidentally he discussed the matters relating to Mining Corporation and spare parts of the Electricity Board

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—రెండు ఎగ్రిమెంట్స్ చేశారు అది వేరే విషయం ఆ దేశాలే కాకుండా యితర దేశాలు కూడా వెళ్ళారు. ఒకసారి వెళ్ళిన రకునాథ తిరిగి రావడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు ఈ పరిశ్రమలగురించి నెగోషియేట్ చేసి, ఎగ్రిమెంట్స్ రావాలంటే టెక్నికల్ నాలెడ్జి వున్న పర్సన్సుకూడా వుండాలి

కదా టెక్నికల్ వర్క్స్ను తేకుండా ఒక్క ఫీల్డ్ సెక్రటరీనే గుంపించడం వల్ల వర్క్స్ నెరవేరదు. కాబట్టి వారి పక్కటన ఏండుగే దా?

Sri P. Basu Reddy —After a'l, he went there for preliminary discussions relating to sponge Iron mainly to discuss about the financial assistance from the U.N.D. Then he had some preliminary technical discussions also. He as the Chief Secretary of the State and also as the Chairman of the A.P. Development Corporation, had very good experience in the project and over and over he is an IAS man with rich experience in the industry. So he held discussions even as regards technical matters.

శ్రీ టి. నరసింహారెడ్డి (జమ్మలమడుగు) —ఫీల్డ్ సెక్రటరీగారు హాస్టల్స్ చేసే విషయం మంత్రిగారికి నుండుగా తెలుసా? వారు మంత్రిగారి అనుమతి తీసుకొని వెళ్ళారా?

Sri P. Basu Reddy —He went there with the permission of the Government. Government permitted him to go abroad for this purpose.

Sri A. S. Sriramulu —The Chief Secretary went abroad on a pleasure trip and exploited the generosity of our benign Government. If he went in the capacity of the Chairman of the Corporation, the Chief Executive of the Corporation is the Managing Director, but he was not taken along with him. The Minister knew this very well. I would like to know what exactly the expenditure involved for this discussion? What is his technical competence. Let the Minister accept his mistake.

Sri P. Basu Reddy —Details of expenditure have not been given here. The expenditure is met by A.P. Development Corporation, by the Mining Corporation and by the Electricity Board.

Sri A. S. Sriramulu —Is it not the Government money? That is not private money.

Sri P. Basu Reddy —Of course, As Mr. Sriramulu suggesting that the Minister should accept the mistake, I do not think that there is any mistake and therefore, there is no need for accepting the mistake.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు మిస్టేక్ తేదన చెప్పారు. గవర్నమెంటు పర్మిషను తీసుకొని వెళ్ళాడు అన్నారు. గవర్నమెంటు అంకే, మంత్రిగారు కాదా? అయినే గవర్నమెంటా? అయినే పర్మిషను తీసుకొని వెళ్ళారా? గవర్నమెంటు పర్మిషన్ అంటే ఎవరు పర్మిషను ఇచ్చారు?

Sri P. Basu Reddy :—The Chairman, A.P. Development Corporation is not a part of the Government. He went abroad not as Chairman of the Corporation and as such he obtained the permission of the Government.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ . —తేబిలుమీద పెట్టినదానితో ఏ. భాగానికి టైర్స్, థండ్ ట్యూబ్స్ ప్రాజెక్టు గుంటూరు మెడక్ జిల్లాలోని నెక్టార్స్ ప్రాజెక్టు—

సాగుగుర్ ప్రాజెక్టుల విషయం చెప్పారు అవి పైనలైజు అయినాయా? బీటూ ఏ తేదీలోగా పూర్తిరంగిస్తుంది?

సాంగ్ ఐరన్ ప్రాజెక్టులో ప్రాగ్రెసు బాగానే ఉండి కనెక్టర్స్ ప్రాజెక్ట్ 9-00 a.m. క్లులో కూడా ఎగ్రిమెంట్ క్లిక్చూట్ చేసారు టైర్స్, టూల్స్ విషయంలో డన్లవ్తో ఫారిన్ కొలాబ రెస్ట్ ఎగ్రిక్యూట్ చసుకోవడం జరిగింది. మొదట ఎ.వి. రెడ్డి గారిని బా పార్టీ ముందుకు వచ్చారు. తరువాత తప్పుకున్నారు. తరువాత వజీర్ సుల్తాన్ వారు కోప్రమోటరుగా ఎన్నుకోబడ్డారు అక్కడ సైట్ సెలెక్ట్ చేయడం జరిగింది. కెడ్డల్ స్టేస్ చేసారు కెక్కుటి ప్రారంభం కాలేదు. అన్ని ప్రాగ్రెసులో ఉన్నాయి They are all joint ventures, they are in progress.

శ్రీ నల్లారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — ఐడీసీ అధ్యక్షులుగా పోయారు, ఛీఫ్ సెక్రటరీగా కాదని ఎన్నికై గారు అంటున్నారు ఛీఫ్ సెక్రటరీగా కాకపోతే మైనింగు కార్పొరేషన్ ఆరపున ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు లిరపు ఎందుకు మాట్లాడారు? ఆయన వెళ్ళడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చే వైలు పరిశ్రమలను త్రిగారి వద్దకు వచ్చిందా? వారి ద్వారా పాపైనదా? బిరెడ్డి గారికి ఆ విషయం తెలియదు కదా. నిజం ఒప్పుకోండి. ఆ మూడు కార్పొరేషన్లు ఎంత ఇచ్చి ఐనదో తేబిలుపై పెడతారా?

శ్రీ పి బిరెడ్డి — ఎంజి ఖర్చు ఐనదో తేబిలుపై పెడతాను. నేనేమి అబద్ధం చెప్పవలెదు He also went to look to the work of the Electricity Board and Mining Corporation అని చెప్పాను. The expenditure is to be shared in proportion to the work done abroad of these three Undertakings, viz A P I D C, Electricity Board and Mining Corporation. The file did come to me before he left the country

GAME SANCTUARY IN ADILABAD DISTRICT TO SAVE THE WILD BISON

234—

*5623 Q—Smt J Eshwari Bai (Yella Reddy) — Will the Minister for Forests be pleased to state

(a) whether there is any proposal to create a game sanctuary in Adilabad district to save the wild Bison;

(b) if so, the details thereof?

The Minister for Forests (Sri Ibrahim Ali Ansari) — (a&b) There is already a Wild Life Sanctuary in Adilabad district by name 'Kawal Wild Life Sanctuary' in which all wild animals including Bison are given special protection. The question of improving the sanctuary by creating more water and fodder sources, protection measures etc, is under consideration of the Chief Conservator of Forests and his proposals will be considered to the extent possible with reference to the financial position etc, after they are finalised and sent to Government by the Chief Conservator of Forests

Sri. M. Omkar (Narsampeta) Whether Government have received complaints that even though there is a Game Sanctuary in existence, still hunting is going on?

Sri Ibrahim Ali Ansari: No Sir

FIXATION OF MINIMUM WAGES TO AGRICULTURAL LABOURERS

235—

*5427 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Labour be pleased to State

(a) whether the Government have fixed the minimum wages to Agricultural labourers in the State;

(b) if so whether the lists showing the details of the same will be supplied to the Members,

(c) whether any memoranda were received by the Govt. stating that the prescribed wages are very low in view of the rise in prices,

(d) whether the Government have noticed the fact that in some areas the wages prescribed by the Government are much lower than the prevailing wages; and

(e) if so, the steps taken by the Government for the revision?

* The Minister for Labour (Sri T. Anjiah).—(a) Yes Sir,

(b) The Government have revised the minimum rates of Wages in G.O Ms.No. 663 Employment and Social Welfare (Labour-II) Department dated 30-8-74. A copy of the G.O. is placed on the table of the House.

(c) No, Sir.

(d & e) The wages notified for different Zones are the minimum wages. Where any category of employee is actually in receipt of higher rates of wages than those specified he/she shall continue to get the benefit of such higher rates of wages.

The Committee which was appointed by the Government for the revision of minimum rates of wages in agriculture went into all aspects including the cost of living index and prevalent rates and have suggested the rates. Government, after due consideration of the various aspects, issued orders fixing the minimum wages for the employment.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

Minimum Wages Act, 1941—Revision of minimum rates of wages
for employment in Agriculture — Notifications — Issued

EMPLOYMENT AND SOCIAL WELFARE (LAB II) DEPT

G.O.Ms. No 663

Dated 30th August, 1974.

Read —

1. G.O Ms No. 945 Home (Lab II) Dept., dt 13-6-68
2. G O Ms No 1357 Home (Lab II) Dept., dt. 11-10-1971.
- 3 G.O.Ms No 799 Home (Lab II) Dept , dt 5-7-1973.
4. From the Secretary, Minimum Wages Committee, Lr.No FI/16734/73, dt. 29-1-1974.
5. From the Chairman, Minimum Wages Committee, Lr.No. FI/ 16734/73, dt. 28-1-1974
6. From the Commr of Labour, Lr No DI/1227/72, dt. 18-2-1974

ORDER

The Director of Printing Stationery and Stores Purchase Hyderabad is requested to publish the appended notification in an Extraordinary issue of the Andhra Pradesh Gazette dated 31st August, 1974 in English and in the language of the State and to furnish 10 copies to this Department and 7,000 copies of the notification to the Commissioner of Labour Hyderabad urgently The G O should contain the address entries also

2 The Director of Translation is requested to furnish to the Director of Printing, Stationery and Stores Purchase Hyderabad with requisite number of Translation in Telugu and Urdu of the notification immediately.

3. This order issues with the concurrence of Home (Ptg.) Department-wide their U O.No 3270/A/Ptg/74-1, dated. 29-8-1974
(By Order and in the name of the Governor of Andhra Pradesh)

M.A. HALEEM

Secretary to Government

The Chief Inspector of Establishments, Hyderabad (10 copies)

All Collectors.

All Extension officers (Agriculture) and Village Level Workers through District Collectors.

The Director of Agriculture, Andhra Pradesh Hyderabad.

All other Heads of Departments.

The Board of Revenue, Andhra Pradesh, Hyderabad

Copy to the Chief Secretaries to Government of Tamil Nadu/Karnataka/Kerala/Maharashtra/Madhya Pradesh/Orissa

The Secretary to the Government of India, Ministry of Labour, New Delhi (5 copies)

The Director of Information & Public Relations, Andhra Pradesh, Hyderabad.

The Station Director All India Radio, Hyderabad.

The Director, Labour Bureau, Simla

The food and Agriculture Department

All other departments of Secretariat

Forwarded By Order

Sd/-

Section Officer

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 3 and sub-section (2) of section 5 of the Minimum Wages Act, 1948 (Central Act 11 of 1948) and after considering the advice of the Committee appointed under clause (a) of sub-section (1) of section 5 of the said Act, the Governor of Andhra Pradesh hereby —

(a) fixes the minimum rates of wages specified in column (3) of Schedule I payable in respect of the class of work in agricultural employment specified in column (2) thereof, in the State of Andhra Pradesh; and

(b) revises the minimum rates of wages as specified in column (3) of Schedule II payable to the employees specified in Column (2) thereof, in respect of the class of work in agricultural employment in State of Andhra Pradesh.

These minimum rates of wages shall be payable with effect from the date of publication of this notification in the Andhra Pradesh Gazette.

SCHEDULE-I

Sl No (1)	Class of Work (2)	All inclusive minimum rates of wage (3)		
		Zone-I Rs.p	Zone-II Rs.p	Zone-III Rs.p
1.	Digging	4.00 per day	3.50 per day	3.00 per day
2	Stacking.	4.00 -do-	3.50 -do-	3.00 -do-

SCHEDULED - II

Sl No	Class of work or employee	All inclusive minimum rates of wages		
1.	2.	3		
		ZONE-I	ZONE-II	ZONE-III
		Rs P	Rs P	Rs P
I FARM SERVANTS OR ATTACHED WORKERS				
I	Adult Farm Servant	1,200-00 per annum	1 000-00 per annum	800-00 per annum
II CASUAL LABOUR —				
2	Ploughing	4-00 per day	3-50 per day	3-00 per day
3	Threshing			
4	Sowing	Men 3-50 do	2-75 do	2-50 do
5	Transplanting			
6	Harvesting	Women 3-00 do	2-50 po	2-20 do
7	Weeding	Men 3-00 do	2-50 do	2-25 do
		Women 2-25 do	2-00 do	2-00 do
8	Any other light operations not involving skill or hazard	Men 3-00 do	2-50 do	2-25 do
		Women 2-25 do	2-00 do	2-00 do

Note (1) Children where employed shall be paid fifty percent of wages as fixed or revised for adults as the case may be

(2) Where any category of employee is actually in receipt of higher rates of wages than those specified above, he/she shall continue to get the benefit of such higher rates of wages

(3) Zone-I comprises the following areas —

VISAKHAPATNAM DISTRICT PRAKASAM DISTRICT

Anakapalle Taluq.

Chirala Taluq

Addanki Taluq

FAST GODAVARI DISTRICT NELLORE DISTRICT

Kakinada Taluq.

Amalapuram Taluq

Kovur Taluq

Razole Taluq.

Nellore Taluq

R amachandrapuram Taluq

Kothapeta Taluq

CHITTOOR DISTRICT.

Rajahmundry Taluq

Pithapuram Taluq

Chittoor Taluq.

Peddapuram Taluq,

WEST GODAVARI DISTRICT

CUDDAPAH DISTRICT.

Kovvur Taluq.

All villages in the Ayacut

Narasapur Taluq

area under K. C. Canal

Tadepallegudem Taluq.

Tanuku Taluq

KURNOOL DISTRICT

Bhimavaram Taluq

Eluru Taluq.

Kurnool Taluq.

Nandyala Taluq

KRISHNA DISTRICT,

Nandikothur Taluq.

Bandar Taluq

NIZAMABAD DISTRICT

Divi Taluq.

Gannavaram Taluq.

Bodhan Taluq.

Vijayawada Taluq

Banswada Taluq.

Gudivada Taluq.

Nizamabad Taluq.

Kaikaluri Taluq.

Armur Taluq

GUNTUR DISTRICT

NALGONDA DISTRICT

Tenali Taluq

Huzurnagar Taluq

Bapatla Taluq

Miryalaguda Taluq

Rapalle Taluq.

Guntur Taluq.

MAHABOBNAGAR DISTRICT

Sattenapalli Taluq.

Narsaraopet Taluq.

Alampur Taluq.

Palnad Taluq.

HYDERABAD DISTRICT

Hyderabad urban area comprising the area covered by the Municipal Corporation and including all places within a distance of 8 KMs. from the periphery of the Corporation.

(4) Zone-II comprises the following areas:—

VISAKHAPATNAM DISTRICT NELLORE DISTRICT

Visakhapatnam Taluq	Kavali Taluq
Yalamanchilli Taluq	Gudur Taluq.
Vizianagaram Taluq.	Sulurpet Taluq
Bhimunipatnam Taluq	Venkatagiri Taluq.
Non-Agency areas of Narsipatnam Tq	Rapur Taluq
-do- Chintapalli Tq	Atmakur Taluq.
-do- Paderu Tq.	Udayagiri Tq

-do- Chodavaram Tq.	<u>ANANTHAPUR DISTRICT</u>
-do- Srungavarapukota Tq.	

SRIKAKULAM DISTRICT

Srikakulam Taluq.	Gooty Taluq.
Chipurupalli Taluq.	Hindupur Taluq
Bobbili Taluq.	Tadepatri Taluq.
Pathapatnam Taluq	Kadiri Taluq.
	Rayadurg Taluq

Narasannapeta Taluq

CHITTOOR DISTRICT

Tekkali Taluq.	
Sompeta Taluq.	Bangarupalayam Taluq
Ichapuram Taluq	
Non-Agency areas of:—	
Salur Taluq.	Parvathipuram Taluq
	Palakonda Taluq

East Godavari District

Tuni Taluq Prathipadu Taluq.

West Godavari District

Chintalapudi Taluq Non-agency areas of Polavaram Taluq

Krishna District,

Tiruvur Taluq Jaggarahpeta Taluq Nandigama Taluq
Nuzvid Taluq

Guntur District.

Vinukonda Taluq.

Prakasam District.

Ongole Taluq Kandur Taluq. Giddalur Taluq.

Warangal District.

Warangal Taluq Mahaboobabad Taluq

Medak Taluq Sangareddy Taluq Zaheerabad Taluq

Khammam District

Khammam Taluq Madhura Taluq

Mahaboobnagar District.

Mahabubnagar Taluq Shadnagar Taluq. Wanaparthy Taluq.

Gadwal Taluq. Atmakur Taluq.

Chandravaram Taluq. Kalahasti Taluq Satvavedu Taluq.

Putturu Taluq. Madanapalli Taluq. Vayalpad Taluq

Punganuru Taluq.

Karimnagar District.

Sirsilla Taluq Huzurabad Taluq Karimnagar Taluq

Peddapalli Taluq. Metpalli Taluq. Jagtial Taluq.

Cuddapah District

Cuddapah Taluq Kamalapuram Taluq.

Jammalamadugu Taluq Proddatur Taluq

Rajampeta Taluq

} Other than villages in K.C. Canal area.

Kurnool District

Adoni Taluq. Allagadda Taluq. Atmakur Taluq, Banganapalli

Taluq Aluru Taluq. Koilkuntla Taluq.

Nizamabad District.

Kamareddy Taluq Yellareddy Taluq

Nalgonda District,

Suryapet Taluq, Bhongir Taluq- Nalgonda Taluq.

Ramannapeta Taluq. Deverakonda Taluq.

Adilabad District.

Khanapur Taluq. Nirmal Taluq. Non-scheduled area of Lakshettipet Taluq.

Hyderabad District.

Medchal Taluq. Hyderabad East Taluq. Hyderabad West Taluq. Vikarabad Taluq.

(5) Zone-III comprise the following areas:—

Visakhapatnam District.

Agency areas of Narsipatnam Taluq Chintapalli Taluq.

Paderu Taluq Chodavaram Taluq Siungavarapukota Taluq.

Srikakulam District

Agency areas of Salu Taluq, Pavathipuram Taluq

Palakonda Taluq.

East Godavari District.

Yellavaram Taluq Rampachodavaram Taluq

West Godavari District

Agency areas of Polavaram Taluq

Prakasam District.

Markapur Taluq. Kanigiri Taluq Podili Taluq Darsi Taluq.

Medak District

Narayankhed Taluq. Jogipet Taluq Narsapur Taluq

Gajwel Taluq, Siddipet Taluq.

Khammam District

Yellandu Taluq. Boorgampadu Taluq Nagur Taluq.

Bhadrachalam Taluq Kothagudem Taluq.

Karimnagar District.

Manthani Taluq

Anantapur District

Kalyandurg Taluq Dharmavaram Taluq. Urvakonda Taluq.

Penukonda Taluq Madakasira Taluq

Chittoor District,

Palmaner Taluq. Kuppam Taluq.

Cuddapad District

Rayachoti Taluq. Pulivendla Taluq Badrel Taluq. Siddavatam Taluq,

Kurnool District

Dhone Taluq Pathikonda Taluq

Nizambad District.

Madnur Taluq.

Mahaboobnagar District.

Kalvakurthi Taluq. Kollapur Taluq. Nagarkurnool Taluq.
Kakhthal Taluq. Kodangal Taluq. Achampet Taluq.

Hyderabad District

Ibrahimpattanam Taluq. Chevella Taluq. Parga Taluq.
Thandur Taluq.

Warangal District.

Jangaon Taluq. Parkal Taluq. Mulug Taluq. Narsampet Taluq.

Adilabad District.

Utnur Taluq. Mudhol Taluq. Asifabad Taluq.

Adilabad District

Sirpur Taluq. Chennur Taluq. Adilabad Taluq. Boath Taluq,
Scheduled Areas of Lakshetipet Taluq

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—తేబిలుపైని పెట్టిన పెడూల్లులు 2 చూస్తే రు 2-8 లు మధ్యన మినిమమ్ వేజ్ ఉంది కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇంకా తే ఎక్కువే ఇస్తున్నారు. కొన్నిచోట్ల తక్కువ ఇస్తున్నారు. జీవనవ్యయం పెరిగిన దృష్ట్యా, భార్య భర్తలు ఇద్దరు పనికివెళ్లారని అనుకున్నా—వ్యవసాయ కూలీలకు పని సీజనల్ గా దొరుకుతుంది—రు. 2లతో ఈ రోజులలో బ్రతకడం శక్యమేనా? ధరల పెరుగుదల రీత్యా రివైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకోదు?

Sri T. Anjaiah :—This is the recent and revised one of 1974 వేజెస్ ఎక్కువ ఉన్నచోట కంటిన్యూ అవుతాయి. తక్కువ ఉన్నచోట కాంప్ర మైజ్ చేసుకుని ఎక్కువ చేసుకుంటున్నారు.

Sri M. Narayana Reddy :—In the Schedule three Zones have been specified as 1, 2, 3, and in the same District different taluks were included in different Zones for the purpose of giving more or less wages. Now, the question is :

1. On what basis these Zones have been formed; and
2. Whether any census of the Agricultural Labourers have been taken?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—జీవనవ్యయ సూచిక తిసుకొని కోస్ట్ ఫీడ్స్ చేశారు. The Cost of Living Index for 1963-65 have been published by the Labour Bureau which are the most appropriate for this purpose. అగస్టు 1971 కు 280 కి పెరిగింది 64 శాతం పెరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. వరకురామనాయుడు (పార్వతీపురం) :—వ్యవసాయ కూలీలకు మినిమం వేజెస్ నిర్ణయించడానికి టేసిస్ ఏమిటి? ఏ సైంటిఫిక్ డేటా మీద ఫిక్సు చేశారు? అదే పోలంమీద పనిచేసే వ్యవసాయదారుడు, అతని భార్య పనిచేసి ఏమిటి? వారు కూడా బ్రతకడానికి వీలుగా ఫీడ్స్ చేస్తారా? దానికి డేటా ఉన్నదా? ఉన్నట్లయితే వ్యవసాయ సంఘం ధరలు, వేజ్, రైతుకూలీలకు క్రమంకూ లింక్ చేసి మినిమం ప్రభుత్వం వద్ద ఉంచా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అధ్యక్షా, నేను చెప్పాను కదా లివింగ్ యిండెక్సును తీసుకుని యితర స్టేటులలో యిన్ఫర్మేషను తీసుకుని ఏ ఏరియాస్ లో ఎలా ఉండాలో ఆ విధముగా ఫిక్సేషన్ చేశాము 9-10 a m

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) —మినిమం వేజ్స్ ఫిక్సు చేసేదానిలో ప్లావింగ్ కి, క్రెపింగ్ కి సోయింగ్ కి ట్రాన్స్ ప్లాంటేషన్ కి బిడింగ్ కి నాలుగు రూపాయలు నిర్ణయించారు. 6 రూపాయలుకు తక్కువలేకండా యిస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ రేటును రివైజ్ చేసి అలోచన ప్రభుత్వానికి ఉండా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—నేను మొదలే మనవిచేశాను. దీనికంటే ఎక్కువ వేజ్స్ ఉంటే అవే కంటిన్యూ జాతాయి. ఇవి మినిమం వీటికంటే ఎక్కువ యివ్వ వచ్చు. అక్కడ ఉన్న సంఘాలతో కాంప్రామైజు చేసి అగ్రిమెంటు చేసుకుని యివ్వవచ్చు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇతర స్టేట్స్ లో ఎంపేరు చేశారన్నారు ? పంజాబులో కేరళలో 8 రూపాయలు 9 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఇంప్లిమెంటేషను కోసం మెషినరీ ఉండా ? తక్కువ వున్నచోట పెంచే మెషినరీ వుండా ?

Sri T. Anjiah. —We have authorised the B. D. Os and Extension Officers to implement these new wages; we have also instructed the Labour Inspectors; they are implementing

పంజాబులో వల కూడా డేటా కలెక్టు చేశాము యూ పీ అండ్ కేరళా అల్ సో గుజరాత్, మధ్య ప్రదేశ్ రూ 4 50 లు దినానికి యిస్తున్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి —ఇచ్చిన రేట్స్ దినానికా ? వర్కింగు అవర్స్ ఎన్ని ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— వర్కింగు అవర్స్ ఏమీ లేదు. 8 అవర్స్ ఉండవచ్చు

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్నం-2).— అధ్యక్షా, ఇవి మినిమం వేజ్స్ అన్నారు విశాఖపట్నంలో నాలుగున్నర యిస్తున్నారు. అనకాపల్లిలో 8 రూపాయలు ఉంది. లేబరు మినిష్టరుగారు చెప్పింది వారు వింటే ఎక్కువ యిస్తున్నారంటారు పెరిఫెక్టులను బట్టి మీరు నిర్ణయించిన రేట్లు....

శ్రీ టి. అంజయ్య :—మేము చేసినదికాదు దానిమీద కమిటీచేశారు. కమిటీ లో వల పార్లమెంటు, హౌస్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, ఆయన చైర్మన్. కమిటీ మెంబర్స్. రామకృష్ణయ్య, కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మంచి ఇంకా లక్ష్మీదేవిగారు, రాఘవరెడ్డిగారు, ఉమారెడ్డిగారు, కె సుబ్బారావుగారు ఎ. ఐ. టి. యు. సి. నుంచి ఉన్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—సీడ్-బెడ్ వేజిని నిర్ణయం చేస్తారా ? వ్యవసాయ కూలీలకు 8 నెలల కంటే తక్కువగానే వసి ఉంటుంది. సంవత్సరంలో తక్కిన కాలానికి వారికి ప్రభుత్వం అన్ ఎంప్లాయిమెంటు రిలీఫ్ ఏర్పాటుచేస్తారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ప్రస్తుతం ఏమీలేదు. ఎక్కడి సీడ్ బెడ్ వేజ్స్ లేవు. రావుగారు చెప్పినది విచారిస్తున్నాను.

Protected Water Supply to Hanamakonda And
Warangal Towns

236—

*5517 Q.— Srimati J. Eshwari Bai.— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether the State Government have taken up the work in Manjira to provide protected water supply to Hanamakonda and Warangal towns, and

(b) if not, when will they be in a position to initiate the same?

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu):— (a) No

(b) Does not arise.

Training Of B.C. And Candidates For I.A.S.

239—

*5453 Q.— Sri Ch. Phaduram Naidu.— Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that in Tamilnadu provision is made for the training of Backward Classes and Scheduled Castes and Tribes for the I.A.S. Examination at Government cost; and

(b) if so, whether the State Government also will conduct such training courses?

The Minister for Social Welfare and Technical Education (Sri B. Sriramamurthy):— (a) Yes, Sir. The Tamilnadu Government established a pre-examination Training Centre for coaching Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates for by the Union Public Service Commission.

The matter is under consideration.

శ్రీ చీకటి వరశురామనాయుడు:— అటువంటి ఫెసిలిటీ బాక్ వర్కు క్లాస్సిక్కు ఏర్పాటు చేసినట్లు కనిపించలేదు. బాక్ వర్కు క్లాస్సిక్ వారికి కూడా ఈ ఫెసిలిటీ కలుగజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి. శ్రీరామమూర్తి:— ప్రయత్నం చేస్తాము.

Appointment Of Full Time Jailor For Sub- Jails

240—

*5734 Q.— Sri M. Nagi Reddy.— Will the Minister for Law be pleased to state:

(a) whether the Government have decided to appoint full time jailors for all the sub-jails in the State; and

(b) if so, the date from which the same will come into force?

The Minister for Law (Sri Asif Pasha) — (a) No, Sir

(b) Does not arise

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న సబ్ జైలుల్లో గవర్నమెంటు గూలు ప్రకారం యిద్దరు మగ్గురు ఉండవలసినచోట 30-40మందిని పెడుతున్నారు అండర్-ట్రయిలువారిని కూడా అక్కడ పెడుతున్నారు. మంత్రిగారు సబ్-జైలుల్లోని విజిటు చేస్తే తెలుస్తుంది. తెంపరకీగా ఎక్స్-టెండ్ చేయవలసినవస్తుంది అలా చేయాలంటే పగ్గమెంటు జైలుగా సబ్ జైలులో ఉండాల్సివస్తుంది. దీనిగురించి ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినా ఏమీ చేయడంలేదు. త్వరలో నిర్ణయం చేస్తారా?

Sri Asif Pasha:— There is a proposal to transfer the sub-jails from the judiciary to the Prisons Department and when this proposal is taken up we will consider that. The proposal is pending before the Government; a decision has not yet been taken.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, ప్రపోజలు ప్రభుత్వం ముందు ఉందని ఒప్పుకుంటున్నారు ఎప్పటిలోగా డెసిషను తీసుకుంటున్నారు సబ్ జైలుల్లో 20 మందిని ఒకచోట ఉంచడం యిన్-హ్యూమన్ గా ఉంటుంది వారికి లెట్రీస్ ఉండవు, యూరినల్లు ఉండవు అండర్ ట్రయల్ ప్రిజనర్లు అంటే వారి నేరం బూజువై య్యేంతవరకు వారు నిరపరాధులే కదా వారికి మానసిక వ్యధ ఎంతకాలం కల్పిస్తారు? త్వరలో నిర్ణయము తీసుకుని అమలుపరుస్తారా?

(No Answer)

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Disposal of Barq 'Manzil' in the old city

240 A.—

S N Q No 6199-P:—Sri Sultan Salahuddin Owaisi (Yakat-pura):—Will the Hon'ble Minister for Forests be pleased to state

(a) whether there is a proposal to dispose of 'Barq Manzil' in the old city with its lands and hereditament to a private party,

b) whether it is a fact that the said property belongs to Macca Masjid as per the official records,

c) whether the General Secretary of Anjuman Aukaf represented to the Minister in this matter on 9-1 1975, and

d) if so, what are his contentions and the action taken on the representation?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari:—(a) No Sir

(b) Yes, Sir.

(c) He has submitted a report on 10 dated 27th December 1974.

(d) The representationist has contended that the entire area of the Divide Bang Muzel was purchased by shop holders at the northern side have opened shops inside this land that one of the shop holder by name Afzalul Qari has entered into an agreement with one Smt Qamarunnisa Begum to purchase a portion of this land and got the transaction registered.

The Anjuman feels great concern over this and requested that the Endowments Department should be asked to take effective steps to protect this land.

The remarks of the Commissioner, Endowments have been called for which are awaited.

Sri Syed Hasan:—On what matter the remarks of the Endowments Commissioner were called for?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—He had been asked to survey to the whole thing and submit a report after going through all the previous records.

Sri Syed Hasan:—In whose possession is this land at present?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—Mawca Masjid.

Sri Syed Hasan:—A representation was recently made. The Chief Minister had visited the old city and seen the spot. A representation was sent to him but the Minister received that representation.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari: The representation was to develop the area and construct latrines. After the Chief Minister's visit, I have also inspected and I asked the Municipal Corporation to take up the important work.

Shifting of Samithi Office from Peravalli to Tanuku.

240 B—

S. N. Q. No. 6204—E:—Sarvasri Vanka Satyanarayana, V. Srikrishna, M. Nagireddy, and Baddam Yella Reddy (mdurthi):—Will the Hon'ble Minister for Panchayati Raj be pleased to State:

a) Whether it is a fact that the President of Peravalli Panchayati Samithi and Block Development Officer have shifted the Samithi office from Peravalli to Tanuku into a building under his control without any resolution of the Samithi meeting, if so, is not a violation of the existing rules in the matter, and

(b) If so, the action the Government propose to take against the persons responsible?

The Minister for Panchayati Raj. Sri L. Lakshmandoss :—

(a) The office of the Panchayat Samithi, Peravalli has been shifted to Tanuku in pursuance of the Government orders issued in G O Ms. No 36 P R dated 17-1-1975. It has been shifted to a private building which is under the control of Sri N. Seetaramaiah, President of the Sugarcane growers Association and not to the building under the control of the President, Panchayat Samithi.

b) Does not arise

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానము 9-20 a.m. సమితి అర్థము కావడము లేదు వారి కంట్రోల్ లేదని చెప్పారు. పెరవలి సమితి కార్యాలయమును సమితి అధ్యక్షులు, బ్లాక్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసరు సమితిలో ఎట్టి తీర్మానము లేకుండా పిప్లు చేకారనేది ప్రశ్న యస్ ఆర్ నో చెప్పకుండా భవనము గురించి చెప్పారు సమితి తీర్మానము లేకుండా పిప్లు చేయడము వాస్తవమా కాదా?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—సమితి 1964 లో రిట్యూర్మెంట్ ని పాస్ చేయడం జరిగింది మూడింట రెండు వంతుల మెజారిటీతో సమితి ఆఫీసును పెరవలి నుంచి తణుకుకు మార్చాలని తీర్మానము పాస్ చేసినది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నేను ఆ సమితి సభ్యుడను. 1964 లో సమితి తీర్మానము పాస్ చేసినది. 1975 లో పిప్లు చేకారట 1964 లో తీర్మానము జరగడము నిజము ఇవేళ అబ్జెక్ట్ చేయడము నిజము అప్పుడున్న మంత్రివర్గము ఆ తీర్మానమును కాన్సిల్ వేసి సమితి ఆఫీసు అక్కడే వుండాలని మెమో వంపించారా లేదా? ఇప్పుడు సమితి తీర్మానము చేసినదా లేదా? తీర్మానము లేకుండా ఎందుకు పిప్లు చేకారనేది చూటిగా చెబుతారా?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—1964 లో సమితి చేసిన తీర్మానము వాలిడ్ గా వుంటుందా లేదా అని లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించడము జరిగింది. మరల ఆ సమితి ఆ తీర్మానమును కాన్సిల్ చేసేవరకు అది వాలిడ్ అని లా డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయమును యిచ్చింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—1964 తరువాత సమితులు మారిపోయినవి. 1964 లో చేసిన తీర్మానమును బట్టి 1975 లో పిప్లు చేకారు. ఎక్కడికైతే మారుస్తున్నారో ఆ మార్చేచోట దోనారు వుండాలని లీగల్ పాయింటు ఏమైనా వున్నదా? అట్లా అయితే ఇక్కడ దోనారు వున్నారా? వారు యిచ్చిన పొలము లాండ్ సీలింగ్ పరిధిలోకి వస్తుందా లేదా అనేది పరిశీలించారా? ప్లాట్సుటరీ ప్రొవిజన్స్ ని వయోలేట్ చేయకుండా చేశారా అనేది చెప్పాలి

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—సమితి ప్రెసిడెంటు 5 ఎకరాల పొలము ఇస్తామని చెప్పడము నిజమే కాని ఇది సెంట్రల్ ప్లాన్ గా వుంటుంది కన్స్ట్రక్షన్

గా వుంటుందనే అంశం ఏమీ కనబడలేదు. అందుకే ఇంకా అధికారంలోకి రావడానికి సాధ్యమే. అలాగే పరిశోధనలు చేయించి, అవి అనుకూలంగా ఉంటే, అప్పుడు అధికారంలోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు.

(శ్రీ) వి. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడిన విషయాలన్నీ వాస్తవికంగా ఉన్నాయా? లేదా? అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా అధికారం ఉంటుందా? అని అడిగారు.

(శ్రీ) యల్. అశ్వనిదాసు :—మంత్రిగారు మాట్లాడిన విషయాలన్నీ సరైనవి. మాట్లాడిన రూపంలో ఉన్నాయి. అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా అధికారం ఉంటుంది. కానీ అధికారం వచ్చే దిశలో ఉన్నది. అది అధికారం కాదు.

(శ్రీ) నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారు మాట్లాడిన విషయాలన్నీ సరైనవి. మాట్లాడిన రూపంలో ఉన్నాయి. అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా అధికారం ఉంటుంది. కానీ అధికారం వచ్చే దిశలో ఉన్నది. అది అధికారం కాదు. మాట్లాడిన రూపంలో ఉన్నాయి. అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా అధికారం ఉంటుంది. కానీ అధికారం వచ్చే దిశలో ఉన్నది. అది అధికారం కాదు. మాట్లాడిన రూపంలో ఉన్నాయి. అలాగే జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా అధికారం ఉంటుంది. కానీ అధికారం వచ్చే దిశలో ఉన్నది. అది అధికారం కాదు.

(శ్రీ) యల్. అశ్వనిదాసు :—లా డిపార్టుమెంటు డిప్యూటీ సెక్రటరీ చదువుతాను.

"Under sub-section (1) of Section 3 of the Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959, the Panchayat Samithi is a corporate body. When a resolution is passed by the Panchayat Samithi it remains to be in force until it is cancelled by the Government or by the Panchayat Samithi itself."

(శ్రీ) నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఒక సంవత్సరం మే దాని లైఫ్ అని రూల్స్ లో స్పష్టముగా వుంది.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—మంత్రి గారు కప్పదాటు వేస్తున్నారు. ఈ శీర్షికను చేసినపుడు ఆ సమితిలో నేను కూడ మెంబరును. ఇప్పుడ ఈ సన సభ్యునిగా కూడ వుంటిని. నేను అడ్వెక్స్ వ్రాస్తూ గవర్న మెంటు కాన్సిల్ చేసిన మెమో నెంబరు, తేదీ కూడ వ్రాశాను.

(శ్రీ) యల్. అశ్వనిదాసు :—గౌరవసభ్యులు వంకా సత్యనారాయణగారు ఒక పిటిషన్ పెట్టారు. 1960 లో అఫీసును ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించలేదు. మెమో వుందని పిటిషన్ లో చెప్పారు. అఫీసులో మెమో లేదు. కృతార్థులు సమితి అఫీసుకు వెంటనే వ్రాసి మెమో కాపీవుంటే పరిష్కరించబడుతుంది. గౌరవ సభ్యులందరూ ఆ మెమో వుంటే పరిష్కరించబడుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— మెమోరండం వుంటే వారు చేసిన యాక్షన్ ని కాన్సిల్ చేస్తామని వాగ్దానము చేస్తారా? పిప్లు చేయబడిన క్రిమి అంటే తణుకు మునిసిపాలిటీగా చెయ్యాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది కదా, అది పెండింగ్ లో వుంది; అది కూడ స్పెషల్ ఆఫీసర్ సెలెక్షన్ లో నడస్తున్నది. మునిసిపాలిటీగా చేద్దామనుకొంటున్నప్పుడు అక్కడకు ఎందుకు తీసుకువెళ్ళి పెట్టారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — మునిసిపల్ ఏరియాలో వుండకూడదని ఏమీ లేదు. తాలూకా పోర్ట్ కాంప్లైర్స్ లో పెట్టవచ్చు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— పెట్టకూడదనే గ్రామ ప్రాంతాలలో పెడు తున్నాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — మునిసిపల్ ఏరియాలో పెట్టకూడదని ఏమీ లేదు.

శ్రీ వంకా సర్వనారాయణ — సంవత్సరము నాడు చేసిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము లా డిపార్టుమెంటు చేత బ్రతికించినది అది తప్పు, మెమోరండం ద్వారా వారి సేను ప్రభుత్వానికి వ్రాశాను. ఇటువంటిదే మరొక కేసు వుంది తుని సమితిని మార్చేటప్పుడు డోనార్ డబ్బు యివ్వని కారణముగా మార్చని విషయము వాస్తవమా? డబ్బు యిచ్చిన వరులూ మార్చరు కదా. అక్కడ ఒక స్టాండ్, ఇక్కడ ఒక స్టాండ్ ఈ డబుల్ స్టాండ్స్ ని ఎందుకు తీసుకొన్నారు?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు — తుని దీనికి చాలా తేడా వుంది తునిలో ఆఫీసు బిల్డింగ్ కట్టడము జరిగింది పేరే నోటకు పిప్లు చేస్తున్నప్పుడు ఇంక డబ్బు యిస్తారా అని అడిగాము వారు 25,000 రూపాయలిచ్చారు ఇక్కడ కూడ అడగాలి కదా 5 ఎకరాల భూమిని యిస్తామన్నారు. ప్రస్తుతము సమితి ఆఫీసు బిల్డింగ్ లేదు దానికి దీనికి భేదము వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — మెమోరండం మంత్రిగారి పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు — మెమోరండం రిల్యాషన్ పనికిరాదు అంటే తప్ప వేరే ఏమీ కాదు. ఆ రిల్యాషన్ పనికి వస్తుంది, దానికి వాలిడిటీ వుంది అని లా డిపార్టుమెంటు ఒఫీసియల్ యిచ్చింది, ఆ రోజున ప్రభుత్వము రిజెక్ట్ చేసినా ఇవ్వాళ పిప్లు చేసుకొని అధికారము వుంది. ఆ మెమోరండంలో దొరకలేదని చెప్పాను.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :— స్టాట్యుటరీ రూల్స్ ప్రకారము సంవత్సరము తరువాత తీర్మానము చెల్లదనేది స్పష్టము. బి. డి. ఓ గాని, సమితి ప్రెసిడెంటు గాని సమితి ఆఫీసును మార్చాలని కోరినప్పుడు సమితిలో తీర్మానమును పాస్ చేసి పంపించాలని ప్రభుత్వము సమితికి ఎందుకు ఆదేశము యివ్వలేదు? అటువంటిది యివ్వకుండా వెంటనే పిప్లు చేసేదానికి పెర్మిషను యివ్వడము ప్రభుత్వానికి ఆసక్తి ఎందుకు కలిగింది?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :— ఆ తీర్మానము వాలిడ్ అవుతుందా కాదా అని లీగల్ ఒఫీసియల్ తీసుకొన్న తరువాత మరల సమితిని అడగవలసిన పని లేదని అడగలేదు.

9-30 a.m

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్ మెమో వున్నప్పుడు, అది గవర్న మెంటు ఆర్డర్, అది ఫైనల్ అని తమరు సెలవిచ్చారు. మంత్రిగారు మెమో కనపడటంలేదు ఒక పేజీ కనబడినా గవర్న మెంటు ఇదేనిర్ణయం చేయవచ్చు అని చెబుతున్నారు. స్టాట్యూట్ ప్రొవిజన్ కు భిన్నంగా మూడోవంతు మెజారిటీ లేకుండా సమితి రిజల్యూషన్ పాస్ చేయడం జరిగింది పిప్ట్ చేయడం జరిగింది. సమితి గత తీర్మానాన్ని కాన్సిల్ చేస్తూ పిప్ట్ చేయటానికి విలులేదని తీర్పు ఇచ్చింది. స్టాట్యూట్ ను వై లేట్ చేయడం వుండటం కోసం పాత తీర్మానం తీసుకువచ్చారు. మెమో రికార్డు నుండి తొలగించడం జరిగింది. అది తీసుకువస్తామని అంటున్నా. అది వున్నప్పటికీ మేము చేస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అధ్యక్షా, తమరు ఇచ్చిన డై రెక్షన్ ను మంత్రిగారు వయొరేట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- గవర్న మెంటు రిజల్యూషన్ ను కాన్సిల్ చేసినట్లుగా మెమో వున్నదా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- యస్ సీర్.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- వంపించండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- నా అజ్జెక్షన్ పిటిషన్ లో మెమో తేదీ వగైరాలన్నీ మెన్షన్ చేశాను గవర్న మెంటు మెమో దొరకలేదని అంటే...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- గవర్న మెంటు అప్పుడు పిప్ట్ చేయటానికి విలులేదని అంటే అనవచ్చు. కాని రిజల్యూషన్ కాన్సిల్ చేసినట్లుగా వుంటే నాకు సంపాదించండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- పిప్ట్ చేయటానికి విలులేదని మెమో ఇచ్చిందంటే రిజల్యూషన్ బ్రతికి వుందన్నమాట.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- రిజల్యూషన్ కాన్సిల్ చేయడం చేరు, పిప్ట్ చేయకూడదని అనడం చేరు మీరు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చెప్పండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :- అబాదు నేను అజ్జెక్షన్ రెయిజ్ చేస్తే నాకు రిప్లయి ఇచ్చారు. నా పిటిషన్ మీద మెమో ఇన్స్యూ చేశారు. ఏ వర్జిటీ లోనూ పాడ్ క్వార్టర్స్ ను పెరవలి నుండి మార్చటానికి విలులేదని స్పష్టంగా మెమోలో ఇచ్చారు. అది కాన్సిలేషన్ కాదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- కాదు. రిజల్యూషన్ వున్నా గవర్న మెంటు కాన్సిల్ చేయకూడదని చెప్పవచ్చు. అది రిజల్యూషన్, కాన్సిలేషన్ అని అర్థం కాదు.

Mr. Speaker :- There is no point of order on which I can give a ruling. Anyway, the Minister will take note of this and examine if there was an earlier order, and do the needful.

LOTTERY FOR THE CONSTRUCTION OF STADIUM AT WARANGAL

240. C—S. N Q No 6201—A—Smt J Eshwari Bai —Will the Minister for Tourism be pleased to state

a) Whether any Lottery was conducted at Warangal for raising funds towards the construction of a stadium in the name of Pandit Jawaharlal Nehru in the precincts of the present Government Junior College; and

b) if so, the amount collected and the steps taken to start the construction?

The Minister for Tourism (Sri Ch Devananda Rao) —(a) In January 1965, Government permitted the stadium Committee headed by the District Collector, Warangal to conduct a raffle to raise funds for construction of a stadium in the premises of the present Junior College, Warangal.

b) An amount of Rs. 26,936-30 was collected by sale of tickets. Due to poor collection, the construction of the stadium could not be taken up.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఆ డబ్బు ఎక్కడ వున్నది, ఎవరి చేస్తారు ?

Sri Ch. Devananda Rao :—It is with the Collector.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) .—కలెక్టరు దగ్గర ఆ డబ్బు వున్నదన్నారు ఆ డబ్బును ఏమి చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది ?

Sri Ch. Devananda Rao —In future we may have to construct a stadium at which time that money would be utilised for that purpose

Mr. Speaker :—Questions are over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (STARRED).

SCHOOLS FOR THE LINGUISTIC AND RELIGIOUS MINORITIES
IN THE STATE.

238—

*5679 Q—Sri Peter Paul Chukka (Prathipadu):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there are any schools which are granted recognition under Article 31 of Constitution for the Linguistic and Religious minorities in the State;

(b) if so, the total number of such schools respectively for the Linguistic and Religious minorities;

(c) whether there is any objection on the part of the State Government to provide advance teaching aid to those institutions as per the provision of the Indian Constitution; and

(d) whether there is any institution on which was refused aid?

A—

(a) No, Sir

(b) (c) and (d) Do not arise

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, జనవరి 19వన తేదీన ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ తిరుపతి వెళ్లి అక్కడ దేవస్థానంవారి ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంటు వెళ్లి స్టోర్స్ను పరిశీలిస్తున్న సంగర్భంలో అక్కడ అంతలో మేనేజరుగా వున్న ఎస్ సుధాకరరావుగారు గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు ముందే సమాధానం ఇచ్చి బదులు, సాక్ష్యం ఇచ్చేవారు తిరస్కారంగా అవహేళనగా ముగించారు. మీరు ఏమీ తెలియదు, ఆటోమోటార్ ఇంజనీరింగ్ చదివి వుంటే ఎప్పుడూనే వీలు వుంటుంది, మీరు వర్కర్స్ తో మాట్లాడిన తరువాత వారు చెప్పినది పోతుంది, నన్ను అడిగే పని ఏమీ వుంది అన్నట్లుగా మాట్లాడారు. వారు ఎస్టిమేట్స్ కమిటీకి సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి నిరాకరించారు. ఎస్టిమేట్స్ కమిటీకి దౌర్జన్యము నెరవేర్చినయిటుండా ఆటంకపరిచారు. దీనికి సంబంధించి నేను ప్రభుత్వ ముఖ్య ఇచ్చాను దాని గురించి ఏమైనది?

Mr. Speaker. —As there was prima facie case without further discussion. I have referred the matter to the privileges Committee more than ten days back.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను అయిదారు ప్రివీలేట్ మోషన్స్ ఇచ్చాను. పరిహేను రోజులైంది.

Mr. Speaker :—I have sent it after

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— మీరు మంత్రులగు పంపిస్తారు. వారు నుండి ఏదో సమాధానం వస్తుంది. మళ్ళుల్ని మీరు అడిగిటుండానే డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేస్తున్నారు. రిజెక్ట్ చేసినట్లు మాకు ఇంటిమేషన్ వస్తుంది ఇంకా మీవద్ద అయిదు కేసులు పెండింగ్ గా వున్నాయి. వాటిపై డిస్పోజ్ ఎలా చేసి రూలింగ్ ఇస్తే జాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—There is no procedure that I should allow.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— కనీసం రెండు మాటలైనా చెప్పే...

Mr. Speaker :—Wherever it is necessary, I give an opportunity and wherever I think the explanation offered by the Minister is consistent with the.....

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—కనీసం రేపుకాని ఎల్లుండి కనీ మిన్ టేట్ చేయాలంటుంది.

Mr. Speaker :—Yes.

అంతే అయిపోయింది. ఓంకార్ :— నన్ను నేను రూల్ 84 క్రింద మాట్లాడుతూ తిరుపతి వెళ్లి అక్కడ దేవస్థానంవారి ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంటు వెళ్లి స్టోర్స్ను పరిశీలిస్తున్న సంగర్భంలో అక్కడ అంతలో మేనేజరుగా వున్న ఎస్ సుధాకరరావుగారు గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు ముందే సమాధానం ఇచ్చి బదులు, సాక్ష్యం ఇచ్చేవారు తిరస్కారంగా అవహేళనగా ముగించారు. మీరు ఏమీ తెలియదు, ఆటోమోటార్ ఇంజనీరింగ్ చదివి వుంటే ఎప్పుడూనే వీలు వుంటుంది, మీరు వర్కర్స్ తో మాట్లాడిన తరువాత వారు చెప్పినది పోతుంది, నన్ను అడిగే పని ఏమీ వుంది అన్నట్లుగా మాట్లాడారు. వారు ఎస్టిమేట్స్ కమిటీకి సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి నిరాకరించారు. ఎస్టిమేట్స్ కమిటీకి దౌర్జన్యము నెరవేర్చినయిటుండా ఆటంకపరిచారు. దీనికి సంబంధించి నేను ప్రభుత్వ ముఖ్య ఇచ్చాను దాని గురించి ఏమైనది?

రి కోట్లు అవినంగా భర్తు అయి దెబ్బతింటుంది, దానిపై చర్య తీసుకోవాలని చెప్పినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పన్ను విదేశాలకు ఎగుమతి అయ్యే ఐరన్ ఓర్కు మాత్రమే వర్తిస్తుంది, మన దేశానికి వర్తించదు, విశాఖ పట్టణానికి వర్తించదు అని తప్పుడు ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చి హాస్ ను తప్పుత్రోవ పట్టించారు. నేను చదవను, గాలిగా మాట్లాడతాను అని అవహేళనగా వారు మాట్లాడారు.

Mr. Speaker — It was all in House and nothing was intentional. You need not be too sensitive. There was no intention to insult you.

శ్రీ యం. ఓంకార్ — వారు అన్న మాటలు నామనను గాయపరిచాయి. విశాఖ పట్టణానికి వర్తించదు అని స్పష్టంగా చెప్పారు. కావాలంటే టేప్ రికార్డర్ తెప్పించి వింటి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — విశాఖ పట్టణానికి వచ్చే ఐరన్ ఓర్ జపాన్ ఎక్స్పోర్టుకు వస్తుందని చెప్పాను.

Mr. Speaker:— The question is again there and it will be answered.

Sri A. Sreeramulu — With regard to the Privilege Motion, I have a submission to make. When we submit a motion, we do not produce fully our arguments in support of the motion. We only give a gist of the subject. Unless we are given an opportunity to advance our argument and cite previous rulings, it may not be easy for you to give your decision. It may not be desirable for you to give a decision on the reply of the concerned Minister. We should be given an opportunity. That is why we request that before disallowing, on receipt of the reply from the Minister, we may be given a few minutes opportunity in the House so that we can state our arguments.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ వుంటే హాస్ లో పెట్టండి లేకపోతే ఎందుకు పెట్టాలి ?

Sri A. Sreeramulu:—The motion is given certainly on admissible grounds. We do not give frivolous motions. When we give a motion, it is not the practice for us to advance all the arguments because we have to refer to previous rulings and precedents and constitutional aspects. These arguments we will be able to advance if we are given an opportunity on which you may admit or disallow. But, the Member concerned who has given notice of the Privilege motion should be given an opportunity before his motion is disallowed.

Mr. Speaker:—Anyway, this matter will be coming up before the Business Advisory Committee. We will discuss it there. Actually under the provisions the Speaker can disallow without bringing it before the House. If this is to be followed, actually the Speaker may not have the power to dispose of outside.

Sri J. Vengal Rao:—There is no need to change

9-40 a.m

Sri A. Sreeramulu :—Practice will also have to be taken into consideration.

Mr. Speaker :—I will certainly see all those aspects and consider it in Business Advisory Committee. Now matters under Rule 11,

MATTERS UNDER RULE 341

re: Hunger Strike by the Workers of Andhra Paper Mills Ltd.

శ్రీ వంకా నత్యనారాయణ — అధ్యక్షా, రాజమండ్రి పేపరు మిల్లు దగ్గర రెండు వందల మంది కార్మికులు హంగర్ స్ట్రైకి చేస్తున్నారు. అక్కడ క్యాజువల్ లేబరుగా వుండే వారు చాలా సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్నారు. బంటా కూలీలు అంటారు. వారిని వర్మమెంటు చేయమని వారికి ఇతర బెనిఫిట్లు కావాలని గత అగ్రిమెంటులో యాజమాన్యమునకు కార్మికులకు జరిగిన దానిలో ప్రభుత్వం మధ్యవర్తిత్వం వహించి చేసినది. అది యాక్సెప్టెడ్ ఫాక్టు. దానిని అమలు జరపకుండా చాలా మంది వుద్యోగులను తీసివేయడం, హరాన్ చేయడం, బెనిఫిట్లు రాకుండా చేయడంవల్ల వారు హంగర్ స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. పేపరు కొరత మన రాష్ట్రములో ఎంత వుందో, మరి దాని అవసరము ఎంతో అందరికీ తెలుసు. ఈనాడు మేనేజిమెంటులో వున్న సోమాని గారు యిండియన్ మొనా పలిష్టులో ఒకరు. ఆయన యీ అగ్రిమెంటు అమలు జరపకుండా లేబర్ అన్ రెస్టును రెచ్చగొడుతూ వుంటే ప్రభుత్వం గాని మంత్రి గాని ఏమి చేస్తున్నారు. స్ట్రైకిను బీడీ చేసే ప్రమాదం వుంది. తక్షణమే ప్రభుత్వం యింటర్ ఫియర్ ఆయి పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకుంటుందా? దీని మీద లేబరు మంత్రిగారు స్టేటు మెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

* Sri T. Anjaiah :—Three Trade Unions are functioning in Andhra Paper Mills Ltd., Rajahmundry. They are (1) The Andhra Pradesh Paper Mill Worker Union, (2) The National Workers Union, Andhra Pradesh Paper Mills and (3) The Andhra Pradesh Paper Mills Staff and Workers Union. The Andhra Pradesh Paper Mill Workers Union was recognised under the code of discipline on 21-2-1972.

All the 3 Unions have submitted charters of demands on the management for revision of wages, payment of bonus, fixation of work load, etc. It is understood that in order to focus the attention of the Government the workmen belonging to Andhra Pradesh Paper Mill Workers Union started relay hunger strike from 20-2-1975 and called it off on 22-2-1975. The situation is now peaceful.

I have asked the Deputy Commissioner of Labour to start negotiations.

జి:—Grievances of workers engaged in the construction of Submarine Base in Visakhapatnam.

శ్రీ పి. నన్యాసరావు — అధ్యక్షా, విశాఖపట్నం దగ్గర సబ్ మెరైన్ బేస్ కనస్ట్రక్టు అవుతోంది. యుగోస్లావియా పి. ఐ. ఎం. కంపెనీ డ్రెడ్జర్లు ద్వారా పని సాగిస్తున్నది. ఆ కంపెనీలో 200 మంది మైచిలుకు కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. వారికి కొన్ని యిబ్బందులు వున్నవని, వేతనాలు పెంచాలని, హాస్ తెలుసు ఎట మెంట్లు పెంచాలని, ఇతర ఫోకస్ అను సౌకల్యాల కోరికతో వారు ఒక నెలకూర్చి పెట్టుకున్నారు. సభకుము చెట్టుకున్న తరువాత ప్రధాన శాఖ్యులైన అరుగురిని

re: Grievances of workers engaged
in the construction of subma-
rine Base in Visakhapatnam.

తొలగించారు. అ ఆరుగురిని తొలగించడమువల్ల మొత్తం కార్మికులు సమ్మెలోకి రావడం న్యాయమైన విషయం సమ్మె చేస్తున్నారు. పోలీసు మంత్రి వెంగళరావు గారు తుపాకి కాల్పులు చేయించిన ఘటనలు వున్నవి ఇక్కడ వారు చాలా సమతతో చెబుతారు, పోలీసు వారు చెప్పేదేమంటే, ఏ కార్మికుడు సమ్మెచేసిన వారి ప్రాణాలు పోయినా భయపడకుండా తుపాకులు కాల్చండి అని, కాల్చడం జరిగింది. అక్కడ సి ఐ ఎవరు డబ్బులు యిస్తే వారి ప్రక్కన వుంటాడు, కార్మికులు డబ్బు యివ్వలేదు, న్యాయమైన హక్కుల కొరకు పోరాటం చేసినప్పుడు సి. ఐ. కాల్పులు చేస్తూ వుంటే వెంగళరావుగారు చూస్తూ సంగీతం పాడుకుంటూ వుంటే ఎట్లా? పోలీసులు కాల్పులు జరిపి సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి పూను కున్నారు. యిప్పటికి రమారమి 15 మంది తైలులో వున్నారు న్యాయల్ కనస్ట్రక్షన్ లో అన్యాయాలు జరిగినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ముఖ్యమంత్రి గారు కార్మిక మంత్రిగారు జాద్యత వహించి సమ్మె రాకుండా చూచి వారిని రక్షించి ప్రాజెక్టు కార్యక్రమము కొనసాగించకుండా వుండడం విచారకరం దీని మీద కార్మిక మంత్రిగారికి కాగితం యిచ్చాము, దాని మీద ఏమి చేశారో లేబరు మినిస్టరుగారు సెలవు యివ్వాలని కోరుతున్నాను

Sri T. Anjaiah —The Yugoslavia Firm P.I M. had undertaken the contract for constructing the Submarine Base in Visakhapatnam. The dispute in this Firm is under the purview of the Central Government.

The Consul General of Yugoslavia at Bombay held discussion with the Secretary to Government, Labour Department. I have spoken to the Collector, Visakhapatnam yesterday to use his good offices. A settlement is expected in a couple of days. ఇప్పుడు కలెక్టరుగారు wireless message పంపించారు discussions are going on with the workers and discussions will be continued. Honest attempts are being made to resolve the dispute amicably between the management and the labour. డిస్కంపెన్స్ నడుస్తున్నాయి, కలెక్టరుకూడా వారిని పిలిపించి మాట్లాడుతున్నారు తప్పకుండా సెటిల్ మెంటు అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు —కార్మికులు తమ న్యాయమైన హక్కుల కొరకు పోరాటం చేసినప్పుడు పోలీసు డిపార్టుమెంటు అసవసరంగా కలుగ జేసుకొనే పరిస్థితిని కార్మిక మంత్రిగారు సహిస్తారా? వెంగళరావు ప్రభుత్వం పోలీసులను వంపిస్తే కార్మిక శాఖ మంత్రిగారు వ్యతిరేకిస్తారా లేదా? వ్యతిరేకిస్తే కాల్పులు సరైనవా కాదా అనేది చెప్పాలి

Sri T. Anjaiah.—I cannot say any thing about law and order situation. As far as this matter is concerned, discussions are going on and there is possibility of amicable settlement.

Sri P. Sanyasi Rao —Why police should interfere ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—యచేసి విశాఖలో యిండస్ట్రీస్ రానివ్వండి, అనవసరంగా సమ్మెలు రెచ్చగొడుతున్నారు

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—మీ పోలీసులు నానిం చేస్తున్నారు.

re.—Increase in Railway freight rates for iron and manganese ores.

శ్రీ యం. సంగార :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టి టువంటి రైల్వే చార్జీల పెంపుల ముడి యినుముపై నిరేశాలగు ఎగుమతి చేసేవాటికి గాని సందేశి వినిమయం కోసం వర్తించదు అని వుంది ఆ రీతిగా చూచినప్పుడు ప్రధానంగా విశాఖపట్టణానికి నుండి యినుము తైందిల్లి నుండి వస్తుంది 785 కి. మీ. అని వారు వేశారు, యిప్పటి లెక్క ప్రకారము యా. 19-70 నుండి రూ. 55-80 పైసలు కాబోతుంది అంటే టన్నుకు ఆరు రూపాయల పది పైసలు ఎక్కువ అవుతుంది. ఇతర ప్రాంతాలనుండి తచ్చుమంటే 70 పైసలునుండి రూ. 3-20 వరకు వంద మైళ్లకు పెరుగుతుంది టెంపరరీగా మేము చేసినటువంటి లెక్కల ప్రకారము, యిప్పుడు టన్నువంటి అంచనా ప్రకారము మూడు మిలియన్ల కెపాసిటీ వుంటే మూడు కోట్ల 15 లక్షలు అదనంగా అవుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో రెండు మార్గాలు వున్నవి. పెరిగిన చార్జీలు ప్రభుత్వం, టన్ను ఫ్యాక్టరీకి వర్తించకుండా మినహాయింపు వచ్చేటట్లు చూడాలి, లేక మూడు మిలియన్ టన్నుల కెపాసిటీ వున్న దానిని అయిదారు మిలియన్లకు పెంచాలి. లేకపోతే రెమ్యునరేటివ్ గా వుండదు. నష్టం చాలా వస్తుంది. పురిట్లోనే పుట్టెడు సందులు అన్నట్లు యిదొక సంది వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు రాలేదని చెబుతున్నారు, వచ్చేది సమృద్ధిగా లేదనే ధోరణి వుంది. వచ్చేది సమృద్ధిగా లేదనే మాట ఒకసారి చెబితే బాగుంటుంది, ఎప్పుడో చచ్చే పడుస్తారు గాని రోజూ చచ్చేవాడికొరకు ఎవరు పడుస్తారు. వచ్చే అవకాశం లేకపోతే వారిని చెప్పవచ్చు. వస్తుంది వస్తుంది అంటే యీ ప్రమాదం వుంది. నిన్న తెలిపినటువంటి సమాచారాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చదువ లేదు చూడలేదు అని అనుకోవడం లేదు కాథ్యక్ కలిగిన ముఖ్యమంత్రిగారు, 22 నాడు నోటిసు యిచ్చాను, 25 నాడు చర్చకు వచ్చింది, మూడు రోజుల పైము వుంది. కాథ్యక్ కలిగినటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు యిది విశాఖపట్టణముకు వర్తించదు, జపానుకు ఎగుమతి చేసే సరుకుకు వర్తిస్తుందని హాస్కు తప్పుడు సమాచారం యిచ్చారు. వైగా చదువుకోవయ్యా, అట్లా లేవయ్యా అంటే.... మీరు టూ సెన్సిటివ్ గా వుండకూడదు అన్నారు.

9.50 a.m.

నిజమే, మా ప్రతిపక్షాల విమర్శలవల్ల పాలకవర్గము వైఖరి దున్నపోతు వైవ వర్గం పడినట్లుగా ఉంది. మమ్ములను కూడా దున్నపోతుల్లాగ చూస్తే ఎట్లాగ్. తమరు నన్ను టూ సెన్సిటివ్ అన్నారు. వారు అంత అరగెంటుగా ఉండ రాదు, మా మనస్సును గ్రాభునరచారు, అందుకు నేను ప్రతిజ్ఞ మోచను

కూడా ఇచ్చాను. తమరు తేపు రికార్డులు వినండి, ప్రొసీడింగు చూడండి తమ నిర్ణయాలకు బద్ధులమై ఉంటాము ప్రివిలెజు సమన్వయ తరువాత చూడవచ్చు. అసలు యీ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ గతి ఏమిటి? నేను చెప్పిన రెండు విషయాలకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి

శ్రీ జె వెంగళరావు :—పార్లమెంటులో రైల్వే బడ్జెటు ప్రోవేజెట్టారు రూలు 341కు దానికి సంబంధంలేదు. దిగుమతి అయ్యే సరుకులకు ఫ్రియిట్ చార్జెస్ పెంచారు. విశాఖపట్టణం విషయం ఇక్కడ అవసరంలేదు విశాఖ పట్టణంకు వచ్చేది జపానుకు వెడుతుంది కాని విశాఖపట్టణముకు రాదు. లాకర్ ఓర్ జపానుకు వెడుతుంది విశాఖపట్టణముకు స్టీల్ ప్లాంట్ వచ్చినప్పుడు అది పెరుగుతుంది అంటే ఇప్పుడు అది చెప్పలేము విశాఖపట్టణముకు వచ్చిన సరుకు ఫారిన్ కు ఎక్స్ పోర్టు అవుతుంది

శ్రీ యం ఓంకార్ :—రెండు ప్రధానమున నియమాలున్నాయి విశాఖపట్టణముకు ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వస్తుందా రాదా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి దీనికి సంబంధంలేదు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశ్రమలు పెట్టుకుంటుంటే మన భాగం అడిగే హక్కు ఉంది మన భాగం మనం అడగాలి లేకపోతే పారిశ్రామికాభివృద్ధికి హానికరం ఇంకొక ప్రమాదం ఉంది వారు ఇంకా పన్నులు పెంచుతాం అంటున్నారు. మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వమును విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని యీ పన్నుల నుంచి మినహాయించాలని కోరుతారాలేదా సమాధానం చెప్పాలి నిన్న అన్న మాటల గురించి విమర్శల గురించి ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. ప్రభుత్వ వైఖరి అరగెంటుగా ఉంది. నన్ను మీరు టూ సెన్సిటివ్ అన్నారు. మేముకూడ దున్నపోతుమీద వర్షం పడే వైఖరిలో ఎలాగ ఉండగలము ప్రజలు మాకు బాధ్యతలు ఇచ్చారు కాబట్టి మేము ఫ్లాట్ చేయాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వ వైఖరి కల్లెంలేని గుఱ్ఱం మాదిరిగా ఉంటుంది తమరు మాకు రక్షణ ఇవ్వాలి. తమరు పాలక వర్గాన్ని పౌరపరిక చేయాలని కోరుతున్నాను నేను యిచ్చిన ప్రీవెలెజ్ మోషన్ ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను విశాఖపట్టణం ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి నష్టం కలగకుండా యీ పన్ను నుంచి మినహాయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ప్రయిట్ చార్జెస్ కు విశాఖపట్టణం ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధం లేదు.

Sri A. Sreeramulu :—The whole discussion relates to use of certain insinuations and inundates. This is not permissible in the House.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రూలు 341 కు దీనికి సంబంధం లేదు

Sri A. Sriramulu :—But the member made a reference.

Mr. Speaker :—I will look into it.

CONDOLENCE MOTION

re. Demise of Sri A. Yeruku Naidu, Ex-M.L.A.,

Sri J. Vengal Rao :—I beg to move

"This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Allu Yeruku Naidu a former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family".

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, ఎరుకునాయుడు గారు 21-2-75 న దివంగతులయినారు. వారి వయస్సు మరణించిన నాటికి 81 సంవత్సరములు. తమకు తెలుసు. వారు 1955 నుంచి 1962 వరకూ శాసనసభ్యులుగా వున్నారు. రెండు దఫాలు సాలూరు మునిసిపల్ చైర్మనుగా వున్నారు. వారు వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి వచ్చారు. లాండు మార్కెట్ బ్యాంకు అధ్యక్షులుగా వున్నారు. అనేక ప్రజాహిత కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. వారి మరణంపట్ల నాతరపున సభానాయకుడుగా పార్టీ తరపున నా సంతాపం తెలియచేస్తూ వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, ఎరుకునాయుడు గారు 1955 నుంచి 62 వరకూ శాసనసభ్యులుగా వున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా రెండు దఫాలు సాలూరు మునిసిపల్ చైర్మనుగా పని చేశారు. రాష్ట్రంలో అనేక రాజకీయ కార్యకలాపములలో పాల్గొన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన యీ సానుభూతి తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ ఎరుకునాయుడు గారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను.

Sri Ch. Parushuram Naidu :—Sir I know Mr. Yeruku Naidu personally and intimately. He was a student of the College of Vizianagaram. The moment he left the college after passing the Intermediate Course, he took to public life. He is a devoted public servant. He never attempted any job. All the 24 hours he was at the service of the public. The Salur public as also of the entire Taluk were so much attached to him. Recently they had celebrated his SHASTI-PURTI in a very very laudable way and he had occupied all offices that were possible to that area and worked for the people of that area and he was a loveable person. He was reticent in his talk. Work determinedly in carrying out his objectives. I associate myself wholly and fully with the sentiments expressed by the Hon. Chief Minister and the leader of opposition and may His Soul rest in peace.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులుగా పుర పాలక క ఖ అధ్యక్షులుగా సహకార సంస్థల అధినేతగా అట్లు ఎరుకునాయుడు గారు ప్రజాసేవ చేశారు. వారి మరణంపట్ల మాపార్టీ యస్. డి. ఎఫ్. తరపున నా తరపున వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, on behalf of myself and the members of my group, I fully support the Resolution moved by the Leader of the House.

شری سلطان صلاح الدین اویسی حورپرولیس لیڈر آف دی ہاؤز کی حاب سے
پیس کیا گیا ہے میں اپنی پارٹی کی حاب سے اسکی پوری تائید کرنا ہوں۔ اور
دکھ کا اظہار کرنا ہوں کہ ایک اور ساہی ممبر ہم سے جدا ہو گیا۔

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు — అధ్యక్షా, మిత్రులు ఎరుకు నాయుడుగారు 21వ తేదీ దివంగతులు అయినారు వారు మరణించినట్లుగా తంతి వచ్చిన వెంటనే చాలా విచారపడినాను. ఆయన నాకు సహచరులు నాకు డిప్యూటీ రెలిటివ్ కూడా. ఇప్పుడు పరశురామనాయుడుగారు చెప్పి నట్లుగా ఎరుకు నాయుడుగారు విద్యార్థి దశనుండి కూడా ప్రజాసేవ చేశారు, శ్రీకాకుళం జిల్లా సాలూరు తాలూకాలో రయితుల సంతేమానికి ఎంతో కృషి చేశారు. వారు 1955 నుంచి 62 వరకూ శాసన సభ్యులుగా ఉన్నారు. రెండు మారులు సాలూరు మునిసిపల్ చైర్మనుగా పని చేశారు. రెండు మారులు లాండు మార్ట్ గేజి బాంకు అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినారు. సాలూరులో మాత్రమే కాకుండా అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు ఆయనపైన విశ్వాసం ఉండేది. వారు నీతి నిజాయితీగల వ్యక్తి వారు యీ రోజు లేకపోవడం సాలూరు, శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలకు తీరని లోటు అని మనవి చేస్తూ వారు లేని లోటు భర్తీ చేయడం కష్టమని మనవిచేస్తూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియ చేస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగ చేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — అధ్యక్షా, మాజీ శాసన సభ్యుడైన శ్రీ అల్లు 10-00 a.m. ఎరుకునాయుడుగారి మృతిపట్ల సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి మరణంపట్ల నా సంతాపాన్ని ప్రకటిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. ముత్యాల :— అధ్యక్షా, స్వర్గీయ అల్లు ఎరుకునాయుడుగారు మా సాలూరు నియోజకవర్గానికి తలమానిక వంటివారు. మా పరియంలో అన్ని వర్గాలకు, రాజకీయ పార్టీలకు ఆయన తండ్రీలాంటి వారు నేను శాసన సభ్యుడు కావడానికి వారే కారకులు వారియొక్క, శ్రీ కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారియొక్క అభిమానంవల్ల నేను శాసనసభ్యుడవైతిని. వారు స్వర్గస్తులై నారని తంతి అందిన వెంటనే నేను మరల తంతి ఇవ్వడానికి వ్రాయలేక పోయాను. అప్పుడు నా మిత్రులు తంతి పంపించారు. ఆయన ప్రజా శ్రేయస్సు కోరే వారు ఆయన ఎంతోమంది వ్యక్తులను బాగు చేశారు. ఒకప్పుడు వారు మీ గురించి చెప్పారు. మీరు, వారు రూమ్ మేట్లు అనికూడా చెప్పారు. ఆయన మితభాషి, నిరాడంబర జీవి. డాక్టర్లు ఆయనను రాయవెల్లూరు తీసుకొని వెళ్ళమంటే ఆయన దగ్గర డబ్బు లేకపోయింది. వారి ఆరోగ్యంకోసం శ్రీ కృష్ణమూర్తినాయుడుగారు చాలా డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అయినా భగవంతుడు తీరనిలోటు చేశాడు అందుకు నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అధ్యక్షా, మిత్రుడు అల్లు ఎరుకనాయుడు గారు అకాల మరణవార్త విన్న వెంటనే చాలా బాధ పలిగింది. ఆయన, నేను కొన్నాళ్లు శాసనసభ్యులముగా ఉన్నాము. ఆయన అధిష్టా పాలిండు. ఆయన ప్రజలయొక్క ఆదరాభిమానాలు చూరగొన్నారు. ఆయన సొంతం మునిసిపల్ చైర్మన్ గా, ఇతర కోఆపరేటివ్ సంస్థలలోను అనేక కార్యక్రమాలలోను పాల్గొని ఎంతోకృషి చేశారు. ఆయన ఆరోగ్యం బాగుండకపోయినా ఆయనను ప్రమాదించలేని దాక్టర్లుచెప్పారు. విక్రాంతి తీసుకోవాలని చెప్పారు. వారి ముఠం అందిగి విచారం కలిగించడమే కాకుండా శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో గిరిని లోటని మనవి చేస్తున్నాను, వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతిని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అధ్యక్షా, పూర్వం లై సటువంటి శ్రీ అల్లు ఎరుక నాయుడుగారు 1952 లోనూ, నాతో శాసన సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారు సామాన్య రైతు కుటుంబంలో ఉద్బవించారు. రైతులకు ఎంతో సహాయం చేశారు. వారు మాతో ఎంతో ఉన్నతంగా ఉండేవారు. వారు సహృదయులు. శాసన సభ్యుడుగా ఎంతో శ్రమ చేసారు. వారు మరికొంతకాలం ఉంటే మాలాంటివారికి కొన్ని సలహాలు ఇచ్చేవారు. వారి అకాల మరణం నాకు చాలా బాధగా ఉన్నది. ముఖ సభానాయకులు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య (పాలకొల్లు) :—అధ్యక్షా, అల్లు ఎరుకనాయుడుగారు అకస్మాత్తుగా పరమవదించినందుకు నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. వారు జిల్లా బోర్డు సభ్యుడుగా, శాసనసభ్యుడుగా పురపాలక సంఘ అధ్యక్షులుగా ఉండి పనిచేసిన లకు, గిరిజనులకుతక్కిన ప్రజానీకానికి అపార సేవ చేసిన దేశభక్తులు. వారియొక్క మంచితనంతో శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ప్రజలయొక్క అభిమానాన్ని చూరగొన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వారు ప్రముఖ నాయకులుగా గుర్తించబడ్డారు. సర్వేశ్వరుడు వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయాలని కోరుతూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన సానుభూతి తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker:—I fully associate myself with the sentiments expressed by the Members.

The question is: "This house places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Allu Yeruku Naidu, former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family."

The motion was adopted *Nimcon*, all the Members standing for not minutes.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Recruitment of outsiders to posts under T.T.Devasthanam.

శ్రీ డి వెంకటేశం — అధ్యక్షా, మనం యీ మధ్య సమగ్రరాష్ట్రం 10-10 a. m. కారకు సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా అమలుజరపాలి అనుకొన్నాము. దాని ప్రకారం లోకల్ పీపుల్ కు ఉద్యోగాలు యివ్వాలి అనుకొన్నాము ఈ మధ్య తిరుపతి దేవస్థానంలో కొన్ని ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉంటే లోకల్ డిఫినిషన్ ను పూర్తిగా వదలిపెట్టి వారివారికి కావలసిన వ్యక్తులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది దానివల్ల లోకల్ పీపుల్ కు అన్యాయం జరుగుతున్నదని అక్కడ లోకల్ గా ఉన్న ప్రజలకు పెద్దయెత్తున ఆందోళన పర్చింది. మొన్న 8 వ తేదీన అక్కడ కేండిడేట్స్ ను ఇంటర్వ్యూ కాల్ ఛార్జ్ చేశారు అప్పుడు వారు కేండిడేట్స్ ను చిత్తురు ఎంపాయిమెంటు ఎక్స్ చేజ్ నుండి పిలవకుండా తమకు కావలసిన వ్యక్తులు వచ్చేటట్లు బయటనుండి పిలవటం జరిగింది ఆ ఇంటర్వ్యూకు గుంటూరు, కృష్ణా, పెన్ గోదావరి, యాష్టగోదావరి జిల్లాలనుండి కేండిడేట్స్ వచ్చి తిరిగి ఎపియర్ అయినారు తమకు ఇష్టమైన వర్సన్స్ ను పిలిపించుకొని ఉద్యోగాలు ఇస్తే లోకల్ గా ఉన్నటువంటి స్థానిక ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుందని దానిని గురించి వదేవే అక్కడి అధికారుల దృష్టికి తీసుకొచ్చినా దానిని గురించి పట్టించుకోలేదు అక్కడ అవసరమైన పోస్టులు కొన్ని క్రియేట్ చేసి ఎక్స్ పర్టిస్ మెన్ ను తీసుకువచ్చి కేంటీన్ మేనేజర్ గా వేసుకొన్న పరిస్థితి వచ్చింది ఇటువంటి అన్యాయం అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని దానికి తగిన ఇన్ స్పెక్టివ్స్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు దీనిని గురించి స్పష్టమైన వాగ్దానం చేయాలని కోరతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు — అధ్యక్షా, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలలో ఉద్యోగాలను ఇవ్వడంలో బ్రష్టుబోర్డు స్థానికులకు అంటే జిల్లావాసులకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలను లక్ష్యపెట్టుకుండా ఉద్యోగాలన్నింటిలోనూ బయటవారిని నియమించేరని, వర్తమానంగా చిత్తురు జిల్లాలోని నిరుద్యోగులలో పెద్ద ఆందోళన రేకెత్తిందని గౌరవశ్రీకులు ప్రస్తావించారు. 1974 వ సంవత్సరం జనవరి 1 వ తేదీన ప్రస్తుత బ్రష్టుబోర్డు వదలి లోనికి వచ్చినవాటినుండి 20 మందిని ఉద్యోగాలలో నియమించడం జరిగింది. వారిలో చిత్తురు జిల్లావారు 11 మంది మిగతా జిల్లాలవారు 9 మంది ఉన్నారు. దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు యీ కాలంలో 100 మందిని నియమించారు. వీరిలో 97 మంది చిత్తురు జిల్లాకు చెందినవారు మిగతా ముగ్గురు ఇతర జిల్లాల వారు అందుచేత స్థానికులకు కాకుండా బైటవారికే అన్ని ఉద్యోగాలు ఇచ్చారన్న మాట నిజం కాదు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో ఉద్యోగాలలో స్థానికులకే అంటే జిల్లావారికే ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఆదేశాలు పవిత్రపు నెలకు 250 రూపాయల కంటే ఎక్కువ జీతం పొందే అనుసంశికం కాని ఉద్యోగులను పనివారిని నియమించడానికి బ్రష్టు బోర్డుకు అధికారం ఉన్నది. ఈ ఉద్యోగాల గురించి వార్తాపత్రికలలో ప్రకటనచేయగా వచ్చిన దరఖాస్తుదార్లకు బహిరంగపోటీ జరిపి నియమించడం జరుగుతుంది. ఇంటర్వ్యూలో ప్రతిభ చూపినవారిని ఎంపిక

చేయటం జరుగుతుంది అందుచేత ఉద్యోగాల ఎంపికల పోటీలో స్థానికులకు ప్రబలైన అవకాశం కలిగించబడుతుంది. ఉద్యోగాలు ఇవ్వడంలో స్థానికుల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరిగిందని, సబార్డినేటు ఉద్యోగాలలో ఎక్కువ భాగం స్థానికులకే ఇవ్వడం జరిగిందని, వై నివారాలను గట్టి విశదీకరిస్తుంది. అందుచేత చిన్నారు జిల్లాలో నిరుద్యోగులు ఎలాంటి ఆందోళన చెందక అనిన ఆగస్టు లేదు.

శ్రీ ఎల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ నో. ఈ సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా టి.టి.డి.కి ఎట్లా అన్వయిస్తుంది? మంత్రిగారు ఆ విధంగా ఎట్లా డైరెక్ట్ ఇచ్చారు? స్థానికులకే ఇవ్వాలని టి.టి.డి.కి సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ఎట్లా సంబంధము?

Mr. Speaker:— I cannot give my Ruling; that is not my jurisdiction.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— మంత్రిగారు సమాధానంలో 250 రూ. జీతం వై బడిన ఉద్యోగాలకు అడ్వర్ టైజ్ చేసి అప్లికేషన్స్ కాలిఫర్ చేశామని చెప్పారు. స్థానికులకే తగినంత ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలనే నియమం ఉన్నప్పుడు ఓపెన్ గా అప్లికేషన్స్ ఎందుకు కాలిఫర్ చేశారు? అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ నుండి స్థానికులను పిలవవచ్చునుకదా. ఓపెన్ గా అప్లికేషన్స్ కాలిఫర్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? మేము ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ నుండి పేర్లు అడగటంలేదు, బయట నుండి అప్లికేషన్స్ కాలిఫర్ చేసి వ్యక్తులను వేస్తున్నాము అంటున్నారు అది సబబా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు:— అది పద్ధతేనండి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— 250 రూ. జీతం వై బడిన ఉద్యోగాలు అడ్వర్ టైజ్ మెంట్ చేసి, కాలిఫర్ చేసి వేస్తాము అంటున్నారు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ నుండి పేర్లు కాలిఫర్ చేసి వేసే పద్ధతి టి.టి.డి.కి ఉన్నదా? లేదా? ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ నుండి పేర్లు కాలిఫర్ చేయలేదని మంత్రిగారి సమాధానం బట్టి స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అది సబబు అయినా పద్ధతా?

శ్రీ ఎ. గి. సూర్యనారాయణరాజు:— ఇది వరకు ఉన్న పద్ధతి ప్రకారం జరుపుతున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజ్ ఆఫీసులు ఎందుకు పెట్టాలి?

Mr. Speaker:— The Member is entitled to one supplementary and that you have availed.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— అక్కడ బ్రష్టుబోర్డు మెంబర్స్, ఛైర్మన్-వారి ఇష్టం వచ్చినవారిని వేస్తారన్నమాట. దీనిని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: 26th February, 1975. 195
 re: Illegal occupation of 200 acres of land belonging to Wakf Board in Guntur.

శ్రీ తె. వెంగళరావు — అధ్యక్షా, స్థానికులకు అవకాశం ఇవ్వమంటున్నారు 100 కి 97 మందికి ఆ జిల్లావారికి ఇచ్చామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కదా.

శ్రీ డి. వెంకటేశం — ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ నుండి కాలిఫర్ చేయటం లేదు. తమకు కావలసిన వారికి అడ్వర్ టైజ్ మెంట్ చేసి ఇస్తున్నారు.

శ్రీ తె. వెంగళరావు — రెగ్యులర్ ప్రొసీజర్ ఎడాప్టు చేయమని ప్రాస్తాము. అది గవర్నమెంట్ కాడీ కాదు అయినా అక్కడి ఇదివరకు ఏ ప్రొసీజర్ ఉన్నదో కనుక్కంటాను అవసరమైతే వరకూ స్థానికులతో ఇవ్వమని ఇన్ స్పెక్టివ్స్ ఇస్తాము

re: ILLEGAL ACCUPATION OF 200 ACRES OF LAND BELONG-
 ING TO WAKF BOARD IN GUNTUR

Sri Syed Hasan:—This is one more glaring example of the Honourable Minister for Wakf not taking interest in the Muslim Wakf matters. The land invovled is not 200 but 240 acres; this may be corrected. So, this 240 acres of land has been allotted to different lessees on 28-1-1975. When the persons occupied the entire land, the matter was reported to the Minister through letters and telegrams, and even the representations were made direct on phone. But all the time the Minister slept over the matter, and took no action, whatsoever.

Finally, the Collector and Police were requested to take appropriate action. As no action was taken, the Court was moved. Later, the Police said as the matter had gone to the Court, they were not in a position to take any action, and cannot interfere.

Then, this matter was taken up with the Chief Minister, who was good enough, and only at his instance and intervention the Police moved and the unauthorised occupants were removed after a period of 18 days, 10-20 a. m. i.e., on 16th February, 1975. If he is not interested he has to give up that portfolio saying that I am not capable and I am unable to look into this portfolio than destroying the Muslim Wakf which have been coming from centuries back for a specific purpose. If all the time he says like that, no inch of Muslim Wakf property would remain by the time he leaves the office. I want a specific answer to the question as to why he did not take action immediately after he got the telephone calls and letters and what made him to sleep over the matter.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—The land on Amaravathi Road behind Men's Medical College Hostel situated in Reddypalem Hamlet of Guntur town belonging to the Big Mosque was leased out to tenants for agricultural purposes. On 28th and 29th January

196 26th February, 1975. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :

re: Recruitment of Workcharged employees in the Engineering Wing of Panchayat Raj Department for regular posts.

1975 some undesirable persons unauthorisedly trespassed into this land and some persons erected small huts and some persons fixed bamboo sticks in order to put up huts. The tenants of this land rushed to the Civil Court and obtained temporary injunction orders from the Court. As soon as telegrams and a representation from Dr. Fatmunnisa Begum, M.L.A., was received regarding the encroachment, the Collector of Guntur was requested to take immediate action for the removal of the illegal occupants. The Revenue Divisional Officer, Guntur inspected the land on 4.2.1975. In order to maintain peace and public tranquillity restraining the persons responsible for forcible occupation from entering the land orders under section 144 (2) of Criminal Procedure Code were promulgated on 13.2.1975. The forcible occupations made on the wakf land have been got evicted on 16.2.1975 and the land was restored to the tenants.

No untoward incidents have occurred and the situation is peaceful. The Sub-Divisional Magistrate, Guntur has been instructed by the Collector, Guntur to keep a close watch over the situation. After this, I would like to submit that immediately after receiving the telegrams, I instructed the Collector to take action. But the Hon'ble Member has stated that I was sleeping over the matter. It is not a fact. Immediate action was taken. I do not know how our Hon'ble Member said that I was sleeping over it.

Sri Syed Hasan.—It is only after the Chief Minister's intervention in the matter, the police and the authorities concerned that moved, otherwise there was no action taken. This proves that the Minister was sleeping over the matter.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari —As I have already submitted, I never slept over the matter. Immediately I took action. Of course, Dr. Fathmunnisa Begum wrote to him and she went to the Hon'ble Chief Minister and he also met. I took action. That is how we have been taking action. We never slept over the matter.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—నేను ఇబ్రహీం అలీ అన్సారీగారు చెబితేనే మాట్లాడాను.

Sri Syed Hasan —You are approached by the Members and not by the Minister.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—వారు చెప్పారు. వీరు చెప్పారు. యిద్దరు చెప్పారు.

re: Recruitment of workcharged employees in the Engineering Wing of Panchayat Raj Department for regular posts.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:— అధ్యక్షా. పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ వింగ్ లో పనిచేసే వర్కచార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ మెంట్ అని ఒక

re: Recruitment of work charged employees in the Engineering wing of Panchayat Raj Department for regular posts.

సెక్షన్ యున్నది, వారు 2 1/2 వర్సెంట్ పి.ఎన్. చార్జ్డ్ లో మెయిన్ టెయిన్ చేస్తూ వచ్చినారు. 1968 సంవత్సరం నుంచి ఈ వర్క్-చార్జ్డ్ ఎప్లొయ్ మెంట్ లో వని చేస్తూ వచ్చినారు. కాని వారికి యంతవరకు ఎలాంటి ప్రొమోక్షన్ లేదు. దాదాపు 12 సంవత్సరములు వైగా ఉద్యోగం చేసినా కూడ వారికి సేప్టి లేదు. టెంపరరీ ఎంప్లొయీస్ గా ఉన్నారు. పూర్వీకీ మాన్యుయల్ లేబర్, ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ లో ఖాళీలు వడినా కూడ ఫుల్ టైమ్ క్యాబిన్ డ్ అయినా కూడ రిక్రూట్ చేయడం లేదు, ఇలాంటి పరిస్థితిలో వారి స్థితి అయోమయంగా యున్నది. 12 సంవత్సరాలు వని చేసిన తరువాత వారిని వర్మనెంట్ చేయడం లేదు. వారిని యిప్పటికీ తీసివేసే పరిస్థితి యున్నది. ఖాళీలు వడినా కూడ రిక్రూట్ చేయడం లేదు పదే పదే రిప్లం చేవన్స్ చేసుకొన్నా కూడ ఎలాంటి హామీ యివ్వలేదు. ఇటువంటి అయోమయ పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు దీనిని గురించి మంత్రిగారిని నిర్దిష్టమైన వర్గంలో చెప్పమని కోరుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri. L Lakshmana Das.—At present there are about 2,020 temporary Work Inspectors now working under Panchayati Raj Engineering Department. Out of them 81 are Engineering Graduates and 307 Diploma holders.

2. Work charged employees possessing the qualifications prescribed for Supervisors or Junior Engineers in the Panchayati Raj Engineering Subordinate Service are eligible to be appointed on a temporary basis as Draughtsman/Junior Engineers/Supervisors. The qualified Work Inspectors are, however, being given preference over outsiders whenever recruitment to these posts are made temporarily through Employment Exchange.

3. In Government Memo.No.1787/Estt.I/73--1, dt.9-8-73, instructions were issued to the Chief Engineer (Panchayati Raj) that Superintending Engineers, Executive Engineers and Assistant Engineers should maintain full particulars of all the persons working in the Workcharged establishment and to fill up the vacancies of Draughtsman/Supervisors/Junior Engineers etc., by qualified workcharged employees on the basis of seniority so that workcharged employees will have the benefit of continuing in the Department while following usual procedure of recruitment through Employment Exchange.

4. The Chief Engineer (Panchayati Raj) sought clarification whether qualified Work Inspectors such as B.Es., as B.C Es sponsored by Employment Exchanges for appointment to the post of Work Inspectors can be appointed as Junior Engineers or Supervisors or to any other category in the Department without a reference to Employment Exchange again, based on their seniority in the Department.

Instructions are being issued to Chief Engineer (Panchayat Raj) to the effect that, if the candidates sponsored by Employment Exchanges and appointed in the first instance as Work Inspectors, possess the prescribed qualifications, they should be appointed as Draughtman, Tracers, Supervisors, Junior Engineers and in other posts, on a temporary basis.

SRI D. Venkatesham —Only qualified people are being absorbed as draftsman and other categories. There are S. S. I. C. candidates also who are working in the workcharged establishment for 12 years. What is the fate of those candidates? Having worked for twelve years, those people are not being absorbed in the said posts. Zilla Parishad is not giving due recognition. In this connection, if these people are ousted from these posts, what is the fate of those people?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:— ఈ విషయంలో మొన్న ఒక మీటింగ్ పెట్టి ఎన్ని సంస్థలు దీనిలో వని చేస్తే వారిని పర్మనెంట్ చేయాలనే అలోచన చేసి ఇంజనీర్ గారిని, యితర డిపార్ట్మెంట్లలో వర్క్ చార్జ్డ్ ఉద్యోగస్తులను ఏ విధంగా పర్మనెంట్ చేస్తున్నారో అవన్నీ పరిశీలన చేసి పెంటనే రిపోర్ట్ యివ్వమని చెప్పాము. కొద్ది రోజులలోనే యింత కాలం పని చేసే వారిని పర్మనెంట్ చేయాలనే నిర్ణయం జరుగుతుంది. అందుచేత ఎటువంటి అన్యాయాలు జరగవని మనవిచేసున్నాను

(4) డి. వెంకటేశం :— ఎంతకాలం లోపల డెస్టిన్ తీసుకుంటారు ?

(శ్రీ) ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :— వీలై నంత తొందరలో తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— వీలైనంత తొందర అంటే చెప్పండి. ఒక నెల రెండు నెలలలో చేస్తాము అని చెప్పండి. ఎందుకు ఈ పార్కలో? It is not a difficult task for the Government.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :— గౌరవసభ్యులు అడగకముందే ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించినాము. ఇతర డిపార్ట్ మెంట్స్ తో, ఇంజనీర్స్ తో కన్సల్టేషన్ అండ్ డిపార్ట్ మెంట్ తో చేసిన కన్సల్టేషన్ తరువాత ఈ కార్యక్రమం తీసుకుంటాము. డేట్ యివ్వమంటే సాధ్యం కాదు.

re : Misappropriation of funds by the Secretary, Khammam Zilla Parishad.

10-30 a.m.

మహామూర్తి రజాత్ అభి (అమ్మం) :—అదృశా, అమ్మం జిల్లా పరిషత్తు
 నామధేయ సీతారాధుగాళు పదవి స్వీకారం చేసినవరువాత కావిస్తున్న అధికార
 నిధిని నామధేయ జిల్లా పరిషత్తు నువ్వకవలయు, అత్రమాలు యివన్నీ నేను
 కుంజరావీరే అభిషేకం చేసితిని. మరదగా యింకా అంతకంటే మించిన మోరాలు
 చాలా మంది మహామూర్తి అమ్మం జిల్లా అంకా నిర్మలంగా వచారం

జరుగుతున్నది ఇందులో ఐఐఎమ్ ఒకటి, రెండు తీసుకుంటే — అసలు అది జిల్లా పరిషత్తు కార్యాలయంగావుందా? లేక దోపిడీ వర్గాలకు నిలయంగా వున్నదా? అనేది స్పష్టంగా కానవస్తున్నది ఇందులో ఎవరు ఎంతెంత తింటున్నారు? ఎవరెవరికి ఎంతెంత బాధ్యత వున్నది? అనేది చూస్తే — యివి చాలా లోతుగా విచారించవలసిన నేరాలని తమద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

లాస్టియర్ ఒక సాపెనెర్ ఆవిష్కరించిన సందర్భంలో — దానికి కావలసిన డబ్బు సమకూర్చుకొన్నప్పుడు — 70 వేలదాకా పోగొట్టేవారు, ఆ పుస్తకాలు ఎన్ని వేశారు? కలెక్షన్ ఎంత అయింది? ఈ డబ్బు జమకట్టారా? ఎవరి కయినా చెప్పారా? అసలు యిదేమీ చెప్పకుండా వుండడానికి గల కారణమేమిటి? ఇందులో, కలెక్టరుగారు వసూలు డెడ్డామని తీసుకున్న బాధ్యతను దైరెక్టుగా వీరే ఎందుకు స్వీకరించారు? ఈ రూ 70—80 వేలు ఏవిధంగా ఖర్చు చేశారు. దీనికేమైనా అజావజా వున్నదా? ఆయన దేనికి ఖర్చు చేశారు? నిలవ ఏమైనా వున్నదా? ఇదింతా చెప్పవలసిన బాధ్యత ఆయనపై వుండగా — ఆనాడువున్న కలెక్టరు యీనాడు లేడు; అందువలన, యీ డబ్బు గురించి అడగడానికి, ఒక అజావజాలేని పద్ధతిలో యిదంతా హాషిప్ అయిందనేది విషయం. మాకు చాలా ఆధారాలున్నాయి. అదేరకంగా, యీయనగారు జిల్లాపరిషత్తుకు కావలసిన, లేదా అనేక స్కూల్స్కు కావలసిన కొనుగోళ్లు, ఒక బోగస్ సంస్థను పెట్టుకొని— జవాబిది వెంకటేశ్వర్లు, వరంగల్లు వాస్తవ్యుడు —ఆయనకు ఎక్కడా ఫర్మ్ లేదు, ఏ కొనుగోళ్లు చేసినా, కొంటేషన్స్ లేకుండా, రూల్స్ పర్మిట్ చేయకుండా ఆయనే స్వయంగా తన ఇంటికి కొనుగోళ్లు చేసినట్లు తక్కువ ధరకు కొనడం, ఎక్కువ వ్రాసుకోవడం ఆ డబ్బు కాకెయ్యడం జరుగుతున్నది. ఈ జవాబిది వెంకటేశ్వర్లు ఎక్కడవున్నాడో, ఆయన ఫర్మ్ ఎక్కడవున్నదో, అసలు హైదరాబాద్ లో నయినా వుందా, లేదా అనేది ఒకటి.

అదేరకంగా, చిన్న విషయమే అనుకోండి, పది వేలు, జిల్లా పరిషత్తు కార్యాలయానికి వైట్ వాష్ చేయించినట్లుగా వ్రాసుకోవడం; దానికి అజమాయిషీ లేదు. ఇదంతా తమ స్వంత వ్యవహారంగా జరుగుతున్నది. అక్కడవుండే ఆస్తిపాస్తులకు ఎలాంటి గ్యారంటీ లేని దుస్థితి జిల్లా పరిషత్తు కార్యాలయానికి వచ్చింది. చీఫ్ మినిస్టర్ గారు వారి హయాంలో కట్టింది ఆ కార్యాలయం. ఇవాళ అది పూజారులు హరించుకుపోయిన దేవాలయంగా మారిపోయింది. అక్కడ వుండే అయిల్ ఇంజన్ మాయం అయిపోయింది. దాని అజమాయిషీ కూడలేదు. అదేవిధంగా, ఇంజనీరింగు బ్రాండ్ 30 వేల టెక్ ను ఫోర్టరీ చేసి, డబ్బు తీసుకుని భాగాలు పంచుకున్నారు. అదేవిధంగా 74 ఆగస్టులో జరిగిన సెలెక్షన్స్ వున్నాయి ఎంత చెప్పినా తీరని వ్యవహారమిది. పెన్సిల్స్ తో మార్కులు వెయ్యడం, తరువాతవాటిని తుడిచెయ్యడం, మూడు మాసాల పతకు రిజల్టు తెలియకెయ్యకుండా—డబ్బులు యిచ్చిన వారిని వెయ్యడం,

200 26th February, 1975. **Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :**
re: Misappropriation of funds by the Secretary, Khammam Zilla Parishad.

యిదంతా జరిగింది. తరువాత, ఇంకా ఘోరమైన విషయం—పుమెన్ ఎవరయినా వస్తే వారితో చెడ్డ పద్ధతులు అనుసరించడం జరిగిపోతున్నది. ఇలాంటి చాటికి స్వస్తి చెప్పించడం అవసరమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇటువంటివి జరగకుండా, సెక్రెటరీ అంటే ఒక ఉన్నతమైన దానికి నాయకత్వం వహించే పదవిలో వున్నవారు యిటువంటిచాటికి స్వస్తి చెప్పి యిలాంటి పద్ధతులు అమలుజరపకుండా చూడాలి. వీటిపై వెంటనే ఎంర్వయరీ జరిపించాలి. న్యూఏజ్ ఆగస్టు సంచికలో యీ ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆ వార్తను, అధ్యక్షా, తమకు పంపుతున్నాను. ఇది తమరు కూడా జరిగిందని చూడాలని కోరుతున్నాను. దీనిపై మంత్రులు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో తెలియజేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Sri L. Lakshmana Das:—Sir, A report from the Collector, Khammam has been obtained. The facts as reported by the Collector are as follows:—

Item 1. This item relates to a Souvenir published in the year 1974 in connection with the conduct of Panchayati Raj Sports. The actual collections made are to a tune of Rs 34,097/—and the total expenditure so far is Rs. 30,284—34. There is still a cash balance of Rs. 3,812—66, and there are a few outstanding bills. For the entire amount collected and the expenditure booked, detailed accounts have been maintained. As this item of expenditure is not directly connected with the Zilla Parishad finances, the account have been entrusted to a private Chartered Accountant to conduct an audit also and his report is awaited.

Item 2. This relates to placing of orders for Stationery etc., with M/s Javvaji Venkateswarlu of Warangal. As and when the Director of Stationery and Printing was not in a position to supply the material required, some of the material was purchased locally and if some bulk purchases have to be made, quotations were obtained in Hyderabad and purchases were made. Many purchases were made from M/s Rajeswara Balaji and Company Hyderabad.

Item 3: This relates to Whitewashing and other repairs taken up to the tune of Rs. 10,000/—to the Zilla Parishad office. The allegation is that without undertaking any work, the amount has been misused. The Standing Committee approved an estimate of Rs. 10,000 and the Executive Engineer, Zilla Parishad has executed the works and made payments. The total expenditure booked was only Rs. 7,687—33. This expenditure was incurred not only for white washing but also for electrification, for providing additional accommodation in the Ministerial Hall of the Executive Engineer's office of the Zilla

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance : 26th February, 1975. 201
re: Misappropriation of funds by the
Secretary, Khammam Zilla
Parishad.

Parishad, for fixing of Doors, for the R C C. roof and superstructure, sun shades for roofing and fixing windows wherever damaged

Item 4. This relates to the misappropriation of Rs. 30,000/— in the Engineering Wing of the Zilla Parishad. This is a case of forgery wherein the concerned clerk one Mr Radhakrishna Rao who after the cheque was signed for Rs 1,885—04 has tampered with the cheque and had drawn Rs. 31,885—04 had tried to manipulate the accounts to cover up the mistake. This was detected by the Accountant General's audit party and the person was placed under suspension and criminal complaint was lodged with the Police and investigation is in progress

Item 5. This relates to the missing of an Oil Engine. No oil engine was missing in the Zilla parishad. However, there was an incident where there was a theft of an Electric Motor from the Zilla Parishad. This was reported to the Police and complaint was also lodged and the matter is under investigation by the Police.

Item 6 and 7 These relate to the interviews conducted by the District Selection Committee in August, 1974 and the ill-treatment given by the Secretary to the candidates with special reference to one Miss. Sesirekha. In the month of August, 1974 as against 223 vacancies, 4,795 candidates appeared for interview in the Zilla Parishad, Khammam. For five days, interviews were conducted. There are five members on the Interview Board who included Chairman, Zilla Parishad, District Revenue Officer, Khammam, District Educational Officer, Secretary, Zilla Parishad and one non-official member. All the five members have attended to these interviews and prepared the lists. They have noted marks against each individual for convenience. Originally some of the Officers made notings in pencil, however, when they have finalised the lists, they have made all the markings in ink and handed over the lists with their signature, out of which consolidated selections have been made.

One of the allegations was that though selections were conducted in August, the final lists were published after three months or so. Nearly 5,000 candidates have been interviewed and the lists have to be tabulated and rotations have to be fixed with reference to the reservations ordered by the Government. Later, integrated seniority list for each category of people had to be prepared. This had taken 2 to 2 1/2 months keeping in view the magnitude of the work involved. Since so many candidates appeared for the interviews they were impatient and finally it resulted in Law and Order situation before the

202 26 th February, 1975 Calling attention to matters of urgent
Public importance:
re: Misappropriation of funds by the
Secretary, Khammam Zilla
Parishad.

Zilla Parishad Office. The Committee members had to persuade and pacify the candidates and tried to take up the interviews in an organised way. In order to see that all the candidates present were interviewed, the Committee had to sit for two more days. To regulate the crowds, the Police help was also sought.

Besides, there is a specific reference regarding one Miss Sesirekha. One candidate by name Miss Sesirekha had appeared for the post of a Telugu Pandit. There was a great demand for qualified Telugu Pandits and as only (8) candidates appeared as against (9) vacancies for Telugu Pandits, all the (8) candidates including Miss Sesirekha have been selected. There is no incident reported nor was there any complaint filed regarding any ill-treatment.

Item 8. This relates to the preparation of 'PLAN' under "SIX POINT FORMULA". The allegation is that the Secretary, Zilla Parishad has spent Rs. 10,000/- more than the actual expenditure, incurred for the preparation of the report. The actual expenditure incurred for the preparation of 150 copies of Plan is Rs. 6,208-82. This amount was mostly for the purchase of duplicating paper, stencils, and Ink. This was placed before the Standing Committee and the Standing Committee ratified the expenditure. When the total expenditure is Rs. 6,208/- there is no scope for the Secretary, Zilla Parishad to have misappropriated Rs. 10,000/- over and above the expenditure.

10-40 a.m. శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :—అధ్యక్షా, ఈ సమాధానం చూస్తే యిదంతా కట్టుకథలా వుంది. జిల్లా పరిషత్ నారాయణశర్మ అనేవారు నందిగామ తాలూకా వారు ఆయన ఇంటర్వ్యూకు కూడా రాలేదు. ఆయనను ఇక్కడకు పిలిచి ఎలాంటి చేశారు. ఇటువంటివి చెప్పాలంటే చాలా వున్నాయి. ఈయన మీద వేరాలు విచారించడానికి వకాస్ కమిటీని వేస్తారా? ఇది అవినీతికి నిలయంగా తయారైంది. ఇంటర్వ్యూలకు రానివారికి ఉద్యోగాలిచ్చి వచ్చినవారికి సెలూ అండ్ ఆర్డర్ సమన్య అని యీ భాగవతమంతా ఎట్లా ఒప్పుకోవాలో అర్థం కాకుండా వుంది. దీనిని ఎంకవైయర్కి పెట్టించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆ సెక్రటరీని, వారిని అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం జరిగింది. వేను చెప్పిన దానిమీద గౌరవ సభ్యులు స్పెషలిట్ గా చూచుకుంటే వేరే అఫీసరును ప్రత్యేకంగా పంపించి సమీక్షించాల్సి వుంటుంది. తద్వారా సర్దుబాటుగా వున్నామని చెబుతున్నాను.

re: Judgement of the Seventh Metropolitan Magistrate directing the Special Officer Municipal Corporation of Hyderabad for payment of compensation of Rs 2,000 to a citizen whose car was damaged due to bad condition of the road.

The Minister for Municipal Administration — Sir, I would require two more days time to get the information

Sri Laxminarayana:—Sir, I agree for the postponement of the Call Attention to 28th. There is another Call Attention on that day, I request that this may also be posted to 28th

Mr Speaker —The Call Attention is postponed to 28th

re: Publication of the results of the interview conducted for the selection and appointments of the Physical Directors in Junior and other Colleges.

శ్రీ నల్లప రెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి. — అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు జూనియరు కాలేజీలకూ, యితర కాలేజీలకూ ఫిజికల్ డైరెక్టర్లు కావాలని 1972 లో యింటర్వ్యూ చేయడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలైనా కూడా యంతవగూ రిజల్టు ప్రకటించలేదు. ఉద్యోగాలు యివ్వనూ లేదు. ఈ విధంగా జరగడం ఘోరం. ఈ ప్రభుత్వం యింటర్వ్యూలు కరువుతుండేగాని ఉద్యోగాలివ్వడనే నమ్మకం అందరికీ కలుగ తున్నది. పీరికి ఉద్యోగాలిచ్చారా? లేకపోతే ఎప్పటిలోగా యివ్వబోతున్నారు? రిజల్టు అయినా ప్రకటించారా?

శ్రీ ఎం వి కృష్ణారావు — ఇంటర్వ్యూలు అయినాయి. వీరిలో చాలా మంది యిన్ సర్వీస్ టీచర్స్. వీరికి షాట్ లిమిట్ 40 సంవత్సరాలు పెట్టి గవర్నమెంటుకు రికమెండు చేసి యిన్ యూంటినేషను డి.పి.ఐ. ఇంటర్వ్యూకు పిలిచారు. గవర్నమెంటునుంచి ఎగ్రూవల్ రాలేదు. గవర్నమెంటు ఎగ్రూవల్ రాకపోవడం వల్ల సెలక్షన్లు చేయడంగానీ, పోస్టింగు యివ్వడం కానీ జరగలేదు. ఇది యిప్పుడు ఫైనల్ కాబోతున్నది. ఒక వాయిం పది రోజులలో వస్తుంది. డి.ఎ.డి.కి యితర డిపార్టుమెంటులకూ వెళ్లవలసి రావడంవల్ల డిలే జరిగింది. త్వరలోనే ఫైనల్ జు చేస్తాము.

శ్రీ నల్లప రెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి. — ఎంతమంది యింటర్వ్యూకు వచ్చారు? ఎంతమందిని సెలెక్టు చేస్తున్నారు? ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా డి.పి.ఐ. యింటర్వ్యూకు ఎందుకు పిలిచారు? అందుకు డి.పి.ఐ. మీద ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారు? ఖచ్చితంగా పది రోజుల లోపల యీ షయం తేల్చి వారికి ఉద్యోగాలు యిస్తారా?

శ్రీ ఎం వి. కృష్ణారావు; — ఎంతమంది యింటర్వ్యూకు వచ్చారో తరువాత చెబుతాను. కానీ వచ్చినవారిలో 84 మందిని సెలెక్టు చేయడం జరిగింది. ఇది ఫైనల్ ను స్టేజీ వచ్చింది. పది రోజులలో యిది డిస్టెండ్ చేస్తాము.

re: Filling up the posts of Secondary Grade and B Ed. Teachers in Government High Schools in Hyderabad.

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి (కనిగిరి) :—అధ్యక్షా, ప్రాధరాజాదు సీటిలో వున్న గవర్నమెంటు హైస్కూల్స్ లో 2-3 సంవత్సరాలనుంచి డి ఇడి, సెకండరీ గ్రేడు టీచర్లు పోస్టులు కాళీగా వన్నాయి ఉన్న టీచర్లకు వర్క్ లోడ్ పెరిగింది టీచర్లు లేక 7 వ ఏర్, 8 వ ఏర్, 9 వ ఏర్ వంటివి పెట్టే విద్యార్థులు శాధ పడుతున్నారు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు యింటర్మీడియట్ లు అరవటమే కానీ రిజల్టు ప్రకటించడంగానీ, ఉద్యోగాభివృద్ధి గానీ ఏర్పడం లేదు. వెంటనే ఆ కాళీలు పూర్తి చేయమని వారు ప్లేటుమెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—ఫిజిల్ డైరెక్టర్లు గురించి సీటి లు వున్నారు. వారు హైస్కూల్స్ లో పని చేస్తున్నారు ఇంకా డి ఇడి లకు సంబంధించి సెలెక్షన్లు అయినాయి. పోస్టింగుకూడా యిచ్చేస్తారు చ్వలోనే

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975 76

Demands, Multipurpose River Projects, Irrigation, Power Development, Minor Irrigation (Contd.)

శ్రీ పి. లక్ష్మణరావు :—అధ్యక్షా, ఇరిగేషను మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను సమర్థిస్తూ మా నియోజక వర్గం గురించి రెండు సూచనలు చేస్తున్నాను. బందరు నియోజక వర్గములోగల కోస స్కీము 15 ఏండ్ల మంచి పెండింగులోనే ఉండిపోయింది 9 వ సంవత్సరం ఛానెలు పూర్తి యావర, వెడ్ల యావర మీదుగా దివి తాలూకా, బంగరు తాలూకా సరిహద్దులలోకి వెళుతుంది. దానిని వంద సంవత్సరాల క్రిందట కాటన్ దొంగగూ నిర్మించారు. దానిని వెడల్పు చేసి త్రాచి ఛానెల్స్ ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ఎన్నో ఎకరాల భూమిని సాగులోకి తేవాలన్న దృష్టితో తలపెట్టిన స్కీము 15 ఏండ్లమంచి పెండింగులోనే ఉండిపోయింది. కాటన్ దొంగగూ 2,700 ఎకరాలు ఆయంట్టును సాగుకు తేవాలన్న దృష్టితో యీ ఛానెలు త్రవ్వించారు కానీ ప్రస్తుతం ఆ ఛానెలు క్రింద 700 ఎకరాలు మాత్రమే సాగువుతున్నది. అనాధరైజ్లుగా 4,500 ఎకరాల ఏకకూ సాగువుతోంది.

(మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ యిన్ ది ఛైర్)

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా ఆ పరియాలో డిఫార్మేషన్ చేస్తే 25 వేల ఎకరాలు వస్తాయి పదివేల మంది లాండి లెస్ ఫూర్ కు భూమి పంచ దానికి వీలంటున్నా, సారవంతమైన భూమి కాబట్టి 4 లక్షల బస్తాలు పండించ వచ్చుననీ, ప్రభుత్వానికి యించుమించుగా 4 లక్షల రూపాయల ఆదాయం కూడా వస్తుందనీ ఆ ఛానెలు పొడిగించి. త్రాచి ఛానెల్స్ ఏర్పాటుకు స్కీము వేశారు. అప్పుడు ప్రస్తుతం ఎదుర్కొనేపను మంత్రిగా వున్నవాగు, అప్పటి యిరిగేషను మంత్రి గారు, అప్పుడు ఆర్థిక మంత్రిగా వున్న శగవంతరావుగారు, రెనిమ్యా మంత్రి నరసారెడ్డిగారు—వీరంతా అక్కడకు వచ్చి ప శీతించడం జరిగింది. ఈ స్కీము యింట్ల మెంటు చేసినట్లయితే ప్రభుత్వానికి లాభం వుంటుందనీ, గ్రోమోర్ ఫుడ్ క్రింద సాగు చేయడానికి అవకాశం వుంటుందనీ బహుకొనడం జరిగింది. ఈ మధ్యనే సిడబ్ల్యుడి వారు కూడా సర్వే చేసి 15 లక్షల 50 వేల రూపాయలున్నట్లయితే

యిరిగేషను ఛానలును వై డెన్ చేసి, బ్రాంచి ఛానెల్స్ వైన 25 వేల ఎకరాలు సాగుకు తేవడానికి అవకాశం ఉంటుందని ఎస్టిమేటు చేశారు. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు కాంకరెన్సు యిన్వెంట్ - ఎస్టును చూచినా ఫైలు మాత్రం సెక్రటేరియటు నుంచి కదిలకండా అక్కడే మూలుగుతూ వుండడం జరుగుతోంది. చాలా సారవంతమైన భూమి తక్కువ షెట్టుబడితో ఎక్కువ లాభసాటిగా 10-50 a. m. ఉంటుంది ప్రభుత్వానికి అనేక రకాలుగా ఆదాయం రావడానికి అవకాశం ఉంది. చుట్టప్రక్కల ఉన్న 15, 20 గ్రామాలు త్రాగే నీరు సప్లయి చేయడానికి కూడా అవకాశం ఉంది. వెంటనే ఈ స్కీమును అమలుచేసి భూములను పేదలకు పంచడానికి నాలుగు లక్షల బస్తాల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి దోపాదం చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను ఈ స్కీము 15, 20 సంవత్సరాలుగా పెండింగ్ గా ఉంది. నా కంటే ముందు శాసన సభ్యులుగా ఉన్న డా. అమృత రామయ్యగారి కాలం నుంచి ఈ స్కీము అమలు చేయాలని కోరుతూనే ఉన్నాను. కానీ ఈ రోజు వరకు ప్రభుత్వం అమలుచేయక పోవడం విచారకరమైన విషయం. ఎమ్.వి. కృష్ణారావు గారికి తెలుసు వారి నియోజక వర్గానికి కూడా ఉపయోగ పడుతుంది. 25 వేల ఎకరాలు సాగు కావడమంటే తేలిక విషయం కాదు. ఇటువంటి చిన్న ప్రాజెక్టును అమలు చేసేటట్లుంటే చాలా లాభసాటిగా ఉంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని హై పవర్ ఇరిగేషన్ కమిటీ వారు ఆదేశించడం జరిగింది. వెంటనే ఈ స్కీమును అమలు చేయాలని ఇరిగేషన్ మంత్రి గారిని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

Dr Fathimunisa Begum (Peddakurapadu) — Mr Deputy Speaker, Sir, while speaking on the Demands of Major and Minor Irrigation, I feel happy to note that describing importance is given for three Major Projects. It is mentioned in the Budget Speech that the excavation of the main Canal of the Pochampadu Project has been completed upto Mile 51. But the work from Mile 51-53 has not progressed for the last 18 months. The work done prior to and after this reach will be of no use, unless that reach is tackled in time. It appears the whole issue is pending for settlement of a reasonable rate to the Contractor and no decision has been taken by the Government for all these months. The whole expenditure incurred will become infructuous for some time, if water is not let out as programmed by 1976.

Regarding Nagarjuna Sagar Project, ofcourse the State Government are quite enthusiastic to provide Rs 10 crores from the Budget of 1975-76 and are confident of getting additional Central assistance of Rs 100 crores to complete the Project by 1979-80. In spite of this, unfortunately the problem of the tail-end villages remains to be considered. Nagarjunasagar water does not reach the tail-end villages in the ayacut either due to defective levelling or due to illegal tapping of water at the upper reaches. Royts are experiencing hardship and are not in a position to pay land cess. Agricultural labourers from these villages go out to different parts of the State for

6 to 7 months in a year to seek their livelihood. The concerned royis have made several representations to the Government either to provide lift irrigation schemes, over Rivelats and some schemes to pump water from River Krishna, where it is within reach to the villages. For example, I may mention, that there is one Yeddu Vagu, which has got perennial water source and this flows for nearly 20 miles in my Constituency before it merges with River Krishna. A lift Irrigation Scheme on this Yeddu Vagu at an ideal place near a village Vipparla has been investigated in 1969 with an estimate of about Rs. 7 lakhs to get 3000 acres of land under cultivation. The idea is to make use of this water source by constructing a dam on the upper reaches of this Yeddu Vagu at Vipparla and to divert water by lift irrigation into the already existing Nagarjunasagar Canal. These canals at present are not serving the purpose. As this Scheme is already investigated and it serves 14 villages, I wonder why it is kept in cold storage all these years. I have represented this matter in the Assembly with the Chief Minister and with the Officers in the District-wise meetings and the Chief Minister has promised to take into consideration. But nothing has happened till now.

The Regional Development Board has sanctioned Rs. 5.18 lakhs for Minor Irrigation for Guntur District through P.W.D. and Panchayat Raj, but have not allotted any amount to such an important scheme which will surely give immediate results.

Coming to Power, the performance of Rural electrification schemes implemented under several heads, like Cluster Schemes, Minimum Needs Programme, Rural Electricity Corporation have been very encouraging. Apart from this, under 6 Point Formula also, I am happy to note that Rs. 8 lakhs has been sanctioned for 1974-75 for Guntur District for new connections and spill over works. Regarding Rural Electrification, I have got a remark to make. When a particular village is electrified some of the localities are being left out on the instructions of the Sarpanch on party feelings. This is happening because the Sarpanch has to bear the electric charges for the village. I wish the Government take notice of this and provides necessary rules to see that no locality on party feeling is omitted while giving power.

There is power shortage for industry and agriculture. This is the peak season for all industries to utilise power for production but there is a heavy cut. A quota system for consumption of power is imposed and consumption over and above that is charged exorbitantly. I understand that this system is intended to divert power to Tamilnadu. I am reading the statement made by the Minister for Power in page 12 of his statement:—

“The development of transmission system should go hand in hand with increase in generating capacity for evacuating the power

generated and transmitting the same to the consuming centres Till 1967, the transmission system mainly consisting of a long 132 KV line from Machkund to Nellore. A 220 KV double circuit line was completed, connecting the generating stations Upper Sileru, Lower Sileru, Kothagudem Thermal Station, Nagarjunasagar and Srisailem. In the North, this line is connected to Matchkund system at Gazuvaka in Visakhapatnam district and in the South to Tamilnadu via Cuddapah "

I do not mean that we should not supply power to our neighbouring States but let not the burden fall on the consumers here, on whose initiative these Projects have been developed

Therefore, I suggest to the Government to accelerate the works at Thermal stations and Nagarjunasagar Dam Hydro Electric Scheme by providing them with additional finances to complete the work in time, if not earlier. Thank you, Sir

శ్రీ ఎన్. నరసప్ప (కెడర్ల) — అధ్యక్షా, ఇరిగేషను డిమాండులను పవరు 11-00 a.m.
డిమాండులను నేను బలపరుస్తున్నాను రాష్ట్రంలో అనేక మైన ప్రాజెక్టు పెట్టు
కున్నా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు సంబంధించినంత వరకు ఏ ఒక్క పెద్ద ప్రాజెక్టు
గాని లేకుంటే యింకా వచ్చే అవకాశం గాని లేదు ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రి
గారు కొల్లాపూరు తాలూకాలో దిల్లారుతిప్ప అనే ప్రాజెక్టు, అది ఒక రిజర్వాయరు
నిర్మాణం కొరకు మంజూరు చేయడం జరిగింది ఇనాగ రేషన్ కూడా చేయడం
జరిగింది. అదే విధముగా మా జిల్లాలో కావలసిన వాగులు వంకలు అనేక మైనవి
ఉన్నాయి. ఎక్కడిక్కడ అనికట్టలు నిర్మించుకుని ఏవైనా ఫీడరు చానల్లు
ఏర్పాటు చేసుకుంటే వేల ఎకరాలు సాగులోనికి తెచ్చే అవకాశం ఉంది బాలా
నగర్ సమీతిలో గుండేడు అనే గ్రామం దగ్గర దిండికి వాగు పడుతుంది. దాని
పైన చిన్న అనికట్ట నిర్మాణం చేస్తే 1,000-1,500 ఎకరాలు సాగు కావడానికి
అవకాశం ఉంది ఈ విషయం యంతకుముందు జిల్లా లెజిస్లేటర్లు కాన్ఫరెన్సు
ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటు చేసిన సందర్భంలో తెలియచేయడం జరిగింది. కాని
యింతవరకు వాటిపైన యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు ఏ విధమైన సర్వే గాని చర్యలు
కాని ప్రారంభించినట్లు కనిపించడం లేదు. కాబట్టి అతి తొందరగా దాని పైన
సర్వే చేసినట్లయితే అక్కడ ఏ సీటిపారుదల లేనటువంటి ప్రాంతంలో రెండువేల
ఎకరాలు సాగవుతుందనేది చిన్న విషయం కాదు. దానిని చేపట్టాలి. అంతే
కాకుండా వ్యావసాయంగా ఉన్న ప్రాంతాలలో ప్రత్యేకించి మహబూబ్ నగర్
విషయం చెప్పనవసరం లేదు. ఇంతకు ముందు మనవిచేశాను భూగర్భంలో
ఎంతో జల సంపద కూడా ఉంది. వాటికి అవసరమైనంత వరకు అలోచించడం
గాని చర్యలు తీసుకోవడం గాని లేదని మనవి చేస్తున్నాను. సర్వే డిపార్టుమెంటు
ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం వల్ల వారు కూడా అక్కడక్కడ ప్రాంతాలకు వచ్చి
అక్కడ భూగర్భంలో జలం ఉందా అక్కడ పుష్కలంగా దొరికే అవకాశం ఉందా
అని సర్వే చేసి అక్కడ ఏవైనా రిక్స్ చేసి రైతులకు తోడ్పడితే అనేక విధాలుగా
భూగర్భంలోని జలాన్ని బయటకు లాగి వందల ఎకరాలు, వేల ఎకరాలు సాగులోనికి

వచ్చే అవకాశం ఉంది దానివల్ల అక్కడ రైతుల పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. అంతే కాకుండా ఈ రోజు దేశానికి అవసరమైన ఆహార ధాన్యాలను ఎక్కువగా పండించే అవకాశం ఉంది. విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన విషయం ఈమధ్యనే మాజిల్లాలో 10 క్లస్టరు స్కూలులు మంజూరు చేయడం జరిగింది కాని ఆ మంజూరు అయినవి వీవై నాక్రోత్ గ్రామాలు గాని పాఠ గ్రామాలలో గాని వ్యవసాయ సెక్షన్లు మరియు యివ్వాలంటే వైరు ఉంటే ట్రాన్స్ ఫార్మింగు ఉండదు. ట్రాన్స్ ఫార్మింగు ఉంటే వైరు ఉండదు దానివల్ల అనేక యిబ్బందిలకు గురి అవుతున్నాడు వీవై నా ఒక గ్రామంలో 10 బావులకు కనకను యిచ్చి ముక్క రెండు బావులకు యివ్వాలంటే డిపార్టుమెంటులో వైరు లేదు. ఎక్స్ క్యూటివ్ ఇంజనీర్ ని అడిగితే వైరు ప్రైదరాబాదునుంచి రావాలి రాకేదు, వచ్చిన గిర్రవాన ఆలోచిస్తుంటున్నారు. వైరు ప్రత్యేకించి ఈ విధముగా లేవోవడంలో మా జిల్లా కే గావోతుందా లేక కేటాయింపులోనే లోపం ఉందా అర్థంకాకండా ఉంది కాబట్టి దీనిపైని విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామాత్యులు ప్రత్యేకంగా ఒకసారి మాస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో సరియైన కేటాయింపులు జరగడం లేకని వచ్చిన వైరను అక్కడిక్కడనే పంపిస్తున్నారని నిరీడి. వారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే మా జిల్లాకు ఎక్కువగా వైరు యిచ్చి ట్రాన్స్ ఫార్మింగు యిచ్చినట్లయితే ఎక్కువ కంక్షన్లు గుండ్లదానికి అవకాశం ఉంటుంది వ్యవసాయానికి ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలు చాలా ముఖ్యమైన రోజులు. వ్యవసాయంపై న విద్యుచ్ఛక్తి కోత విధించారు దానివల్ల వచ్చే నష్టం మనవిస్తాను. మక్రీములు ఒక రోజు మూతపడితే ఆ రోజు ఉత్పత్తి మాత్రమే తగ్గుతుంది కాని సమయానికి నీరు అందకపోతే ఎండిపోతాయి. మళ్ళా మరునాడు ఎంత నీరు అందించినా ప్రయోజనం లేదు పొలం పొరడం కష్టం. చేసిన కష్టం వృధా బొతుంది. ఎంతనష్టం జరుగుతోందో చెప్పనవసరం లేదు. అందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఉన్నట్లయితే పరిశ్రమలపైన విధించనచ్చు ఈ రోజు ఎయిర్ కండిషను రూమ్లు ఉన్నాయి. సినిమాలున్నాయి. ఇతర సౌధనాలకు యిస్తున్నారు. అవసరం అయితే వాటికి కోత విధించినా నష్టం లేదు. సినిమాలు బంద్ అయితే దేశానికి వచ్చే నష్టం ఏమీ లేదు వ్యవసాయానికి బదు అయితే ఆహార ధాన్యాల నష్టం కావడమే కాకుండా రైతుకి ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు నష్టం బొతుందనేది గమనించాలని మనవిచేస్తూ వ్యవధి ఎక్కువ లేనందున ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణ రెడ్డి (కందుకూరు):—అధ్యక్షా, పి. డబ్ల్యు. డి. డిమాండ్సు గురించి మాట్లాడే ముందు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి నానాటికి దిగజారడానికి కారణం ఈ డిపార్టుమెంటేనని నా ఉద్దేశ్యం. ఎందువల్లనంటే మనం ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మించడానికి కొన్ని అంచనాలను తయారు చేసుకుంటున్నాం. కాని ఈ అంచనాలలో ప్రాజెక్టు పూర్తయేటప్పటికి 70 శాతము నుంచి 200 శాతం వరకు పెరిగి పోతున్నాయి. ఈ విధముగా పెరిగిపోవడానికి కారణం ఏమిటని విచారిస్తే ధరలు పెరిగినవి అందువల్ల పెరిగిపోతున్నాయని అంటారు. రూపాయి విలువ పడి వైసలకు కూడా విలువ లేనంత దిగజారినదని మనకు చెప్పే కారణాలు కనిపిస్తవి, ఇవి సరియైన కారణాలు కావని అనుకుంటాను. దీనిలో రాజకీయ

ప్రమేయం కొంత ఉంది. దానివల్ల ఒక అనకట్టయొక్క కాస్తు తగ్గించడం మరల రివైజు చేసుకోవడం రెమ్యూనరేటివ్ గా ఉండడానికి ఈ పని చేస్తుంటారు అందువల్ల కొంత వ్యయం పెరుగుతుంది. రెండవది గుత్తాధిపత్యంగల కాంట్రాక్టర్లు ఈ వ్యవస్థలో ఉన్నందువల్ల వారు అటు యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటుని యిటు ప్రభుత్వాన్ని మళ్ళీ చెట్టి వారికి అవసరమైన రేట్లు యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు నవరించడం కూడా జరిగింది దీనివల్ల కూడా పెరుగుతుంది తరువాత క్లాసిఫికేషన్ అంటూ ఒక సబ్ జెట్టు ఉంది దీనిలో సాఫ్ట్ రాక్ అనే దానికి హార్డురాక్ అనే దానికి వివరితమైన రేటు లేదా ఉంది అక్కడ ఉన్న ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటు మానిపులేషనువల్ల సాఫ్ట్ రాక్ హార్డు రాక్ టౌతుంది దానివల్ల వివరితమైనవ్యయం కూడా పెరుగుతుంది అందువల్ల వివరితమైన బరువు బాధ్యతలను మన ప్రభుత్వం వారు, మనం మోస్తున్నాం. దీనివల్ల మనం నిర్మించదలచుకున్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి కాక అదనపు వనరుల కోసం అప్పులు చేయడం పన్నులు విధించడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నార్ నదులు మినహాయించి అనేక చిన్న చిన్న 11-10 a m నదులపైన అనేక మేగ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణము జరుగుతున్నది మహా ప్రమాదకరమైన సబ్ మెర్సి పీడబ్ల్యుడి వారు అనుచరిస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం, స్వప్రయోజనాలకోసం అనేక మైనరు ఇన్ఫ్రాగేజును చెరువులను నిర్మిస్తూ పోతున్నారు దానివల్ల క్రిందవున్న ప్రాజెక్టులకు నీరు పరిపాని సమీపం ఏర్పడుతున్నది మా తాలూకాలో మన్నేరు నది వుంది 1952, 1982 సంవత్సరములో ఆనదీపైన, దాని ఉపనదులపైన నక్కలగండి, మైపాడ, రాళ్ళపాడు అనకట్ట అని అనకట్టల నిర్మాణము జరిగింది. దిగువభాగాన వున్న అనకట్టల ప్రాంతములలో నీరు సకాలములో దొరకలేదనే విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చినది. మార్చర్ ప్లాను లేకుండా అనేక అనకట్టలు నిర్మిస్తే ఫలితమేమీ వుండదు ముందు స్పిల్ ఓవర్ వర్క్ నుని టేక్ ఆప్ చేయాలి, తరువాత కొత్త స్కీములను టేక్ ఆప్ చేస్తామని మంత్రిగారు మా పరియాలో పర్యటనకు వచ్చినపుడు చెప్పారు ముందు కట్టిన ప్రాజెక్టులు పని చేస్తున్నవా లేదా, వాటి ఫలితాలు పొందుతున్నారా లేదా అనేది చూడాలని కోరుతున్నాను మా తాలూకాలో స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత నిర్మించిన చాల ప్రాజెక్టులు నిరుపయోగమైన స్థితిలో వున్నాయి. మంత్రిగారు స్వయంగా పరిశీలన చేసి కొంతవరకు ఒప్పుకొన్నారని చెండర్స్ అనేది ఒకరకమైన స్కాగ్ వ్యాపారంలాగ జరుగుతున్నది. ఇక్కడ ప్రతిరోజు డీవ్ కట్ అని, డ్రైయిట్ కట్ అని వస్తూనే వున్నాయి. ఇద్దరు సాంకేతిక ఉన్న శాధికారులు, శాసనసభ్యునితో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి చెండర్లను ఈ కమిటీ ముందు ఒపెన్ చేస్తే జాగుంటుంది ని నా సూచన. కొంత అరాచకానికి అడ్డుపడడానికి వీలవుతుంది నెల్లూరు జిల్లాలోని కావలి, కందుకూరు, కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి తాలూకాలు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణముకొరకు ఆందోళన చేసినవి హంగర్ స్ట్రైక్ కూడా చేశాము లారీదెబ్బలు తిన్నాము కైళ్ళకు పోయాము కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నాగార్జునసాగర్ నీరు ఉపప్రాంతాలకు వచ్చే సూచన కన్పించడం లేదు దానికి ప్రత్యామ్నాయపు ఏర్పాటుచేయకుండా ప్రభుత్వం మా తాలూకాను

ఎలిమినేట్ చేస్తే మరొక అందోళన ఆ ప్రాంతంలో ప్రజ్వరిల్లుతుందని
పాపపర్చున్నాను.

Sri A. Sreeramulu.—Sir, I have already submitted in this House that there is total anarchy in irrigation planning. I shall to-day add that there is total bankruptcy in implementation. Nagarjun Sagar provides a telling example of anarchy and bankruptcy. We have spent Rs. 200 crores and most of it is lying idle. The total money that we have invested during the past so many years is about Rs. 500 crores and 50% of the capital is idle and now as I see from the note of our Hon'ble Minister Rs. 10 crores is provided in the budget and the money that has been needed is Rs. 102 crores. It means it will take 10 more years to complete this project. I want to know from the Minister as to what exactly the quantum of work that the Government expect to execute with this Rs. 10 crores. No purpose will be served by simply giving any financial targets. We want physical targets. Can we take the canal by 10 miles? I have been insisting for the past 3 years at least in regard to irrigation and other development departments, the Government should present a performance budget that is explaining to us the performance of the past and telling us what exactly the programme for the future, the quantum of work that Government is prepared to do. They are refusing to do because they don't want that Assembly should have through assessment of the work. There is a big complaint in this House and also outside that P. W. D. has become a centre of corruption. Even 40% or 50% of the expenditure that has been sanctioned by this House is not going to the works. Perubholapalem Deep Cut was discussed for a pretty long time. Unfortunately political corruption could not be established; because there is something radically wrong in our jurisprudence. We may have to devise new methods to establish political corruption. I shall give two examples; because I don't want to go into the details. I want the Minister to investigate into these two cases. One Executive Engineer at Vijayawada collected lot of money and bundles of Rs. 100 currency notes to the value of Rs. 1,30,000—kept them in a dilapidated dealwood box and threw the box in the lumber room. Because he wanted to be over cautious. After some time, he again secured another Rs. 10,000/- which he wanted to put in the same old dilapidated dealwood box. By that time, the cook and the servant work-charged persons who generally work in the house of Engineers, have somehow stealthily removed the contents of the dilapidated box and the dealwood box was vacant. This Engineer immediately gave a complaint to the police stating that Rs. 500/- of money has been lost. After one hour, he made it Rs. 5,000 and by the evening, he made it Rs. 10,000/-. The police somehow, caught the whole money. The police were very intelligent. They restored only Rs. 50,000/- to the Executive Engineer and they swallowed the remaining Rs. 80,000/-. This

happened during 1974 Nothing is on record Our Minister may kindly look in to the matter This is a very interesting episode Another Executive Engineer at Vijayawada deposited Rs 25,000 with Jillellamudi Amma

SRI V. KRISHNAMURTHY NAIDU — I have no objection to get the matter investigated, but I want details Simply making vague allegations

SRI A. SRIRAMULU — I am giving all details If you want the witnesses, I will produce witnesses You come with me to Vijayawada, I shall produce witnesses What more do you want ?

SRI V. KRISHNAMURTHY NAIDU.— Certainly we will take your co-operation and enquire into the matter but please give the specific instance and details

SRI A. SRIRAMULU.— I am quoting concrete specific examples at Vijayawada alone If you want details, I can give hundreds, perhaps I may need 5 hours I am giving two concrete instances If you are ready, you come with me, I shall produce witnesses and you can enquire those witnesses whether it is correct or not

This Executive Engineer found a very safe place and deposited Rs 25,000 with Jillellamudi Amma After sometime, he wanted to get it back He went there to get his money, but the Manager of Amma refused saying that the Engineer has given that to Amma and he can never expect that money So this Engineer mobilised a force of 10 to 15 persons — able bodied persons — and went there and threatened the Manager of Amma and recovered the money in two instalments. If you want the witnesses, I shall produce half a dozen witnesses, you can verify and the two instances are sufficient.

There is a grand combine of "Contractor - Engineer - Politician". 50% of the expenditure that we are voting in the House towards the Public Works is going into the pockets of this grand combine viz, CONTRACTOR - ENGINEER - POLITICIAN Unless this rocket is broken, unless effective machinery to put an end to this rocket, no purpose will be served, by our voting Rs. 10 crores or Rs. 15 crores and no purpose will be served by our mere discussion I leave the Major Irrigation, because less said it is better I come to Minor Irrigation Our Minor Irrigation Minister in his poetic note says:

"as proverbial administrative delays and unimaginativeness may erode guilty and none is entirely blamed a close review of financial and administrative procedure governing the sanction of estimates and the inflation phase has been made and all possible steps are being taken so that the shadow of red-tape does not fall between the conception and creation."

11-20 a.m. I want the Minister to tell me one instance of the possible steps that have been taken instead of giving us the poetic expression I do not know who has written this poetry.

Let me invite the Minister's attention to one example. Let us take Ground Water Exploration and Tube Wells. In Tanjore District (of Tamil Nadu) alone there are 2,00,000 Tube Wells, whereas in whole of Andhra Pradesh there are only 1.86 lakh Tube Wells. After all, for a lakh of rupees you can have one tube well, which irrigates an extent of 180 acres of land. It means, with an investment of one lakh rupees, you can immediately bring 180 acres of land under irrigation.

Another pathetic feature of irrigation I am bringing to the notice of the Major Irrigation Minister, who would probably be able to tell something about the sorry state of affairs prevailing. I am quoting these figures from the Crop Reports:

In 1957-58, the percentage of cropped area	43.9
In 1972-73, that has come to :	44.9

It means there had been an increase of one per cent.

In 1957-58, the gross area irrigation to total cropped area comes to :	28.1
--	------

In 1972-73, that has come to :	29.0
---------------------------------------	------

It means there had been an increase of .09 per cent.

So, this is the irrigation potential we have been able to create during 1957-58 and 1972-73. This is not most pathetic state of affairs, and the Minister would be able to tell us, as to why this is so;

ELECTRICITY · At the outset I would like to know from the Minister, whether the conditions stipulated in Section 8 of the Electricity Supply Act have been fulfilled while constituting the Board?

Section 8 of the Electricity Supply Act says.

"The Chairman and other Members of the Board shall hold office for such period and shall be eligible for re-appointment....."

Our benign Government have issued orders appointing the Chairman and other members for an 'infinite and indefinite period', saying, "until further orders they will hold office."

What is this ambiguity and vagueness about statutory provisions. Why should you not be specific and clear in regard to such orders. Do you want to perpetuate these people and want to make the term of office infinite and indefinite? After all what is the idea of Government by issuing such vague orders. The very constitution of Power Board is not done according to the statutory provisions.

I am sorry to point out that there is lot of mismanagement in the Electricity Board. This has provided a telling example of proven

administrative and financial mismanagement. This is one of the Public Undertaking of our Government which has miserably and totally failed in its function. We have accumulated losses of Rs 37 crores, and the loss for 1973-74, as I understand, is Rs 13 crores. Despite increase in tariffs and so many changes introduced, the Electricity Board is continued to sustain losses. Yet, one more, example is in 1973-74, it has closed with a cash balance of Rs 8 crores. This one instance is sufficient to prove the mismanagement, administrative and financial, in the Electricity Board. Why at all should you hold a cash balance of Rs. 8 crores. This money could have been most profitably invested on any production project, and still whenever transmission losses increase or you want to build up new Transmission Lines, you say you have no money, yet you have a cash balance of Rupees eight crores on hand at the close of the year 1973-74.

I invite the attention of the Minister to another aspect. The losses in transmission, are probably the highest in the country- 26%. They have been increasing year after year. A very interesting observation has been made by the Accountant-General during a Special Audit.

This is what he says

"In Andhra Pradesh, it has been estimated that one per cent of reduction of losses in the system is roughly equivalent to a Generating Plant with a rated capacity of 4 mgwt."

Every year the losses have been increasing and the Minister does not tell us, as to what is the action the Board proposes to take to stop this.

According to my information the dues to Electricity Board is a staggering figure of 18 crores. The Board has borrowed from various sources—L.I.C., Government, Public and so many other Institutions, and they are paying huge rate of interest. But, it is strange, how the Board allowed arrears to the tune of Rs. 18 crores to accumulate. What are the steps taken by the Board to recover this huge amount?

Small consumers are harassed when they are late to pay small dues. A few days ago I myself had a bitter experience. I failed, rather it missed my attention—I could not pay my electricity consumption Bill of a mere Rs 17/—. On the third day my Domestic Service was 'very promptly' disconnected, I immediately paid the money, that very afternoon, and I also paid the reconnection charges, and even after telephoning the Assistant Engineer and the Deputy Chief Accountant, nobody turned up during these ten days to give re-connection. Then, I took this up myself and put the fuse to get current. This is for the information of Hon'ble Minister for Electricity. Even the Law abiding people like Members of Legislative Assembly, who are here to protect law, had to do this. This is the incapacity, in-efficiency,

negligence and utter carelessness of the Electricity Department over which Mr Raja Ram the Honourable Minister presides

Sri D Venkatesham —Sir, how Sreeramulu is justified in giving re-connection himself

Sri A. Sreeramulu —If I am guilty, I admit it, I have done it. Because, as a protest, against the callous and irresponsible attitude of this Board I have done it. This Government Undertaking should work as a Commercial concern not as a Bureaucratic concern. This is the type of service that is rendered by these people, and yet extremely excessive and exorbitant fines are imposed on small consumers, whereas the 'big's go scot-free from whom the Board has still to recover Rupees eighteen crores.

About transactions, I find that this Board has not re-conciled its figures even with the Bank. It is something very amusing, for the last three years no re-conciliation has been done at all

There had been a discrepancy of Rs. 153 lakhs in cash transit, and this is still under examination.

The return on investment, according to Mr Venkat Raman's Report, should have been 11%, but it is only 5.9%. This must be sufficient to prove that there is something basically and radically wrong in regard to the working of the Electricity Board. It has become a useless instrument for carrying out a huge task entrusted to it.

It is, therefore, the first and foremost duty of the Minister to take immediate and concrete steps to see that something is done to put the Board on an even keel. Thank you,

(శ్రీ) కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, గోదావరి జ్యోతిష విషయంలో పని 1979 లో అవుతుందని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. కాని ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం స్పెసిఫిక్ గా ముఖ్యమంత్రిగారిని, ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. గత ఎంపీ సమావేశంలో జ్యోతిష వచ్చిన ఎలిగేన్స్ గురించి, డిఫెక్టివ్ కన్స్ట్రక్షన్ వుందని అప్పుడు శాల్ ఎలెక్షన్ తీసుకువస్తే డిఫెక్టు వున్నవి తేలివి ఎగ్జామిన్ చేయడానికి తెల్లకల్ ఎక్స్ పర్టు కమిటీ వేస్తామని ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పెసిఫిక్ గా వచ్చే సీజన్ ప్రారంభం అయ్యేలోపుగా ఆ కమిటీ రిపోర్టు వాచ్ కు అందుబాటు చేస్తారని చెప్పారు. సీజన్ పని ప్రారంభమైంది. ఇంక వరకు అ. ఎక్స్ పర్టు కమిటీ రిపోర్టు ఏమిటో, దానిలోని కంటెంట్స్ ఏమిటో డిఫెక్టివ్ ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసుకోవడానికి మాకు అవకాశం కంటా చెప్పులేదు, ఇప్పుడైతే వాటిని తెలుసుకోవడానికి సమాధానంలో ఆ రిపోర్టు గురించి చెప్పాలని, రిపోర్టు కాపీ వాటిని తెలుసుకోవడానికి మొరల్ బెండింగ్ గా వుంటుంది కనుక అది సవరణ చేయాలని, తీర్మానం అని ప్రజ్నా అఫ్ ది విలేజ్ అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

గోదావరి వాటర్ ను ఫుల్ గా యుటిలైజ్ చేసుకోవటానికి యాంటి డేట్ కెనాల్స్ ను రిఎలైన్ మెంట్ చేసి డీప్ చేస్తే అప్పు పూర్తిగా యుటిలైజ్ చేసుకోలేము. కాని ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ ఫండ్లు ఆ పని చేయలేకపోతున్నాము కెనాల్స్ కు లై నింగు చేయడంలో డిస్ట్రింగు కూడ చేయవలసివుంది అని చేస్తేనే ఎవాపరేషన్. పెర్మోలేషన్ ఇబ్బందులు తొలగుతాయి, అప్పుడే వెట్ కల్చివేషన్ కు అవకాశం వుంటుంది సెకండు క్రాప్ కు ఎక్కువ షేర్ డ్ సాగుకు తీసుకురావడానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక ముందు కెనాల్స్ లై నింగ్, డిస్ట్రింగ్ వర్క్స్ టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను డ్రై నేజీస్కిము విషయములో ప్రజలనుండి సంవత్సరాలు డ్రై నేజీ సేన్ వసూలుచేయడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నది బాగానే వుంది కాని తూర్పు గోదావరిజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు అక్కడవుండే పనులకు కొద్దిగాడబ్బు వసూలు చేస్తే సరిపోతుంది. యాక్చువల్ ఫిగర్స్ క్యాలిక్యులేట్ చేస్తే రాబోయే 5 సంవత్సరాలు కలెక్ట్ చేయకుండా రెండు మూడు సంవత్సరాలు కలెక్టుచేసుకుంటే సరిపోతుందనే అభిప్రాయం ప్రజలలో వుంది అది వాస్తవం అయితే రెండు మూడు సంవత్సరాలు కలెక్టుచేసిన తరువాత కలెక్షన్స్ స్టాప్ చేయడం అవసరం, అవసరానికి మించి కలెక్టు చేస్తున్నారని, అన్యధా ఖర్చుపెడుతున్నారనే అభిప్రాయం రైతులలో బయలుదేరింది. ఆ అపోహకు అవకాశం యివ్వకుండా రెండు మూడు సంవత్సరాలు కలెక్టుచేసి తరువాత అపుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో 3.5 కోట్ల ప్రొవిజన్ చూపించింది. అరు కోట్ల దాకా డబ్బు అవసరం అవుతుంది. ప్రభుత్వం రీసోర్సెస్ ప్రొవైడ్ చేయకపోతే స్కిమ్ము ఫైల్ అవుతవి ఫండ్లు ఎక్కువ యివ్వాలి, యంతవరకు రైతులనుండి వసూలు చేసింది ఖర్చుపెట్టడమేగాని ప్రభుత్వం తన డ్యూ షేర్ యివ్వడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన మూడు కోట్లు పెట్టడం జరిగిందిగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫై నాన్స్ నుండి డ్యూ షేర్ యింకా రాలేదు. యాంపుల్ రీ సోర్సెస్ ప్రొవైడ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. డ్రై నేజీ మేంజేన్స్ గురించి వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. కొన్ని కోట్లు ఖర్చుపెట్టి చేసినవి రెండు మూడు సంవత్సరాలు అయ్యేవరకు వాటర్ హయనీతి, స్పీడ్ తో అవి కంప్లీట్ గా ఫిల్డ్ అయి నిల్వ అయిపోతున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం వాటిని రిపేర్ చేయకపోతే యిన్ని కోట్లు ఖర్చుపెట్టింది గంగలో పోసినట్లు అవుతుంది. ఎక్స్ క్లూజివ్ లు వింగ్ ఫర్ మేంజేనెన్స్ పెట్టాలి. దాని గురించి చేస్తాము. చూస్తూ అని గాకుండా వెంటనే చేయాలి. డ్రై నేజీ విషయములో కరెక్షనుకు తావువుంది. కంట్రాక్టర్స్ మిస్ యూస్ చేస్తున్నారని బాధ్యతగలిగినవారినుండి కంప్లైంట్లు వస్తున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం మాకు ఏమి సంబంధం లేదు. టచ్ మీ బాట్ అనే పద్ధతిలో గాకుండా ఒక రెస్పాన్సుబులు మెంబరు చెప్పి నప్పుడు ఎంక్వయరీ కమిటీ పేసి అది రెక్టిఫై చేసి యిందులో ప్రభుత్వం పొరపాటు లేదనిపించుకోవడం మంచిగా వుంటుంది, అనేక రకాలుగా మోసం జరిగే అవకాశం వుంది. ప్రావర్ డై రక్షన్ వుండాలి. భవిష్యత్తులో అయినా తప్పు పనులు జరగకుండా చెక్ చేయడానికి వర్కింగ్ సీజను అయిన తరువాత హౌస్ కమిటీని వేయడం అవసరమని భావిస్తున్నాను. దానివల్ల ప్రభుత్వం మీద నిండ

11-30 a.m.

లేకుండా అవకాశం వుంటుంది అనుకుంటున్నాను. నాగార్జునసాగరు విషయములో పై నాన్స్ మినిష్టరుగారు ముఖ్యమంత్రిగారు వదే వదే కేంద్ర ప్రభుత్వం వంద కోట్లు యిచ్చినట్లయితే తొందరగా వని చేస్తామని కేంద్రానికి తెలిపినట్లు చెబుతున్నారు కాని యంతవరకు వారినుండి రిప్లయ వచ్చినట్లు కనిపించడం లేదు ప్రజలలో ఒక విధమైన క్రిటిసిజం వస్తున్నది కేంద్రానికి మనము లక్షల లక్షల టన్నుల బియ్యం యిస్తున్నప్పుడు మన ప్రాజెక్టుకు కావలసిన డబ్బు వారికి ఎందుకు యివ్వడంలేదని నేషనల్ ప్రాజెక్టుక్రింద ఎందుకు రికగ్నయిజ్ చేయరు అని. మదరాసులో టి ఎఫ్ జిఎస్ స్టేట్సుయొక్క డిమాండ్స్ అన్నింటినీ కేంద్ర ప్రభుత్వం రిస్పాండ్ చేస్తున్నది, మనము యింత ఎఫ్ జిఎస్ చేస్తున్నప్పటికీ లక్షల టన్నుల బియ్యం యిస్తున్నప్పుడు మ్యూచ్యుల్ రెసిప్రాసిటీ వుండాలి, డిమాండు చేసి తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. మన పార్లమెంటు సభ్యులను కేంద్ర ప్రభుత్వముమీద ప్రీవేట్ అయ్యేట్లు చేసి వెంటనే అది వచ్చేట్లు చేయాలి ప్రజలు కూడా అడుగుతున్నారు. ప్రొక్యూర్ మెంటు పద్ధతిపై స్విటాల్ 75 రూ. ల చొప్పున యిచ్చి ఎంతో లాస్ కు గురి అవుతున్నాము, అటువంటప్పుడు కేంద్రం ఎందుకు ఒప్పుకోవడంలేదు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు డిమాండు చేయడంలేదని రైతులు అంటున్నారు వారు మమ్ములను అడుగుతున్నారు. మేము సమాచారము చెప్పవలసిన అవసరం వుంది, ప్రభుత్వం అంటే కేబినెట్ అనుకుంటే పొరపాటు ప్రతి సభ్యుడు తన నియోజకవర్గములోని ప్రజలకు సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరం వుంది ప్రతి విషయాన్ని మంత్రులను అడుగాలి అనేదాని కంటే ప్రజలకు సమాధానము చెప్పాలంటే ప్రభుత్వం ఎఫెక్టివ్ గా వనిచేయాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వమీద ప్రీవేట్ కావాలి, పోతే ఎలక్ట్రిసిటీ విషయములో కొత్త చైర్మనుగారు వచ్చిన తరువాత చాలా బాగా డిపార్టుమెంటును రీ ఆరియంట్ చేస్తున్నారని ప్రజలలో అభిప్రాయం కలిగింది, సంతోషం, ఒక విషయం దృష్టికి తెస్తున్నారు, శ్రీకైలం ప్రాజెక్టుకు, విజయవాడపద్ద థర్మల్ ప్రాజెక్టుకు ఫౌండేషన్స్ చేయడం జరిగింది. వని జరగడంలేదు. నిన్న సెంట్రల్ మినిస్టరు గారు రెండింటికీ ఒకేసారి అంటే ఫండ్స్ లేవు, ఏదో ఒకటి లేకుండా చేయాలన్నారు. ప్రజలలో అశలు కల్పించి తరువాత గ్రాడ్యువల్ గా రిటూర్డ్ చేస్తే ఎట్లా? స్టీల్ ప్లాంటుకు ఫౌండేషన్ వేసి వాటర్ డౌన్ చేస్తున్నట్లుగానే విజయవాడ దగ్గరకూడా చేస్తే ప్రజలలో డిస్ కంటెంట్ వస్తుంది. ఇండస్ట్రియల్ డేవలప్ మెంట్ పోర్ట్ ఫోర్ ఎలక్ట్రిసిటీ. అందుకని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుపైన ప్రీవేట్ అయి దాని గురించి ప్రత్యేకంగా క్రెడెన్షియల్స్ వారిని కోరుతున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో జాప్స్ గురించి చెప్పాలి చైర్మన్ గారు బానస్ రిజుల్ట్ చేయాలన్నారు, దానికోపాటు హ్యూమన్ కన్సిడరేషన్ వుండాలి. హౌస్ ఎ మినియం జాబ్ క్రింద వందల మంది అసిస్టెంట్ యింజనీర్లను రిక్రూట్ చేసుకున్నారు. తరువాత తీసివేస్తూ వారు గొడవ పెట్టుతున్నారు. ఒక డి.ఇ. విద్యార్థి 1967 లో పాసు అయి హౌస్ ఎ మినియం జాబ్ క్రింద తీసుకోబడితే, రెండు నెలల్లో పుడ్కోగం పోయిందని వచ్చింది. వన్ ఎం ఆర్, క్రింద వని చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. చైర్మన్ గారు వందల మందిని తీసుకుని మిగిలిన వారిని ఏ కోట్ హెల్ప్ అన్నారని తెలుస్తుంది. ఇంజనీరింగ్ పాస్ చేసిన వారికి యాజ్ అండ్ డెన్ లేకస్పెన్

ఎర్రె జెన్ వారినే ఆటార్స్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది. లేకపోతే వారు డిస్ హరెన్ అవుతారు ఆనెంప్లాయిడ్ లో డిస్ కంపెంటు తేస్తే సక్కులిజమను ఎంకరేజ్ చేసినట్లు అవుతుంది కాబట్టి వారిని ఆటార్స్ చేసుకోవాలని కోరుతూ నెంపు తీసుకుంటున్నాను.

కుమారి కమలమ్మ (నక్రెకల్) — అద్యక్ష, మైనరు యిరిగేషన్ మేజర్ యిరిగేషన్, ఎలక్ట్రిసిటీ డిమాండ్స్ ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచు కున్నాను. నల్లగొండ తాలూకాలో మూసీ ప్రాజెక్టు కట్టారు. డ్రై ప్రాజెక్టుగా ఏర్పడింది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు వచ్చినప్పుడు దాని వెకండు పేజీ క్రింద మూసీకి నీరు వచ్చే అవకాశం వుంది. ఇప్పుడు ఆ అవకాశం పోయింది ఎందుకంటే పోచంపాడు గురించి ట్రిబ్యూనల్ లో వుంది. వదే వదే ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. మాకు ఒకటే వుండి, నాగార్జునసాగర్ హైలెవల్ ఛానల్ వస్తే అది మూసీలో కలుస్తుంది అది రెండు పంటలకు అవుతుంది, ఆనలు తెలంగాణా షెర్ నాగార్జున సాగరు నుండి 7.5 నీరు రావలసి వుంటే 5 2 యిచ్చారు, 29 తక్కువ యిచ్చారు, అది రావలసి వుండి, హై లెవల్ ఛానల్ ను కలుపుతే డ్రై ప్రాజెక్టు వెబ్ ప్రాజెక్టుగా అవుతుంది, అది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

అంతేకాదు ఇప్పుడు నాగార్జునసాగరు కెనాలు ప్రవ్వడానికి పది లక్షలు 11-40 a.m. ఇచ్చారు. అ డబ్బు చూడు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఆందోళన చేసి ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించాలి మనం మద్రాసుకు కేరళ రాష్ట్రాలకు బియ్యం ఇస్తున్నాము మనం కేంద్రం నుంచి ఎందుకు తీసుకోవాలి ఇంటర్ స్టేట్ లింకు పెట్టుకుని వారి నుంచే డబ్బు తీసుకుంటే ఈ ప్రాజెక్టు త్వరగా పూర్తి చేయవచ్చునేమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మూసీ ప్రాజెక్టు గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు డీనివలన్ సెకండు క్రాప్ వస్తుంది జనగాములో వర్షం పడితే నిండుతుంది లేకపోతే నిండదు కాబట్టి ప్రభుత్వం లెప్టు కెనాల్ హై లెవెలు ఛానల్ పని వెంటనే ప్రారంభించాలి తెలంగాణా ఏజీటేషను 16 వ కాలవ నుంచి నీరు ఇవ్వలేవని 19 వ కాలవ నుంచి ఇచ్చారని వచ్చింది మాకు రావలసిన వాటా ఇస్తే కాని తెలంగాణా అభివృద్ధికాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు యీ ప్లాన్ లో చెప్పారు తెలంగాణాకు రావలసిన వరకు యిస్తామని చెప్పారు. ప్రభుత్వం నల్లగొండ ప్రజలను దృష్టిలో ఉంచుకని అక్కడ వున్న కొండలను దృష్టిలో ఉంచుకొని మాకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి నేను యీ మధ్య నార్త్ సైదు పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ కమిటీతో టూరు వెళ్లాను. అక్కడ భక్తానంగల్ ప్రాజెక్టులో నీరు లేకపోతే బియాస్ సట్లెక్ సదులతో కలుపుతున్నారు వారు జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకుని 50 మైళ్లు టన్నులు ప్రవ్వారు మనం శ్రీకైలం ప్రాజెక్టుకు కూడా ఆ మాదిరిగా టన్నులు ఇస్తే మా నల్లగొండకు నీరు వస్తుంది. ఆ ప్రాంతము సకళ్యామలంగా తయారవుతుంది మనం కేంద్ర ప్రభుత్వమును డబ్బు కావాలంటే బ్రతిమాలాలి. మద్రాసు వారు కేరళ వారు డిమాండు చేసి డబ్బు తెచ్చుంటున్నారు, మనం డిమాండు చేయడంలేదు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమయిన స్థానం మనం మద్రాసుకు కేరళకు బియ్యం సరఫరా చేస్తున్నాము పంటకు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండియాకు గుండెకాయవంటిది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వయిన వత్తిడి తెచ్చి ఎక్కువగా నిధులు సేకరించాలి. నేను చెబుతున్నాను ప్రజల తరపునుంచి. ప్రభుత్వం లెప్టు కెనాలు ల్లోంచి లెప్టు కెనాలు హై లెవెలు కెనాలు ఇస్తే ఎకరానికి 50 రూపాయలు మా ప్రజలు

ఇస్తారని అందుకు వారు సిద్ధంగా ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను నిజాంసాగరుకు 8 కోట్లు ఉంటే ఒక కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు నాగార్జునసాగరుకు మొగట్ల 80 కోట్లు వుంటే ఇప్పుడు అది 240 కోట్లు అయింది. ధరలు పెరిగాయి ఇంకా జాప్యం చేస్తే కాస్ట్ ఇంకా పెరుగుతుంది కాబట్టి వెంటనే యీ పనులు చేపట్టి పూర్తి చేయాలి. ఏరువాత శింగూరు ప్రాజెక్టు వెంటనే కట్టినట్లుంటే నిజాంసాగరులో ఇనుము బిల్డింగు నిజామాబాదుగా ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. నేను అప్పర్ సీలేరు లోయరు సీలేరు ప్రాజెక్టులు చూచాను. వాటికి డబ్బు ఖర్చుచేసి త్వరగా పూర్తి చేయాలి. మైనరు ఇరిగేషన్లను ఖర్చుచేసి ఒక్కొక్కచోట 20 సార్లు కట్టి డబ్బు వృథా చేస్తున్నారు. తరువాత అడ్మినిస్ట్రేషను ఒక లెవలులో లేదు టాప్ టు బాటమ్ సరిగా లేదు. మైనరు ఇరిగేషన్ కు మేజర్ ఇరిగేషన్ కు డబ్బు కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నారు అ డబ్బు ఎక్కడకు పోతుందో తెలియదు పని ఏమీ జరగడం లేదు. ప్రభుత్వం మనకు ఉన్న బొగ్గు గనుల పయిన ఖర్చుచేసి త్వరగా పనులు చేస్తే బాగుంటుంది. సై వేలి లిగ్నైటు తయారు చేస్తున్నారు వారు రు. 75 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. 50 అడుగుల లెంత్ ఉంది. మనకు ఒక్కొక్క ప్లాంట్ కు ఎంత బొగ్గు ఉందో చూడాలి. మనకు ఉన్న అవకాశాల్లో లిగ్నైటు ఎంత ఉందో చూస్తే 25 మెగావాట్ ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. మనము 1000 మెగావాట్స్ కూడా ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. ఇవన్నీ చేయడానికి అవసరమయితే ప్రజల నుంచి వసూలు చేసి డెవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి వెంకటేశం.—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గ్రాండ్ వాటర్ సర్వే రిపోర్టు ఇచ్చారు. కాని ఎక్కడ చేస్తున్నారంటే సుఖితంగా ఉన్న చోట్ల యీ సర్వే చేస్తున్నారు కాని జగ్గపిల్ కో కండిషన్లు చూసి రివర్ పోను ఒట్టి ద్రయి డిస్ట్రిక్టులు సర్వే చేస్తే లాభం ఉంటుంది. లేకపోతే ఫలితం లేదు. డ్రై డిస్ట్రిక్టు అయిన వర్తిక్కులర్ గా చిత్తూరు జిల్లాలో ఇరిగేషన్ వెల్స్ పయిననే ఆధారపడి ఉన్నారు. కాని ఆ ప్రాంతంలో గ్రాండు వాటరు సర్వేకు డ్రై డిస్ట్రిక్టుకు ప్రయోజనం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. బాక్ వర్డ్ పరియాన్ కు డెవలప్ చేస్తున్నా మన్నారు. కాని బాక్ వర్డ్ పరియాన్ కు ప్రిఫరెన్సు పేమి ఇవ్వడంలేదు. బాక్ వర్డ్ పరియాన్ కు ఫార్ వర్డ్ పరియాన్ కు ఈక్వల్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేస్తున్నారు. ద్రయి డిస్ట్రిక్టుకు ముందు సర్వే విషయంలో ప్రయోజనం ఇవ్వాలి. మైనరు ఇరిగేషను విషయం చూస్తే మా జిల్లా మైనరు ఇరిగేషను పై ననే ఆధారపడి ఉంది. మావన్ని జమీందారి కాలాకాలు కాచ్ మెంటు పరియం లేదు. టాంకు కెపాసిటీ లేనందువలన నీరు ఒక వంటకు కూడా చాలడం లేదు. టాంకూ ఫిల్టర్లులేవు. మెయిన్ కెనాలుకు రివేర్సులేవు డబ్బుమాత్రం ఊరికేవేళ్లే చేస్తున్నారు. క్రిమినల్ వేస్టు అప్ మని జరుగుతోంది. తరువాత సైకిల్ సిస్టము ప్రకారంగా అయిదు సంవత్సరములకు ఒకసారి రివెయరు చేస్తున్నారు. ఆ సిస్టము పోవాలి. మైసూరు రాష్ట్రంలో చూడండి మనం సిస్టమును మార్చిచేయాలి. మైసూరు రాష్ట్రంలో చిన్నగుంటలు జూనియర్ లివిడ్ మెంటు పడి ఫింగ్స్ చేస్తున్నారు అలాగయితే వంద సంవత్సరము కావచ్చును. తరువాత రివెయరు అవసరంలేదు, మనలకూడా మైసూరు మాదిరిగా

టెక్నికల్ సిస్టము మార్చాలి. The technical system has to be changed like Mysore and turling adopted in the front. Then, there will be no need for repairing these tanks for atleast 100 years. మైనరు ఇరిగేషనుకు టాంకులతో నీరు రిజర్వుచేసి కమ్యూనిటీ టాంక్కు ద్వారా నీరు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉండేలాగున చేయాలి తప్పకుండా కమ్యూనిటీ వెల్స్ ఏర్పాటు చేయాలి. పెద్దల్ ఆఫ్ రేట్సు చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి అందువలన కాంట్రాక్టరులు ఎవరూ ముందుకు పనిచేయడానికి రావడంలేదు తరువాత నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో పాలారు రివరు ఉంది. కాంపౌజిట్ ముఖాసు రాష్ట్రంలో ఆ స్కీము ఇన్ వెస్టిగేట్ చేశారు ఇన్ ప్రొక్టుచేయాలన్నారు తరువార మనవారు నాట్ ఫిజిబుల్ అన్నారు. యీ పాలారు రివరుకు పంపింగ్ స్కీము ఏర్పాటు చేయాలి. మేము డిప్రెక్టు యం. ఎల్. ఎల కాన్ఫరెన్సులో ఈ విషయం చెప్పాము. ఇన్ వెస్టిగేట్ చేయలేదు అన్ రిమ్యువనరేటివ్ అన్నారు. డాక్టర్ ఎఫ్ డి పరియాన్ క్రిందయినా సర్వేచేయలేదు అన్ రిమ్యువనరేటివ్ అన్నారు. బాక్ వర్క్ ప్రాంతాలు డెవలప్ చేయాలన్నాప్పుడు ప్రభుత్వం అన్ రిమ్యువనరేటివ్ అని ఇన్ స్టిట్యు చేయకూడదు. ఆ స్కీము త్వరగా చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. తరువాత అప్పుడు ఇంజనీరులు సూపర్ వైజరులు ఇన్ వెస్టిగేషనుకుపోతే ఎవరూ పలుకరించే నాధుడుండదు. కాంట్రాక్టర్స్ అయితే వారికి అన్ని సౌకర్యాలు చేస్తారు. కాని స్టాఫ్ పోతే ఎవరూ చూడరు కాబట్టి వారికి ఇన్ సెంటివ్ ఉండాలి. లేకపోతే ఎక్కడో కూర్చుని స్కీము నాట్ రిమ్యువనరేటివ్ అని ప్రాసిఫోతారు. బాక్ వర్క్ పరియాన్ ను డెవలప్ చేయాలి, నూటికి 80 మంది ప్రజలు గ్రామాలలో నివేస్తున్నారు వారు మాకు కరెంటు ఇవ్వని అడుగుతున్నారు. గవర్నమెంటు వారికి ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రయారిటీ ఇచ్చి చేస్తే మిగిలిన సౌకర్యాలన్నీ ఆ గ్రామస్థులు చూసుకుంటారు అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్లు కావాలని అంటే 120 రూ.లు డిపోజిట్ అడుగుతారు ఎందుకు 120 రూ.లు డిపోజిట్ తీసుకుంటారు అని అడిగితే దానిని గురించి చెప్పలేదు. మీటరు రెంటు 2 రూ.ల నుంచి 5 రూ.ల వరకు కలెక్టు చేస్తున్నారు. రైతు రీడింగు కడుతూ ఉంటే మీటరు రెంటు ఎందుకు తీసుకోవాలి? ఇది గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక బాక్సెస్ పోల్సులో పెడతారు దానితో రైతుకు సంబంధం లేదు. అది ఎలక కొరికి పోయినా కాని అది తెప్ ఆఫ్ ఎనర్జీ అని పైను వేస్తున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాను మినిస్టరుగారు ఆ బాక్సెస్ ఎక్కడ ఉంటాయో చూసారో లేదో? అని పోతే రైతులమీద పినాల్టీను వేస్తున్నారు These boxes should be fixed inside the Engine Room. బిల్లులు ప్రతి నెలా కట్టాలని పెట్టారు. ప్రతి రైతుకు నెలనెలా జీతం వస్తుందా? మోటార్ వెహికల్స్ టాక్సేషను క్రింద క్వార్టర్ల వసూలు చేయండి. అలాగ వసూలు చేస్తే రైతుకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. ప్రతి నెల 21 వ తేదీ లోపల కట్టాలి. అది దాటితే పైను చేసి కట్టాలి. 30 వ తేదీ దాటితే డిస్ కనెక్షన్ చార్జెస్ తో కట్టాలి. కాబట్టి క్వార్టర్ల వసూలు చేసే పద్ధతి పెట్టండి తెప్ ఆఫ్ ఎనర్జీ అని ప్లాండింగు క్రావ్ ఉంటే కూడా డిస్ కనెక్టు చేస్తున్నారు. అది చూకు ఏమీ తెలియదని అన్నా. వినడం లేదు. ఆ డిస్ కనెక్షన్లు చార్జెస్ మళ్ళీ బోర్డువరకు రావడం, 50% తగ్గించి కట్టే తరువాత అప్పీలు చేయమని చెప్పడం అరుగుతున్నది.

11.50 a. m.

శ్రీ వీన్ వి. సుబ్బారెడ్డి (అల్లగడ్డ) :— ఆధ్యక్షా, రాయలసీమ మొదటినుంచి చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం, అంతేగాకుండా తీవ్ర హామానికి గురి అవుతున్న ప్రాంతం ఈ ప్రజలను రక్షించాలని అంటే శ్రీశ్రీలం పవరు ప్రాతెక్టును ఇరిగేషను ప్రాతెక్టుగా కనీవర్లు చేసి కుడి, ఎడమ కాలువల ద్వారా నీళ్లు కడప, కర్నూలు జిల్లాలకు సరఫరా చేస్తే రైతులు బాగుపడతారు కాబట్టి శ్రీశ్రీలం పవరు ప్రాతెక్టును ఇరిగేషను ప్రాతెక్టుగా మార్చాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణా మిగులు జిల్లాలను ఊసు ప్రాంతమైనటువంటి రాయలసీమకు మల్లించమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు బహుశా తీర్పు దృష్ట్యా అది పట్టింబకోవద్దని చెప్పారు. ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు మాజిఏడు సందేశించి నప్పుడు ఈ కృష్ణా జిల్లాలను పంపింగు ఇరిగేషను స్కీముద్వారా 80 లక్షల ఏకరాళకు నల్లయి చేర్చామని చెప్పారు. రాయలసీమకు అన్యాయం జరుగకుండా మా అవసరాల తీరిన తరువాత వారికి నల్లయి చేయమని కోరుతున్నాను. శ్రీబాగ్ ఒడిదిడిక ప్రకారం కృష్ణా మిగులు జిల్లాలను రాయలసీమకు నల్లయి చేయాని ఉండి, ఛానికి నిచ్చంగా, ముఖ్యమంత్రిగారు పోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. కర్నూలు, కడప జిల్లాలకు ముఖ్యమైన నీటిపథాలు ఒక తె.సి. కెవాలే. అల్లగడ్డ, కొమ్మలాట్ల, కర్నూలుకాల్లోని కృష్ణా సరిస్థితి ఎలాగ, ఉండంటే - అంగట్లో అన్ని నీటిని పంపించినా, కృష్ణా ఉండవచ్చు. ఉంది. కాకకర్నూలు నీరు శుభ్రంగా ఉంది. నీటిని పంపించినా, కృష్ణా ఉండవచ్చు. ఉంది. కాకకర్నూలు నీరు శుభ్రంగా ఉంది. నీటిని పంపించినా, కృష్ణా ఉండవచ్చు. ఉంది. కాకకర్నూలు నీరు శుభ్రంగా ఉంది.

سری سلطان صلاح الدین اویسی - حنا اسیکر صاحب جس مسئلہ کے تعلق سے ایوان میں بحث ہو رہی ہے وہ ایک اہم مسئلہ ہے۔ خصوصاً شہر حیدر آباد کے تعلق سے جو کئی رسالہ سے عدم نوحہ کی شکار رہا ہے۔ عوام میں تو یہ بات بھی مشہور ہو گئی ہے کہ ہمارے اسٹیٹ کو اندھرا پردیس کی بجائے اندھیرا پردیس کہا بہتر ہوگا۔ اس کے گلی کوچوں میں ہمیشہ اندھیرا رہتا ہے۔ ایک گولہ ٹوٹ جائے تو چھ مہینہ تک دوسرا گولہ نہیں لگایا جاتا۔ ہم نارہا بوجہ دلاتے ہیں لیکن کوئی کام نہیں ہوتا۔ ہم گویا ایم ایل اے ہیں ہوئے روڈ انسپکٹر ہوئے کہ عروقت نٹایا جائے کہ فلاں بول پر گولہ ہیں۔ ان لموگوں کو موٹی موٹی تنخواہیں دے کر رکھا جاتا ہے آخر کیوں۔ ناوحو بوجہ دلانے کہ یہ لوگ آپسے فرائض انجام نہیں دیتے۔ حیدر آباد کے سی۔ ٹی۔ او کو سامہ لیکر میں نے خود دورہ کیا اور بتایا کہ ۔۔۔ ہ پول تک لائٹ تھیں۔ لیکن اسکے باوجود سمجھ میں نہیں آتا کہ کیوں کوئی اقدام ہتس کیا جاتا۔ بے شک ہمارا نوپرو پکنڈہ تو ہو جاتا ہے کہ ہم الیکٹریشن ڈپارٹمنٹ کی گاڑی میں بیٹھ کر گھوم رہے ہیں لیکن اسکے نتائج کچھ بھی نہیں نکلتے۔ عوام کی پریسائیاں ویسی ہی رہتی ہیں۔ جگہ جگہ الیکٹرک شارٹ سرکٹ کی وجہ سے لوگ مر جاتے ہیں لیکن اس خرابی کو دور نہیں کیا جاتا۔ خصوصاً پرانے شہر کے محلہ یا قوت پورہ کا عجیب و غریب حال ہے۔ کئی زمانے سے لائٹ بند ہے۔ مجھے یہ کہتے ہوئے دکھ ہوتا ہے کہ ناوحد توحہ دلانے کے کوئی کام نہیں ہوتا۔ اگر لائٹ بند کرنا ہیں تو کم از کم اسکے لئے اوقات مقرر کئے جانے چاہیں جہاں منسٹروں کے بنگلے ہیں اور دولتمند لوگ رہتے ہیں۔ وہاں تو ہم دیکھتے ہیں کہ لائٹ بند نہیں ہوتی۔ جو غریب لوگ چھوٹی موٹی انڈسٹری چلاتے ہیں۔

తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ ఆనకట్ట క్రింద రెండు కెనాల్స్ ఉన్నాయి ప్రపోజ్డ్ ఆయకట్టు కంటే ఎక్కువ ఏరియా కాన్స్ట్రక్షన్లోకి వచ్చినది. దానియొక్క రిమోడలింగ్ గురించి దానియొక్క కెపాసిటీ పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో రివ్రజెం టేషన్స్ యివ్వడం జరిగింది. గత జూన్ మాసంలో ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు చెబితే వారు సానుభూతితో పరిశీలిస్తామనిహామీ యివ్వడం జరిగింది. నీటిపారుదల అమాత్యులు వచ్చినప్పుడు వారికి చూపించడం జరిగింది. సర్వే సిబ్బందిని యిస్తాము, వీలైనంత త్వరలో ప్రారంభం చేస్తామని చెప్పారు. మంజీరా నది మీద రై వర్షన్ స్కీమ్ యున్నది. కొద్ది పాటి ఖర్చుతో ఫతేనగర్ కాలవ ఎక్స్టెంట్ చేస్తే ఎక్కువ భాగం నీరు యివ్వడానికి అవకాశం యున్నది. ముఖ్య మంత్రిగారు, నీటిపారుదల మంత్రిగారు హామీ యిచ్చారు ఇచ్చి కూడ రి మాసాలు అవనస్తున్నది. సర్వే డివిజన్ విషయంలో ఏమి ఆలోచన చేసినట్లు కనబడడం లేదు. సత్యగం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను బూరుగులవల్లి, కొండల చల్లి మీద ఆనకట్ట కట్టే దానికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. లిప్టు యిరిగేషన్ స్కీము కెడతాము అన్నారు. సర్వే జరిగి మూడు సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. మంజీరానది పైన ఏ ఆనకట్ట పెట్టకుండా లిప్టు యిరిగేషన్ పెట్టకుండాము అంటే ప్రభుత్వం వారు ఆంక్ష విధిస్తూ, స్వంతంగా ఖర్చు పెట్టు కొని పంటలు పండించిన రైతుల మీద పెనాల్టీలు వేయడం జరిగింది నిజామ్ సాగర్ కు దీనివల్ల ఎఫెక్ట్ అవుతుందనే వాదన చెపుతారు లిప్టు యిరిగేషన్ స్కీము వల్ల నిజామ్ సాగర్ మీద ఎటువంటి ఎఫెక్టు పడదు. రైతులు స్వంత ఖర్చుతో లిప్టు యిరిగేషన్ పెట్టుకొన్నారు. ప్రభుత్వానికి నష్టం కలిగించేది లేదు కనుక చిన్న రైతులు కాబట్టి వారికి ఆ అవకాశాన్ని కలిగించి మంజీరానది పైన లిప్టు యిరిగేషన్ కు నిర్బంధం తొలగించాలని కోరుతున్నాను. కమలమ్మగారు చెప్పిన సింగూరు ప్రాజెక్టు నా ప్రాంతంలోకి వస్తుంది. దాని సందర్భంలో రెండు విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మంజీరా నది మీద దేవనూరు వద్ద ప్రాజెక్టు కట్టాలని సర్వే చేయడం జరిగింది మా ప్రాంతానికి కూడ మంజీరా నది వల్లనే నీటి సౌకర్యాలు కలగడానికి అవకాశం యున్నది. ఏ కారణాల వల్లనో గాని సింగూరు వద్ద సర్వే చేసినారు. టేక్ మూల్ వద్ద రిజర్వాయర్ కట్టాలని క్రొత్తగా సర్వే చేస్తున్నారు. రెండు మూడు మాసాలనుంచి, టేక్ మూల్ వద్ద రిజర్వాయరు ఏ విధంగాను ఉపయోగపడదు. గణపూర్ ఆయకట్టు ఎఫెక్టు కాకుండా నిజామ్ సాగర్ సిల్టు కాకుండా ఉండడానికి ఉద్దేశ్య పడినది టేక్ మూల్ వద్ద డ్రింకింగు వాటర్ పర్పస్ కొరకు కూడ సర్వే చేస్తున్నారు. సింగూరు మల్టి పర్పస్ ప్రాజెక్టు. అక్కడ ఆనకట్ట కట్టినట్లయితే హైదరాబాద్ కు డ్రింకింగు వాటర్ యిచ్చే అవకాశం వస్తుంది. నిజామ్ సాగర్ సిల్టు ఆపు చేయాలనే ఉద్దేశ్యము వెర పేరుతుంది. సింగూరు వద్దనే టేక్ వేచేసి అక్కడనే ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తే చాలా బాగా వుంటుందని కోరుతున్నాను. టేక్ మూల్ వద్ద చేసినట్లయితే ప్రభుత్వ ధనం దుక్కి నియోజక వర్గం చేతుల్లో అవుతుంది. మా ప్రాంతానికి తీగని నష్టం చేసినట్లు అవుతుంది. మాకు యిరిగేషన్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ తో కూడా చేసి హైదరాబాదుకు వాటర్ సప్లయ

చేస్తామనేది సరైనది కాదు. ఎనుంగూర్ వద్దనే అంతటా కట్టి ఆ విధంగా వాటర్ల సృష్టి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో గరి మూడు నాలుగు కిలోవాట్ల మంచి క్రోగ్ల గ్రామాలు విద్యుద్దీకరణ జరగడంతో ఎలక్ట్రిటీ బోర్డుకు రావాల్సిన బకాయిలు చాలా వున్నాయి. యిండక్రీస్టు యిగ్నోస్ పార్క రంజన్ బకాయిలు వసూలు చేయకుండా చిన్న రైతులను యిల్లడి పెట్టే విధంగా ఉంచబడింది. హరియానా పాట్రన్ స్కీమ్ గాని యితర స్కీమ్ గాని కూడా జిల్లా మొట్టమొదటి ఏ గ్రామాని విద్యుద్దీకరణ లేదు క్రోగ్ల గ్రామాల స్కీమ్ పోలునా ఉందివరకు తీసుకొన్న వాటికి అయినా హరియానా పాట్రన్ గాని ఎట్టనా గాని వీలైనంత వ్వంలో ప్రారంభం చేస్తారని ఆశిస్తూ కలెక్షనరుగారున్నాను.

12-10 p. m

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ. - అధ్యక్షా, ప్రపంచముగా మన జిల్లా ప్రారంభంలో నీటిపారుదల, విద్యుత్తు, డిమాండ్స్ ప్రాజెక్టులను చాలా ఎంతోషం. ఇవి ప్రజానీకానికి కావాలని. దేశంలో వ్యవసాయరంగంలో అభివృద్ధి తీసుకువచ్చేవి నీటిపారుదల, విద్యుత్తు. నీటిని ప్రపథముగా ప్రవేశ పెట్టిన మంత్రులకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసి వున్నాను. రూ. 12,50,000 లు చిన్న నీటిపారుదల స్కీముల క్రింద ఎలాంటి మంట్ కోరారు చాలా ఎంతోషం మొట్టమొదట చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. అనవసరంగా చిన్న వాగుల నుంచి సముద్రానికి పోయే నీటికి ఎక్కడికక్కడ అడ్డుట్టలు కట్టి ప్యవసాయ అభివృద్ధికి ప్రయత్నం చేయవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వంపై వున్నది. పెద్ద ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము. కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతున్నది. ఆ ప్రాజెక్టులు కట్టకూడదని నా అభిప్రాయం కాదు. అవి కట్టండి. చిన్న చిన్న స్కీములు మనం ముందు తీసుకోవాలి. చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు కట్టినట్లయితే తక్కువ వ్యయంతో ఎక్కువలాభం వస్తుంది ప్రభుత్వానికి కాబట్టి మంత్రిగారు సక్రమంగా ఆలోచించి తర్వాత వాటిని అమలుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పాత రావుపేట నియోజక వర్గంలో రేబాక దగ్గర నల్లకర్దు వాగు జీవనదిలాగా పారుతుంది. నాలుగులక్షల రూపాయల స్కీము అది. తప్పకుండా అటువంటిది తీసుకుంటామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఏ. డబ్ల్యు. డి. వారు 800 ఎకరాల సాగు అవుతుందని వేశారు. ఇంకో 800 ఎకరాలు బంజరు ఉన్నది. మొత్తం 1600 ఎకరాలతో పంట పండుతుంది. గరిగడ్ల స్కీము అని మొత్తం 2500 ఎకరాల స్కీము పెట్టారు. అక్కడ నీరు నిలవవున్నది. ఆరువేల ఎకరాలకు పారుదల వస్తుంది. ఇంజనీర్స్ చూసినప్పుడు కొద్దిగా యున్నది అనుకుంటాను. అక్కడకూడా వచ్చే నీరు అవితే వందల ఎకరాలు పండుకాయి, ఇటువంటి చిన్న చిన్న స్కీములు ప్రపథమంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. భీమవరం, వరాహ నది చెన పంపింగ్ స్కీమ్, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము 5, 6 లక్షల రూపాయలతో పూర్తి అవుతుంది. అటువంటి ఎన్టీఎస్ చేయించి పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ. - అధ్యక్షా, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు అవసరమైనవి. ఇకలో విజయవాడ, విజయవాడ కలెక్షనరుగారు తన గంగలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, వర్షు సేకరణకు శాతం.

10, 15 సంవత్సరాల నుంచి పానుక రావు పేట నియోజవర్గంలో శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నాను. ఆ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో యింప్రూవ్ మెంట్ లేదు. త్వరలో ఆ స్కీములు అమలుచేయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఉద్దండపురం, ఈరడ మొదలైన అనేక గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలలో వ్యవసాయానికి నీటి పారుదల లేదు. వారు బావులు త్రవ్వుకొన్నారు. అక్కడ వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడుతుంది. కానీ త్వరలో ఆ గ్రామాలకు సంబంధించిన స్కీములు చేపడతారని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు దేశంలో దీర్ఘ కాలం స్కీమ్ తీసుకుంటారని అన్నారు చాల సంతోషం ఎలమంచిలి తాలూకా చాలకాగా కరువు ప్రాంతం అక్కడ వరాహ, తాండవ వంటి నదులు ఉన్నాయి వరాహ, తాండవ వంటి చిన్న స్కీములను చేపట్టి అటువంటి ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేస్తారని ఆశిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు — అదృష్టా, ప్రధానంగా కరెంటు విషయం చాల జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. మంత్రిగారు చాల విషయాలు పెట్టారు అటు ఒక ప్రక్క డొమెస్టిక్ పర్పస్ కు 34, 35 పైసలు చేయడం పెద్ద పెద్ద కంపెనీలకు యూనిట్ కు 5 పైసలు కలెక్టు చేస్తున్నారు వారు యిండస్ట్రీస్ పెట్టి లక్షలు కోట్లు రూపాయలు లాభాలు సంపాదించేటప్పుడు వారికి తగ్గించడం, సామాన్యజనం మీద 34, 35 పైసల వరకు వసూలుచేసే వద్దతి, యిది డబుల్ కాబూలీవాలా వద్దతి కాబూలీవాలాకు మించిన కాబూలీవాలాగా వ్యవహరించే వద్దతి తప్ప యింకొకటి కాదు 12 పైసలకు యిండస్ట్రీస్ కు సప్లయ చేయాలని టారిఫ్ నిర్ణయించినది. ఆ టారిఫ్ ప్రకారంగా కూడ చాలమంది యిండస్ట్రీస్ దగ్గర వసూలు చేయకపోవడం మూలంగా ఈ సప్లయ్ భరించేయడానికి, సామాన్య ప్రజానీకం మీద, వ్యవసాయదారుల మీద యిష్టం వచ్చినట్లుగా కరెంట్ చార్జెస్ వసూలుచేయడం అసంమంజసంగా యున్నది. దీనిని గురించి ప్రభుత్వ విధానాలు మార్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కరెంటు విషయంలో వారిచ్చిన రిపోర్టులో అన్ని యిచ్చారు, బాగానే వున్నాయి కానీ చివరలో మాత్రం ఆశిద్దాము అని నిరాశ చూపించడం జరిగింది. వారి నివేదిక మొత్తమంతా నిరాశగానే వున్నా మనందరం ఆశిద్దామని వారు సలహా చెప్పారు ఈ సంవత్సరాలలో పల స్టీల్ ప్లాంటు రాబోతున్నది అనేక పరిశ్రమలు కూడా వస్తాయంటున్నారు అయితే 5 సంవత్సరాలలో కరెంటు గురించి ప్రభుత్వం అంచనా ఏమిటి? ఎంత కరెంటు కావాలి, ఏ విధంగా కరెంటుతో యీ పరిశ్రమలను, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి అనే అంచనా వున్నదా ప్రభుత్వానికి? ప్రభుత్వం విద్యుదుత్పాదనను అధికం చేయడానికి జెజివాడలోని ధర్మల్ ట్రేషన్ వంటి పథకాలను అభివృద్ధి చేయడానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

చిన్నచిన్న నీటివనరులు విషయం ఉన్నది అటుప్రక్క కృష్ణా గోదావరి నగై రాలున్నాయి. తరువాత మూ మెట్ట ప్రాంతాలున్నాయి, మాకు వడ్డీ 12-20 p. m.

పడితే పంట లేకపోతే మా కడుపు మంట ఎప్పుడూ వుంటుంది. ప్రభుత్వంవారు మేజర్ యిరిగేషన్ పనులు చాకచక్యంగా చేస్తున్నట్లే మైనరు యిరిగేషను మీద కూడా శ్రద్ధ వహించి ప్రతి నీటిబొట్టునూ ఉపయోగించుకొనే పరిస్థితి కలిపించాలి. కొన్ని స్కీములు పాసై వున్నాయి నేను దీనిని గురించి కట్ మోషను కూడా యిచ్చాను మదరాసు ప్రభుత్వంలో తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు రెవిన్యూమంత్రిగా వున్న టైములో యిస్పెన్సిగేషను మొదలుపెట్టారు అప్పుడు కృష్ణఅయ్యర్ గారు చీఫ్ ఇంజనీరుగా వున్నారు. దీనిని కోరిన పెద్దలం చనిపోయారు. మన మంత్రివర్గాలు 2-3 సంవత్సరాలకు పడిపోతున్నాయి. మరి యీ పని ఏమంతి వర్గం ఉస్తుందో తెలియదు ఎస్టిమేటు పాసై, ప్రభుత్వం నుంచి 8 ఓ. కూడా వచ్చినా యంతవరకూ చేయడంలేదు ఇస్పెన్సిగేషనులో వున్న స్కీములకు డబ్బు లేదంటారు, యిస్పెన్సిగేషను పూర్తయి పాసైనవి కూడా పనిచేయడము లేదు. రాష్ట్రమొత్తం మీద వున్న చిన్న నీటి వనరుల గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ప్రతివతుంవారు ఎప్పుడూ విమర్శిస్తారు కాబట్టి మా పని వినడమే అని మంత్రిలు అనుకొంటున్నారు. కానీ చరిత్ర వుంటుంది. ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచి చెబు తున్నా సరే యీ ప్రభుత్వం, మంత్రివర్గం ఏమిచేస్తున్నదని ప్రజలు నిలదీసే రోజు దగ్గరలోనే వున్నదని తెలియచేస్తూ నేను ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ కె. వి. కిషన్ రావు (లక్నెట్టి పేట) :—అధ్యక్షా. హరియానా పాట్రన్ క్రింద టేకప్ చేసిన అన్ని గ్రామాలనూ పూర్తిగా ఎలక్ట్రిఫై చేయలేదు ట్రాన్సిమిటర్స్ పెట్టి ఆ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఎప్పుడు సప్లయ చేస్తారు? దాని ఉపయోగం ప్రజలకు ఎప్పుడు కలిగిస్తారు? ప్రజలలో అందోళనగా వున్నది కాబట్టి హరియానా పాట్రన్ క్రింద ఎలక్ట్రిఫై చేసిన అన్ని గ్రామాలలోని పనులూ పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను

కడెం రిజర్వాయరు 1958 లో తెగిపోయినప్పుడు— అప్పటికే 88 వేల ఎకరాలు సాగు చేస్తామనేది వున్నది. దానిని తిరిగి కట్టినతరువాత అదనంగా 10 వేల ఎకరాలు సాగు చేస్తామని చెప్పారు. కాని యిప్పుడు 88 వేల ఎకరాలు కాదు, 30 వేల ఎకరాలుకూడా సాగుకావడం లేదు. మన ప్రభుత్వంవారు దీనికి తెలివనూలేదేమిటప్పుడు మేజరు ఇరిగేషనుసోర్సు అన్నారు. వెల్ ఎసెస్మెంటు క్రింద కూడా యిది మేజరు యిరిగేషను సోర్సు అన్నారు. అసలు యిది మేజరు యిరిగేషను సోర్సు అవుతుందా కాదా అనేది ఏ. డబ్ల్యు. డి. సెక్రటరీ కాని చీఫ్ ఇంజనీరుకాని, మంత్రిలు కాని ఆలోచించారా? భావాపూర్వ చానెలు రిమోడల్ చేసి దానిద్వారా కడెం రిజర్వాయరు నీరు యిస్తామని వాగ్దానంచేశారు, 800 క్యూ సెక్సు నీరు యిస్తామన్నారు కాని అది రావడం లేదు. రైతులు ఎంతో ఆవేదనతో అరిల్లుతో వణకడాల్సి సాగుకు నాట్లు పెట్టుకున్న తరువాత నీరు వస్తోందని చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టు విషయమై సమగ్రంగా ఆలోచించాలని మంత్రివర్గాలకు మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు విషయమై సమగ్రంగా ఆలోచించాలని మంత్రివర్గాలకు మనవి చేస్తున్నాను.

చాలాసంతోషం. డైరీలాండ్సులో వారికి ఉపాధి లేదు. ఈ అనకట్ట తొందరగా ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదిలాబాదులోనే సత్యవాలా ప్రాజెక్టు ఉన్నది. అక్కడ యిరిగేషను సౌకర్యాలు లేవు. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులూ త్వరితంగా చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తి కాళామాత్యులు, మెజర్ యిరిగేషను మంత్రిగారూ యిక్కడే వున్నారు. ఈ రెండు కాళులకూ సంబంధించిన ఒక ప్రాజెక్టు వున్నది. అది కుంటవాలా సైడ్లో ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాజెక్టు. అది చేపట్టినట్లయితే కడెం రిజర్వాయరు దగ్గరవుండే రైతులకు బాధ తొలగిపోతుంది. ఆఫీసర్సుకు కూడా రోజూ బాధ వుండదు. రాజారాంగారు వారి డిమాండ్సులో దీనిని కూడా పెట్టారు. ఇన్వెస్టిగేషను పూర్తవుతుందనుకొంటున్నాము కుంటవాలా స్కీము చేపట్టినట్లయితే ఎలక్ట్రిసిటీకి ఉపయోగిస్తుంది కడెం రిజర్వాయరుద్వారా రైతులకు నీరు కూడా వస్తుందని మనవి చేస్తూ నేను నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు.— అధ్యక్షమహాశయా, మంత్రులు నీటిపారుదల కార్యక్రమాల విషయంలోకానీ, ఈ ప్రాజెక్టు కార్యక్రమాల విషయంలోకానీ పాలనీ స్టేటుమెంటుతోపాటు ఈ డిమాండ్సులో కొన్ని స్పెషల్ యిచ్చి ఆయా ప్రాంతాలలో వున్న కార్యక్రమాలను చూపించడం మంచిదనుకుంటాను కన్న లేటివ్ కమిటీలు కూడా వున్నాయి కాబట్టి యిందులో వున్న సభ్యులతో కూడా చర్చించి మన పాలనీ వివిధంగా వుండాలి—ఒక స్వరూపం రావడానికి మంత్రులు పూనుకుంటే బాగుంటుంది అనుకొంటున్నాను. వారు అది చేయరు సరికదా వారిచ్చే పాలనీ స్టేట్ మెంటులుకూడా వారు చదువుకొని వస్తున్నారా అనేది నాకు అనుమానంగానే వున్నది. చిన్నతరహా నీటిపారుదల స్కీములకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత యివ్వడం అవసరం. ఇవి రైతులకు సరాసరి అందుబాటులోనికి వచ్చేవి. అతి త్వరితకాలంలో సాగేవి ఈ కార్యక్రమాలు దీనిద్వారా ఎక్కువ ప్రాంతాలకు సదుపాయాలు కలుగజేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఖారీ రిజర్వాయరులకు ఎక్కువకాలం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అవీకూడా సభ్యకృమలం చేయడానికి ఉపయోగిస్తాయి. కానీ చిన్నతరహా నీటిపారుదల స్కీముల విషయంలో దీనికి సంబంధించిన మంత్రిగారు తన క్రద్ద తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఈ కాళ మంత్రిగారు క్రొత్త కాబట్టి ఈ విషయాలలో అంత పరిపూర్ణత పొంది వుండరు. ఈ స్కీములకోసం 1974-75 వ సంవత్సరంలో 131 లక్షల రేటాయించు వుంటే 75-76 లో 125 లక్షలే చూపించడం జరిగింది. ఎందుకు ఈ విధంగా తగ్గించవలసి వచ్చింది? 74-75 ఎన్ని గ్రామాలు ఈ స్కీముల క్రింద వచ్చాడో వివరాలు లేవు 1975 జూన్ తరువాత ఎంత వస్తుందో వివరాలు వున్నాయి. ఈ సభ్యత్వరం తక్కువ రేటాయిస్తున్నప్పుడని కొంత ఎక్స్ప్లెజ్ చేషన్ కూడా అవ్వవలసి వుంటుంది. క్రిత సంవత్సరం కంటే ఎక్కువ కార్యక్రమాలు 1230 p.m. చేయవలసి యుంటుంది. అదివానీ ప్రాంతాలలో నీటి పారుదల పథకాలకు 10 లక్షల రూపాయలు రేటాయించిన విషయం తెలియజేస్తుంది. యింకా ఎక్కువ చేస్తే బాగుంటుంది. గొట్టపు బావుల కార్యక్రమాలకు 1974-75 లో రూ. 18½ లక్షలు రేటాయించే యో సభ్యత్వరం యో, 10 లక్షలు మాత్రమే రేటాయించడం

ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ 1974-75 ఎన్నో గ్రామాలకు మంచు అందించే సదుపాయం చేసింది. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ అయితే నేమి, రి పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద అయితే నేమి 380 గ్రామాలు తేటయిందనడం జరిగింది. కాని 74 డిసెంబరు ఆఖరు వరకూ 38 గ్రామాలకు మాత్రమే విద్యుదీకరణ జరిగింది. అంటే పది శాతం గ్రామాలు మాత్రమే ఎలక్ట్రిఫై చేశారు. డబ్బు యిచ్చే వారున్నా మెటీరియల్ లేదనో, పోల్స్ లేవనో, ట్రాన్స్మిషన్ లైన్స్ లేవని చెప్పడమో, లేక ప్రభుత్వ పక్షంగా సెక్యూరిటీ యివ్వడమంతో జాప్యం జరగడమో, సెక్యూరిటీ యివ్వనందువల్ల రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను కార్పొరేషను వారు మొదటి యిన్ స్టాల్ మెంటు రిలీజు చేయక పోవడమో జరిగి నిలచి పోయాయి 380 గ్రామాలను ఏ విధంగా మార్చి నెలొఖరులోపల ఎలక్ట్రిఫై చేస్తారని అడుగుతున్నాను టార్గెటుగా పెట్టుకున్న గ్రామాలలో 80 శాతం గ్రామాలు ఈనాటికి ఎలక్ట్రిఫై చేయలేదంటే ఎంతో ఘోరమైన పరిస్థితిలో ఉన్నారని అంటున్నాను. కండక్టర్లు లేవు, మీటర్లు లేవు, ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు లేవు అంటున్నారు ఆర్.ఇ.సి. కార్పొరేషన్ క్రింద వున్న గ్రామాలకు కావల్సిన మెటీరియల్ విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు

పద్ధి సిద్ధంగా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఆరు సూత్రాల పథకం క్రింద 12-40 p m.

ఎలక్ట్రిఫై చేద్దాం అనుకున్న గ్రామాలకు సంబంధించి మెటీరియల్ ఉందా అని అడుగుతున్నాను. చాలా చోట్ల స్తంభాలు లేక మీటర్లు లేక పని నిలిచిపోయింది. వీడై నా మీటరు పోతే రైతు కొనుక్కోవాలి అంటున్నారు. అతడు కొనుక్కొని తెచ్చుకున్నా అద్దె అతని నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు క్రొత్త మీటర్లను సరఫరా చేయడానికి నిరాకరించిందని మనవి చేస్తున్నాను. మీటర్లకు సంబంధించి సీక్యూ పోతున్నాయి. రైతుకు అర్థం కావడంలేదు. మీటరు అంటే ఏమిటో అతనికి తెలియదు. సీలు పోయిన తరువాత ఎవరో వచ్చి తనిఖీ చేయడం, సీలు పోయిందని మూడు వేలో నాలుగు వేలో అవరాధం వేయడం జరుగుతున్నది. ఎలాంటి బాధ్యత లేకపోయినా, విషయం తెలియకపోయినా, అసవసరంగా రైతులను కాదలకు గురిచేస్తున్నారు మీటర్లను రైతు కంట్రీలులో పెట్టడమూ, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు కంట్రీలులో పెట్టడమూ రైతుమీద ఈవిధంగా అవరాధం వేయడం ఘోరంగా ఉంది అంటున్నాను. ఫెర్రో ఎల్యూమిన్ ఫంటి వారికి కోట్ల రూపాయలు సహాయం చేస్తూ పేద రైతులను చిన్న విషయాలలో పీడించడం అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతి ట్రాన్స్మిషన్ లైన్ ఓవర్ లోడ్ అవుతోంది. కత్తికి మించి ఇచ్చినందువల్ల ఎండాకాలంలో ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు కాలిపోవడం జరుగుతోంది. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా చూస్తున్నాం. ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు పోతుంది. ప్లాండ్డింగ్ క్రాఫ్ ఉంటుంది. ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లను రిలీస్ చేయకు. సిద్ ట్రాన్సిమిషన్ లైన్స్ దగ్గరినుంచి సర్వనాశనమైపోయిన సరఫరాలు అత్యంత ఉన్నాయి. పట్టించుకునేవారు లేరు. క్రొత్త ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు లేవు అంటారు, వికస్ డివీజన్ ఒక ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లను దైవర్లు చేస్తుంటారు. బొంబాయిలో ఎక్కడో ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు అర్ధం ఇచ్చాడు. ఇదిగో చాలా గోల్డెన్ డివైజన్ అంటున్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా ట్రాన్స్మిషన్ లైన్ల కోసం అర్ధం చేసేందులో ఉండడం

తున్నాను పంపింగ్ స్కీములకు ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీములకు సర్వీస్ కనెక్షన్ ఇవ్వడంలో విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతున్నది ఏ వాలంటరీ లోన్ కంట్రీబ్యూషన్ ఉన్నప్పటికీ మెటరియల్ లేదని లేక మరొక కారణం ఏదో చెప్పి డిలే చేస్తున్నారు. వాటికి టాప్ ప్రయారిటీ ఇవ్వవలసిని బాధ్యత ఉంది. యాటమిక్ పవర్ స్టేషన్, రెండు సూపర్ థర్మల్ స్టేషన్ గురించి వజ్రసిటీ బ్రహ్మాండంగా ఇస్తున్నారు. రాజారాంగారు కాని విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు అధ్యక్షులు కాని ముఖ్యమంత్రిగారు కాని ఢిల్లీకి పోయి చేసిన కృషి కాని సాధించిన ఫలితాలు కాని ఏమిటో రాజారాంగారు జవాబులో చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది. ప్రపోజల్ పంపి వత్రికల్లో వెసుకుని సంతోషపడదలచుకున్నారా? అంతే అతే మన బాధ్యతను నిర్వహించినవారం అవుతాము. దీనిని పర్ న్యూచేసి సాధించుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు ప్రపంచ బాంకు నుంచి ఎందుకు సహాయం తెచ్చుకోకూడదు? కమర్షియల్ బాంకులనుంచి ఎందుకు తెచ్చుకో కూడదు? ఎల్.ఐ.సి. నుంచి ఎందుకు తెచ్చుకోకూడదు? అప్పులు తెచ్చుకుని ఇవ్వలేక ప్రజలను దోపిడీచేస్తూ వాలంటరీలోన్ కంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తేనే సింగిల్ పోల్ కనెక్షన్ ఇస్తానంటే కార్యక్రమాలన్నీ స్తంభించి పోతాయి. మూడేకరాలున్న చిన్న రైతు కూడా ఎలక్ట్రిక్ మోటారు కొనుక్కుని కట్టలేని పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. ఇది చాలా ఘోరమైన విషయం. రైతులను ఎందుకు వీడిసారు? బాంకుల నుంచి ఎందుకు తీసుకోకూడదు? భాగ్యలక్ష్మి లాటరీవల్ల వచ్చే డబ్బును క్రొత్త గ్రామాలకు విద్యుద్దీకరణకు ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు? అనేక చోట్ల క్లఫర్ స్కీములు అమలు చేసారు. కొన్ని చోట్ల క్రొత్త గ్రామాలకు నాత్వల్ క్లఫర్ స్కీములు అమలు చేసినా. రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డు నిధులతో కాని తెలంగాణా డెవలప్ మెంటు బోర్డు నిధులతో కాని ఎలక్ట్రిఫై చేసిన గ్రామాలలో ఒక్క ఇండ్లకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు తప్ప అగ్రికల్చరల్ బోర్డుకు కాని ఇండస్ట్రియల్ బోర్డుకు కాని ఎందుకు కనెక్షన్ ఇవ్వడం లేదని అడుగు తున్నాను. రిమ్యునరేషన్ రావడానికి అంకెను ఖాఫ్ అవ్ చేసి ఆదుర్దాతో తయారుచేసుకున్న ప్లాన్. ఇందులో ఇండ్లకు ఇస్తున్నామన్న అనేక విషయాల్లో రైతులకు ఉపయోగం లేకుండా చేసారు. రైతులకు ఎందుకు ఫహాయం చేయలేక పోతున్నారో రైతులకు బాంకుల నుంచి బుడసహాయం దొరికేటట్లు చేసి ఎలక్ట్రిక్ మోటారు కొనేట్లు చేసి సర్వీస్ కనెక్షన్ ఇవ్వాలని అంటున్నాను. గ్రేండ్ వాటర్ డై రెక్టరేటులని క్రొత్తగా వచ్చింది. దీనికి సంబంధించి నిబంధనలు ఖచ్చితంగా పెట్టారు. ఒక బావికి ఎల్.ఎమ్.బి లోన్ ఇవ్వాలంటే ఒక బావికి మరొక బావి ఇంత దూరంలోవల ఉండాలి అన్నారు. నీళ్లు పడకాయో లేదో కూడా చూసుకోవాలి. వారు చెప్పినట్లు ఆయా భూరాలలో సెక్షన్ వారీగా తూటలు ప్రవేశపెట్టేశామే ఉండదు. అటువంటి ఖచ్చితమైన నిబంధనలు పెట్టి గ్రేండ్ వాటర్లు నిబంధించి ఇరిగేషన్ బావులు ప్రస్తుతానికి తేకుండా చేస్తున్నారు. ఆ రైరెక్టరేటుతో సంబంధించి ఒక పాలసీ కోరుతున్నాను. కన్స్ట్రక్షన్ ఇరిగేషన్ బావులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం లేదు. హరిజనులకు గిరిజనులకు ముందు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం. అది నిబంధించిన విధుల తీర్మానం లేకుండా ఉంటున్నాయి. ఎక్స్ ప్రెస్

12.50 p m.

నీళ్ళు పడడానికి అవకాశం ఉంటే వ్యవసాయ బావులను పవర్ ఇన్వేలసిన్ అవసరం ఉంది ఇచ్చినపుడు ఆ భూములు సాగు చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. మైనర్ యిరిగేషనుకు సంబంధించి రెండు మాటలు, గూడూరు తాలుకాలో తూపిలి చెరువు ఉంది. అది కొన్ని దశాబ్దాల అందోళన ఫలితంగా ఎ. సి. ను బ్యారెడ్జిగారు యిరిగేషను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఎస్సీమేటు మంజూరు చేశారు తెండరు కాల్ ఫర్ చేశారు. బుచ్చిరెడ్డిపాలెంనుంచి ఒక కంట్రాక్టరు తెండరు వేశారు. ఆయనది లోయిస్ట్ తెండరు కావడంవల్ల ఆయనకు కాంట్రాక్టు వచ్చింది. వాలుగు తట్టలు రాళ్ళు తోలి అంతులేకుండా వడ్డీనారు. రెండు సంవత్సరాలు కాళి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చి 1972లో పొందేషను స్టోను వేశారు. ఎందుకు ప్రారంభం కాలేదంటే ఆ ఎస్సీమేటు రు. 4 లక్షల చిల్లర ఉండేది తొమ్మిదిన్నర లక్షలకు పెరిగిపోయింది. రెమ్యూనరేబిల్ కాలేదు, ఎందువల్లనంటే రేటు పెరిగింది. స్పీల్ ఓవర్ కాదు, ఎందుచేతనంటే వాలుగు తట్టలు మట్టి మాత్రం వేసి వంది రూపాయ నా పట్ల సీనుకుని ఉంటే స్పీల్ ఓవర్ వర్కు అయిఉండేది, ఇండివిడ్యువల్ వర్కు కాకట్టి రెమ్యూనరేబిల్ యిన్ సిస్ట్ చేస్తున్నారు. మరి ఆ పొందేషను స్టోను పొందేషను స్టోనుగా ఉండిపోవలసినదేనా, ఆనెం వెంకటరెడ్డిగారు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. స్పీల్ ఓవర్ వర్కు తీసుకోకుండా ఒక్కొక్క తాలుకాలో కనీసం ఐదులు యిరలైలు నిలచిపోయినవి. దుగరాజపట్నం సవలయి ఛానలు, ముత్తుంకా సవలయి ఛానలు కాళిపురం కొంజాపురం, చిలమకుర్తి, పెందోడు టౌంకు, యిలా చెప్పకుంటూ పోవాలంటే ఎన్నో ఉన్నాయి. జాప్యానికి కారణం ఏమిటంటే స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది లాండ్ అక్విజిషన్ లో జాప్యం ఉంది. చట్టాభూమి గుండా కాలవ పోతుంటే పట్టాదారు లందరు ఆక్షేపణ చేస్తారు, లాండ్ అక్విజిషనుకు ఆర్. డి. ఓకు రిఫరు చేస్తారు. సంవత్సరాల్లా నా పి. డబ్ల్యూ. డి.కి లాండ్ అక్వయిరు చేసి యిచ్చిన పాపాన పోలేరు. ఇటువంటి యిబ్బందులను అరికట్టాలి. ప్రాసీజరు సింప్లిఫై చేయాలి లాండ్ అక్విజిషన్ వల్లికు వర్కు పూర్తిమెంటు అధికారులకై నా అప్పజెప్పడమో లేక ప్రాసీజరు సింప్లిఫై చేసి టైము లిమిట్ పెట్టి ఫలానా టైము లోవల లాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాసీడింగ్స్ యిమ్యూ కావాలని స్పష్టమైన ఆదేశాలు యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. డ్రెయినేజీ స్కీము చూస్తే రాయలసీమ నెల్లూరు జిల్లాలను బుచ్చితంగా చతుశ్శం పెక్లెక్ట్ చేసినదంటున్నాను. గొల్లవోలు డ్రెయినేజీ స్కీము గురించి కొన్ని దశాబ్దాలూ అందోళన చేస్తున్నప్పటికీ కూడా ఎక్కువన్న పాపాన పోలేదు, వాలు డ్రెయినేజీ ఎకకాలు లాండ్ ఛార్జ్ కిచ్చారు. మురుగు నీళ్ళున్నటువంటి నోట 10 అక్షయ్యతాలు సాగుచేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. వాలుగైదు కేం ఎకరాలు జాగ్రూకావాలంటే గొల్లవోలు డ్రెయినేజీ స్కీము అప్పులను తప్పిలి. అదేకాకుండా డ్రెయినేజీ, అంతో నాలుగైదు రేలు సాగుచేసుకోవాలి. ఆ విధమగా డ్రెయి నేజీ స్కీమువల్ల వేవ్ ఇన్వెస్ట్ అవకాశం ఉంది. వీరే ఇంజనీరు నానాభాస్కరు స్టూడెంట్ షిప్ షుల్డ్ చేయవచ్చును. కాని ఎస్సీమేటు కమిషన్ చేసి కట్టిన మూర్తి అంతా అలా ఉన్నది, నిర్మితపాతాన్ని ముఖ్య నేతలు తీసుకు

బాధ్యత కూడా ఉంచుతున్నాను. ఒకే ప్రాంతానికి మురుగు కాలువల పథకాలు పరిమితం కావడానికి వీలులేదు. విస్తృతం కావాలి. వెల్లూరు రాయలసీమ ప్రాంతాలకు మురుగు కాలువ పథకం విస్తృతం కావాలని కోరుతున్నాను. పది హేను రోజుల క్రితం ఈ సభలోనే నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ ముఖ్యమంత్రి గారు, కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు సోమశిల ప్రాజెక్టుకు ఈ బడ్జెట్ లో 50 లక్షలు టేటాయిస్తున్నామని చెప్పారు. దానికి మీరు సాక్షి, అధ్యక్షా. ఈ బడ్జెటులో కనిపించలేదు. ఏ బడ్జెటులో కేటాయిస్తారో అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకు కమిటీ కావాలి? 15 రోజులు క్రితం యిచ్చిన వాగ్దానాలు నిలబెట్టుకోలేనప్పుడు ఎందుకీ వాగ్దానాల మూట అని అడుగుతున్నాను ఇది అన్యాయమే దౌర్జన్యమని కూడా చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఎట్లా కావాలంటే అట్లా సాగుతున్నది. వాగ్దానాలు చేసినవి వింటూ కూర్చోమని 15 రోజులలో చేసిన వాగ్దానాన్ని తప్పిపోయి నారని ఆరోపణ చేస్తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం అందుకుని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? సోమశిల ప్రాజెక్టును రీ-యిన్ వెస్ట్ గేటు చేసి నాన్-డెప్లా తాలూకాలను ఘస్టు ఫేజ్ లో కలపడానికి అవకాశం ఉంది. దానిని తక్షణం పరిశీలిస్తారా? రావూరు తాలూకాలో కండేరు, పెన్నేరు మీద బ్యాల్ వెస్టింగ్ రిజర్వాయర్స్ కడితే నాన్ - డెప్లా తాలూకాలన్నిటికీ కూడా ఉపయోగపడే అవకాశం ఉంది సోమశిలవల్ల. రీ-యిన్ వెస్ట్ గేటు చేయించండి. ఎట్లానూ ఈ సంవత్సరం అలాట్ చేయలేదు కాబట్టి రీ-యిన్ వెస్ట్ గేటు చేసేటప్పుడు జారీ చేయండి ఇంకొకటి కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం మీరిపోయారు వెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు మీటింగులో ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఏప్రిల్ నెలలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారిచేత సోమశిల ఫౌండేషన్ స్టోను వేయిస్తామని అని వాగ్దానం చేశారు. ఒక రూపాయ టోకెన్ గ్రాంటు అయితే బడ్జెట్ లో అలాట్ చేయకుండా ప్రయం మినిస్టరుగారు ఎట్లు ఫౌండేషన్ స్టోను వేస్తారు? దానికి సమాధానం కనిపించడం లేదు. స్వర్ణ ముఖ రివరు ఉంది. దానిలో యిస్ పిల్ల రేషన్ వెల్ను పడుతున్నాయి. ఇస్ పిల్ల రేషన్ వెల్ను శ్రవ్వించి లిఫ్ట్ యిరిగేషను చుట్టుప్రక్కల భూములకు నీరు సరఫరా చేయడానికి అవకాశం ఉంది. దీని మీద ప్రత్యేకంగా ఆసీసర్స్ కమిటీని చేపడతారా? యిస్ పిల్ల రేషన్ వేషను చేయిస్తే స్వర్ణ ముఖ వాటరు రెండువైపుల విలేజ్ లోకి కావలసిన నీళ్లు తెచ్చుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. స్వర్ణ ముఖ రివర్ బెడ్ లో పంప్ వెల్ను వేస్తే నీళ్లు పడుతున్నాయని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీనిని విచారణ చేయించాలని కోరుతున్నాను. గోధామి బ్యాగ్ రేజీ విషయం తప్పకుండా అభివృద్ధిని దింపాల్సిందే. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోను సాధించారు. 1979 లోపల పూర్తి చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. వరల్డు బ్యాంక్ లోను కాబట్టి ప్రతిపక్షాధిపతి నమ్మకం కలుగుతుంది. 1978కి పూర్తవుతుందని నమ్మకం కలుగుతోంది. తప్పకుండా అభివృద్ధిని దింపిస్తాం. ఎవరైనా కృషి చేశారో మరలదాని అభివృద్ధిని నియంత్రి అవుతున్నాను. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోను సాధించారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోను సాధించారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోను సాధించారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోను సాధించారు.

గలిగితే కాగుండేది మంగళామం పెట్టుబడి పెట్టేసేను అప్పుచేసి అయినా పూర్తి చేస్తే త్వరగా ఫలితం అందడానికి వీలుంటుంది మైనరు యిరిగేషనుకు సంబంధించి ఆనెం వెంకటరెడ్డిగారు ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు. క్రొత్త పనులు ఎత్తుకోమని, అప్పుడు నోరుంటు వారు పనులు కాంతను చేయించుకున్న స్కీములు దశాబ్దాలనుండి అసంపూర్ణంగా ఉన్నాయి. నోరులేని మాచోటివారు ఏ పనులూ కాంక్షను చేయి చుకోలేకపోయినారు ఇప్పుడు క్రొత్త పనుల రావడంతో ఎట్లా? పనుల మొదటి బ్యాంక్ వర్క్ ఫరయన్ లో కొన్ని తీసుకోవాలని ఉంటుంది ఖచ్చితమైన లైను గీస్తే ఏమి కావాలో? ప చానుతీరాజ్ : సంబంధించి మైనర్ యిరిగేషన్ చెక్ వుంబంధించి ప్లెన్ మైనర్ యిరిగేషన్ అని ఒక సర్వేక్షకు restoration of abandoned tanks and formation of new tanks. అది మెయింటెనెన్స్ కి సంబంధం లేదు 20 ఏకరాల ఆయకట్టువైన ఉంటే వల్లికు వర్క్కు డిపార్టుమెంటు యిన్వెస్టిగేషను చేయాలి. పంచాయత్ రాజ్ ఎగ్జిక్యూట్ చేయాలి గానిని వల్లికు వర్క్కు డిపార్టుమెంటుకి రిఫరు చేసినందువల్ల చారికి ఉండే బాధలు చాచి ఉండగా యివికూడా కలిసినందువల్ల యిది చేయ లేకుండా పంచాయత్ రాజ్ కు ఎస్టి మేటు తయారై రావడం లేదు. చాలా యిబ్బంగులు పడుతున్నావు కాబట్టి స్పెషిల్ మైనరు యిరిగేషనుకు ప్రత్యేకంగా యిన్వెస్టిగేటు చేయించడానికి ప్రత్యేక అధికారులను ఇంజనీరులను ఏర్పాటుచేస్తే కాగుంటుంది. దీనిని వల్లికు వర్క్కు కాళకు లింకు చేయడం మంచిది కాదు. తెలంగాణాలో ఒక వర్గతి ఆంధ్రలో ఒక వర్గతి ఉంది. తెలంగాణాలో 100 ఎకరాలకు పైన ఉంటే వల్లికు వర్క్కు డిపార్టుమెంటుకు చెందినటువంటిదొరుకుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 200 ఎకరాలలోపు ఉంటే అది పంచాయత్ రాజ్ కు సంబంధించినదే కావడంవల్ల జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయత్ సమితులు ఈదులాడడం జరుగుతుంది ఎందుకు ఈ డిస్పారిటీ, ఎందుకు సమన్వయం చేయకుండా ఉన్నారు. 1956లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడి 19 సంవత్సరాలు పోతుంది. రెండు ప్రాంతాలలో ఒకే వర్గతి యంతవరకు అమలు జరగకపోవడం అన్యాయం అంటున్నాను. మూడు పాయింట్లు మాత్రం మిగిలి ఉన్నాయి. తిక్కవరం పంపింగు స్కీము, పోటపాలెం పంపింగు స్కీము కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు యిహాగిరేటు చేశారు తిక్కవరం పంపింగు స్కీములో చేడిమాల అనే విలేజి పొరపోయిన చేరలేదు. కాని కొంగలేరు రిజర్వాయరులో కావలసినంత నీరుంది. నీళ్లున్నట్లు ఎస్.ఇ.గానే ఒప్పుకున్నాడు. చేడిమాల టాంకుకు నీళ్లు పడుతవి. కానీ దుర్బుద్ధులైన రోడ్డు అడ్డం వచ్చింది. ఆ రోడ్డు తెగగొట్టడానికి వీలులేదని జిల్లా పరిషత్తు పట్టారు. ఫైలు త్రప్పిపొట్టారు. అక్కడనే మారుమూల తాము తోరణ్ నీళ్లు పోవడానికి ప్రారంభించారు. చెరువుకు పోదు. మాగాడిక పొరపోలేదు. పోలవరం ఎండపోతున్నాయి. కావలసినంత నీరుంది. ఆ పరిస్థితులలో తిక్కవరం నీళ్లు సమయానికి రచ్చారు. రోడ్డు తెగగొట్టి పైపు పెట్టరదీ, పోలవరం నీటికి కొరతలేక కావని అంటే రాష్ట్రకి ఈ త్రవలగొట్టి తాము తిక్కవరం నీళ్లు పోవడానికి కాని పట్టుకున్నా డిపార్టుమెంటువారు ఆ తాము తిక్కవరం నీళ్లు పోవడానికి కాని పట్టుకున్నా డిపార్టుమెంటువారు. జిల్లా పరిషత్తు పై రోడ్డు కట్టవడకారు. ఎందుకంటే పట్టుకున్నా డిపార్టుమెంటువారు తిక్కవరం నీళ్లు పోవడానికి కాని పట్టుకున్నా డిపార్టుమెంటువారు.

రాజకీయం వచ్చింది. రోడ్డు ట్రాఫిక్ కి యిబ్బంది లేకుండా చేయడం జరిగింది ఆసెం వెంటటరెడ్డిగారు తూముగుండా నీటిని ఎందుకు పారించలేదో చెప్పాలి. ఇకనైనా పారిస్తారా? ఆయకట్టులో చేడిమాల గ్రామం చేర్చడని అడుగు తున్నాను.

పోటుపాళెం, ముత్యాలంపాడు, చంద్రగుంట, మోదుగుంట చేర్చాలని కోరుతున్నాను ఇనామ్ ట్యాంక్స్ ఇనామ్ ట్యాంక్స్ గానేవున్నాయి. పిడబ్బుడి వారు తీసుకోలేదు వంచాయతీ రాజ్ శాఖ తీసుకొనలేదు. ఈనాముల రద్దు 1956 లో జరిగినది 20 సంవత్సరములు గడచినా ఈనాము గ్రామాలలో వున్న చెరువులను మరమ్మత్తు చేయలేకుండా వున్నాయి మెయిన్ తెనెన్స్ చేయ లేకుండా వున్నాయి సిగ్గుతో తలవంచుకోకతప్పదు స్ప్రింగ్ ఛానల్స్ కూడ మరమ్మత్తు చేసుకోవాలని అంటున్నారు దీనికి ప్రభుత్వము పెట్టుబడి పెట్టి అభివృద్ధి చేస్తే స్ప్రింగ్ ఛానల్స్ ద్వారానే అన్యూర్డు వాటర్ సప్లయ వస్తుంది. అది కూడ ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:-వల్లెట్ అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీకి నామినేషన్స్ ఎక్కువ వచ్చినందువల్ల మేము అడ్డంకు చేసుకోడానికి వీలుగా 7 వ మార్చికి పోస్టుపోస్ట్ చేస్తే బాగుంటుందని నా రిక్వెస్టు. The election may kindly be postponed to 7th March at 10.00 a.m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి .—మేమందరం అంగీకరిస్తున్నాము.

Sri A. Sreeramulu :—Extension of time may please be granted.

Mr. Speaker:—In view of the requests made, time is extended till 10 00 a.m. of 7th March, 1975.

Sri A. Sreeramulu :—The Finance Minister promised to give us a copy of the Report of Narasimham on foodgrain take over. Since that subject is coming up for discussion day after tomorrow that may be given tomorrow.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇరిగేషను డిమాండు మీద 20 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడినారు. చక్కని సూచనలిచ్చారు. ప్రారంభములో శ్రీకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ చాల చక్కని సూచన చేశారు కొద్దో గొప్పో విమర్శవుండినా నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శలే చేశారు వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వ్యాయమైన వద్దతిలో ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన వద్దతిలో ఇరిగేషన్ స్కిమును ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి, పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వము తగు శ్రద్ధ వహిస్తుంది. అదే విధముగా చివరన మాట్లాడిన శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు కూడ చక్కని మాటలు చెప్పారు వారు డిప్ కట్. డ్రైయిట్ కట్ విషయాలలోకి పోతారేమో అనుకొన్నాను. బాగానే చెప్పారు. వారిని కూడ బుద్ధివదిస్తున్నాను. మేజరు ఇన్ఫిరేషనుకు సంబంధించి నాగార్జునసాగర్ కి ప్లానులో ఈ సంవత్సరం 10 కోట్లు ధూపాంతులు తీయించాము అదే విధముగా ప్రతి సంవత్సరం 10 కోట్లు పరిష్కార వాషి ప్రభుత్వము కీటాయిస్తే

ఇంకారు. 143 కోట్లు అవసరము వుంటుందిని (నాడుకుండా చెప్పాను 10 కోట్లు రూపాయల కొప్పున కేటాయిస్తే చాలదు. ఇంకా 128 కోట్లు రూపాయలు కావాలని వుంది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వముమీద వత్తిడి తీసుకురావేసేమాట వాస్తవం కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీకి ఎప్పుడు పోయినా డబ్బు అడుగు తారు అనే అభిప్రాయము కేంద్ర నాయకులకు వుంది వారు కూడ శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు ఇప్పుడే చెప్పడానికి అవకాశము లేకపోయినా రాబోయే 4 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయడానికి గగిన నిధులను కేంద్ర ప్రభుత్వము యిస్తుందని. వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి సహకారము తీసుకొనడానికై ప్రయత్నము చేస్తుందనే ఆశ మాత్రము వుందని మనవిచేస్తున్నాను శ్రీకృష్ణగారు కంట్రాక్టర్స్ మోనా ఫలి గురించి చెప్పారు దీనిని ఎక్స్ ట్రామిస్ చేస్తామని, తగు చర్య తీసుకొంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు సమాధానముతో చెప్పారు. ఒక యిబ్బందిమాత్రము వుంది కంట్రాక్టర్ల విషయములో మనము బ్లాక్ లిస్ట్ చేయాలన్నా, వారి కొల్యూజన్ ని కనిపెట్టాలన్నా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ప్రభుత్వము పూహించడానికి అవకాశము వుండదు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన వెంటనే పరిశీలనచేసి వెంటనే చర్య తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను. మోనోపలిని తగ్గించడానికి, మాల్ ప్రాక్టీసెస్ తగ్గించడానికి తగు నిర్ణయాలు తీసుకొనడము జరుగుతున్నది. ప్రత్యేకించి డ్రెయినేజీ స్కీములకు సంబంధించి ఒక సర్క్యులర్ ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. వర్క్ ఎగ్జిక్యూట్ అయ్యేటపుడు సూపర్ చెక్ ను పెట్టాము. ఆ డివిజనులో వారు కాకుండా పై డివిజనునుంచి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు వచ్చి ఫైనలైజ్ చేయాలని ఆదేశాలు యిచ్చాము ఈ సర్టిఫికేట్ ప్రకారము ఇతర చీఫ్ ఇంజనీర్స్ సూపర్ చెక్ చేసిన తరువాతగాని ఫైనలైజ్ చేయకూడదని ఆదేశము యిచ్చాము. సాధ్యమైనంతవరకు మాల్ ప్రాక్టీసెస్ జరగకుండా చూడడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. తప్పకుండా అరికడతామని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీకృష్ణగారు రైట్ కెనాల్ ఎక్స్ పున్నెన్ విషయము అడిగారు. రైట్ కెనాల్ ఎక్స్ పున్నెన్ 124 వ మైలు వరకు 11.74 లక్షల ఎకరాలకు మొదట క్లియరెన్స్ వచ్చినది. ఆ క్లియరెన్స్ ప్రకారముగానే వల్లాడు, నత్తెనవల్లి, వినుకొండ, కావట్ల, ఒంగోలు, మార్కాపూర్, దర్శి తాలూకాలకు వస్తుంది. ఆ పైన కనిగిరి, పొదిలి తాలూకాలకు సెకండ్ ఫేజ్ లో వస్తుంది. కాని ఫస్ట్ ఫేజ్ లో రాదు. బ్రెబుల్ నల్ అవార్డు ప్రకారము మనకు నీరు వుండడముబట్టి వాటిని తీసుకొనడానికి ఆలోచించడము జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—డీప్ కట్ వరకు మొత్తము కెనాల్ పూర్తిచేయాలి. దాని తరువాత 2, 3 లక్షల ఎకరాలు వస్తుంది. అంతవరకు ఫస్ట్ ఫేజ్ లో వుంది, రైట్ కెనాల్ కి మొత్తము డబ్బు ఖర్చుచేస్తే తప్ప బెనిఫిట్స్ రావు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—నిధులనుబట్టి చేయవలసివస్తుంది. నిధుల విషయము మనవిచేస్తాను. విధులు చూచుకొన్న తరువాత అన్ని రీచెస్ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వము వుంటుంది.

శ్రీ యస్. పాపిరెడ్డి :—నెకండ్ ఫేజ్ వున్నదా లేదా అనేది కేటగారి కల్గా చెప్పాలి. 84 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతుందని భోస్లా కమిటీ రిపోర్టు వుంది. కాని మంత్రిగారు 20 లక్షల ఎకరాలు అంటున్నారు. కనిగిరి, పొదిలి తాలూకాలు మినహాయింపబడినవి. ఆ రిపోర్టుకు భిన్నముగా ఎందుకు వున్నది.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—భిన్నముగా ఏమీలేదు. ఇప్పటి పరిస్థితి ప్రకారము ఫస్ట్ ఫేజ్ కి నీరు వుంది. నెకండ్ ఫేజ్ కు టేక్ అప్ చేయడానికి

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఒకటే ఫేజ్. ఎంతవరకు డబ్బు వుంటే అంత వరకు త్రవ్వకొంటాము

శ్రీ యస్. పాపిరెడ్డి :—ఇదివరకు యిచ్చిన కమిట్ మెంట్స్ సంగతి ఏమయినది ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—తమ్మిలేరు వరకు వస్తుంది. తమ్మి లేరు తరువాత ఎంత నీరు మిగులుతుందనేది లెక్క వేసుకొని ఆ మిగిలిన నీటిని ఎంతవరకు యివ్వగలుగుతామనేది చూడాలి. తమ్మిలేరు తరువాత నెకండ్ ఫేజ్ క్రిందకు వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను

బ్యారేట్ విషయం చెప్పారు. వరల్డు బ్యాంక్ లోన్ వచ్చింది అని చెప్పే 1-10 p. m పరిస్థితి ఉంది. ఓపెన్ లెండర్స్ పిలిచాము దానికి కాలనిర్ణయం పెట్టటం జరిగింది జాప్యం వుండడని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ దీనిపై ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడాల్సికాని మరొక మంత్రి మాట్లాడటం ఏమిటి ?

Mr. Speaker.—He is absolutely competent

Sri C.V K Rao —My contention is if you give a ruling that the Chief Minister is competent he must reply. Then why should he no reply. Tomorrow I may ask him. He may say “I am not responsible”

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అట్లా అనము. It is the joint responsibility of the Cabinet. స్పీకర్ గారు పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—గోదావరి బ్యారేట్ విషయంలో ప్రభాకరరావుగారు ఒక విషయం చెప్పారు. లోపాలు ఉన్నాయేమో సరిశీలించ వలసిందిగా చెప్పాము. ప్రెయ్యెస్ లెవెల్ లో ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ చెప్పింది ఏమిటంటే ప్రస్తుతం చేసిన కన్స్ట్రక్షన్ సౌండ్ అని, డ్యామేజ్ రాదని, ఇతర వర్క్స్ ప్రోసీడ్ కావలసిందని చెప్పారు. సభ్యులు కోరినట్లు ఆ రిపోర్టు రెండు మూడు రోజుల్లో టేబుల్ మీద పెడతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇక, భోపాడు విషయంలో ఇప్పుడున్న పరిస్థితి ప్రకారం దానిని ప్లాన్ లో పూర్తి చేసుకొనే అవకాశం వుంది. సిల్టింగ్ విషయంలో సభ్యులు కొన్ని సూచనలు

చేశారు. దానిపై సర్వే జరుగుతున్నది ఏ విధంగా ప్రివెంట్ చేయాలో ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

లోయర్ మానేర్ డామ్ విషయం వుంది. ఈ సంవత్సరం వరంగల్లుకు నీరు ఇవ్వటానికి పదికోట్లకు ఎస్టిమేషన్స్ వేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం నిధులు కేటాయించారు, పని జరుగుతుంది. వరంగల్లుకు నీరు ఇచ్చే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. దా మోదర రావు గారు కంట్రాక్టర్స్ విషయంలో కొందరు వెనక్కు వెళ్లారు, ఆ విషయం ఏమిటి అని అడిగారు. ఒక కేసు విషయంలో 54/ నుండి 55/0 వరకూ గవర్నమెంటు కన్సిడరేషన్లో వుంది 51/0 నుండి 53/2 వరకూ లా డిపార్టుమెంటుకు సంపించాము. చీఫ్ ఇంజనీర్ రిపోర్టుకొరకు చూస్తున్నాము. అది రాగానే యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ విషయం చెప్పారు. ఇప్పుడు వచ్చే నిధులు దానికి సరిపోవని చెబుతున్నాను. గత సంవత్సరం మనం తీసుకున్నా రు. 34 కోట్లలో మొత్తం 33 కోట్లు ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టటానికి అవకాశం కల్గింది మన ప్లాన్ ప్రొవిజన్ కంటే రు. 5.6 కోట్లు ఎక్కువగా ఎడ్జస్ట్ చేసి నాగార్జునసాగర్ కు అయితే సేమి, మీడియమ్ ఇరిగేషన్ కు అయితే సేమి, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు అయితే సేమి ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోన్ కాని, కేంద్రం నుండి ఎసిస్టెన్స్ కాని వన్నే ఇంకా ఇతర ప్రాజెక్టులకు సర్దుబాటు చేసుకోటానికి అవకాశం వుంటుంది. వంశధారరు గత సంవత్సరం 80 లక్షలు ఇచ్చినా ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేసిన ప్రకారం మరో 50 లక్షలు అధనంగా ఇవ్వడం జరిగింది. పని త్వరితంగా జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరం మూడు కోట్లు ఇవ్వాలనే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి వున్నా ఇప్పుడున్న నిధుల ప్రకారం కోటికంటే ఎక్కువ ఇవ్వటానికి అవకాశం లేకపోయినా మూడు కోట్లకు సరిపడా షనులకు ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసుకొని సిద్ధంగా ఉండాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 50 లక్షలు అధనంగా ఇవ్వటానికి ఎలా వీలు ఏర్పడిందో అలాగే మూడు కోట్లు ఇవ్వటానికి అవకాశం ఏర్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం చెప్పినమాటను నెరవేర్చటానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. సోమశిల ప్రాజెక్టుకు ప్లానుతో ప్రొవైడ్ చేసినా మొదటి రెండు సంవత్సరాలకు ప్రొవిజన్ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు 50 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేస్తాను అని చెప్పినమాట మాకు గుర్తులేదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ముఖ్య మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. రు. 50 లక్షలు ఇస్తామని చెప్పారోలేదో.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు — అధ్యక్షా, మీరు చెప్పారు కనుక ప్రభుత్వం ఆడినమాట తప్పదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, మీడియం ప్రాజెక్టుల విషయం చూస్తే డిఫరెండ్ స్టేజెస్ లో మొత్తం 16 మీడియం ప్రాజెక్టులు వుంటే వాటిలో ఆరు మాత్రం ఫిజికల్ కంపీలెడ్. మిగిలిన పదింటిలో కనుపూర్ కెనాల్, గండిపాలెం, పులివెందుల మినహాయిస్తే మిగిలినవి వచ్చేసంవత్సరం కాకపోయినా 1976-77 కి పూర్తిచేస్తామనే విశ్వాసం వుంది. పన్నెండున్నర కోట్లు బ్యాంక్ వద్ద పరియాన్ లో, ట్రైబల్ పరియాన్ లో మీడియమ్ స్కిమ్స్ తీసుకోటానికి ప్రావిజన్ వుంది పరశురాం నాయుడుగారు ఒక విషయం ప్రస్తావించారు. ఈ రోజు ప్రభుత్వం టెక్నిక్స్ లేక చీఫ్ ఇంజనీర్ ప్రారంభించే స్కిమ్మక్రింద రైపేరియన్ రైట్స్ కు భగం లేకుండా కాపాడబడతాయనే హామీ ఇవ్వటమే కాకుండా ఏ స్కిమ్మ లేక చీఫ్ ఇంజనీర్ వున్నాడో అయినా హైలే వల్ లో వుండేవారికి అంతవరకు అవకాశం వుంటుందో అంతవరకు వారికి కూడా ప్రాజెక్ట్ ఇవ్వాలని, జెనిఫిట్స్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుందని మనవి చేస్తున్నాను వారు సంధ్యావతి స్కిమ్మ గురించి చెప్పారు వారు పుట్టినప్పటి నుండి దానిగురించి ఆ తాలూకాలో ఎజిటేషన్ వుంది ఈనాడు యీ ప్రభుత్వం చేయాలని ముఖ్య మంత్రిగారు దయతో అంగీకరించినారు. 1-20 p. m.

ఈ అవకాశాన్ని పోగొట్టుకూడదని ప్రారంభించాలనుకుంటున్నాము ఆయన చెప్పిన ప్రకారము హైలే వల్ లో అనకట్ట, రిజర్వాయరు పెట్టుకుంటే ఒరిసా స్టేటులో సబ్ మెర్వైన్ వస్తుంది, దానివల్ల యింటర్ స్టేట్ డిస్ట్రీబ్యూట్ అయిపోయి ఎంతో కాలం పడుతుంది కాబట్టి దానిని యిప్పుడు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము వారికి ఒకమాట మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు కూడా ఒరిసా ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి సబ్ మెర్వైన్ అంత వుంటుందో వారు అంగీకరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం అందుకు అనువైన విధంగా డిజైన్ చూపించి అనకట్ట కడు తామని హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. స్వయంగా వారిని తీసుకువెళ్ళి ప్రాజెక్టు విషయంలో చూపించి చేస్తాము, హైలే వల్ పీపుల్స్ కూడా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెబుతున్నాను. తమకు తెలుసు, కొత్త ప్రాజెక్టు చేస్తామనడముతో క్రిందివారు సంతోషించడం మీద వున్నవారు యింకా వైకిపోతే కాగుంటుంది అని చెప్పడం, వాస్తవం, అయితే పక్షపాతం లేదు, ఏ ప్రాజెక్టు అయినానరే అంతవరకు అవకాశం వుంటే అంతవరకు హైలే వల్ వారికి వున్న జెనిఫిట్స్ అందడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తాం. ఏ రిప్రజెంటేషన్ వచ్చినా క్రొత్త వహించి దీనివిషయంలో అంతవరకు పీలుంటే అంతవరకు చేస్తామనే మనవిచేస్తున్నాను. కిషన్ రావుగారు కడం ప్రాజెక్టు విషయం తెప్పారు. ఆయనతో సంప్రదించాను, సీ ఇ తో సంప్రదించాము, ఎన్ ఇ. ఇ. స్వంతంగా ఆయనను తీసుకు వెళ్ళి నీరు వదిలేట్లు చేయమన్నాం. కాని యిక్కడ వున్నటువంటి యిబ్బరెడి, రిరిగి క్యూనెక్స్ రావడానికి అవకాశం సరిపోవడంలేదు, ఏ రకంగా యాక్ష్ టీనుకోవాల్సి వరిలిందో చేస్తున్నాం. తగు సర్వేయింగ్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. మూసీ ప్రాజెక్టు విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు, చేయి యంత్రమరెడ్డిగారు మూసీ ప్రాజెక్టు వల్ల మునోపల్లెలో చెప్పాము, మూసీ ప్రాజెక్టు మొదట 40 శాతం

ఎకరాలకు డిజైన్ చేయబడింది దురదృష్టవశాత్తు మూసీ ప్రాజెక్టుకు ప్రైదరా
బాదుకు మధ్యన 21 ఆనకట్టలువున్నవి. దానివల్లవాటి కేచ్ మెంటులోనీరుతీసుకొని
ఆవి యిరిగేట్ చేసిన తరువాత మూసీ ప్రాజెక్టుకు వచ్చే నీరు తక్కువ అవుతుంది
మాన్ సూన్ జూన్ లో లేకపోవడంవల్ల ఫస్ట్ కాప్ మూజీ ప్రాజెక్టు క్రింద
లేకుండా పోయింది శాగార్జునసాగరు క్రింద రి వేల ఎకరాలకు లిఫ్ట్ యిరిగేషను
యిస్తున్నారు. దాని విషయములో పోచంపాడు నుండి నీరు రావడానికి
వీలుంటుందేమో పరిశీలన చేయమన్నారు. అది అవకాశం ఉందదు 21 మైళ్ళు
టన్నల్ నుండి తీసుకురావాలి లేకపోతే 100 అడుగులు లిఫ్ట్ తీసుకోవాలి
It cannot be considered. శాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు నుండి తీసుకురావడానికి
ఏమైనా వీలుంటుందేమో పరిశీలించుమన్నారు. తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము
లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ విషయములో యిరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ప్రారం
భించాము ఆ కార్పొరేషన్ కు యీ సంవత్సరము రు. 50 లక్షలు యివ్వడం
జరిగింది వచ్చే సంవత్సరము కోటి రూపాయలు యివ్వాలని ప్రభుత్వం సంకల్పి
చింది. ఇది కమర్షియల్ కనసరన్స్ గా తయారు అయి ప్రభుత్వం వద్ద వున్న లిఫ్ట్
యిరిగేషన్ స్కీమును వారికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయబడితే వారు టేకప్ చేస్తారు
ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ ఫంక్షన్ అవుతుంది It is in initial stage.
వచ్చే సంవత్సరం వని ప్రారంభిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను పోతే శ్రీకృష్ణగారు
కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషను విషయములో ఒక సలహా చెప్పారు ఇప్పుడు కన్ స్ట్ర
క్షన్ కార్పొరేషన్ కు 45 లక్షలు శాంక్షన్ చేయబడితే 85వేల రూపా
యల లాభము తీసుకువచ్చింది. చాలా సంతోషం. కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ కు
యీ సంవత్సరం నిధులు యిచ్చి యింకా ఎక్కువ పనులు చేయించడానికి ప్రారం
భించాము దాని వివరాలు సభ్యులకు అందజేశాను. ఇంకా దానిని విస్తృతపరిచి
తద్వారా కాంట్రాక్టు సిస్టమ్ కు అవకాశం లేకుండా చేసి దాని ద్వారానే పనులు
చేయించాలని వుంది, దాని విషయములో సభ్యులు యిచ్చిన సలహాలు తీసుకొం
టాము. డ్రైనేజ్ విషయములో పరిపూర్ణంగా అన్ని విషయాలు మనవి చేశాను.
89 కోట్లకు యిప్పుడు యిచ్చినటువంటి మూడు కోట్ల ప్రకారం ఎంత కాలానికి
ఖర్చు పెడుతారు అనే మాట వాస్తవం అయినప్పటికి యంతకు ముందు డ్రైనేజ్
సెప్ వనూలులో జాప్యం జరిగింది సంవత్సరానికి నాలుగైదు కోట్లు ఎంతవరకు
అవకాశం వుంటే అంతవరకు వనూలు అయిన డబ్బుంకా కూడా మరి మూడు
కోట్లే గాకుండా పైన కూడా ఖర్చుపెట్టాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించి వుంది. అంతే
గాకుండా అదనంగా ఎసిస్టెన్స్ వచ్చినప్పుడు నిధులు సేకరిస్తాం. ఏమైనా 5
సంవత్సరాలు పెంచినదానిని అధికంగా పెంచే వుద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు. ప్రభుత్వం
భరిస్తుందని చెప్పిన మాట సభ్యులకు తెలుసు ఆ మేరకు ప్రభుత్వం శాధ్యత
గుర్తించి ఎంతవరకు వీలుంటే అంతవరకు అవసర నిధులు ప్రొవైడ్ చేయడమే
గొప్పగా అత్యవసరంగా చేయడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తుంది. ప్రభాకరరావు
గారు డ్రైనేజ్ గోదావరిలో మేము యిచ్చిన డబ్బు పనులకు సరిపోతుంది, యింకా
వనూలు చేయడం మంచిదిగో అని అక్కడ రైతులు అనుకుంటున్నారని చెప్పారు

ఏ జిల్లా డబ్బు ఆ జిల్లాలోనే ఖర్చు పెడతాము. ఇంకో జిల్లాలో ఖర్చు పెట్టే పుద్గేశము ప్రభుత్వానికి లేదు యిట్ యీజ్ ప్రొవైడ్ యిన్ ది యాక్టు. 5 సంవత్సరాలలో ఆ పనులు పూర్తి అయి వసూళ్లు అవసరం లేకపోతే అప్పుడు స్టాప్ చేస్తాము. ఈ విషయంలో అనుమానపడవలసిన అవసరం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు. ఆ మేరకు గతసారి బిల్లు విషయం వచ్చినప్పుడు మనవి చేశారు. వారికి తిరిగి గుర్తు చేస్తున్నాను ఇకపోతే మైనరు డ్రేన్స్ రెవిన్యూ డ్రేన్స్ మరమ్మత్తు చేయాలని చెప్పారు. నా అనుమానం చిన్న చిన్న పి లేకవ్ చేస్తే వాటికొరకే ఎక్కువ నిధులు పునయోగపడి వాటిని సూపరువైజు చేయడానికి సుపీరియర్ ఆఫీసరుకు అవకాశం వుండదు గాబట్టి దుర్వినియోగం అవుతుందనే భయం తప్ప మరేమీ కాదు. అయినప్పటికీ మేము తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమంటే — Where there is absolute necessity to take up such sort of drains, we will take up them immediately. ఈ సంవత్సరములో ఒక జిల్లాలో ప్రారంభించి దానిలో వున్న పరిస్థితులు చూచుకొని మిగతా జిల్లాలలో ప్రారంభించాలనే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి వుంది. వచ్చే డ్రేనేజ్ బోర్డు మీటింగులో నిర్ణయం తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. డ్రేనేజ్ వర్కులో మాల్ ప్రాక్టీసెస్ వున్నవని కంప్లెంట్స్ వున్నవని ప్రభాకరరావుగారు చెబితే ఇప్పుడు విన్నాను. కాని మేము వచ్చిన తరువాత అలాంటి కంప్లెంట్లు ఏమీ రాలేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఇదివరకు అసెంబ్లీ లో వచ్చింది. బసిరెడ్డిగారు ఎంక్వయిరీ చేస్తామన్నారు డ్రేనేజ్ వర్కులో తుక్కు తీయడములో లక్ష రూపాయల దుర్వినియోగం అయిందని మన హౌస్ కు తెలుపబడింది బసిరెడ్డిగారు ఎంక్వయిరీ చేస్తామన్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు — నేను ఈ సంవత్సరం తాలూకుమాట చెప్పాను. గతదాని విషయములో ఎంక్వయిరీ జరుగుతుంది శాసనసభ్యులు చెప్పినట్లు వంటి విషయాల మీద వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవాలని ప్రభాకరరావు గారు చెప్పారు. ప్రభాకరరావు గారు బోర్డు మెంబరు, ఆయనకు ఎవరయినా ఇచ్చిన విషయము వుంటే దానిని దృష్టికి తెచ్చినట్లయితే బోర్డు సభ్యుల కమిటీనే ఎంక్వయిరీ చేయించి తగు న్యాయం చేయిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తం సభ్యులు అడిగిన విషయాలు కవరు చేశాను అనుకుంటున్నాను. మిగతా విషయాలకు సంబంధించి కూడా సభ్యులు చెప్పింది దృష్టిలో పెట్టుకొని తగు నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — డ్రేనేజి సెన్ కలెక్షన్స్ విషయంలో అలస్యం అయిందని చెప్పారు. మొదట రెండు సంవత్సరాలు అలస్యం అయింది. టైమ్ లోపల రు. 15 కోట్లు వచ్చింది. 20 కోట్లలో — ఒకటిన్నర కోట్లు డాబ్ రిలీఫ్ కలిపి మొత్తం రు. 19 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాలి. దానికి సమాధానం చెప్పలేదు, మూడు కోట్లు నెంటురు యిచ్చింది తప్పితే మీరు కమిట్ అయింది ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేదు. మళ్ళీ ఇప్పుడు ముగ్గురు వసూలు చేస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రు. 09 కోట్లు పని ఇది అంతా ఖర్చు పెట్టి చివరకు వచ్చేటప్పుడు పెడుతాం. ఇప్పుడు డబ్బు లేదు అఖరుకు పెడుతాము.

1-30 p.m. శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అఖరున ఎప్పుడు ఖర్చు పెడుతామంటున్నారు. ఇంకొక 5 సంవత్సరాలకు పెంచుతారా? లేవీలు అని కలెక్టు చేసే దానిలో సూచించే ఉపాగు ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఖర్చు పెట్టే దానిలో ఎందుకు లేదు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఉపాగు వుండబట్టే గోదావరి బారేజీకి 50 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. పెట్టే గోదావరి, యాష్టా గోదావరి జీవితములో ఎప్పుడైతే నాయిత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారా? చెప్పండి.

కుమారి యం. కమల :—తెలంగాణా పేర్ నాగార్జునసాగరునుండి 7 95 వుంటే 5 02 యిచ్చారు. అంటే 2 93 శక్కున వుంది. దాని గురించి మంత్రి గారు చెప్పలేదు. నాగార్జునసాగరు ప్రాలెవెల్ ఛానల్ ఎప్పుడు సర్వే చేయిస్తున్నారు? సింగూరు ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పలేదు. మూసికి 8000 ఎకరాలు. నాగార్జునసాగర్ లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ యిస్తామంటున్నారు, అది 6000 ఎకరాలు కావలసింది ప్రాలెవెల్ కెనాల్, ఎప్పుడు సర్వే చేయిస్తారు? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తెలంగాణా పేరు ఎంత ఉంటే అంతా ఖర్చు చేస్తారు. ప్రాలెవెలు కెనాలు అన్నారు. లోలేవెలు కెనాలు పూర్తి అయితే అది చూడవచ్చు. సింగూరు ఆనకట్టగురించి ఇప్పుడు చేయలేదు. ఇన్ వెస్టిగేషనులో ఉంది. తరువాత మూసినది ఆనకట్ట గురించి ఇంజనీరులు ఆ సర్వే చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—తరువాత కనుపూరు కెనాలు విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు మేజరు ఇరిగేషను మంత్రిగారు మేము సంప్రదింపులు చేశాము. యీ సంవత్సరం పదిలక్షలు ప్రొవైడ్ చేశారు. శ్రీకృష్ణగారు సఫియెంటు ఫండు ఇస్తారా అన్నారు, మార్చికి 15 లక్షలు ఇస్తున్నాము.

Sri C. V. K. Rao :—Point of order Sir. It is already 1-30 p.m. the House cannot sit beyond that. No extension has been announced. ఇంకా వోటింగు ఉంది కట్ మోషన్లు ఉన్నాయి. మూడు గంటలవరకూ పడుతుంది.

Mr. Speaker:—We will finish in half an hour.

Sri C. V. K. Rao :—How is it possible Sir.

Sri A. Sreeramulu :—There are two more Ministers to speak, that will take one hour. Then there are cut motions and voting.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈవినిగు మాకు కుదరదు ఒక ఆరగంట డిమాండ్ పూర్తిచేద్దాము. ఈనాల్ ప్రస్తుత వస్తున్నారు. మేము ప్రస్తుతం చెప్పాము.

Mr. Speaker :—At 2, or 2-15 p.m. we will finish.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—కనుపూరు కేనాలుకు 50 లక్షలు ఇవ్వాలని ఉంది.

Sri C. V. K. Rao:—How long the discussion will continue, Sir.
Mr. Speaker:—Till 2-30 or so

శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—పులిచింతల ప్రాజెక్టుకూడా ప్రొవైడ్ చేస్తారు. శ్రీరాములుగారి నుంచి ఇన్ ఫర్మేషను తీసుకని చర్యలు తీసుకుంటాము. సభ్యుల సూచనలు దృష్టి లో పెట్టుకుంటామని వారు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అధ్యక్షా, నేను సభ్యులకు తమకు ధన్యవాదాలు కృతజ్ఞతలు తెలుపడం ధర్మం. ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాముఖ్యతను అందరూ గుర్తించారు ఎలక్ట్రిసిటీ ఉత్పత్తిచేయడానికి డిస్ట్రిబ్యూషనుకు డబ్బు కేటాయించాలని అందరు ఏకగ్రీవంగా చెప్పారు. చాలా సంతోషం. సాధ్యమయినంతవరకూ మనకు ఉన్న వనరులలోనే వనులు చేయాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాధాన్యతను ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి నెక్స్ట్ టు డిఫెన్సు అని ప్రయారిటీ ఇచ్చారు అందుకనే నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 190 కోట్లు రూపాయలు ప్లాను టోటల్ లో ఉంటే ఇప్పుడు అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 418 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు మన రాష్ట్రంలో మొన్నటివరకూ 888 మెగావాట్ కెపాసిటీ ఉంది. ఇప్పుడు అయిదవ ప్రణాళికలో 1400 మెగావాట్లకు ఉత్పత్తి పెంచాలని పథకాలు వేస్తున్నాము దీనిలో కొత్తగూడెం మూడవ స్టేజీ 220 మెగావాట్లు, శ్రీశైలం 400 మెగావాట్లు, లోయరు సీలేరు 300 మెగావాట్లు కొత్తగూడెం ఫస్ట్ ఫిఫ్త్ ఫోర్త్ స్టేజీ 220 మెగావాట్లు నాగార్జునసాగరు 110 మెగావాట్లు, లోయరుసీలేరు 400 మెగావాట్లు విజయవాడ 200 మెగావాట్లు యీ ప్రాజెక్టులను అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖిరుకు ఇం పూర్తి చేయాలనే దృక్పథంతో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. కొత్తగూడెం మూడవ స్టేజీ కమిషను అయింది. మన ముఖ్య మంత్రిగారు జనవరిలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర శ్రేయస్సుకు అంకితంచేశారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—చేశారు పాడయిపోయినాయి కూడా.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఇతర దేశాలపైన ఆధారపడకుండా మన ఇంజనీరులే పని చేస్తున్నారు. మనం గర్వించవలసిన విషయం. కొన్ని ఇబ్బందులు రావచ్చు జపాను నుంచి జకోస్లావేకియా నుంచి వచ్చిన యూనిట్లు కమిషను అయిన తరువాత స్టేబిలైజర్ కావడానికి అంతవరకు కొన్ని ఇబ్బందులు రావచ్చు. ఇంజనీరుల లోపాలు కాదు. రెండు యూనిట్లు రిపోర్టు చేశారు ఇప్పుడు ఒకటి స్టదుస్తోంది కొద్ది రోజులలో మరొకటి రిస్టోరు అవుతుంది. లోయరు సీలేరులో కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. 1975 ఆగస్టుకు యూనిటు కమిషనుచేయాలని రాష్ట్ర బిడ్డెచ్చి బోర్డువారు పనిచేస్తున్నారు. డబ్బు కేటాయించారు. కొత్తగూడెం ప్రాజెక్టుల గవ స్టేజీకి మొదట్లో కాలే ఫర్ చేశారు. కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. నాగార్జునసాగరు విషయంలో కొన్ని కారణాలవలన జాప్యం

1-40 p. 1. శ్రీశైలం నుంచి ఒక యూనిట్ తెచ్చి మన రాష్ట్రానికి అవసరమయిన విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేయాలని ఉంది. విజయవాడలో కూడా సివిల్ వర్కుస్ అన్నీ జరుగుతున్నాయి. మేషిన్ రీమాన్యుఫాక్చరింగు కొరకు భారత హెవి ఎలక్ట్రికల్స్ వారికి ఇంజనీరీ 2 కోట్ల రూపాయలు అడ్వాన్సు ఇవ్వడం జరిగింది అక్కడ స్టోగా జరుగుతున్నదని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. స్టోగా ఏమీ జరగడం లేదు. 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరుకు ఇది పూర్తి చేయాలని ముందుకు పోతున్నాము. ఏ కార్యక్రమం ఎప్పుడు జరుగాలో ఎప్పుడు జరుగి వలసి ఉంటుంది అప్పుడు మేము మేషిన్ రీ ఆర్డరు ఇచ్చాము. అది రావడానికి 3 సంవత్సరములు పడుతుంది. ఇప్పుడే సివిల్ వర్కుస్ పూర్తి చేస్తే ఏమి లాభం? ఏ వర్కు ఎప్పుడు జరుగాలో అప్పుడు చేస్తూ పోతారు. అందుచేత ఆందోళన పడవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. విజయవాడకు కూడా తగిన డబ్బు కేటాయించి స్కీముగా కార్యక్రమం జరుగుతుంది. దీనితోపాటు 2 సూపర్ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్లు కొరకు ప్రోజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేసి ఒక్కొక్కటి 1,050 మెగావాట్లు అవతేలే చేసేవి ఇదివరకే కేంద్రానికి పంపించడం జరిగింది. ఒకటి ఒంగోలు గగర, ఇంకొకటి రామగుండం గగర పెట్టాలని రిపోర్టు పంపించడం జరిగింది. తొంగగొక్కియరెన్ను ఇచ్చి అమలులో పెట్టడానికి వారిమీద ఒత్తిడి చేయడం జరుగుతున్నది. బోర్డు రిపోర్ట్స్ పెంచుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. కాని దానికి కొన్ని రిస్క్స్ ఉన్నాయి. ఎల్.ఐ.సి నుంచి, బ్యాంకుల నుంచి ఎందుకు తీసుకొనడం లేదని గౌరవసభ్యులంటున్నారు మాకు పశ్చిమను ఉంటే మేము తీసుకొనిడానికి సిగ్గుగా ఉన్నాము. They are within the Plan resources of the Government of India. వారు ఎంతవరకు పశ్చిమను ఇస్తే అంతవరకే మేము లోను వెనుక చేయగలము. ఈ మధ్య వరల్డు బ్యాంకు రిప్రజెంటేటివు వచ్చారు. వోల్టేజీ అఫీషియల్స్ వారం రోజులు చర్చలు జరిపారు నేకు కూడా వారితో మాట్లాడాను మన కార్యక్రమాలు చూసి వారు చాలా సంతోషించారు. వారు తప్పనిసరిగా ప్రిన్సిపుల్స్ ఎవర్లు చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు డబ్బు వచ్చేట్లు చేస్తామని అన్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాపైన ఒత్తిడి తెస్తూనే ఉన్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళినప్పుడు, నేను వెళ్ళినప్పుడు, ఫ్రెంచ్ గారు వెళ్ళినప్పుడు మన ప్రోజెక్టుస్ ల్లో కొనుగడా డబ్బు కావాలని ఒత్తిడి తీసుకొని వస్తున్నాము. ఈ మధ్య పేర్లలో కూడా వచ్చింది. శ్రీ సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు మరే సూపర్ థర్మల్ పవర్ ప్రాజెక్టుల గురించి అసెంబ్లీలో వర్ణనలు బ్యాంకు వారితో మాట్లాడారు. అక్కడికి ఆరవ కరెంటు

జరిగింది. కొంతవరకు సహాయం లభిస్తుందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో ఎటువంటి జాప్యం జరుగదని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. డిప్టీబ్యూరవను గురించి కొంతమంది సభ్యులు చెప్పారు. విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చిన గ్రామంలో రైతులు లాభం చెందుతున్నారు కాబట్టి ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలవారు కూడా కావాలని అడగడం సహజం. అందుచేత వారు కాసన సభ్యుల మీద ఒత్తిడి చేయడం, కాసన సభ్యులు ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి చేయడం సమంజసం. మనకు ఉన్న ఆర్థిక వనరులను చూసుకొని చేయగలిగినదంతా చేయగలము. 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరువరకు మన రాష్ట్రంలో 10,485 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై అయినాయి. 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఇంకో 5,000 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై చేయాలని అనుకొంటున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం వెయ్యి గ్రామాలు చేయాలనుకొంటున్నాము. దాని కొరకు చాలా డబ్బు కావాలి 1975-76 లో 885 గ్రామాలు తీసుకొనడానికి మేము నిర్ణయం చేసాము. అవి తీసుకుంటాము అధికంగా డబ్బు వస్తే 1,000 గ్రామాల వరకు కార్యక్రమం జరుపడానికి విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ సిద్ధంగా ఉంది 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరుకు 2,80,600 అగ్రికల్చరల్ ఎలక్ట్రిక్ పంపు సెట్లున్న కనెక్షన్లు యివ్వడం జరిగింది 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అదనంగా మళ్ళీ 1,50,000 అగ్రికల్చరల్ పంపు సెట్లకు కనెక్షన్లు ఇవ్వాలనే పథకాలు వేసాము. ఇవన్నీ కూడా ఫండ్స్ యొక్క అవైలబిలిటీ పైన ఆధారపడి ఉంటాయి సాధ్యమైనంతవరకు ఫండ్స్ ప్రొవైడ్ చేసి చేయాలని ముందుకు పోతున్నాము. చాలామంది సభ్యులు స్పీల్ ఓవర్ వర్క్సును కంప్లీటు చేయాలని అన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ అలాగ చేయాలనే ముందుకు పోతున్నాము ఫుల్ లోడు అక్కడ యుటిలైజ్ చేయాలి. ప్రతి గ్రామంలో ఎన్ని పెండింగు అప్లికేషన్లు ఉన్నాయో అవన్నీ ముందు ఇవ్వాలని వుంది. కొంతవరకు వసూలు జరిగి ఉన్నచోట అవన్నీ పూర్తి చేయాలని ముందుకు పోతున్నాము అవన్నీ ఈ సంవత్సరమే కంప్లీటు చేయాలంటే 5 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. అది సాధ్యం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. వీటిని ముందు కంప్లీటు చేయాలని రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ ముందుకు పోతున్నది. ఈ సందర్భంలో హరిజనుల బస్ ల గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఇంతవరకు 10,485 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై అయితే 8,402 గ్రామాలలో హరిజన బస్ లు ఎలక్ట్రిఫై అయినాయి 1,891 గ్రామాలకు యివ్వడానికి 50,20,000 రూపాయలు సిక్స్ ములు వేయడం జరిగింది. ఆర్.ఇ.సి. వారు కూడా దీనిని కాంక్షను చేశారు. డబ్బుకూడా రిలీజ్ చేసారు ఈ కార్యక్రమం కూడా జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను ఇంకో నిర్ణయం కూడా చేసాము. కొత్తగా 6 గ్రామం ఎలక్ట్రిఫై చేసినా ముందు హరిజన బస్ ఎలక్ట్రిఫై అయిన తరువాతనే ఆ గ్రామం ఎలక్ట్రిఫై కావాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అందుచేత యిక తాళతమ్యం ఉండదు. తరువాత బోర్డు విలేజిల గురించి చెప్పారు. అది వాస్తవమే. ప్రక్క రాష్ట్రాలతో సర్దువదింపులు జరుపుతున్నాము. బోర్డు గ్రామాలకు కనెక్షన్లు యివ్వడానికి భారతీయ పవర్ ట్రాన్సిమిషన్ కార్పొరేషన్ ముఖ్యమంత్రిగారో చేసి మాట్లాడారు. తమిళనాడుకు వెళ్ళినప్పుడు బోర్డు అధ్యక్షులను మాట్లాడాడు. అధ్యక్షులతో చేసుకూడా వెళ్ళి మాట్లాడతాను.

వారు సప్లయ చేయడానికి అంగీకరించిన వెంటనే ఆ కార్యక్రమం పూర్తి చేస్తామని మనవిగోస్తున్నాను. ఒక ప్రోజెక్టును తీసుకొని అది కంప్లీటు అయిన తరువాత ఇ కొక్రటి లీమిటేషన్ అంటున్నారు అది సాధ్యం కాదు. మొత్తం 5 లక్షల మందిని శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో పనికి పెడితే చేయడానికి ఉండదు. అనేక రకాల ప్రాజెక్టులలో పనులు ప్రారంభించవలసి వుంటుంది. యాన్యువల్ మినిమం గ్యారంటీ గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. నేను వదేవదే చెబుతున్నాను. ఒక కనెక్షన్ ఇస్తే రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థకు కొంత ఖర్చు అవుతుంది. దాని పిగ డబ్బు పెట్టవలసి ఉంటుంది. దానికి కనీసం రీజనబుల్ రిటరన్ 12 1/2% ంకపోత బోర్డుకు సప్లయ వస్తుంది అందువల్ల యాన్యువల్ మినిమం గ్యారంటీ అనేది పెట్టవలసిందే.

This is not a State problem; it is a universal problem. Whether electricity is consumed the consumer has to give a minimum guarantee.

1-50 p.m

(శ్రీ) పి. నన్నారావు:— ప్రభుత్వం పూర్తిగా సప్లయ చేసే రైతులు పాడుకో. పోత అడుగవచ్చునుగాని—పూర్తిగా సప్లయ చేయవచ్చు మినిమమ్ గ్యారంటీ ఏమిటి?

Sri G. Rajaram:— It is a universal feature. It is major deterrent from preventing pilferage. ఒక మనిషి 600 రూపాయలు మినిమమ్ గ్యారంటీ కడుతూఉన్నప్పుడు ఫిల్చర్ చేయదు. If it goes beyond Rs. 600, it is a major check and a deterrent for the consumer. ఇది చాలా అవసరము ఈనాడు 8 హార్స్ పవర్, 5 హార్స్ పవర్, 7.5 హార్స్ పవర్, 10 హార్స్ పవర్ ఏదైనా రోజు ఒక్కొంటికి వాలుగు గంటలు మినిమమ్ సడిసిస్తే— Anybody can check by sitting there as to how many units can be consumed if a meter runs continuously for four and hours and what would be the monthly or weekly average కొన్నిచోట్ల బావులలో నీరులేదు అంటున్నారు. దానిని గురించి కూడ మేము చెప్పాము. ఎక్కడెక్కడ కలెక్టర్ బావులలో నీరు లేదని, ఒక గంట కూడ సప్లయచేయటానికి లేదని రికమెండ్ చేస్తాడో—అటువంటి సందర్భాలలో మేము వేవ్ చేస్తున్నాము. ప్రతిచోట బావులలో నీరు లేదని అంటే అది సాధ్యమా? Therefore, we have categorically stated that if the Collector or the Tahsildar of the Taluk says that there is lack of water in that particular well, and which cannot supply not more than an hour అటువంటిచోట్ల మేము వేవ్ చేస్తున్నాము. డ్రాట్ వచ్చినప్పుడు— 1968-69 లో మనం మినిమమ్ గ్యారంటీ వేవ్ చేశాము. 1971-72 లో చేశాము. 1972 నుండి డిశంబరు 78 వరకు వేవ్ చేశాము. 1969-70 లో కలెక్టరు రికమెండ్ చేసిన మీద వారు పార్ట్ లీ అంటే మేము పార్ట్ లీ రెమిషన్ ఇచ్చాము. వారు ఫుల్లీ రెమిషన్ ఇస్తే మేము ఫుల్లీ రెమిషన్ ఇచ్చాము. అటువంటి సరిస్థితులు వచ్చి సప్లయ మేము కూడా ఇటువంటి చర్యలు తీసుకొనటం జరుగుతున్నది అందు వల్ల సరళి సవరిస్తున్నామని, కష్టముగాని ఏమీలేదు. గౌరవ సభ్యులు ఫిల్చరేజ్ జుర్రుం చెబుతున్నారు. అది సోషల్ యూనిట్ అన్నది గౌ. సభ్యులు గుర్తించాలి.

ఎవరికయితే విద్యుచ్ఛక్తి లాభం ఉంటుందో, వారు గుర్తు పెట్టుకోవాలి అది వారి బాధ్యత వారు ఎలక్ట్రిసిటీ అనుభవిస్తున్నారు, లాభపడుతున్నారు, అధిక పంటలు తీసుకొంటున్నారు, ఇండస్ట్రిస్ రన్ చేసుకొంటున్నారు వారు-ఎలక్ట్రిసిటీ రానటువంటి వక్కవాని బాధ గురించి ఆలోచించాలి 7 విజిలెన్స్ వార్డుస్ దీని కొరకు కాన్స్టిట్యూట్ చేయటం జరిగింది. వారు చాలా చురుకుగా పనిచేస్తున్నారు. 1972-73 లో 2530 కేసులు డిలెక్టు అయితే 11 లక్షల రూపాయల జుర్రానా పనులు చేయటం జరిగింది. 1973-74 లో 4011 కేసులు డిలెక్టు అయితే 59 లక్షల 50 వేల రూ.లు జుర్రానా కలెక్టు చేయటం జరిగింది. ఈ ఫిల్పరేజీ ను-యూ సోషల్ యీ విల్ ను దూరం చేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి రిస్టేషన్ మెంట్ ఆఫ్ మీటర్స్ ఫిక్సేషన్ ఆఫ్ మీటర్స్ విషయంలో-ఎక్కడెక్కడ మెనిఫేక్చర్ డిలెక్టువల్ల మీటర్స్ చెడిపోతే అక్కడ బోర్డు రిఫ్లెక్ట్ చేస్తుంది ఎక్కడెక్కడ కన్జూమర్స్ పొరపాటు వల్ల, మెడిలింగ్ వల్ల చెడిపోతుందో, అక్కడ కన్జూమర్స్ ఫరించవలసిఉన్నది. Last year 733 meters have been replaced at the Board's cost where it has been proved that it is because of technical or manufacturing defect the meter has gone wrong We are doing ఫిక్సేషన్ ఆఫ్ మీటర్స్ గురించి-షెడ్ లో పెట్టమంటే చెడుతున్నారు. ఏప్రిల్ 71 లో ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. కన్జూమర్ తన షెడ్ లో ఎక్కడ పెట్టమంటే అక్కడ పెట్టమన్నాము. It is for the consumers to ask the electrycity people to fix the meter within their sheds. We have already issued instructions Sir. విద్యుత్ సంస్థ ఒక న్యూ మీటరు డిలైన్ చేస్తున్నది అది గౌ. సభ్యుల ఇన్ ఫర్మేషన్ కొరకు మనవి చేస్తున్నాము. That will prevent the consumers to meddle with it. పవర్ రిస్ట్రిక్షన్ మన చేతిలో లేదు. ప్రకృతి కారణాల వల్ల, వర్షాభావం వల్ల, మాచ్ ఖండే లో ఏమాత్రం వర్షం లేకపోవటంవల్ల ఈనాడు దాదాపు 2879 మైడ్ లో పవర్ మనకు లేకుండా పోయింది. దాంతో పాటు కొత్తగూడెంలో 220 వచ్చేటటువంటిది రిడింగ్ బ్రుజుల్ వల్ల బ్రేక్ డవున్ అయినది. ఆ ఇబ్బందులు ఉన్నవి. అందువల్ల యీ రిస్ట్రిక్షన్ తప్పదు. అయినప్పటికీ — ఏది ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ — ఇండస్ట్రిస్ కు పెద్ద మొత్తం మీద కోత అవసరం అనుకొన్నప్పుడు—పెట్టి-ప్లాండింగ్ క్రాప్ సేవ్ చేయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థకు ఆదేశం ఇవ్వటం జరిగింది. రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ జిల్లా లెవెల్ వరకు డివిజనల్ వరకు—ఎగ్రికల్చర్ కు చెబు తగలకుండా చూడమని—ఆదేశం ఇవ్వటం జరిగింది. ఇంకా ఎక్కడైనా ఇబ్బంది ఉంటే నా పోటీనుకు తీసుకువస్తే ఫెంటువే యాక్టన్ తీసుకొంటాము. ఎగ్రికల్చర్, కన్జూమర్స్ మీద రిస్ట్రిక్షన్ లేదు. సుగర్ ఖండ్ సాధి విషయం చెప్పుతున్నారు. We have restored 90% of their requirements. 10% వర్మెంట్ కట్ మాశ్రమే. వారికి ఏమీ ఇబ్బంది లేదు. గౌ. సభ్యుల ఫోర్మ్ కు పెద్ద లాస్ట్ ఉన్నదని అన్నారు. These losses are due to many reasons—mainly this is because of the line losses. మన రాష్ట్రంలో 28 వర్మెంట్ కట్ లాస్ట్ ఉన్నమాట నిజమే Due to certain errors. It is common to have మన పని చేయింగ్ సెంటర్స్ కు,

క్రింద వచ్చినది సన్మానీరావుగారు తుంగవల్లూరు. అక్కినేని పాలెం గురించి చెప్పారు. అది ఫండ్స్ లేవు. సాధ్యం కాదు. 100 పర్సెంట్ వలంటరీ కంట్రీ బ్యూషన్ యిచ్చినట్లయితే ఆ గ్రామం కూడ విద్యుద్దీకరణ జరుగుతుందని చెప్పారు వెంకటేశంగారు 120 రూపాయలు తీసుకొన్నాడు అన్నారు, That is the different in rate of interest. మేము బ్యాంకులలో లోన్ తీసుకుంటున్నాము. బ్యాంకులలో మేము యిచ్చే రేటు కన్స్ట్రూమర్ ను యివ్వమంటున్నాము. It is not forcible collection It is an agreed thing. It is a different of interest which they have to pay. ప్రభాకరరావుగారు హాప్ ఎ మిలియన్ జాబ్ క్రింద ట్రెయినింగ్ అయిన యింజనీర్స్ ను అబ్జార్వ్ చేసుకోవాలి అన్నారు ఈ హాప్ లోనే స్టేట్ మెంట్ చేశాను అదనంగా చెప్పేది ఏమీ లేదు గౌరవ సభ్యులు కట్ మోషన్స్ అన్నీ విరమించుకొని ఏకగ్రీవంగా ఈ డిమాండ్ ను బలపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఇక్కడ 27,507 గ్రామాలు 10,485 గ్రామాలు 1974 మార్చికి ఎలక్ట్రిఫై చేసినట్లు — 83 4 ఎలక్ట్రిఫై చేసినట్లు ఉన్నది. రేవెన్యూ గ్రామానికి 8 హామ్ లెట్స్, 8 హామ్ లెట్స్ ఉంటాయి హామ్ లెట్స్ కూడ ఎలక్ట్రిఫై చేస్తారా? మేయిన్ విలేజ్ మాత్రమే ఎలక్ట్రిఫై చేస్తూ దానిని బట్టి లెక్క పెస్తున్నారా? ఇతర స్టేట్స్ వర్సెస్ టేట్స్ పోలిస్తే ఏ రకంగా యున్నది. 24 గంటలు ఎలక్ట్రిసిటీ యవ్వడం లేదు వసర్ కట్ ఊండేటప్పుడు మీరునుమే ఘోర్స్ డిమాండ్ చేయమని లాస్ట్ సెషన్ లో కమిట్ అఫ్ఫైరు దానికి వెనక్కు పోతున్నారా?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—వెనక్కు పోవడం లేదు If we have failed to give supply to the extent they required to avoid minimum guaranty, we will definitely do it. హామ్ లెట్స్ వేరే ఉన్నాయి వ్రాశాము. వేరు వేరుగా ఉన్నాయి.

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఈ పర్సెంటేజ్ కి ఎట్లా ఎరైవ్ అయి సారు. ఒక్కొక్క రేవెన్యూ విలేజ్ కి 7 గ్రామాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—హామ్ లెట్స్ ను హామ్ లెట్స్ లెక్కనే ట్రీట్ చేశాము If they are not already electrified, we have not included.

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—దానిమీద పూర్తి యన్ ఫర్మేషన్ సేకరించి ఈ సభముందు పెడితే బాగా ఉంటుంది. ఇవి అర్డర్ కాని లెక్కలు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—బోర్డువారు బ్యాంకు నుంచి టర్న్స్ తీసుకుంటున్నప్పుడు కాన్సిడరేషన్ లై ఈ వే చేస్తున్నారు. డెవలప్ మెంట్ కోర్డ్ ఎలక్ట్రిఫై చేస్తూ బోర్డ్ లోకి టర్న్స్ అనున్నప్పుడు ఎందుకు తీసుకుంటున్నారో చెబున్నారు? If the money is taken from the Board from the bank, it has to be borne. But when the Development Board lends money to the Board, why should they insist on Rs. 125/3?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—గౌరవ సభ్యులకు తెలుసుకో తెలియదు గాని సైపర్ అసిస్టెన్స్ క్రింద అందరికీ డౌట్ రైట్ గ్రాంట్ యిస్తున్నారు. మా బోర్డు తోన్ యిస్తున్నారు,

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మైనర్ యిరిగేషన్ కు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు చక్కటి సలహాలు ఇచ్చినారు. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిశీలిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ వెస్టిగేషన్ డిపార్టుమెంటు మీద చాలా ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారని శ్రీకృష్ణగారు అన్నారు. ఇన్ వెస్టిగేషన్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి చాలా ముఖ్యమైనది అందులో మైనరు యిరిగేషన్ కు సంబంధించే కాకుండా 7 పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద వచ్చే 800 చిల్డ్రన్ లకు రూపాయలు. డి. పి. ఐ. పి. ని లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిగాని పీటన్నిటికి యిన్ వెస్టిగేషన్ చేయవలసి ఉంటుంది. అ డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం సమంజసం అని మనవి చేస్తున్నాను. సభ్యులు చిన్న నీటివనరులకు కావలసినంత ధన సహాయం ఇవ్వలేదని ఆగ్రహపడుతూ కట్ మోషన్స్ పెడుతున్నారు. చాలా సంతోషం. అభినందిస్తున్నాను. నాలుగవ సంవత్సర ప్రచాళికలో ప్రారంభించిన చిన్న నీటి వనరులు అన్నింటినీ చాచావు. ఈ మధ్య కొన్ని సంవత్సరాలుగా మనం జరపలేదు. ఈ పంచవర్ష ప్రచాళికలో 8 పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద, డి. పి. ఐ. పి. ప్రోగ్రామ్ క్రింద, నార్మల్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద యివన్నీ శీఘ్రంగా చేసుకునేదానికి. పరిపూర్ణ చేసుకోనేదానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. చిన్న నీటి వనరులు పేదరైతాంగానికి గ్రామస్థాయిలో ఎక్కువ ఉపయోగపడుతుంది. కనుక ఈ డబ్బువాటికి ఉపయోగపెట్టి సక్రమంగా పనిచేసుకోనే దానికి, సామాజికంగా అంతస్తు వ్యత్యాసాలు తగ్గించుకోనే దానికి పనికివస్తుంది. ఈ స్కిమ్స్ తీసుకోవడంలో పర్సంటేజ్ ఆఫ్ రిటరన్ గురించి చెప్పివారు. ఈ రోజు శిస్తుకూడా ఎక్కువ అయింది. కొంత ఐ. డి. క్రిందకూడా మార్చుకొన్నప్పుడు సరైన విధానంలో పూర్తిచేసేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందువల్ల ప్రస్తుతం పర్సంటేజ్ ఆఫ్ రిటరన్ గురించి మనం పెద్దగా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉండదని తెలుసుకున్నాను 100 ఎకరాలు, 200 ఎకరాలకు సంబంధించి ఈ రెండు ప్రాంతాలలో వ్యత్యాసం ఉన్నది అన్నారు. అది గవర్నమెంటు దృష్టిలోకి తీసుకురాబడి ఫారియెక్కు కన్సిడరేషన్ లో యున్నదని తెలుసుకున్నాను. స్కిమ్స్ గురించి సభ్యులు చెప్పివారు. దానిలో కొన్ని పరిశీలనలో ఉన్నాయని దిశుకున్నాను. సవ్యాని రావుగారు రెండు స్కిముల గురించి చెప్పివారు. దానిలో ఒకటి పరిగా రెమ్యూనరేటేజ్ కాదు. అందులో ఎక్కువ మరమ్మతు చేయవలసి వస్తుంది. ఆ స్కిము గురించి కలెక్టరుగారిని రిఎగ్జామిన్ రేయమని, రైతులు ఒప్పుకుంటారా అని అడగడం జరిగింది. ఇంకోదానికి యిన్ వెస్టిగేషన్ జరుగుతున్నది. సూపరింపెం ట్రైబ్యునల్ యింజనీర్ గారిని దానిని పరిశీలించమని, 8 పాయింట్ ఫార్ములాలో చేర్చమని చెప్పడం జరిగిందని మన విచేస్తున్నాను. 2-18 p.m. 17.82 అక్షల డబ్బులో 2,080 ఎకరాలు ఉన్నాయి. ఇంజనీర్ దిశించి, ఇంత డబ్బుతో ఇంజనీరును సమర్థించి క్రింద పేజీలో ఉన్నట్లుగా నీలు కలుగజేయమని చెప్పారు. ఇది

పరిశీలనలో వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రామకర్కూరు అంజనేయవల్లి ట్యాంకు గురించి చెప్పారు. దానిక్రింద 18 ఎకరాలు వస్తోంది అది జిల్లా పరిషత్తులో వుందని మనవిచేస్తున్నాను వారు చెప్పిన స్కీములన్నీ పరిశీలిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్ వి. సుబ్బారెడ్డిగారు అహోబిలం చెరువు విషయం చెప్పారు తెండర్లు పిలిచాము. దానిని యీ సంవత్సరమే లేకవ్ చేస్తామని చెబుతున్నాను. గంటవారి చెరువు దాదాపు రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తవుతుందని చెబుతున్నాను శ్రీరాములుగారు కొన్ని బాటిల్ నెక్స్ వున్నాయని చెప్పారు చేనొక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. స్కీములు కాంక్షను కావాలన్నప్పుడు పి. డబ్ల్యు. డి. సెక్రటరీ, ఫినాన్సు సెక్రటరీ, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్లు, ఛీఫ్ ఇంజనీరు—వీరంతా కూర్చుని పరిశీలించి క్లియరెన్సు యివ్వాలనే ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. గౌరవసభ్యులిచ్చిన సలహాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, మైనరు యిరిగేషనువల్ల గ్రామాలలోని రైతాంగానికి సన్యోక్త్యమలంగా పంటలు పండించుకోడానికి అవకాశంవుంటేటుట్టుగా ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తూ, గౌరవసభ్యులిచ్చిన కట్ మోషన్సు విక్రీడా చేసుకొని యీ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మైనరు యిరిగేషను గురించి శుభ్రుతిగారు స్కీముు తెస్తామన్నారు డబ్బు కాంక్షను చేసి పనులు చేయిస్తామన్నారు మైనరు యిరిగేషను అంటే మూడెకరాలు, రెండెకరాలు వున్నవి కూడా మైనరు యిరిగేషనే అవుతాయా? ప్రభుత్వానికి వున్న పాలసీ ఏమిటి? జిల్లా పరిషత్తులలో రెండు మూడు ఎకరాలున్న వాటికి కూడా డబ్బు కాంక్షను చేస్తున్నారు. అటువంటివి సమంజసమేనని మంత్రిగారు అనుకుంటున్నారా?

శ్రీ తె. వెంకటరావు:—రెండు మూడెకరాలైతే చేయడానికి లేదు. 25 ఎకరాలపైన వుంటే రెస్ట్రీరేషనుకు పి. డబ్ల్యు. డి. తీసుకుంటుంది. 25 ఎకరాల లోపల సర్దుబాటు తీసుకుంటుంది. పంచాయితీరాజ్ వారుగానీ, యిరిగేషనువారు కానీ తీసుకోరు. 25 ఎకరాలపైనే పి. డబ్ల్యు. డి. వస్తుంది. ఏదైనా స్పెసిఫిక్ తేను ఉంటే వారు ప్రాసి పంపిస్తే తేను చూస్తాను.

Mr. Speaker:—I shall now put the cut motions to vote.

Demand No XXXV — Minor Irrigation — Rs. 12,30,54,000

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,30,54,000/ for Minor Irrigation by Rs 100

మైనర్ ఇరిగేషన్ కు తగిన నిధులు కేటాయింపునకు దురుక్తా బడ్జెట్ లో నిర్మాణము వారి అయ్యి అధికార్థికి తోడ్పడే పద్ధతులు నిర్మాణము చేయుటలో ఇరు
2002-03-04 10:02:10 AM
గౌరవ సభాపతిగారికి విరచనం

Sri V Satyanarayana pressed for division.

Ayes-12; Noes—52; Neutrals—Nil. The cut motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 12,30,54,000/- for Minor Irriga-
tion by Rs. 100

Since the Government have not taken up the Scheme of diversion of Pandipampulu vagu into Pakhal lake in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 12,30,54,000 for Minor Irrigation by Rs. 100

Since the Government have not sanctioned and provided money for lift irrigation scheme at Mogdumpur in Narasampet taluk in Warangal district which is pending since 10 years.

To reduce the allotment of Rs. 12,30,54,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100

విఖిపక్షం కాలాకా మధురవాడ దగ్గర మదిగడ్డ స్కీమును ప్యానుచేసి
వ్యవసాయ అభివృద్ధి సాయంధనండున

To reduce the allotment of Rs. 12,30,54,000 for Minor Irriga
tion by Rs. 100

విశాఖవట్నం తాలూకా విక్రమి సార్లె దగ్గర భముడుగడ్డ స్కీము గవర్నమెంటు
ప్యాను చేసినా ఇంతవరకు నిర్మాణం చేయనందున

The cut motions were negatived.

Demand No- XLIV — Multipurpose river projects- 31,79,61,000

Mr. Speaker:— the question is .

To reduce the allotment of Rs. 31,79,61,500/- for Multipurpose river projects to Rs. 100

For not allotting sufficient amount for the construction of Nagarjunasagar, Pochampattu, Srisaillam, Vamsadhara, Nizamsagar projects to complete them within the Five Year Plan. M

Sri V. Srikrishna pressed for division

Agos 13 Noes 37, Neutrals Nil. The cat motion was negative.

The deplore the luke warm attitude of the Government in regard to the great injustice done to the State in the allocation of Krishna Waters

The cut motion was negatived.

Demand No. XLV — Irrigation — Rs. 70,92,09,100

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 70,92,09,104/- for Irrigation
by Rs. 100

నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ నిర్మాణానికి తగిన విధులు కేటాయించి సత్వరమే పూర్తి చేసి వల్లగొండ, ఖమ్మం జిల్లాలకు నీరు అందించలేని ప్రభుత్వంచర్యకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 70,92,07,100 for Irrigation
by Rs. 100

కోస్తా కమిటీ రిపోర్టు నమవరించి నాగార్జునసాగర్ హైలెవెల్ కాల్వ శ్రవ్యకం కొరకు మంజూరుచేయుటలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs.70,92,09,100/- for Irrigation by
Rs.100

Since the Government have failed to complete Nagarjuna Sagar, Pochampad and Srisailem Projects in stipulated time.

The cut motions were lost

Demand No. XLVI - Power Development- Rs.42,37,20,000/-

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs 42,37,20,000 for Power Development by
Rs.100

గ్రామీణ ప్రాంతాలనన్నింటిని విద్యుద్ధీకరించ లేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs 42,37,20,000 for Power Development by
Rs.100

విద్యుత్ ఉత్పాదక శక్తిని పెంచటానికి మన రాష్ట్రంలో అవకాశము ఉన్నప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్పాదక శక్తిని పెంచడములో విఫలమవుతున్నందున

To reduce the allotment of Rs. 42,37,20,000 for Power Development by
Rs.100

సాంకేతిక పౌరసాధుతో మీటర్లు కాలిపోతే వాటి ప్లానే ప్రభుత్వ ఖర్చుతో కొత్త మీటరు ఇవ్వని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 42,37,20,000 for Power Development by
Rs.100

నాగార్జునసాగర్ కపిలపు గ్యారంటీ స్కీములో నిర్మించేయబడి ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker.—The question is:

To reduce the allotment of Rs.42,37,20,000/- for Power Development by Rs.100

For the failure of the Government in supplying power for the Agricultural purposes to save the standing crops and to save the crops from constant threat of power cut

Sri V. Sri Krishna pressed for division
Ayes-13, Noes-59 Neutrals-Nil. The cut motion was negatived.

Mr. Speaker.—The question is

To reduce the allotment of Rs. 42,37,20,000 for Power Development by Rs.100

To protest against the unreasonable levy of panalties on commercial services and small industries.

To reduce the allotment of Rs 42,37,20,000 for Power Development by Rs 100

వీరిపట్నం తాయాకా, నాతయ్య పాలెం తుంగళాం, అక్కెరెడ్డి పాలెం, దేవాడ, విప్పపాలెం, గ్రామాల్లో కరంతు నష్టయి చేయవండుకు

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

That the Government be granted a sum not exceeding Rs.31,79,61,500 under Demand No XLIV-Multipurpose River Projects

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.70,92, 00,100 under Demand No.XLV-Irrigation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.42,37-20,000 under Demand No.XLVI - Power Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.12,30,54,000 under Demand No.XLV - Power Irrigation."

The motions were adopted and Grants made.

Sri C.V.K. Rao:—Each demand has to be put to vote.

Mr Speaker.—Now I think, we can put together.

Mr. Speaker.—Now (2-30 P.M.) the House stands adjourned to meet at 8-30 A. M. on 27th February, 1975.

The House adjourned to meet again at 8.30 AM on Thursday, the 27th February, 1975.)

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twenty Fifth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 27th February, 1975.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri R. Dasaratharama Reddy, in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Preference to Telugu Medium Graduates in Services

241—

* 5685 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) Put by Sri M. Omkar :
Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government decided to give preference to
Telugu Medium Graduates in services; and

(b) if so, the steps taken in this regard?

Minister for Public Works, (Sri Ch. Venkat Rao Deputising the
Chief Minister). —(a) & (b): Sir, the matter is under consideration of
the Government.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (సుంగళగిరి):— కన్సిడరేషన్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ — 8-30 a.m.
అంటే, అసలు ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు? ఇంకా ఎందుకు కన్సిడరేషన్ లో వుంది?
ఇదివరకు చాలా సార్లు యీ ప్లీర్ లోనే వచ్చింది — అప్పుడు కూడా కన్సిడరేషన్
అన్నారు. ఇప్పుడు కూడా అదే జవాబు చెబుతున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటాపు — సీరియస్ కన్సిడరేషన్ లో వుంది. వెయిటేజ్
ఎట్లా యివ్వాలి; యిచ్చే ఏమి యిబ్బందులు వస్తాయి; యీ మొదలయిన విషయాలన్నీ
కన్సిడరేషన్ లో వున్నాయి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ). — ఇదే ప్లీర్ లో యింతకు
ముందు, విద్యాశాఖమంత్రిగారు కమిట్ అయినారు, ఈ సంవత్సరం నుంచే మేము
సీరియస్ కన్సిడరేషన్ లో వున్నాం; యాక్షన్ లోకి వస్తాం అని చెప్పారు, యాక్షన్
లోకి రావడానికి యింకా ఎంత తైము తీసుకుంటుంది? దీనికొక కైము తిమిట్
పెడతారా?

(శ్రీ సిహెచ్. వెంకటాపు — కొద్ది నెలలలోనే యిది పూర్తి అవుతుంది.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట్):— ఇప్పుడు అమల్లో వున్న సర్వీసు రూల్సు ఇంగ్లీషు, మిగిలిన భాషలలో వుత్తీర్ణులయిన వారికే యివ్వాలని ఖచ్చితంగా నిర్దేశించి వున్నాయిగదా, ఆ రూల్సు అడ్డం వున్నంతవరకు ఈ తెలుగు పట్టభద్రులకు అవకాశం లేదనే విషయం మంత్రిగారు గమనించారా? మొత్తం యీ సర్వీసు రూల్సు మార్చడానికి— తెలుగులో పట్టభద్రతపొందిన వారికి తప్పనిసరిగా ఉద్యోగాలు యిచ్చే విషయమై చట్టం యీ నెలలోనే, యీ శాసనసభలో ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ సి.పాచ్. వెంకట్రావు :— మనవిశేషాను, తెలుగు పట్టభద్రులకు ఏవిధంగా అవకాశం యివ్వాలి, ఏవిధంగా ప్రిఫరెన్స్ యివ్వాలి అనేది— వారికి ప్రిఫరెన్స్ యివ్వాలనే ఉద్దేశంతోనే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. లీగల్ గా యిబ్బంది లేకుండా చేయడానికి, పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారితో కూడా కన్ సల్ట్ చేసి, వారి ఒపీనియన్ కూడా తీసుకుని చెయ్యాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తి చేస్తారు.

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం):— ఎక్స్- ఛీఫ్ మినిస్టరు, పి. వి. నరసింహారావుగారు తెలుగు మీడియం పెడుతున్నప్పుడే, తెలుగు మీడియం పెట్టి వారిని ఎందుకూ పనికిరాని వారినిగా తయారుజేస్తారా అంటే—లేదు, తప్పనిసరిగా వారికి వెయిటేజ్ యిచ్చి, ప్రిఫరెన్స్ యిచ్చి, వారికి ఉద్యోగాలు యివ్వడం జరుగుతుంది. అన్ని అవకాశాలూ యివ్వడం జరుగుతుందని యీ ఫ్లోర్ లో హామీ యివ్వడం జరిగింది. అది ప్రవేశపెట్టెటప్పుడే యివన్నీ ప్రభుత్వం యోచించలేదు? అప్పుడు ఎమీ యోచించకుండా తెలుగు మీడియం ప్రవేశపెట్టారా? ఇప్పుడు పునరాలోచన ఎందుకు వచ్చింది? పునరాలోచనలో ఏమైనా చేంజేస్ వున్నాయా?

శ్రీ సి. పాచ్. వెంకట్రావు :— వీరికి ప్రిఫరెన్స్ యివ్వడంలో లీగల్ గా యిబ్బందులేమైనా వున్నాయా అనేది ఆలోచించి, అటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చెయ్యాలని ఉద్దేశం. ఇది సాధ్యమైనంత త్వరగా పూర్తి చేస్తామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి వెంకటేశం :— వారికి ప్రిఫరెన్స్ ఇచ్చే విషయం గురించి ఏమి ఆలోచిస్తారు?

శ్రీ సి.పాచ్. వెంకట్రావు :— అప్పటినుంచి, వీరికి ఎట్లా ప్రిఫరెన్స్ యివ్వాలనేది ఆలోచించి చేస్తున్నాం. అప్పటి నిర్ణయాలు ప్రస్తుతం నా వద్ద లేవు. అఫిషియల్ లాంగ్వేజ్ డిక్లర్ చేసినప్పటినుంచి, తెలుగు ఇంటర్మ్యూన్ చేసినప్పటినుంచి, వీరికి ప్రిఫరెన్స్ ఎట్లా యివ్వాలనేది ఆలోచించి చేస్తున్నాం.

శ్రీ సి.పాచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ):— మన రాష్ట్రంలో జిల్లా స్థాయి వరకు రిక్రూట్ మెంట్—తరువాత, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్— సింగరేణి కాలరీస్, ఇంజనీరింగ్, రిక్రూట్ మెంట్—ఇక్కడ క్లెరికల్ రిక్రూట్ మెంట్ కొరకు ఇంగ్లీషులోనే ప్రాథమికంగా పెడుతున్నారు. అందువల్ల తెలుగు మీడియంలో చేరినవారిని చూడ వచ్చుటడం జరుగుతున్నది. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ అంటే అది పెద్ద వ్యవహారం కాబట్టి, దానికి ప్రముఖమవుతుంది; కనీసం జిల్లా

స్థాయిలో, యితర పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ లో క్లెరికల్ రిక్రూట్ మెంటుకు అయినా తెలుగులో వ్రాతపరీక్షలు పెట్టి, తెలుగు చదివిన వారికి సమాన అవకాశాలు యిస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :—అదికూడా పరిశీలన చేస్తాం.

శ్రీ పి జనార్థనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—విఫరెన్స్ యివ్వడం సంగతి అట్లావుంచి, ఆసలు తెస్తులన్నీ ఇంగ్లీషులోనే పెట్టడం జరుగుతున్నది, తెస్తు అయినా తెలుగులో పెట్టించే ఏర్పాటు చేయండి బాంక్స్, కార్పొరేషన్స్ వున్నాయి, జిల్లా పరిషత్తులు వున్నాయి. గవర్నమెంటువుంది! తెస్తులయినా తెలుగులో పెట్టి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :—నేను మనవిచేశాను. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి ఇదికూడా ఆలోచించబడుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ ఇన్స్ట్రక్షన్లు, అన్నింటికీను రిలేట్ అయి వున్నది మీడియం ఆఫ్ ఇన్స్ట్రక్షన్ ఎట్ ఆల్ రివెల్స్, ఇంట్రడక్షన్ ఆఫ్ తెలుగు ఎట్ ఆల్ రివెల్స్ ఇన్ ది స్టేట్ ఎడ్యుకేషన్— యిది పీటన్నింటికి రిలేట్ అయివున్నది. పూరికే హాపజార్డ్ గా కాకుండా పీటన్నింటిని కోఆర్డినేట్ చేసుకుని, అవసరమైన ఫైన్స్ తీసుకోవడానికి గాను దీనిని పోజెన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :—గౌరవసభ్యులు చెప్పినది తప్పకుండా దృష్టిలో పెట్టుకుని తెలుగును ఎంకరేజ్ చెయ్యడానికి ఆలోచించి, సాధ్యమైనంత త్వరగా యాక్షన్ తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదిసేపల్లి) :—తెలుగును అధికారభాషగా చేసి, కాలేజెస్ లో తెలుగును మీడియంగా ఇంట్రడ్యూస్ చేసిన తరువాత, కేంద్రంలో జరిగే పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్స్ కూడా తెలుగులో జరిపేట్లుగా ప్రయత్నం చెయ్యాలని వచ్చేదే అనుకుంటున్న తరుణంలో రాష్ట్రంలో జరిగే తెస్తు కూడా ఇంగ్లీషులోనే పెట్టి, తెలుగు మీడియంలో చదువుకున్న వారికి అవకాశాలు లేకుండా చేయడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. ప్రభుత్వం యిదివరకే ఒక నిర్ణయం తీసుకుని, ఒక పాలసీగా దానిని ఎన్నుకున్న తరువాత తెలుగులో వెంటనే పరీక్షలు పెట్టి రిక్రూట్ మెంటు జరిగేట్లుగా చెయ్యడానికి ఇప్పుడు ఆలోచన ఎందుకు కావలసి వచ్చింది? ఇందులో అలస్యం ఎందుకు జరుగుతున్నది?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :—పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ గవర్నమెంటు జాల్స్ కు తెలుగులో పరీక్షలు పెడుతున్నది. మిగిలిన పబ్లిక్ ట్రెస్టర్ మొదలయిన వాటికి సంబంధించి, అంతా కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని చేస్తాం.

శ్రీ డి వెంకటేశం :—మంత్రిగారు—తెలుగులోనే పరీక్షలు పెడుతున్నారు అన్నారు. మాకు చాలా బారతమైన ఇన్ ఫర్ మేషన్ యిస్తున్నారు. ఎక్కడా తెలుగులో పెట్టడం లేదు. ఎగ్జామినేషన్స్ ఎగ్జామినేషన్స్ తెలుగులో పెట్టడం లేదు. తెలుగులో గ్రామ్యుయేషన్ అయినవాకు ఉద్యోగాలకు పోయేటప్పటికి ఇంగ్లీషులో

పేపర్ వస్తుంది. వారు సెలెక్టు కావడం లేదు ఇప్పుడు వారిగతి యేమిటి కావాలి? వయస్సు 25 సం. దాటపోతున్నది. ఇలాంటివ్వుడు వారి భవిష్యత్తేమిటి? ఎందుకు తెలుగు మీడియంగా మొదట ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు ఇదంతా ఆలోచించకుండా? వారిని ఇప్పుడు ఎందుకు దానికి బలి చేస్తున్నారు? వారి భవిష్యత్తు యీ విధంగా కావడానికి మీరు కారకులు కాదా? ఇంకా ఆలోచన అంటారేమిటి?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—నేను మనవశేకాను. కొన్ని సెలలలోనే యిది పూర్తి అవుతుంది. ఎటువంటి ఇబ్బందులూ లేకుండా వుండడానికిగాను, పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ తోను, లా డిపార్టుమెంటుతోను ఆలోచించి ప్రైవేటైజ్ చేస్తున్నాం.

Sri M. Narayana Reddy:—The reasons for not getting proper employment for the Telugu Graduates are obvious. Therefore apart from conducting tests in Telugu, whether the Government would organise preparatory classes for different examinations to encourage these candidates to have some more coaching before the examinations are held, in order to enable them to appear effectively in the examinations that are held either by the Public Service Commission or other bodies?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—అది పరిశీలించాలి.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :—తెలుగుమీడియంలో గ్రాడ్యుయేట్లు అయినవారు ఎంతమంది వున్నారు? వారు తెలుగు మీడియంలో పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ చెయ్యడానికి అవకాశం వుందా? వారికి ఇటు ఉద్యోగం లేకుండా, అటు ఫర్థర్ గా ఎడ్యుకేషన్ కు కూడా అవకాశం లేకుండా వుందా? ఆ విషయం చెబుతారా?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ లేదు. గ్రాడ్యుయేట్లు ఎంతమంది వున్నారో ఇప్పుడు నావద్ద రెడీగా లేదు. ఎంతమంది వున్నాడీ కావాలంటే తెప్పించి యిస్తాను.

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య :—మంత్రిగారు పరిశీలిస్తాం అంటున్నారు. ఇందులో పాలీస్ మాటర్స్ ఏమీ లేవు. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు అడిగిన దానిలో పాలీస్ మాటర్స్ ఏమీ లేవు—ఆలోచిస్తాం, పరిశీలిస్తాం అవడానికి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధీనంలో వుండే జిల్లా పరిషత్తులకు, ఇతర కాలనీలకు ఆదేశాలు యివ్వడమే అదే మేము కోరుతున్నది. దానికి వారు చెప్పాలిగాని ఆలోచిస్తాం, పరిశీలిస్తాం అని అరగంట నుండి వారు అదే చెబుతున్నారు. ఇది హౌస్ టైము వేస్తు చెయ్యడమే అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. హౌస్ వాల్యుబుల్ టైము వేస్తు చెయ్యడం సరికాదు. మంత్రిగారు స్పష్టంగా పరమాధానం యివ్వాలి, మంత్రిగారు ఎప్పటివరకు ఒక నిర్ణయం ప్రకటిస్తారు?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :—గౌరవసభ్యులు నా రాయ రెడీ గారు 'టెయినింగ్' కాలేజెస్ పెడతారా? అని అడిగారు. దానికి ఎంత ఎక్స్ ప్లెయిన్

చర్ అవుతుందో పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. ఎంతవరకు పాసిబిలిటీ వున్నదో ఎంత ఎక్స్ పెండిచర్ అవుతుందో పరిశీలించకుండా చెప్పలేముగదా

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్, మంత్రిగారు ఇప్పుడు పరిశీలించాలి అంటున్నారు; ఆలోచించాలి అంటున్నారు కాల్చాకా లెవెల్ వరకు తెలుగు మీడియం ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ గా ప్రకటించడం జరిగింది గ్రాడ్యుయేషన్ వరకూ తెలుగు మీడియం ఆఫ్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ గా ప్రకటించడం, అమలు జరపడం జరిగింది. చివరకు వారి ఉద్యోగాల విషయం వచ్చినప్పుడు ఇప్పుడు ఆలోచించాలి అంటున్నారు. కనీసం, పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ కు అవకాశం లేదు అంటున్నారు. అటు ఉద్యోగం లేక, ఇటుపుర్ దర్ గా చదువుకోడానికి అవకాశం లేక వాళ్ళేమి చెయ్యాలి? బజార్లో తిరగాలా? ఈ విషయాలన్నీ మొదట ఆలోచించకుండానే యిది అమలుజరిపారా? ఇప్పుడు వారి భవిష్యత్తేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చేరిజ్ నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఇన్ ఇట్

Ban on filling up of vacancies in the State Govt

242—

* 5652 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi (Gudur):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to ban the filling up of the existing Vacancies and future Vacancies in all the State Government Departments in the State, and

(b) whether it is a fact that the existing vacancies have not been filled up due to the delay caused by the Six Point Formula Committee and Departmental promotion Committees?

The Chief Minister (Shri J. Vengal Rao):—(a) No Sir.

(b) The Committees are not causing any avoidable delay in the matter of filling of vacancies. అధ్యక్షా, ఈ కొశ్చేస్ నేను మొన్ననే చాలా ఘరోగా అవర్ చేశాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు ఎగ్జిస్టింగ్ వేకెన్సీస్, ఫర్ దర్ 8.40 a. m. వేకెన్సీస్ ఖర్తీ చేయడానికి బాన్ లేదు అన్నారు. అయితే, ఎందుకు ఖర్తీ చేయడం లేదు? ఇవి ఖర్తీ చేయడానికి ఒక టైం లిమిట్ స్పెసిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. 1-4-74 నుంచి బాన్ లేదు అన్నారుగాని బాన్ పెట్టుకుని కూర్చున్నారు. కాగితం పైన బాన్ లేదు, కాని మీరు బాన్ పెట్టుకుని కూర్చున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను మొన్ననే చెప్పాను; తమరు మరచిపోయి వుంటారు. డిస్ట్రిబ్యు లెవెల్ లో అయితే, అక్కడ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ పేంజెన్ ర్వారా తెప్పించివారిని రిక్రూట్ చేయమన్నాం. ఇప్పుడు వల్లెక్ సర్వీసు కమిషన్ కు పర్మిషన్ యివ్వడంవలన ఆ యా కేటగిరీవ్ కు సంబంధించి రిక్రూట్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు బాన్ లేదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—టైమ్ లిమిట్ స్పెసిఫై చేస్తారా? తరువాత, యీ ప్రమోషన్ కమిటీస్ వెలకు ఒక పారయినా మీట్ అవుతున్నాయా? ఇవి తీసుకున్న చర్య లేమిటి? ప్రమోషన్స్ జరుగుతున్నాయా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీట్ అవుతున్నది. ప్రమోషన్స్ యివ్వడం జరుగుతున్నది నేను మొన్న నంబరు కూడా చెప్పాను.

Sri A. Sriramulu (Eluru) —I am bringing to the notice of the Chief Minister a concrete instance of delay. There are 16 vacancies in the Directorate of Industries. They have not been filled up for the past 4 months. The matter is pending with the Six Point Formula Committee. The Chief Minister may get it verified. Why I am bringing this is only to impress upon the Chief Minister that the Six Point Formula Committee is very badly delaying the matters. There are Promotion Committees. What are they doing? These committees are delaying the matters very badly. What exactly the idea of the Government in setting up of these Promotion Committees?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీకు అనుమానముంటే కంప్లీట్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ లేబుల్ వైన పెడతాను. డిరెక్టర్ నా సెక్రెటే ఎజ్ టో ఇట్. ఎన్ని వేకెన్సీస్ వచ్చాయి, ఎన్ని ఫిల్స్ అయినాయి ఫుల్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ తెప్పిస్తాను. వారు చెప్పిన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు విషయం నేను వెరిఫై చేస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ ప్రమోషన్ కమిటీస్ శరీన్ గారి రాజ్యంలో ప్రవేశ పెట్టినట్లుగా వున్నారు. ఇందులో ఇద్దరు ముగ్గురు సెక్రటరీస్ ను పెట్టడంవల్ల, యీ కమిటీస్ మీట్ కావడమే చాలా ఆలస్యం అయి పోతున్నది. అనేక పోస్ట్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటును పెట్టడం మీట్ కావడం ఆలస్యం కావడం, ప్రమోషన్స్ అగిపోవడం జరుగుతున్నది. దీనిని ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. తప్పలు వుంటే ప్రభుత్వం ఇంటర్ ఫియర్ కావచ్చు, జేయవచ్చు; అందువలన పాత పద్ధతినే తిరిగి ప్రవేశపెట్టడం మంచిదేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను మొన్న చెప్పాను, రిఫర్ అయిన కేసెస్ చాలవరకు—80 పెర్సెంట్—క్లియర్ అవుతున్నాయి. అందులో ఇబ్బందులు వుంటే నేను మళ్ళీ ఒకసారి చెప్తూ చేస్తాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఈ ప్రమోషన్ కమిటీస్ శరీన్ గారి ట్రైములో వేళారు, ఇవి మీట్ కావడంలో చాలా డిలేజరుగుతున్నందువలన యివి అనవసరమని చాలామంది ఆఖిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ ప్రమోషన్ కమిటీస్ వలన వీరిపై వైన ఫలితాలూ రావడంలేదు. అంతేకాదు, పోస్ట్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్స్ యొక్క ఆధారితీ అండర్ మైన్ అవుతున్నది. వారు స్టాఫ్ ను కంప్లూట్ జేయలేకపోతున్నారు. దీనిని తిరిగి ఆలోచించి, యీ డిలే జరగకుండా వుండే పద్ధతిలో, చెయ్యడానికి ఆలోచించవచ్చుగదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శ్రీరాములుగారి దృష్టితో నేనుకూడా ఆలోచిస్తాను. మీరుకూడా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి నాకు సలహా చెప్పండి. ఇదేమీ పై నల్ కాదు. ఒక మనిషి చేతిలో యీ ప్రమోషన్స్ పెడితే లైక్స్ అండ్ డిస్ లైక్స్ వల్ల కొంతమంది అసీనర్లు చెబుతుంటున్నారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్

కి మిటియొక్క రిక మెం డేషన్స్ ప్రకారం, ఈ ప్రమోషన్స్, కాన్సిడెన్సి యల్ రిపోర్టు ఒక ఇండివిడ్యువల్ చేతిలో పెట్టడంవల్ల ఆఫీసర్స్ కొంతమంది రెబ్బలించున్నారు. నంబర్ ఆఫ్ పర్సన్స్ చేతిలో వుంటే న్యాయం జరుగుతుందనే అభిప్రాయమొకటి వుంది. మీరుకూడా ఆలోచించి సలహా చెప్పండి. వీరయినా వుంటే రెవ్యూ చెయ్యడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

Operation of crest gates at Nagarjunasagar

243—

* 6045 Q.—SRI P. Janardhan Reddy.—Will the Chief Minister be pleased to state

(a) whether the Government are operating the crest gates at Nagarjunasagar; and

(b) if so, the extra area that can be irrigated with the additional water retained by the crest gates?

The Minister for Medium Irrigation:—(Sri V. Krishnamurthy Naidu) (a) Yes, Sir,

(b) The object of the crest gates is to primarily ensure guaranteed supply of water to the approved ayacut. However, pending development of the entire approved ayacut, water stored in the Nagarjunasagar Reservoir upto the level of the crest gates is being utilised for raising a crop in the rabi season to the maximum extent possible depending upon the availability of water.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి :—స్పెసిఫిక్ గా—క్రెస్టు గేట్ల ద్వారా నిలువజేసిన అదనపు నీటిలో ఎంత అదనపు నీటి పారుదల చేయగలుగు ? అని అడిగాను. 'మాక్సిమమ్ ఎక్స్ ప్లెయిట్' అని చెబుతున్నారు దానికి స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి కృష్ణమూర్తినాయుడు :—క్రెస్టు రెవెల్ నుంచి స్టాఫ్ ఆఫ్ ది గేట్ వరకు 117 టి. యం. సి. ఆఫ్ వాటర్ స్టోరేజ్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇది పది లక్షల ఎకరాలకు ఉపయోగపడుంది. ఆరు లక్షల ఎకరాలకు, కృష్ణా డెల్టా క్రింద, నాగార్జునసాగర్ క్రింద నాలుగు లక్షల అరవై వేల ఎకరాలకు యిచ్చారు. We are making use of that water.

శ్రీ కె. రామనాథం :—క్రెస్టు గేట్ల వలన ఎక్కువ నీరు నిలువ చేయడానికి అవకాశం వుంది కాబట్టి ఎక్కువ సాగు చేసుకొనడానికి అవకాశం వుండాలి. ఫస్టు క్రాప్ కు, కృష్ణా డెల్టాలో జూన్ ఒకటవ తారీఖుకు వాటర్ స్టాఫ్ చేసేట్లుగా ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసి ఉత్తర్వులు యివ్వగలదా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—కాంటెంప్లెట్ చేసినది 20 లక్షల ఎకరాలకు. నాగార్జున సాగర్ కెనాల్ క్రింద పదిలక్షల ఎకరాలకు మాత్రం ప్రస్తుతం పాటునియాలిటి క్రియేట్ అయింది. వాటర్ వుంది కాబట్టి ఇవాళ సెకండ్ క్రాప్ కు యివ్వడం జరిగింది, కాని—This water is sufficient for the entire ayacut—20 lakhs of acres. This is only temporary arrangement for the rabi crop.

శ్రీ కె. రామనాథం :—నా ప్రశ్న అది కాదు. జాన్ ఫస్టుకు లోగడ కృష్ణా డెల్టాలో సాగు మొదలు పెట్టడానికి వీలయ్యేది. ఇప్పుడు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత, ఆ సాగు అలస్యం అవుతున్నది క్రెస్టు గేట్ల వలన కావలసినంత నీరు నిలువ వుంది కాబట్టి ఫస్టు జాన్ కు స్వల్పము చేయడానికి వీలవుతుందా? ఆ విధంగా చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు ఫర్వాలేదు కాని, నాగార్జునసాగర్ ఫుల్ ఆయకట్టు డెవలప్ అయిన తరువాత యిది ఎస్యూర్ చేయడానికి వీలు వుండదు. ఫుల్ ఆయకట్టు డెవలప్ అయినతరువాత అది ఆలోచించవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—మంత్రిగారు పదిహేడల ఎకరాలకు అని నెల విచ్చారు. కాని జరిగేది ఏమిటి? నాగార్జునసాగర్ క్రింద నాలుగు లక్షల ఎకరాలు అంటున్నారు. క్రెస్టుగేట్లవలన నీరు మాత్రం పదిహేడల ఎకరాలకు వుంది. ఇంత అన్యాయం ఎందుకు చేస్తున్నారు — నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఆయకట్టుదార్లకు? కాల్యాలవని వుంటే త్వరగా పూర్తి చేసుకోవాలి. కృష్ణా డెల్టావల్ల నే ఇది అవడం లేదని మా అనుమానం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—జనార్దనరెడ్డిగారు చెప్పడలచుకున్నది గట్టిగానే చెప్పవచ్చు. ఇప్పటికీ నాగార్జునసాగర్ క్రింద రైట్ అండ్ లెఫ్ట్ క్రింద పది లక్షలకు ఆయకట్టు డెవలప్ అయింది. ఇంకా 140 కోట్ల రూ.లు కావాలి ఆ డబ్బు తీసుకొచ్చి కెనాల్స్ పూర్తిచేస్తే అవుతుంది. గవర్నమెంటు అందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

8-50 a m.

శ్రీ పి. పుల్లారెడ్డి (గద్వాల) :—నాగార్జున సాగరులో మౌలికమం నీరు స్టోరు చేసిన కారణంగా శ్రీకైలానికి బాక్ వాటర్స్ వచ్చి డెవలప్ మెంట్ అగ్రి పోయిందని అక్కడ ఇంజనీర్లు చెప్పారు. అది ఎంతవరకు నిజం?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అక్కడ నీరు ఆవడంవల్ల ఇక్కడ పెరుగుతుందని శ్రీకైలాంలో వని ఆగుతుందని తెలుసు, రెండు నెలలు ఆలస్యం అవుతుంది. 10 లక్షల ఎకరాలకు పంట కోసం ఆ విధంగా చేస్తాము. మార్చి 20 మంచి శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు పని మరల ప్రారంభం అవుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—నాగార్జునసాగరు క్రెస్ట్ గేట్లు పెట్టిన తరువాత నిలువ ఉన్న నీరువల్ల 10 లక్షల ఎకరాలకు సాగు అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఇంత వరకు రెండవ పంటకే ఇస్తున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు నీరు వెళ్లాలంటే కుడి కాలువలో 80 వ మైలు వరకు కమాండబుల్ ఏరియా చాలా తక్కువ. 124 మైలు వరకు మొత్తం ఖర్చు చేస్తే తప్ప మిగతాది సేద్యానికి రాదనే విషయం ఉంది. డబ్బు త్వరగా పెడితే తప్ప రిటర్న్స్ రావు కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ విషయం చెప్పి త్వరగా చేస్తే మూడు లక్షల ఎకరాలకు నీరు వస్తుంది కనుక ఆ రకంగా చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కుడి కాలువ విషయంలోనే కాదు, ఎడమ కాలువ విషయంలో కూడా వెంకటాయపాలెం డీప్ కట్ పూర్తి ఐతే తప్ప

వెళ్ళడానికి లేదు. ఈ విషయంపై గవర్నరు గారి ఉపన్యాసంపై చర్చ జరిగిన తరువాత తీరిగి వ్రాసి పంపాము, వారు రియలైజ్ చేశారు కూడా.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— వెంకటాయపాలెం డిస్కంట్ దగ్గరలోనే వస్తుంది. కుడి కాలువ విషయంలో 124 మైలు వరకు ఏమీ సేద్యం కాదు ఎడమ కాలువ, కుడి కాలువ పోటీ పెట్టడం కాదు. ధార్ గారు వచ్చినప్పుడు చూచారు. కన్వీన్స్ అన్నారు కూడా. ఆ రకంగా చేస్తారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :— ఈ సంవత్సరం అన్ని గుండాల వరకు పోతుంది. అనుకున్నట్లు డబ్బు వస్తే తప్పకుండా పోతుంది.

CHEMICAL FERTILISERS EARMARKED FOR THE STATE IN 1974-75

244—

*4739—Q—Sri P. Sreenivasulu Naidu (Chittoor).—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the quantity of chemical fertilizers earmarked to our State for the year 1974-75, and

(b) the quantity received so far out of the same ?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokka Rao) :— (a) and (b) : A quantity of 2.89 lakh tonnes of nitrogen 1,00,798 tonnes of Phosphorus and 34,104 tonnes of Potash has been earmarked for supply to Andhra Pradesh for 1974-75. Out of this, a quantity of 2.49 lakh tonnes of Nitrogen was received by the end of January, 1975. Government of India have been addressed to extend time for the supply of balance quantities of about 30,000 tonnes of Nitrogen due for Rabi 1974-75 till the 15th of March, 1975. By the end of December 1974 a quantity of 54,791 tonnes of Phosphorus and 24,800 tonnes of Potash was received. There is no dearth of phosphate and potash fertilisers. 1974-75

సంవత్సరానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి 2.89 లక్షల టన్నుల నత్రజని, 1,00,798 టన్నుల ఫాస్ఫరం, 34,104 టన్నుల పొటాష్ కేటాయించబడింది. అందులో 2.49 లక్షల టన్నుల నత్రజని జనవరి నెలాఖరునకు వచ్చినది. రాబీ వంటకు రావలసిన 30,000 టన్నుల నత్రజని సప్లయ్ కి రాబీ సీజన్ మార్చి నెలాఖరు వరకు పెంచవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడమైనది. డిసెంబరు నెలాఖరు లోపల 54,791 టన్నుల ఫాస్ఫరం, 24,800 టన్నుల పొటాష్ వచ్చింది. వాటి తక్కువ లేదు.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసులనాయుడు :— రాబీ సీజన్ లోపల రావలసిన ఎరువులు రాగలవు అన్నారు. వందాయతీ సమీపంలో మెమ్బర్స్ కమిటీలను పేరుకు వాటిలో చిన్న రైతులను కోఆప్టివ్ చేసుకోవాలని ఉంచి మార్చివారు సమీపంలో చిన్న రైతులను కోఆప్టివ్ చేసుకోకుండా సీలింగ్ క్రింట్ ఎఫెక్ట్ అయి వారికోఆప్టివ్ చేసుకున్నారు దీనిపై ఆర్.డి.ఎ. గారికి చెప్పడం జరిగింది. ఇంతవరకు చర్చ తీసుకోడం లేదు. ఈ విధంగా చేయడంవల్ల సమితి ప్రెమియంట్లు కోఆప్టివ్ ప్రెమియంట్లు కలిసిపోగలిగి ప్రకారం కాకుండా వారికి అనుకూలమైన వారికి ఎక్కువ ఎలాట్ మెంట్ ఇస్తున్నారు. మంత్రిగారు దీని విషయంలో చర్చ తీసుకోగలరా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—రావలసిన 80 వేల టన్నులలో 7811 టన్నులు యిది వరకే వచ్చింది మిగిలింది రాబట్టుడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పంచాయతీ సమితిలో పంపకంలో లోపాలుంటే అక్కడనుంచి కంప్లయింట్ వస్తే చర్య తీసుకుంటాము చిన్న రైతు ఐనా పెద్ద రైతు ఐనా సాగుబడి ప్రకారం ఫర్టిలైజరు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— ఇటీవల మంత్రిగారు ఈ సభలోనే చెబుతూ ఈ రాష్ట్రానికి కేటాయించిన ఎరువులే కాకుండా గుజరాతు రాష్ట్రానికి కేటాయించిన ఎరువులు కూడా తెచ్చుకున్నామని చెప్పారు. అన్నీ రాష్ట్రానికి చేరాయి అన్నారు. రాబీ పంటకు ఎలాట్ చేసిన వాటి సమిత్తం మ్యానె సెలాఖరు వరకు పైం తీసుకున్నాం అని ఇప్పుడు అంటున్నారు. పూర్తిగా తెచ్చుకోక పోవడానికి కారణం ఏమిటి? ట్రాన్స్ పోర్టు లోపమా? ఏమి లోపం?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చుకోవడంలో లోపం జరుగలేదు. అక్కడనుండి రిలీజ్ చేయడంలో కొంత ఆలస్యం కావడం జరిగింది. రాబీలో రాకపోకలె రద్దు అండ్ పోయి మరల ఖరీఫ్ లో లెక్క వేస్తారు. కనుక రాబీలోనే చేర్చాలని రావలసిన ఎరువులు సరఫరా చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది.

శ్రీ వంకా నత్యనారాయణ :—ఈ సంవత్సరం రెండవ పంటకు బాగానే ఎరువుల సప్లయ జరిగింది. పంట బాగానే పండుతుంది. ఈ సంవత్సరం మొదటి పంటకు రావలసింది అక్కడనుంచి తేవడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తాడా? అంతకుంటే ఏమైనా అదనంగా రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—వచ్చే ఖరీఫ్ కు రెండు లక్షల టన్నుల సత్రజని యివ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పకున్నది. వాటిని ఇప్పటినుంచి డెలివర్ చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

శ్రీ జె. రామనాథం :—గుజరాతు ఫర్టిలైజరు ఫ్యాక్టరీ నుంచి మనకు కేటాయించబడిన 80-70 వేల టన్నుల అమోనియాలో ఇప్పటికి 80 వేల మాత్రమే రావడం, మిగతాది మనం హింద్స్ గో ఛార్జీలు విక్రీడ్రా చేయడం వల్ల వచ్చే అవకాశం లేదని ప్రభుత్వం గమనించిందా? రు. 5 లు చొప్పున హింద్స్ గో ఛార్జీలు ఇవ్వకపోతే 80 వేల టన్నుల అమోనియా లాప్స్ ఆయే అవకాశం ఉంది. గనుక ఆ విషయం ఆలోచించి మరల రు. 5 లు ఇవ్వడమో, మరొక పద్ధతి ఏదైనా చేయడమో, చేసి అది పోకుండా వచ్చేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గుజరాతుకు ఇచ్చిన ఫర్టిలైజరు సమయానికి వచ్చేటట్లు చేయకపోవడం, స్టాకు లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలివడం, కమిట్ మెంట్ పై నిలిబడకపోవడం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఇవ్వకున్నా కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి పూర్తి నుంచి ఇవ్వడం జరిగింది. గుజరాతునుంచి రావలసినదాని విక్రీడ్రా చేయడం వల్ల ఇప్పుడు లేకుండా చేయడం జరిగింది. ఫిబ్రవరి చివరివరకు చేర్చా లోడింగ్ ఫ్యాక్టరీ.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలు విత్‌డ్రా చేసుకోడంవల్ల 80 నేల టన్నులు వచ్చే అవకాశం పోయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే అసలు ఎగగొడతారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలు విత్‌డ్రా చేయలేదు ఫిబ్రవరి చివరివరకు తెచ్చుకోడానికి గడువు పొడిగించారు.

శ్రీ కె. రామనాథం :—మూడు రోజుల క్రితమే విత్‌డ్రా చేశారు.

శ్రీ డి వెంకటేశం :— ఈ సంవత్సరం ఎరువులు బాగానే వస్తున్నాయి అన్నాడు గ్రామ స్థాయిలో వేసిన ఎరువుల కమిటీలను రద్దు చేసి డైరెక్టుగా కార్డు సిస్టంపై ఇచ్చే పద్ధతి చేస్తారా? మొత్తం పంచాయతీ సర్పంచ్ అమ్మి వేస్తున్నాడు. చేప్రాట్ల ఫోర్జరీ చేసే వి.ఎల్.డబ్ల్యు సంతకం తీసుకునే అమ్మి వేస్తున్నారని డైరెక్టుగా డీలరునుంచి తీసుకునే అవకాశం కలిగిందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న విధానంలో ఏమైనా సవరించాలంటే అనుభవాన్ని బట్టి ఏ ఏ సవరణలు కావాలో గౌరవసభ్యులు 9-00 a. m. సూచించాలని కూడా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఆ సూచనలన్నిటినీ పరిశీలించి ప్రభుత్వం వచ్చే ఖరీఫ్‌లో యింకా యిబ్బందులు లేకుండా ఏమీ చేయాలో చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు రామనాథం గారు ఒక విషయం స్పష్టంగా చెప్పారు మూడు నాలుగు రోజుల క్రిందట ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలపై విత్‌డ్రా చేసుకున్నారనేది మంత్రిగారికి తెలుసునా? 34 000 టన్నుల వైట్‌టోన్ వచ్చింది కాని అది సక్రమంగా అందలేదని మంత్రిగారికి తెలుసునా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, రావలసినది ఏదయినా రాకపోతే ఫిబ్రవరి =ఖరు వరకు పొడిగించాము. ఇబ్బందులు లేకుండా జాగ్రత్తగా చూడవలసినది ఆగ్రికల్చరు శక్రటరీకి చెప్పాము. ఇంకా కేంద్రం నుంచి రాబట్టుకోడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో బేరం ఉడవలసి వుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—కోటా లాప్స్ కాకుండా చూస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—దీనికి ఎవరు సమాధానం చెప్పాలి? దీనికి ఒకటే సమాధానం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిబ్బందరుగా ఎఫ్‌బ్ల్యు చేస్తుంది. దీనిలో వచ్చే ఎరువులు వస్తున్నాయని విశ్వాసం గౌరవసభ్యులకు యిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—కోటా మురిగిపోకుండా చూస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—మురిగి ఎక్కడికి పోతుంది? దేశంలోనే వుంటుంది. మనకు వచ్చేది వస్తుంది. రాబట్టుకోజానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇది చాలా కష్టమైన విషయం.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—ఎరువులు సరఫరా చాలా సంకృప్తి కరంగా రాబోతో వచ్చింది. సంతోషం. పొరపా పంటకు కూడా యిదే విధ

ముగా సరఫరా కావాలి. బేసల్ డ్రెసింగుకి కాంప్లెక్స్ ఫర్టిలైజర్లు కావాలి ప్లాంటేషన్ కి ముందు టాప్ డ్రెసింగుకి ఫ్లోయిట్ ఫర్టిలైజర్లు కావాలి రివర్సు రేషియోలో. కాంప్లెక్స్ ఎరువులు దొరకడం లేదు. బేసల్ డ్రెసింగుకి సరియైన కాంప్లెక్స్ ఎరువులు సప్లయ చేసే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు.—మొదట క్రాప్ మొదట్లో కాంప్లెక్స్ రావడానికి యత్నం చేస్తున్నాము. కొంత యూగియానచ్చింది. ఉన్న పరిస్థితులలో మనం జాగ్రత్తగా సన్నద్ధముగా వ్యవహరించవలసి వుంటుంది.

శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ) —కమిటీలను రద్దు చేసినందువల్ల దేవరకొండ సమితిలో మొదటిరోజునే ఒక గ్రామానికి అంతా పోయింది. అటువంటి ప్రమాదం వుంది కనుక కమిటీలను రద్దు చేయకుండా కమిటీస్ చ్వారానే పంపకం జరిగేటట్లు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు.—అధ్యక్షా, ఇదివరకే మనవి చేశాను. తమ అనుభవంతో గౌరవసభ్యులు ఆఖిప్రాయాలు తెలిపితే అన్నింటిని పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకుంటాను ఎరువులు యీ సంవత్సరం రష్మీలో చాలా అడ్వాన్సుగా జిల్లాలకు చేరడంతో పంపకం బాగానే జరిగింది. ఖరీఫ్ లో సకాలంలో చేరక పంపకంలో లోపాలు కనిపించినవి. రెండవ పంటలో లోపాలు తగ్గినవి.

శ్రీ పావరెడ్డి (కనిగిరి):—సకాలంలో ఫర్టిలైజర్లు రిలీజ్ చేయనందున డెమరేజ్ పడిన విషయం మంత్రి గారికి తెలుసా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—నా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—వారి దృష్టికి ఎవరు తేవాలి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—నాకు తెలిసినంతవరకు లేదని చెప్పడంలో సభలో జాగ్రత్తగా చెప్పవలసి వుంటుంది.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట):—ఫిబ్రవరి ఆఖరు వరకు పొడిగించామన్నారు. ఫిబ్రవరి పూర్తి కావస్తున్నది. ఎప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—మార్చి 15 వరకు పొడిగించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగినామని మొదలే మనవి చేశాను.

SUPPLY OF FERTILISERS TO SMALL FARMERS ON SUBSIDISED RATES 245—

*5879—Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Union Government has advised the State Government to subsidise to an extent of 33% in the price of fertilisers supplied to small farmers having less than 2½ acres of land ;

(b) if so, how much would it cost the Government ;

(c) whether the whole subsidy amount would be borne by the Government or a part of it ; and

(d) whether the State Government have accepted the above proposal?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — ఎ. లేదు.

వి. సి. డి. :— ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— తావులేకపోతున్నారు తావు లేకపోవడం ఏమిటి? మనస్సు వుంటే తావు వుంటుంది సన్నకారు రైతులకు సబ్సిడైజ్డ్ రేటుకు యివ్వవలసినది పాలసీ అనుకూలం ఇప్పటికయినా పరిశీలనచేసి తావు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— స్టాల్ ఫార్మర్లు మార్జిన్ ఛార్జర్లు స్క్వేమ్స్ ఏ జిల్లాలలో వున్నాయో అక్కడ మాత్రం చిన్న రైతులకు ఎరువులుగాని ఫర్టిలైజర్లుగాని 1/3 సబ్సిడీ వంద రూపాయల వరకూ యిచ్చే కార్యక్రమం వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— తావులేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు వుంటుందంటున్నారు ఈ తేడా ఏమిటి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— అధ్యక్షా, స్టాల్ ఫార్మర్లు మార్జిన్ ఛార్జర్లు స్క్వేమ్స్ వున్నటువంటి డిస్ట్రిక్టులో వుందని మనవి చేశాను. తక్కిన వారికి సబ్సిడీస్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర అవకాశం లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— దీనిని రాష్ట్రం అంతటికి ఎక్స్టెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అడిగి సబ్సిడీ తీసుకొని గ్రోమోర్ ఫుడ్ క్రింద కేంద్రానికి సచ్చెప్పి ఎక్స్టెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇది రెండున్నర ఎకరాల రైతులకు సంబంధించిన ప్రశ్న. మొత్తం రైతులకు సంబంధించినది లేదు స్టాల్ ఫార్మర్లు విషయం అడిగారు చెప్పాను. రాష్ట్రం అంతటికి వర్తింప చేయడానికి గౌరవసభ్యులు చర్చించి బడ్జెటులో అవకాశం చూపిస్తే తప్పకుండా చేయాలనే వుద్దేశ్యం వుంది. గౌరవసభ్యులు నిధులకు సంబంధించిన అవకాశం చూపిస్తే ముఖ్యమంత్రి గారు తప్పకుండా ఆ విషయం చూస్తారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎరువుల డిక్టరీయిర్మెంటు కంటే ఎంతో తక్కువగా వస్తున్నది. మొత్తం దేశానికి రైసు సప్లయి చేసే ప్రితిలో పెంటరు నుంచి అదనంగా సబ్సిడీ సంపాదించి చేయాలి గాని నిధుల కొరకు కృషి సూచనలు యివ్వాలంటే ఎట్లా? మంత్రి వర్గంలో స్టాల్ ఫార్మర్లు గురించి గట్టిగా కృషి చేసి కేంద్రంతో ఒత్తిడి చేసి సహాయం సంపాదిస్తారా?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— రెండున్నర ఎకరాల లోపు వారి విషయము 9-10 a. m. అడిగారు, నేరే ప్రశ్నలు అడిగితే కాగితాలు చూసుకొనడము కష్టము. డిమాండ్ ని బట్టి చేస్తున్నాము.

Sri A. Sriramulu — Sir, on a point of order when a supplementary is permitted by the Speaker can the Minister protest like that?

Mr. Speaker — He has not protested.

Sri A. Sriramulu :— Then what is he doing?

Mr. Speaker :— He is only expressing difficulty

శ్రీ జె చొక్కారావు — అధ్యక్షా, మీకు మనవిచేసుకొంటూ వుంటే ప్రొటెస్టు అంటే ఎట్లా? మన డిమాండ్ రబి లో 1,80,000 టన్నులు ఖరీఫ్ లో 8,00,000 టన్నులు ఖరీఫ్ లో 123 లక్షలు యిచ్చాము రబీలో 1.48 లక్షల టన్నులు ఇస్తామన్నారు. అందులో 80 వేల టన్నులు రావలసి వుంది 7000 టన్నులు ఇతరమంక వచ్చినది. మిగిలిన 28,000 టన్నులు రావాలి

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (నిల్లారెడ్డి). — స్టాల్ ఫార్మర్స్ కి రూ. 100లు యిస్తామన్నారు. ఏ తాలూకాలలో అమలుచేశారు?

శ్రీ జె చొక్కారావు — ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ). — సబ్సిడీ రేట్స్ లో రెండున్నర ఎకరాల లోపువారికి యివ్వడం సాధ్యము కాదని వున్నది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు, బలహీన వర్గాల వారికి సబ్సిడైజ్డ్ రేట్స్ లో రసాయనిక ఎరువులు సప్లయి చేసే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ జె చొక్కారావు — అటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేదు.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ — స్టాల్ ఫార్మర్స్, మార్జినల్ ఫార్మర్స్ అంటే ఎన్ని ఎకరాల లోపు వున్నవారు? రాష్ట్రము మొత్తము మీద ఈ స్కీమును వర్తింపజేయడానికి ఎంత కాలము పడుతుంది?

శ్రీ జె చొక్కారావు — ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— స్టాల్ ఫార్మర్ అంటే ఏమిటి? మార్జినల్ ఫార్మర్ అంటే ఏమిటి తెలియకుండా గవర్నమెంటును ఎట్లా నడుపుతున్నారు సర్. ఎన్ని ఎకరాలు వుంటే స్టాల్ ఫార్మర్? ఎన్ని ఎకరాలు వుంటే మార్జినల్ ఫార్మర్. ఆ డెఫినిషన్ తెలియకపోతే గవర్నమెంటును ఎట్లా రన్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ప్రశ్నకు దీనికి సంబంధము లేదు. మీరు అమమతి యిస్తే చెబుతాను. నాకు తెలియనిది కాదు. ఈ ప్రశ్నను ఎంతవరకు చర్చిస్తారు అనేది తప్ప మీ ఆజ్ఞ వుంటే తప్పక చెబుతాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— తెలిస్తే చెప్పమనండి. నాలోటి తాళి తాళిమంది అమాయకులము వున్నాము.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— నిజముగా తెలియనివారికి చెప్పవచ్చు. తెలిసి తెలియనట్లు చెప్పేవారికి చెప్పలేము.

(శ్రీ) వి. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమనండి

(శ్రీ) నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మంత్రిగారు చాలామందికి తెలియదని నా ఉద్దేశ్యము

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—వేరే ప్రశ్న వేస్తే తప్పక చెబుతాను.

(శ్రీ) నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అది తెలియకుండా గవర్నమెంటును ఎట్లా రన్ చేస్తున్నారు?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—తెలియదనికాదు. మీరు అజ్ఞయిస్తే తెబుతాను. నేను సమాధానము చెప్పకముందే తెలియదనే అభిప్రాయమును తెప్పడము సరి కాదు. మీరు అజ్ఞయిస్తే ఇక్కడనే వ్రాసివుండి చెబుతాను. ప్రశ్నల కాలములో వన్టిమెంటరీలు ఎట్లా వుండాలో మీరు చూడాలి. 2½ ఎకరాలనుంచి 5 ఎకరాల మెట్టు వున్న రైతులు, 1½ నుంచి 2½ ఎకరాల మాగాని వున్న రైతులు చిన్న తరహా రైతులు, 2½ ఎకరాలు లోపు మెట్టు, లేక 1½ ఎకరాల లోపల మాగాణి వున్న రైతులు మార్జినల్ ఫార్మర్స్.

(శ్రీ) నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మాకు అర్థముకాలేదు. అర్థమయ్యేటట్లు చెప్పమనండి. ఎంత ట్రైము డీనికొరకు వెచ్చిస్తాము స్మార్ట్ ఫార్మర్. మార్జినల్ ఫార్మర్ అంటే ఏమిటనేది చెప్పాలి.

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—2½ ఎకరాలనుంచి 5 ఎకరాలవరకు మెట్టు భూమి వున్న రైతులు చిన్నతరహా రైతులు, 1½ నుంచి 2½ ఎకరాలవరకు మాగాణి వున్న రైతులు చిన్నతరహా రైతులు. మార్జినల్ రైతులంటే 2½ ఎకరాల లోపల మెట్టు లేక 1½ ఎకరాల లోపు మాగాణి వున్న రైతులు

MOBILE HOSPITALS IN THE STATE

246—

*5249-Q—Sri Vijayasikhamani (Tuni) :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state,

(a) the total number of Mobile hospitals in our State at present and centres where they are operating; and

(b) the total amount spent by the Government therefor and the aid, if any, received from the Central Government?

*The Minister for Health (Sri K. Rajamallu) :—(a) There are no Mobile Hospitals in our State.

(b) Does not arise.

(శ్రీ) నిజయశిఖామణి (తిరుపతి) :—అధ్యక్షా, సంఘర వైద్యశాలలను ఇప్పుడైతే నా నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వము పూనుకొంటుందా?

(శ్రీ) కె. రాజమల్లు :—19 మెడికల్ యూనిట్స్ వున్నవి. అవి డై రెక్టర్ ఆఫ్ ట్రైనింగ్ అండ్ హెల్త్ థింగ్స్ క్రింద వని చేస్తున్నవి. ట్రైనింగ్ ఏరియాస్ లో వని చేయడానికి వెట్టడం జరిగింది. ఇటువంటిని అసలరము పుడతే తప్పనిసరిగా అలోచిస్తాం.

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు :—రహదారులు లేని గ్రామాలు, నదుల మధ్య కొన్ని గ్రామాలు వున్నాయి. అక్కడి ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యాలు లేక యిబ్బంది పడ్డము జరుగుతున్నది. వారానికి ఒకసారి అయినా ఈ సంచార వైద్యశాలలు అటువంటి ప్రాంతాలను విజిట్ చేయవలసిన అవసరము వుంది దాని దృష్ట్యా అయినా సంచార వైద్యశాలలను పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—అటువంటి ప్రాంతాల గురించే 19 యూనిట్స్ వున్నవి. అటువంటి యిబ్బంది వుంటే తప్పనిసరిగా వైద్య సహాయము అందించడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—కొన్ని ప్రాంతాల విషయము కాదు రూరల్ పరియాస్ లో వీటిని తప్పకుండా ప్రవేశ పెట్టాలి. యమ్.బి.బి.యన్. చదువుకొన్న నిరుద్యోగుల చాలమంది వున్నారు. వారికి అవకాశము కల్పించినట్లు అవుతుంది. తక్షణమే ప్రభుత్వము నిర్ణయము తీసుకొని ఈ స్కీమును ప్రవేశ పెట్టడానికి పూనుకొంటారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—అటువంటి ఒక స్కీము ఆలోచనలో వుంది. బడ్జెటు సమయములో చెబుతాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (ఆమలాపురం) :—మూర్ఖు గోదావరి జిల్లా సెంట్రల్ డెల్టాలో మెయిన్ లాండ్ కి దూరముగా ఫిషర్ మన్ వుండే ప్రదేశాలు వున్నాయి. వారి అవసరాల కోసము వైఫ్ అండ్ హస్బండ్ డాక్టర్స్ తో ఒక మొబైల్ లాంచ్ ను నడిపించారు ఫిషర్ మన్ సొసైటీ దివాలా తీయడమువల్ల ఆ లాంచీని అమ్మివేయడము జరిగింది. వైద్య సౌకర్యాన్ని కలుగజేయాలని ఫిషర్ మన్ రిక్వెస్టు చేశారు అందువల్ల వారికి లాంచీని పోవైడ్ చేసి మొబైల్ హాస్పిటల్ ని ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—నిజమే. గత కొద్ది రోజుల క్రితము నాకు రిప్రెజెంటేషను వచ్చినది వచ్చిన వెంటనే డైరెక్టరును కోస్తాలో పరియాలో తిరిగి ప సెంటరులో పెడితే తాగుంటుందో ఆలోచన చేసి ప్రొటోజెక్ట్ పెట్టాలని చెప్పాను. ప్రొటోజెక్ట్ వచ్చింది. దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నాము.

Sri M. Narayan Reddy :—Every Primary Health Centre is provided with a Jeep to give mobility to the doctor to go round some villages in the P.H.C. But this they are unable to use for want of budget of petrol. Is the Hon'ble Minister aware of this and will he increase the provision to facilitate the mobility of the doctor if not mobile hospital.

Sri K. Rajamallu :—That matter has been brought to my notice I am examining it because of the increase in prices we are facing a little difficulty. Even then keeping in view the necessity of certain areas we are increasing the budget with regard to petrol.

శ్రీ ఎ. పి. శ్యామరావు (విశాఖపట్టణం-2) :—పున్న మొబైల్ వాన్స్ లో ఎక్స్ పెన్ డిజున్నాయి? ఎన్ని రిపేరులో వున్నాయి?

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—19 వున్నాయి. అన్నీ పని చేస్తున్నాయి.

శ్రీ పి నవ్యాసీరావు :—ఆ మొబైల్ వాన్స్‌లో ఏరకమైన మందులున్నవో వివరాలు చెప్పగలరా?

*శ్రీ కె రాజమల్లు :—వివరాలు లేవు. ఏ ప్రాంతములో ఏ జబ్బువుంటే దానికి కావలసిన మందు తీసుకొని వెళ్లడం జరుగుతుంది. ఆ వివరాలు కావాలంటే తప్పనిసరిగా గౌరవపథ్యునికి అందజేస్తాను

MONTHLY GRANT TO HOMEOPATHIC MEDICAL PRACTITIONERS

247—

*5875-Q.—Sri M Nagi Reddy :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government propose to provide a monthly grant to Homeopathic Medical Practitioners maintaining a dispensary in rural areas where other medical facilities are not available ;

(b) if so, how much ; and

(c) when the proposal will come into effect?

The Minister for Health and Medical (Sri K. Rajamallu) :—
a, b & c : The scheme of sanctioning grant-in-aid to any Rural Medical Practitioner, qualified in Ayurveda, Unani and Homeopathy, who sets up any dispensary in rural areas where other medical facilities are not available, has been in existence since a number of years. The grant ranges from Rs. 50/- to Rs. 120/- p.m., subject to availability of funds during the year in which the grant-in-aid is sanctioned.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—71 లో రివ్యూ చేసుకొని ఆంధ్ర పరియోలో 9-20 a.m, 168, తెలంగాణాలో ఒకటి మాత్రమే వున్న రృప్త్యై రెగ్యులర్ డిస్పెన్సరీస్ ఎల్.డి.నెం 41086—బి, 1 70 తేది 6-70-71 ద్వారా ఏ సమితులు అయితే అధికస్థాపిత కలిగివున్నాయో వారు అటువంటివి పెంచుకోవచ్చును హోమియోపతి డాక్టర్లను పెంచుకోవచ్చును అని ఆర్డర్ జారీ చేశారు. అలా ఆర్డర్ జారీ చేసిన తరువాత తెలంగాణాలో ఎన్ని సమితులలో ఓపెన్ చేశారు? ఆఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్ ప్రోగ్రాం క్రింద 7-9-78 వ తేదీన డై రెక్టర్ ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్ అండ్ హోమియోపతి ప్రొసీడింగ్స్ నెం 1885 ఎన్.ఇ ఎన్ 78 ద్వారా 250 మంది హోమియోపతి గ్రాడ్యుయేట్స్ కు ఉద్యోగాలు ఇచ్చి వెంటనే సర్క్యూలర్ మెమో నెంబర్ 18874 ఎన్.ఐ.74 తేది 27-7-74 ద్వారా రద్దు చేశారు. ఆఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్ ప్రోగ్రాం క్రింద తీసుకున్న 250 మందిని తిరిగి ఉద్యోగాలలో వుంచుతారా?

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—వాటికి, వీటికి సంబంధంలేదు. ఇది కేవలం ఎక్కడ వైద్య సదుపాయం వుండదో అక్కడ లక్ష రూపాయల బడ్జెటు కేటాయించబడింది. 74-75 తరువాత కూడా, అయితే వందకు 75 వేలు, హోమియోపతికి 18400 అని, 11800 అని ఈ విధంగా ఖర్చు పెట్టబడుతున్నది. అది పర్మనెంట్

పోస్తులు కావు కొన్ని పోస్తులు పంచాయితీ సమితుల వారు ఎప్పాయింట్ చేసుకుంటారు కొన్ని పోస్తులు గవర్నమెంటువి వున్నాయి. అవి కూడా పర్యె నెంట్ కావు. వారు ఇండిపెండెంటుగా ప్రాక్టీసు చేసుకొంటే వారికి కొంత సహాయ పడటానికి ఈ డబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతుంది

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— హోమియోపతి గ్రాడ్యుయేట్స్ ను వైద్య నడ పాయం లేని కేంద్రాలలో వేయటానికి జి.నో. లో స్పష్టంగా వుంది వైద్య నడి పాయంలేని కేంద్రాలలో హోమియోపతి గ్రాడ్యుయేట్స్ ను పెట్టి నడపాలని 71 లో ఆర్డరు జారీ చేశారు. ఆ ఆర్డరు జారీ చేసిన తరువాత తెలంగాణాలో ఎన్ని పెట్టిబడ్డాయి? అఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్ క్రింద 250 మంది గ్రాడ్యుయేట్స్ ను తీసుకుని వెంటనే రద్దు చేశారు. వారిని తిరిగి పునరుద్ధరణ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు.—ఇ తవరకు ఎన్ని ధగభాస్తలు వచ్చాయో కనిపిడర్ చేయడం జరిగింది. రద్దు అయినవి మాద్యప్టికి తీసుకువస్తే మేము యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి. హెచ్ పరశురాంనాయుడు (పార్వతీపురం) —ఈ స్కీముకాగితం మీద చాలా కాలం నుండి వుంది కాని అమలులోకి మాత్రం రాలేదు మొత్తం రాష్ట్రంలో హోమియోపతికి గ్రాడ్యుయేట్స్ ను ఎంతమందిని ఈ స్కీముక్రింద ఎంగేజ్ చేశారు, ఎన్ని సెంటర్స్ ఎస్టాబ్లిష్ చేశారు?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఆ వివరాలు లేవు.

శ్రీ వి చక్రధరరావు (నిజామాబాద్) :—తెలంగాణాలో హోమియోపతి పెట్ట ప్రజలలో ఉత్సాహం లేదు. ప్రాపగాండాలేదు. ఆర్.టి.సి. డిపోల వద్ద పెడతామని అన్నారు మంత్రులు వారికి సహకరిస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఎవరు పెట్టినా తప్పకుండా సహకరిస్తాము

శ్రీమతి తె ఈశ్వరీబాయి :—తెలంగాణాలో ఎక్కడెక్కడ హోమియో పతి డిస్పెన్సరీస్ ఎన్ని వున్నాయి?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—హోమియోపతి ఎక్కడ వున్నాయి, ఆయుర్వేదం డిస్పెన్సరీలు ఎక్కడ వున్నాయి అనే వివరాలు ఇదివరకు ఇచ్చాను. కావాలంటే మళ్ళీ ఇస్తాను.

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీబాయి :—ముఖ్యంగా తెలంగాణాకు సంబంధించి ఇవ్వండి.

Mr Speaker:—The number he does not have now. He will supply it, if the members want.

TRANSFER OF KEMARATLA ETC., VILLAGES FROM PUNGANUR TO PALAMANERU TQ.

248—

* 5115-O.—Sarasri M. M. Ratnam (Palamaner) D. Venkatesam :—Will the Minister for Revenue be pleased to state ;

(a) the stage at which the proposal for the transfer of Keelapatla, Kothapalli, Gandragupalli revenue villages from Punganur taluk, to Palamaneru taluk Chittoor District stands at present,

(b) whether it is not a fact that a decision was taken in the year 1971 for transferring those villages to Palamaneru taluk, and

(c) if so, the reasons for not transferring the said villages to Palamaneru taluk so far?

* The Minister for Revenue (Sri P. Narasa Reddy) :—(a) The proposals (regarding readjustment of villages between Palamaneru and Punganur taluks in Chittoor District) have been deferred in the year 1972 till the Legislation empowering the State Government to make territorial changes is passed.

(b) No such decision was taken.

(c) The rules under the Andhra Pradesh District (Formation) Act, 1974 are under consideration and the matter will be taken up after issue of the above rules.

Sri D. Venkatesam :—May I know by what time the rules will be issued?

* Sri P. Narasa Reddy :—Now it is under the consideration of the Law Department.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— పుంగునూరు నుండి కుప్పం తాలూకాకు చేర్చమని అడిగాము. వారు అజ్జెక్ట్స్ కాల్ ఫర్ చేశారా? వాటిని పంపించడం జరిగిందా?

* శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— కాల్ ఫర్ చేశామని నేను చెప్పలేదు. డాక్టర్ రూల్స్ తయారవుతున్నాయి. వాటిని పబ్లిష్ చేసి మేము అజ్జెక్ట్స్ ఎజౌట్ ది రూల్స్ బట్ నాట్ ఎజౌట్ ది విలేజెస్ అయినతరువాత, ఆ రూల్స్ అయిన తరువాత then we will take up readjustment of taluks.

BAN ON ESTABLISHMENT OF PRIMARY CO-OPERATIVE CONSUMERS STORES

249—

* 4889 Q.—Sri A. Hanumantha Rao (Kovvur):—Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is ban on establishment of Primary Co-operative Consumers Stores;

(b) if so, what are the reasons;

(c) is there any proposal to remove the ban;

(d) is the Government thinking to establish the above consumers central stores in all the taluk headquarters; and

(e) the population necessary to establish a consumers Co-operative Central Stores?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subba Rao):—(a) No, Sir.

(b) & (c) Do not arise.

(d) Yes, Sir. It has been decided to open Consumers Central Stores at Taluk Headquarters.

(e) There is no such stipulation.

MINI CLUSTER SCHEMES SANCTIONED FOR THE STATE BY RURAL ELECTRIFICATION CORPORATION

250—

*5561 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Power be pleased to state;

(a) the number of mini-cluster schemes sanctioned for the State by the Rural Electrification Corporation for execution in the year 1974-75;

(b) whether all the said schemes have been put to execution; and

(c) if not, the reasons therefor?

The Minister for Medium Irrigation (Sri V Krishnamurthy Naidu):—(a) Seven, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Loans have not yet been released by the Rural Electrification Corporation.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక కలెక్షన్ వుంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు ఆన్సర్ వచ్చిన తరువాత వేరీ రిసెంట్—రెండు రోజుల క్రితమే ర స్కీములకు లోన్ వచ్చింది. ఇంకా రెంటికి రాలేదు we are expecting for one and two within a short time

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— 7 మిని క్లస్టర్ స్కీమ్స్ ఎన్ని గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిఫై చేస్తున్నాయి? మార్చి ఆఖరు లోపల చేస్తారా? మెటీరియల్ తెచ్చారా? ఫస్ట్ ఇన్ స్టాల్ మెంట్ డ్రా చేయటానికి ఎందుకు ఆలస్యం జరిగింది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— జరిజివల్ గా కాంటంప్లెట్ చేసినప్పుడు ఓర్డ్ రేట్స్ తో చేశారు. దానిని రివైజ్ చేయటానికి లోన్ డ్రా చేయలేదు. ఇప్పుడు బోర్డు 28-7-74 న డెసిషన్ తీసుకున్నారు వెంటనే స్కీమ్స్ టేకప్ చేసి లోన్ డ్రా చేయటానికి ప్రయత్నం చేశారు. Now only for five schemes loans have been released. The number of villages how many అనేది చెప్పగలను కాని I cannot give the names of the villages.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— 7 మిని క్లస్టర్ స్కీమ్స్ లో ఒక్కొక్క స్కీములో ఎన్ని విలేజెస్ మార్చి లోపల ఎలక్ట్రిఫై చేయబోతున్నారు? బోర్డు ఏడవ నెలలో డెసిషన్ తీసుకుంటే రివిజన్ కు ఎందుకింత ఆలస్యం అయింది? ప్రాజెక్టు సెక్యూరిటీ ఇవ్వటంలో ఆలస్యం అయినదని ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— సెక్యూరిటీ యివ్వడములో ఆలస్యం జరిగిందో అనేది కలెక్టు గాడు. ఒక్కొక్క స్కీములో ఎన్ని విలేజెస్ వున్నవి అనేది చెబుతాను.

1. The Scheme of extension of supply to 15 villages to Kolleru growth centre-15 villages in Mahabubnagar district.
2. Extension of supply to ten villages in Akkulapiliwaru Health Centee, Kasibugga block, Srikakulam District
3. Extension of supply to 8 villages in Kota Block, Gudur taluk, Nellore district, Chintavaram mini Scheme.
4. Extension of supply to 11 villages in Peddadigal growth centre, Jadcherla block, Mahabubnagar district.
5. Extension of supply to 9 villages covering Kothakonda growth centre, Maktyala block, Mahabubnagar district.
6. Extension of supply to 10 villages covering Peddamupparam growth centre, Maripad block, Warangal district.
7. Extension of supply to 8 villages in Bhadrachalam block, Khammam district.

నెం. 1 అండ్ 2 కు యింకా రాలేదు అయిదింటికి లోన్ వచ్చింది. We are taking up.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — మెటీరియల్ సిద్ధంగా వుందా? ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కావాలి. కండక్టర్స్ కావాలి, పోల్స్ కావాలి, అవి అన్ని వున్నవా? లేవని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. మార్చి ఆఖరులోగా అన్ని విలేజెస్ ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు — మార్చి ఆఖరుకు it is highly impossible. We will try to complete as early as possible

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి. — మంత్రిగారికి యిన్ఫర్మేషన్ లేదు. మిని క్లస్టరు స్కీము అంటే 2 యియర్స్ లో కంప్లీటు కావాలి ఫస్టు యియర్ విలేజెస్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ పూర్తి కావాలి— హరిజన గిరిజన వాడలలో— సెకండు యియర్ యిరిగేషనుకు సంబంధించి యిండస్ట్రీయల్ లోడ్స్ సర్వీసు కనెక్షన్స్ యిస్తారు ఏప్రిల్ ఫస్టు నుండి— మార్చి ఆఖరులోగా ఎలక్ట్రిఫికేషన్ విలేజెస్ అయి పోవాలి. అది వారి దృష్టికి వచ్చినట్లు లేదు. మిని క్లస్టరు స్కీము ఉద్దేశం అది ఆ మాట మీద నిలబడతారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు — అది వాస్తవం. ఫిబ్రవరి అయి పోయింది ఒక నెలలో it is highly impossible. We will try to complete as early as possible.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — మెటీరియల్ వున్నదా?

Sri V. Krishnamurthy Naidu:—As far as material is concerned, I am not aware of it and I shall get it examined.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) — అధ్యక్షా, గ్రామీణ విద్యుదీకరణ సంస్థకు సంబంధించినటువంటి పై నాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ద్వారా అని చెబుతున్నారు. వోల్టేజీలు, వలారుపాలెం స్కీము యింక్లూడ్ అయినవా? స్పీల్ టవర్స్ వర్క్స్ గా వున్నవి

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు:— దానికి సంబంధం లేదు, అది సెపరేట్. డిస్ట్రిబ్యూషన్ హ్యాండ్ రజాట్ అలి (ఖమ్మం):— 7 స్కీములో 5 స్కీముకు లోడ్ హ్యాండ్ అయినట్లు చెప్పారు. అందులో భద్రాచలం బ్లాకు వుందా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు.— దానికి వచ్చింది “Extension of supply to 8 villages in Bhadrachalam taluk” that is in the 7th item.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

MURDER OF SRI K. VENKATASUBBAIAH

250 A.—

S. N. Q No 6200-L.—Sarasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana:—Will hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri K Venkata Subbaiah was murdered on 6-1-1975 night and the body was placed on the Guntur-Macherla highway road at Tummala Chervu village,

(b) whether it is also a fact that the case was not registered under section 302 by the Sub-Inspector, Sri Arthur and Head Constable, Sri Prakasa Rao ;

(c) whether it is also a fact that the intimation was not given to the higher officials till 8-1-1975 ;

(d) whether it is also a fact that the Sub-Inspector and the Head Constable colluded with the accused and tried to hushup the murder case as motor cycle accident ;

(e) if so, whether any action has been taken against the corrupt Police officials, Sri Arther, Sub-Inspector and Sri Prakasa Rao Head Constable ;

(f) whether the case has been entrusted to the C.I.D.; and

(g) if so, the stage at which the case stands now ?

Sri J. Vengal Rao —(a) It is a fact that the dead body of Sri K. Venkata Subbaiah was found at Tummala Cheruvu bus stop on Guntur-Nagarjunasagar road on 7-1-75.

(b) As the original complaint in the case showed that it was an accidental death, a case was registered as such.

(c) No, Sir. The express F.I.Ps. were sent to all concerned on 7-1-75 itself and the Superintendent of Police, Guntur received it on 8-1-75.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

(f) Yes, Sir.

(g) The case is under investigation by the Crime Branch, CID.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—జనరల్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ లో కల్ లో హాల్స్ హాస్టల్ చేసిందని కంప్లెయింట్లు వచ్చింది. అందువల్ల ఈ కేసును క్రైం బ్రాంచి ఇన్వెస్టిగేషన్ కొరకు అర్జరు చేయడం జరిగిందో, ట్రేంట్ నే ఎస్. ఐ. ని ఇన్వెస్టిగేషన్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ చేయడం జరిగింది, ఇన్వెస్టిగేషన్ కంప్లెట్ అయిన తరువాత క్రైం బ్రాంచి కేసును తీసుకుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—మొదట ట్రాన్స్ పోర్ట్ లో ఉన్న రిపోర్ట్ చేయడం జరిగింది. అది కంప్లెట్ అయింది. తర్వాత, అది

తెలిసివుండి ఎస్. ఐ. యాక్టివెంటు అని రిపోర్టు చేసినందుకు what action the Government has taken against the S I ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అందుకొరకే యీ కేసును కైంబ్రాంచీ యిచ్చాము. మీరు చెప్పినట్లుగానే ప్రభుత్వానికి కంప్లెంటు వచ్చింది. కైంబ్రాంచీ యిన్వెస్టిగేట్ చేస్తే ప్రిలిమినరీ రిపోర్టులో మర్డరు అని తేలింది. థరో యిన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతుంది. ప్రస్తుతం అతనిని అక్కడి మండి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు, అది పూర్వ అయితే సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— నర్సారావుపేట చిలకలూరిపేట పరియా నుండి కాటన్ గ్రోయర్స్ వెళ్ళారు, ఒక రైతు కాటన్ పండిస్తున్న సందర్భంలో మర్డరు జరిగింది పోలీసులు కొల్లాయిడ్ అయి యాక్టివెంటు అని వ్రాశారు. కైంబ్రాంచీ యిన్వెస్టిగేషన్ లో ప్రిలిమినరీ రిపోర్టులో మర్డరు అని తేలింది అంటున్నారు. ఎస్.ఐ. హావ్ చేసినందుకు సివియర్ యాక్షన్ తీసుకోవాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— తీసుకుంటాము

EXPORT OF SUGAR BY THE ANDHRA SUGARS Ltd

*250 B.S.N.Q. No. 6210 L—Sarvasri M.Nagi Reddy, Vanka Satyanarayana and B Yella Reddy (Indurthi):— Will the Hon'ble Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether the Andhra Sugars, Tanuku, have exported hundreds of tons of Sugar to Middle East Countries and other countries during the years 1973-74 and 1974-75.

(b) if so, the year-wise quantity exported,

(c) whether it is a fact that low grade of sugar, (D) Grade was supplied instead of 'C' grade,

(d) whether it is also a fact that the recipient countries have made a complaint to Union Government,

(e) whether it is also a fact that this cheating was found correct when tested by the officials, and

(f) if so, the action taken by the Union and the State Government.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— అధ్యక్షా, ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది గాబట్టి వారికి వ్రాయడం అయింది. రాత్రి ఒక తెలిగ్రాం వచ్చింది, ఆ తెలిగ్రాములో పున్నటువంటి విషయాలు మీ అనుమతితో యిక్కడ మనవిచేస్తాను.

విశేషాలకు చక్కర ఎగుమతి కేంద్ర ప్రభుత్వము ద్వారాగాని లేదా వారు నిర్ణయించిన జేరే ఒక సంస్థ ద్వారాగాని చేయవచ్చు. కాని చక్కర ఫ్యాక్టరీ యజమానులు వేరుగా ఎగుమతి చేయకూడదు. కనుక ఆంధ్ర మగరు ఫ్యాక్టరీ, తణుకు షుదేవానికి వేరుగా ఎగుమతి చేయలేదు. కాని 1972, 74, 75 సంవత్సరాలలో యింకా చక్కర ఫ్యాక్టరీలతోపాటు తణుకు చక్కర ఫ్యాక్టరీ నుండి కొనుగోలు చేయబడింది.

బి 1978 లో 2480 టన్నులు, 74 లో 8807 టన్నులు, 75 లో 2898 టన్నులు కొనుగోలు చేయబడింది; జనవరి వరకు—

సి. ఇతర దేశాలకు సి. 80, డి. 80 గ్రేడ్స్ ఎగుమతి చేయవలయును. చాటిలో చక్కర ఫ్యాక్టరీలు ఏ గ్రేడును అయినా ఎగుమతి చేయవచ్చు. తణుకులోని ఆంధ్ర షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వున్న గ్రేడు ప్రకారం డి. 80 గ్రేడు సప్లయ చేసింది. కనుక తణుకులోని ఆంధ్ర షుగర్ ఫ్యాక్టరీ తక్కువ గ్రేడు చక్కర సప్లయ చేసింది అనేది వాస్తవం గాదు.

డి తావు లేదు

ఇ. లేదు.

ఎఫ్ : పై కారణాలవల్ల ఆస్కారం లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నేను వుండగానే తణుకులో ఆంధ్ర షుగర్స్ యజమానిని అరెస్టు చేయడం, కేసు పెట్టడం, అందులో మేనేజింగ్ డైరెక్టరు హరిశ్చంద్ర ప్రసాదుకు బదలు జాయింటు ఎం. డి గారిని అరెస్ట్ చేసి జేట్ మీద వదిలి వేయడం జరిగింది. ఆంధ్ర పత్రికలో వికలాంధ్రలో వచ్చింది అడల్ట్ రేషన్, మిశ్రీఫ్ యీ సెక్షన్స్ క్రింద వేసి అరెస్ట్ చేస్తే ఏమీ లేదని చెబుతారు. I was there. He was released on bail. జిల్లా కాంగ్రెస్ వుపాధ్యక్షులు, వారి అల్లుడైన మృత్యుంజయరావుగారు జేట్ యివ్వడం జరిగింది. జనం అంతా వచ్చారు లేదని చెబుతున్నారు. ఈ క్వశ్చన్ ను వాయిదా వేసి పూర్తిగా యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చిన తరువాత సమాధానం చెబుతారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అది రాష్ట్రానికి సంబంధించింది గాదు. గౌరవ సభ్యులు ప్రశ్న వేసిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చ్రాయడం అయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రాత్రి వచ్చినటువంటి తెలిగ్రామును చదివి వినిపించాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు వుత్తర్వులు వచ్చి అరెస్టు చేయబడినారని శాసనసభ్యుడిగా యీ హౌస్ లో చెబుతున్నాను, అది రాష్ట్రానికి సంబంధించింది గాదు అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికవేత్త సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నిర్ణయించినటువంటి క్లారిఫీ కేషన్ ప్రకారం గాకుండా తప్పు చేయడం వల్ల, కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరువు పోయేట్లు ప్రవర్తించాడని ప్రాసిక్యూషన్ కొరకు ఆర్డర్స్ యిచ్చారు. అరెస్టు చేశారు, జేట్ మీద విడుదల అయినారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది కాదు అంటారు ఏమిటి? I was there. He was released on the bail. He was arrested, Sir You please enquire. ఇంకొకసారి ఎంక్వయిరీ చేసి టైము తీసుకొని సమాధానం చెబుతారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఏమి ఎంక్వయిరీ చేయాలి. ఈ ప్రశ్న గ్రేడు తక్కువది ఎగుమతి చేశారా అని. ఇచ్చేది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఆ అప్లైమెంట్ చేస్తున్నారని కేంద్ర ప్రభుత్వం. గౌరవసభ్యులు చెప్పినటువంటి విషయాలూ, విషయాలున్నావద్ద ఎలాంటి సమాధానం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ సందర్భములో చేశారో ఏ సందర్భములో చేశారో తెలియదు గదా. ఆయనను వేరే సందర్భాలలో చేసి వుంటారేమో. వేరే ప్రశ్న చేస్తే తెప్పిస్తాము. ప్లేటు గవర్నమెంటుకు సంబంధించింది గాదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మన రాష్ట్రంలో అందులో తణుకులో అరెస్టు జరిగింది అంటే ఆ సమాచారం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వద్ద వుండాలి ఇది లా అండ్ ఆర్డరుకు సంబంధించినది. ఎందుకు అరెస్టు చేశారో మన ప్రభుత్వమునకు తెలిసి వుండాలి. ఒక వేళ ఈ కేసు చీటింగు కేసు అయి కేంద్ర ప్రభుత్వముకు సంబంధించినది అయినప్పటికీ ఎందుకు అరెస్టు చేశారు తెలుసుపయ్యి ఎందుకు విడుదలచేశారు, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కు కన్ సరన్ డిపార్టుమెంటుకు తెలిసివుండాలి ఈ సమాచారం వారి వద్ద వుండి వుండాలి. అసలు అరెస్టు చేశారా లేదా ఎందుకు అరెస్టు చేశారు? ఎందుకు విడుదల చేశారు? యీ కేసు ఏ స్టేజీలో వుంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రశ్న ఒకటి దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. సుగరు ఎక్స్ పోర్టు గురించి ప్రశ్న లేదన్నారు ఏ కేసులో అరెస్టు అయినారు. ముఖ్యమంత్రికి తెలుసు వారు చెప్పాలి అంటే ఎలాగ? ముఖ్యమంత్రి నీకు తేలుమంత్రం వచ్చినా రాదా అన్నట్లుగా అడిగితే ఎలాగ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ ప్రశ్నలో వుంది. If so, the action taken by the Union and the Stat Government?

Mr Speaker :—The State Government has not taken any action.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఒక పారిశ్రామికవేత్త జాయింటు డైరెక్టరును అరెస్టు చేశారు How is it that the State Government has no knowledge?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రాష్ట్రంలో యిలాంటి వారు చాలా మంది వుంటారు. మాకు గుర్తు వుండదు. వారి నియోజకవర్గం కనుక వారికి గుర్తు వుంటుంది

Sri V. Srikrishna :—He is the biggest head in the Andhr Pradesh.

శ్రీ సిహెచ్. వరకూరామనాయుడు :—ఏ సందర్భములో అయినప్పటికీ అరెస్టు జరిగింది. ఏ సంవత్సరంలో అరెస్టు చేశారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎంక్వయరీ చేసి రెండు మూడు రోజులలో చెబుతాను. తైము కావాలి.

Sri A. Srimamulu :—The question is very clear and simple, whether there was any cheating As for as the Agriculture Minister is concerned, he ought to have enquired. This relates to law and order. So, the Home minister has to take some action in this regard.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు ప్రశ్న సి. డి. కాటగిరి సుగర్ ఎక్స్ పోర్టు గురించి. లా అండ్ ఆర్డరు గురించి అధ్యక్షులున్నారు.

Sri A. Sreeramulu :—I am reading sub-clause (e) whether it is also a fact that this cheating was found correct when tested by the officials. At least this fact should have been checked by

the agriculture minister, when the question has come by way of trunk call or by sending an officer to Tanuku and find out whether any cheating was detected

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ధీల్లనుంచి తెలిగ్రాములో వచ్చినది చదివారుకదా.

Sri A. Sreeramulu —There is no matter to be referred to Delhi This pertains to our state. You can send someone to Eluru and find out the facts. The home ministry without the participation of our local police, will not arrest This is a pertinent question relating to our state I am of the view that no effort has been made by the minister. So this may be postponed.

శ్రీ జె. చొక్కారావు —ఎవరయినా అరెస్టు అయినారా అన్న విషయం ప్రశ్నలో లేదు. ఎవరిని అరెస్టు చేశారో అది నిజమో అబద్ధమో చూడాలి.

Sri A. Sriramulu —They should be reading the newspapers. If he does not read we cannot help

శ్రీ జె వెంగళరావు:—యీ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. పేపర్సులో చూడలేదా అంటే ఎలాగ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ముఖ్య మంత్రిగారు తెలివిగా నామీదకు వోలేస్తున్నారు. నాకు తెలుసు వారికి గుర్తు ఉండదు అని అంటున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు —అదికాదు. మీ కాన్స్టిట్యూయన్స్ కనుక మీకు తెలుసు అన్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—హరిచంద్ర ప్రసాదుగారు వారికి మాకు మీకు కూడా స్నేహితులే. జిల్లా కలెక్టరుకు ఫోను చేస్తే ఇన్ ఫర్మేషను వచ్చి ఉండేది. ఇప్పుడు ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వము సంబంధం అంటున్నారు. ఇప్పుడయినా ఇన్ ఫర్మేషను తెప్పించి యీ టేబులు వయిన పూర్తి సమాచారము పెడతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ప్రశ్నలో సుగరు ఎక్స్ పోర్టులో మోసం గురించి అడిగారు లేదన్నారు. ఇప్పుడు కొత్త సమాచారం అడిగారు ఇన్ ఫర్ మేషను తెప్పించి చెబుతాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— లేదంటున్నారు. నా వద్ద బార్టిషిటు ఉంది. రేపు తమకు ఇస్తాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. ప్రధు వేటు సుగర్ ఫ్యాక్టరీలు డై రెక్టుగా ఇతర దేశాలకు ఎక్స్ పోర్టు చేయడానికి వర్తింపను ఉండా?

Mr. Speaker:—How can I give a ruling on it. I cannot.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ప్రభాకరరావుగారు అడిగిన దానికి ఇప్పుడు సమాచారం లేదు. డై రెక్టుగా కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీశాయి :— యీ ప్రశ్న వచ్చి ఎన్నిరోజులు అయింది? నిన్న తెలిగ్రామం వచ్చింది అంటున్నారు. ఇంతకుముందే ఎందుకు తెప్పించలేదు సమాచారము? ప్రశ్నకు పూర్తి సమాచారం ఇవ్వాలి మంత్రిగారు ఇది నిజమో అబద్ధమో అంటున్నారు సభ్యులు అబద్ధం చెబుతారా? అరస్టు అయిన వారు చాలా వలుకుబడి ఉన్నవారు. రాష్ట్రంలో అరస్టులు జరిగితే ఇన్ ఫర్మేషను ప్రభుత్వం వద్ద ఎందుకు ఉండదు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— 18 వ తేదీన పంపించారు. అలశ్యంలేదు. యీ ప్రశ్నకు అరస్టుకు సంబంధంలేదు కాంగ్రీటు ఇన్ ఫర్మేషను ఉంటే రైజు చేయాలి. కాని అరస్టు జరిగింది నిజమో అబద్ధమో తెలుసుకోవాలి కదా

Mr. Speaker:—After two or three days, they will reply. I will postpone.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ :— పోస్టుపోసు చేశారు కాబట్టి నా వద్ద ఉన్న చార్జిషీటు దాఖలు చేస్తాను. నేను తదుకు వెడతాను. నిజమో అబద్ధమో మేము చెప్పింది అన్నారు

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మీరు చెప్పింది నిజమో అబద్ధమో అనలేదు సమాచారం తెప్పించి చెబుతాము

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇది పోస్టుపోసు చేశారు. అయితే ఎవరు ఆస్పరు చేయాలో అది కూడా చెప్పండి నాకు ఏమి సంబంధము? ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయ మనండి

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. వారు సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కు సంబంధించిన మంత్రిగారు కాదా?

Mr. Speaker:—It will be called again after two or three days later. You collect the information as much as you can relating to the department.

CONSTRUCTION OF A DISTILLERY AT KOVVUR

*250.C — S.N.Q 6204- F Sarvasri Vanka Satyanarayana, V. Srikrishna, M. Nagi Reddy and Baddam Yella Reddy:—(a) Whether it is a fact that the Government have taken a decision to construct a distillery in the public sector at Kovvur, West Godavari District and acquired a site for the same from the Indian Railway; and

(b) Whether it is also a fact that under pressure from the management of Andhra Sugars Limited the Government is trying to change the location of the distillery from Kovvur.

The Minister for Excise (Sri V. Purushotham Reddy) :—

(a) Government have sanctioned the establishment of a Government Distillery in the Vijayawada, Tadepalligudem area originally. Subsequently a piece of Railway land at Kovvur was selected.

(b) The location is being changed, but it is not on account of any pressure.

9.50. a.m.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఈ స్పెషల్ కోర్టులో పెట్టడం కోసం నిర్ణయం చేసిన మాట వాస్తవం కాదా? దానికోసం రైల్వే వారియొక్క సైట్ మనం ఎక్విజిషను చేసిన మాట వాస్తవం కాదా? అదే సైటుకు ఆంధ్రా ఘగర్సు వారు కావాలని అప్లికేషను పెట్టారా లేదా?

శ్రీ వి పురుషోత్తమరెడ్డి — కోర్టులో సైటు సెలక్టు చేసిన మాట వాస్తవమే రైల్వే వారికి డబ్బు కట్టిన మాట కూడా వాస్తవమే అంతకు ముందు ఉంగుటూరువద్ద తీసుకోవాలని 60 వేలు కలెక్టరు దగ్గర ఉంచిన మాట వాస్తవమే. ఇంతకుముందు 10 సైట్లు ఇన్స్పెక్టు చేయడం జరిగింది. తరువాత కోర్టు అయితే బాగుంటుందని అనుకున్నారు. కాని ఛాగల్లులో షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వచ్చింది కాబట్టి మెలాసిస్ అక్కడ దొరుకుతుంది కాబట్టి అక్కడ పెడితే బాగుంటుందనే నిర్ణయానికి వచ్చాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఛాగల్లునుంచి ఇంకొక జిల్లాకు తీసుకొని పోకుండా కనీసం హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఛాగల్లులోనే పెడుతున్నారు. టెక్నికల్ కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చింది. అక్కడి ఎమ్. ఎల్. ఎ వారు కోర్టులో కన్నా ఛాగల్లులోనే పెట్టమన్నారు.

MESSAGE FROM THE COUNCIL

Mr. Speaker.—I have received the following message from the Chairman, Legislative Council "In accordance with Rule 150 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of Andhra Pradesh Reserve Forests (Validation of Notifications) Bill, 1975 as passed and agreed to by Legislative Council on 25th February 1975 without any amendment and signed by me."

MATTERS UNDER RULE 341

re: LORRY ACCIDENT NEAR SURYAPET TOWN ON 24-2-75.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ — అధ్యక్షా, మొన్న 24 వ తేదీన సూర్యాపేట తాలూకాలో లింగమందుల తిరచాలకు వస్తున్నటువంటి లారీ సూర్యాపేటకు దిగువ 8 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న స్టేజి దగ్గర పడిపోయిందని, దారుణమైన వరదటి మరణాలు జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది చెంటనే అక్కడ కొంతమంది చనిపోయారు. వాస్తవాలతో కొంతమంది చనిపోయారు. 10, 15 మంది చనిపోయారనే ఉదాహరణ దారుణంగా వివరించింది. ఆ లారీలో 200, 300 మంది ఉన్నారని అంటున్నారు. ప్రత్యేక ప్రకటనల ద్వారా తెలియజేస్తుంది. రోడ్డు అతలాకతల్లంతో పాటుగా అదే రోడ్డు చూడండి. ఈ సందర్భంలో చనిపోయినటువంటి వారి కుటుంబాలకు ఖాళీ ఖాళీగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అందుకేయాలని, దీనికి తాగులైతే చాలామంది తీసుకుపోయి ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

Sri J Vengala Rao :—Sir, it is a fact that a ghastly fatal lorry accident took place on national highway No 9 at 17KM from Suryapet Town on 24-2-1975 at about 5-30 p.m. In connection with Lingamatula Jatara at Durgipalli, on 24-2-1975, there was a huge congregation of people at the hillock situated at about 5 KM from Suryapet Town. The driver of the lorry No APK 1264 had picked up about 80 to 90 jatara visitors after collecting Rs 2/- from each of them. The driver of the lorry lost control of the vehicle at a high speed. The load lorry turned turtle resulting the death of 5 persons and injured 59 persons. The injured immediately shifted to Government hospital, Suryapet for treatment. Out of 59 injured, 20 persons were shifted to Osmania Hospital, Hyderabad, on the same night as they sustained serious injuries. The police have registered a case and immediate investigation has been taken up by the D S. P., Suryapet under the supervision of the Superintendent of Police, Nalgonda. The relatives of the deceased and injured were informed. The accused driver of the lorry was taken into custody. The case is under investigation.

కలెక్టరుకు కూడా ఎక్స్ ప్రెసియేషన్ పేమెంటు ఇవ్వడానికి ఆర్డరు ఇచ్చాము. ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతున్నది

re: Grievances of A.P. Public Health & Hospital Employees Union.

Sri Syed Hassan (Charminar) — Sir, The Andhra Pradesh Public Health Hospital Employees Union has submitted a Memorandum with 30 demands. Out of those 30 demands, the worth mentioning is regularisation of 15 Health Inspectors. These 15 Health Inspectors are having 12 to 15 years of service. In spite of their long service, they were asked to appear before the Andhra Pradesh Public Service Commission. The result was that new comers have become seniors to them. They would have been asked much earlier to appear for PSC. Had they been appeared before the PSC, their services would have been regularised much earlier. But now there is no need to regularise of their services through PSC because they have passed the requisite tests. Therefore, now they are fully qualified to hold the posts. You are asking persons having 18 years of service, to appear before the APPSC.

The next thing is about irregular transfers. It is a well known fact that members of the registered unions should not be transferred. I place before you an instance. Dr. Anjaiah, District Medical Officer in Family Planning Wing, was immediately suspended because he brought to light certain irregularities committed by higher officials.

Another demand is supply of three pairs of uniform and sanction of risk allowance. These are the genuine demands which may be considered. On 8-2-1974, the Health Minister while participating in the Unions Annual Conference, promised that 75% of their demands would be considered within 2 months. Basing on that assurance, the Director of Medical Services had held discussions with the Union Members and agreed that their demands would be considered. Again the Health Minister held discussions with the Members of the Union and reassured that their demands would be considered. Now it is evident that all these are verbal promises. Now the Office

10 00 a.m.

bearers have resorted to start hunger strike and finally to go on indefinite strike. If they go on indefinite strike, since they are working in the hospitals, the working of the hospitals would be badly affected. They had started strike on 27th January probably the day when you (Speaker) were elected as the Speaker of this Assembly. On that day, when the Minister was going into the Secretariat and also when coming out of the Secretariat, he was gheraoed by these persons. He refused to get down from the Car. The Minister claims to be the public representative, but the attitude is quite different. When he refused to get down, the employees gheraoed and disgraced. It is not a disgrace of one person, Rajamallu, but it is disgrace of the whole House, for he is a Member of this House.

We have reposed confidence in the Vengalarao-Ministry, in whom we have confidence. But this incident disgraced the Ministry as Health Minister is a member.

The Health Minister had promised that he would call a meeting on 5th February, but did not specify whether that would be the 5th February of 1975 or 1976. That way the meeting has not taken place, and the situation remains the same. It will be interesting to know that before gheraoing this Minister, two others were also gheraoed, one of whom was Labour Minister. The Labour Minister had the courtesy to assure the employees that he would make best of efforts and explained that the Department was not under him. He had called for the File, and endorsed that, "A meeting may be called." He was ready even to go to the Office and see the Health Minister in his Chamber, so that this matter did not drag on and was amicably settled.

Our Health Minister who claims to be clever and senior, on the other hand endorsed. "Request of the Labour Minister rejected. No such meeting with the Labour Minister is called for. Let the Secretary meet in his chamber alone."

This is the treatment with which a senior Minister who was twice in the Cabinet, has met, and he was the person who was all the time having in mind that the situation does not deteriorate and the immediate steps were necessary. He was treated and slighted like this.

This is a labour union affiliated to the INTUC sympathetic to Congress, but not a Union affiliated to Communist Party, or the Opposition or to any other Party. If this Union gets such a treatment we can well understand the fate of other Unions.

Due to shortage of food and high prices, these people are suffering a lot. Even now it is not too late if he takes prompt and immediate action to redress their grievances and accepts their demands otherwise the situation may go out of control and these people may resort to strikes and such other methods, and that will be difficult then for the Government to control.

Sri K. Rajamallu :—Sir, The Andhra Pradesh Public Health & Hospital Employees Union has put forth about 26 demands. These

demands have been discussed in a series of meetings with the representatives of the Union and the Director of Medical Services. In pursuance of the discussions held, out of the 26 outstanding demands, as many as 17 demands have been finalised. The remaining 9 demands require thorough examination before arriving at a decision, as they involve financial implications.

Regarding individual cases, the Director of Medical Services is attending to them as and when they are brought to his notice. He is having a series of meetings with the Union Representatives to dispose of such individual cases.

Under these circumstances the Union Members are advised not to resort to any agitational approach of the problem.

Yesterday, the Leader of the Union came and met me in the Chamber. He assured me that he was fully convinced of the assurances that the remaining cases would also be settled soon.

He has also issued a press-note to this effect, that he was fully convinced and agreed that he will not adopt any agitational approach.

There was neither gherao nor any misbehaviour. On the other hand they behaved nicely, Sir.

Sri Syed Hasan :—Sir, it is a travesty of truth. He was gheraoed. It has appeared in the Papers, but he denies.

Mr. Speaker :—What can I do, if he says it was not so.

re: NON-AVAILABILITY OF WATER IN K. C. CANAL.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, కె. సి. కెనాల్ లో పూర్తిగా నీరు లేకుండా పోయినందువల్ల ఆళ్లగడ్డ తాలూకా, కోయిలకుంట్ల తాలూకాలలో గ్రౌండ్ నట్, వేడి క్రాప్ పూర్తిగా చెబ్బినిపోతున్నది. ఆక్టర్ నేటివ్ మెథడ్స్ ఆలోచించి స్టాండింగ్ క్రాప్ నేవ్ చేయాలని కోరుతూ, మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ ఎం. సుబ్బారెడ్డి (నందికొట్కూరు) :—అధ్యక్షా, ఇప్పటికి దాదాపు 20, 25 రోజులనుండి కె. సి. కెనాల్ లో ఆళ్లగడ్డ కోయిలకుంట్ల తాలూకాలకు నీరు రావటం లేదు. ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారిని మార్గైతులందరూ కలిసి విజ్ఞాపన చేశారు. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించి నీరు సప్లయ చేస్తాము అన్నారు. రెండు రోజుల క్రితం నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినప్పుడు వారు సి. ఇ. కి ఫోన్ చేసి చెప్పారు. ఇంతవరకు ఆళ్లగడ్డ తాలూకాలో నీరు రాలేదని యీ రోజు ఉదయం మళ్ళీ నాకు ఫోన్ వచ్చింది. సత్వరమే దీనిపైన చర్య తీసుకొని ఆళ్లగడ్డలో 27 వ లాక్ వరకు నీరు వచ్చేట్లు చూడాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri V. Krishnamurthy Naidu — Sir, The Chief Engineer (Major Irrigation & General) has reported that even though there was no reduction in the river releases from Tungabhadra Dam, the realisation

at Sunkesula Anicut had fallen down from 11th Februry, 1975, onwards On the very day arrangements were made to obtain additional releases from Tunguabhadra Dam, as a result of which there is appropriate increase in the availability of water for K. C Canal from 19-2-75 The discharge on 26-3-75, is 3384 cusece which is adequate.

The Superintending Engineer, Anantapur Circle, was instructed to look into water regulation personally and arrange for proper internal regulation He was also specifically requested to arrange for proper supply of water to the ayacut in Allagedda and Koilkunta Taluks He is now personally supervising the regulation of water to the Canals. As the result of the steps taken by the Government there will not be any danger to the standing crops referred to in the notice

I can assure the crops will not be affected
అధ్యక్షా, నిన్ననే ఫోను చేయటం జరిగింది సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ స్వయంగా వెదుకున్నారు. Sir I can assure once more that the crops in Allagadda or Koilkunta will not be affected.

శ్రీ ఎం. సుబ్బారెడ్డి:— నీరు రావటంలేదని యీరోజే నాకు ఫోను వచ్చింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— నిన్న సాయంత్రమే సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ వెళ్ళారు స్వయంగా చూస్తున్నారు

re : LEVY OF LAND AND EDUCATION CESS ON ADDITIONAL
ASSESSMENT ON COMMERCIAL CROPS

10.10 a.m.

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— కమర్షియల్ క్రాప్స్ మీద మనం అడిషనల్ ఎసెస్ మెంట్ చేసినాము ఇప్పుడు దానిమీద లాండ్ సెస్, ఎడ్యుకేషన్ సెస్ వగైరా సెస్ లన్నీ రెవిన్యూ శాఖవారు తయారుచేసి నూటికి 25 రూపాయలు సెస్ దానికి యాడ్ చేయడం జరుగుతున్నది, ఇది భావ్యం కాదేమో? లాండ్ రెవిన్యూ పెంచి ఉంటే అది ఒక రకంగా ఉండేదిగాని లాండ్ రెవిన్యూ అనే పదం వాడకుండా మరొక పన్ను రూపంగా పెంచి ఆ పన్నుల మీద సెస్సులు విధించటం ఘోరంగా ఉన్నది. ఉదాహరణకు చెరుకు ఫండించే రైతుకు ఎకరాకు 25 రూపాయలు పెంచారు ఈ 25 రూపాయల మీద 10 రూపాయలు, దాదాపు 85 వర్సంట్ ఈ సెస్ లన్నీ వడుతున్నాయి అధికారులు అవిధంగా తయారు చేసి డిమాండ్స్ జారీచేస్తారు ఈ సెస్ లన్నీ దానికి కలవకుండా ఉంటే బాగా ఉంటుంది మంత్రిగారిని ఒక ప్రకటన క్షేయమని కోరుతున్నాను.

Sri P Narasa Reddy:— Sir, in the Andhra area of the State, land cess at the rate of 0.18 paise per rupee and Education cess at the rate of 0.19 paise per rupee of land revenue, water rate etc. are levied. According to Sec. 74-B of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Revenue Decree Act, 1920, in every district a land cess being a tax on

Matters under Rule 341 :
re: Levy of Land and education cess on
additional assessment on commercial
crops.

27th February, 1975. 287

the annual rent value of lands shall be levied in accordance with the provisions in the Act and under Sec. 78 it shall be levied at 18 paise in the rupee of annual rent value. As per sec, 79 (1) of the said Act, in the case of lands held direct from Government on ryotwari tenure or on lease or licence, the assessment, lease amount, royalty or other sum payable to Government for the lands together with any water rate which may be payable for their irrigation shall be taken to be the annual rent value. Special assessment on commercial crops which is an addition to the land revenue falls under the category of "other sum payable to Government" for the lands mentioned in sec 79 (1) afore said and so levy of land cess thereon is in order.

Education cess is levied under sec. 34 of Andhra Pradesh (Andhra Area) Elementary Education Act, 1920 The 3rd proviso to sec. 35 (1) of the Elementary Education Act, 1920 lays down that the rate of tax levied shall not exceed 19 paise in the rupee of the annual rent value of the land. As stated above annual rent value includes any sum payable to Government for the lands and therefore levy of Education cess is also in order

In the Telangana region, local cess at 25 paise on every rupee of land revenue payable to Government is levied under sec 135 (1) of the Andhra Pradesh (Telangana Area) District Boards Act 1956 According to the A P (Telangana Area) Land Revenue Act. 1317 Fash. Revenue means the amount payable to the Government at fixed periods for use or entry into the land. As special assessment on commercial crops is an amount payable to the Government, levy of local cess on the special assessment on commercial crops in the Telangana area is in order.

Unless the law levying the special assessment on commercial crops specifically exempts or prohibits levy of cesses, cesses are collectable. Cesses were also collected on the assessment under Andhra Pradesh Commercial Crops (Assessment) Act, 1957

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు కమర్షియల్ క్రాప్స్ మీద వేసిన టాక్స్. లాండ్ మీద వేసిన టాక్స్ కాదు పంట మీద వేస్తున్నాము. కాంప్లైడ్ మీద వేసిన టాక్స్ దీనికి ఎట్లా అవ్వయిస్తుంది? దాని మీద సెస్లు వేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ పి నరసారెడ్డి :—కమర్షియల్ క్రాప్ ఏ లాండ్ మీద గో చిస్తారో దాని మీద వేస్తారు. It is a tax on land.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మీరు కూడ లాయరే. కాంప్లైడ్ మీద వేకాము, లాండ్ మీద వేయలేదు.

Mr. Speaker: That is the legal view he has put forward.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి : —కోర్టుకు పోమ్మంటారా ? అటువంటి వన్ని వారే చేయవచ్చుగదా? కోర్టుకు పోవడం ఎందుకు ?

Mr. Speaker:—I have no objection if you both negotiate.

శ్రీ సి. హెచ్ పరశురామనాయుడు — క్లారిఫికేషన్. వారు చదివిన లిగల్ ప్రివిజన్ లో లాండ్ మీద పేస్ టాక్స్ మీనే సెస్ చేయడం అనే యున్నది ఈ క్లారిఫికేషన్ వెంటనే దాని మీద పేస్ టాక్స్ It is not a tax attached to the land. It is dissociated from the land. So this cannot be clubbed with the land tax for purposes of assessment. Will the Hon'ble Minister be pleased to refer the Advocate General because it is an important question affecting the innumerable ryots ?

Sri P. Narasa Reddy :—This matter has already been referred to the A.G., he has quoted Justice Chajendragadkar supporting the view that the tax on commercial crops is a tax on the land. It is no use again referring the matter to A.G.

re : Allotment of funds for Bibinagar-Nadikudi Railway line in the Railway Budget.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, మొన్న పార్లమెంట్ లో రైల్వే బడ్జెట్ మూవ్ చేసినప్పుడు నడికూడి-బీబినగర్ రైల్వే లైన్ గురించి ఏమి ఎలాట్ మెంట్ చేయలేదు. కేవలం మీటర్ గేజ్ ని, బ్రాడ్ గేజ్ చేయడం కోసం తప్పకే దీనికోరకు ఏమి చేయలేదు. నడికూడి-బీబినగర్ రైల్వే లైన్ విషయంలో ఒకటిన్నర సంవత్సరాల క్రితం ప్రధానమంత్రి యిందిరాగాంధీ రావడం, శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగింది. ప్రెవియస్ గా మన ఆసింబ్లీలో వచ్చినది ఇది వాయిదా వేస్తున్నారనే వార్త పేపర్ లో వస్తే అది 341 రూల్ క్రింద యిస్తే మంత్రిగారు యిమిడియేట్ గా సెంటర్ ను కాంటాక్ట్ చేసి యిది వాయిదా వేయబడదు, దానికి ఎలాట్ మెంట్ యివ్వబడుతుంది, తప్పనిసరిగా టేకప్ చేస్తాము అని హామీ వెంకట రావుగారు ఈ ప్లొర్ లో యిచ్చారు. బడ్జెట్ చూసినప్పుడు యిది కంప్లీట్ గా వాయిదా పడేటట్లుగా అర్థం అవుతున్నది. ఇందిరా గాంధీగారు శంఖుస్థాపన చేయడం, ఈ సంవత్సరం ఎలాట్ మెంట్ లేకపోవడం, దీనిని గమనించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మీద ఈ విషయమై తగిన ప్రెషర్ తీసుకు వచ్చి ఈ సంవత్సరం సస్టి మెంటరీ గ్రాంట్స్ లోనైనా కొంత అలాట్ మెంట్ చేసేటట్లు, పర్కొ ప్రారంభం చేసేటట్లు చూడవలసి వస్తుంది. లేకపోతే ప్రజలలో దురభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది. దీనిమీద వెంకటరావుగారిని స్టేట్ మెంట్ యివ్వమని కోరుతున్నాను

Sri Ch. Venkata Rao :—A provision of Rs. 50 lakhs for Nadikudi-Bibinagar Railway line and a provision of Rs. 6 lakhs for the conversion of Guntur-Macherla metre gauge line into broad-gauge line has been made in the Railway Budget for 1975-76. Hence it is not a fact to say that no allotment has been made in the Central Budget for the construction of Nadikudi-Bibinagar Railway line.

Message from the Council : 27th February, 1975, 289
 re: Election of Council Members to the
 Committee on Subordinate Legislation.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—15 లక్షల రూపాయలు అంటే—దీని ఎస్టి మేషన్ ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు. లాస్ట్ యియరే దీనికి మీగర్ అమౌంట్ కేటాయించారు. ఎలాట్ మెంట్ చూస్తేనే యిది వాయిదా వడినట్లు కనబడుతున్నది. అలాకాకుండా స్టేట్ గవర్నమెంట్ వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మీద ప్రెజెంట్ యివ్వకపోతే సంవత్సరానికి 15 లక్షల రూపాయలు కేటాయించుకుంటే పోతే మన మనుషులు వచ్చిన తరువాత కూడ ఈ లైన్ వేయరు. ఆ దృష్ట్యా మంత్రి గారు చెక్కికల్ గా తప్పకోవడం కోసం ప్రయత్నం కంటే ఈ ఎలాట్ మెంట్ సరి పోతుంది అనుకుంటున్నారా? 'వర్క్' టేక్ వ్ చేయడం కోసం ఉపయోగపడుతుంది అనుకుంటున్నారా తెలివిస్తారా?

శ్రీ సిపాచ్. వెంకటరావు :—15 లక్షల రూపాయలు కాదు. నడికూడి—బీబీనగర్ రైల్వే లైనుకు రు. 50 లక్షలు. కన్వర్షన్ కు 6 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేశారు. సరిపోతుందని అనుకోవడం లేదు. We are making our efforts. రైల్వే బడ్జెట్ వచ్చినప్పుడు మన సెక్రటరీగారిని పంపించడం జరిగింది. మన ఎమ్.పి.లు అందరికీ దీనిమీద వోట్ యివ్వడం జరిగింది. వారిని ఆ రైల్వే డిమాండ్ మీద మాట్లాడి కొంత ప్రెజెంట్ చేసి, స్టేట్ గవర్నమెంట్ కూడ—We are doing it.

MESSAGE FROM THE COUNCIL

re: ELECTION OF COUNCIL MEMBERS TO THE COMMITTEE ON
 SUBORDINATE LEGISLATION

Mr. Speaker :—I have received the following messages from
 the Hon'ble Chairman of the Legislative Council.

I

"I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 13-2-75 concurring in the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate 4 members from the Council to the Subordinate Legislation Committee of the Assembly for a period of one year.

"That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate 4 members from the Council to serve on the Committee on Subordinate Legislation of the Assembly for a period of one year and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct, 4 members from among the members of the Council to serve on the said Committee."

II

"I am to inform the Legislative Assembly that at its sitting of the Legislative Council held on 25-2-1975 I declared the following

190 27th February, 1975.

Calling Attention to Matters of
urgent public importance:
re: Permission to allow three persons
in auto-rickshaws.

members duly elected to the Subordinate Legislation Committee of
the Assembly for a period of one year:

1. Sri Paladugu Venkatarao.
2. „ T. Venkappanah.
3. „ C. Narsi Reddy.
4. „ L. S. Raju.”

POINT OF INFORMATION

re: SUPPLY OF COPIES OF NARASIMHAM COMMITTEE REPORT
ON MUNICIPAL ADMINISTRATION.

Sri A. Sriramulu : Before taking up call attention matters I
would like to bring to your notice that yesterday I made a request
that a copy of the report of Mr. Narasimham and Balwant Reddy
might be supplied to us because that would help us to speak on the
demand. The demand is coming for discussion tomorrow and day
after, it would be helpful if the book is supplied to us today.

Mr Speaker :—I understand they are getting printed; I do
not know when they will be available.

Sri A. Sriramulu :—Printed copies are available but they were
not released. Our Finance Minister was pleased to assure us that it
would be supplied.

10-20 A.M. శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు :—కాపీస్ పున్నా యో లేట్ చిప్పె చేయాలి

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మొన్న ఎన్యూరెన్స్ యిచ్చారు లాస్ట్ మినిట్
వరకూ నవ్వయ్ చేయడం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎన్యూరెన్స్ యిచ్చిన మాట నిజమే, అది
తయారుగావుంటే పెట్టడానికి అభ్యంతరం లేదు. తయారుగా లేకపోతే యిచ్చుకొని
అవుతుంది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మేము చదువుకోవాలి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు :—పున్న కాపీస్ లైబ్రరీలో పెట్టడానికి
ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—సుభ్యాష్నంలోగా పెట్టాలి.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Permission to allow three persons in Auto-Rickshaws.

శ్రీ యస్. పాపిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం మామూలుగా, పైకిలుపై
ఇద్దరు ప్రయాణం చేయడానికి పైకిలు రిక్షాపై ఇద్దరు ప్రయాణం చేయడానికి,
అనుమతి ఉంటుంది. ఇదివరకు అటోరిక్షాపై యిద్దరిని అనుమతించారు. దేవు
కాంటెంట్ టెక్నోమోషన్ యిచ్చిన తరువాత, అటోరిక్షాపై ముగ్గురిని ప్రయాణం

Calling Attention to Matters of
urgent public importance.
re: Creation of a Plastic Surgery Unit
in Rayalaseema.

27th February, 1975. 291

చేయడానికి అనుమతించినట్లుగా తెలుస్తున్నది. పేపర్సులో కూడా వచ్చింది సంతోషం. అందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మీరు కాలెటన్ షన్ మోషన్ యిచ్చిన తరువాత కాదు, మేము చెయ్యాలనుకున్నాము, చేశాము.

శ్రీ యస్. పాపిరెడ్డి :— ఇప్పటికీ కూడా, ఆటో వారికి తెలియడం లేదు; ముగ్గురిని ఎక్కించుకొనడం లేదు. ఎప్పటినుంచి యీ ఉత్తర్వులు అమలు జరుపుతారు? మంత్రిగారిని చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది ఇది అమలు జరుగుతున్నది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— మార్చి ఫస్టు నుంచి అని పేపర్సులో వున్నది.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇమీడియేట్ ఎఫెక్టుతో యివ్వడం జరిగింది. ఎన్నడో కమిషన్ గారు రికమెండ్ చేయడం, ఫార్మల్ గా రూల్సును సరించి గెజిట్ నోటిఫికేషన్ యివ్వడం, అదంతా అయిన తరువాత ఆర్డర్సు యిష్యూ చేయడం జరిగింది. పేపర్సులో ఏమి వచ్చిందో నాకు తెలియదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— పేపర్సులో మార్చి అని వుంది మంత్రి గారు తెలియకుండా మాట్లాడడం నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది. పేపర్సులో మార్చి నుంచి అని వుంది; మంత్రిగారు అమల్లోకి వచ్చింది అంటున్నారు; ఇట్లా చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— నావద్ద వున్న ఇన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం— ఆర్డర్సు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మార్చి నుంచి అని పేపర్సులో ఎట్లా వచ్చింది? సభకు కరెక్టు ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker :—You are right.

re: Creation of a Plastic Surgery unit in Rayalaseema.

శ్రీ యస్. పాపిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, సర్కారు ఏరియాలో ప్లాస్టిక్ సర్జరీ యూనిట్ను వున్నాయి; తెలంగాణాలో వున్నాయి. రాయలసీమ ఏరియాలో మాత్రం, రెండు మెడికల్ కాలేజీస్, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు పెంటర్ను తిరుపతి, కర్నూలు వున్నప్పటికీ, యిది అక్కడ పెట్టడం లేదు. రిజిస్టర్డ్ ఇంజనీర్స్ సెన్ తో అగ్రిగేషన్ చేయమని ఒక పంక్త చెబుతూ, మరొక పంక్త, యిచ్చే ఏర్పాటు చేయకపోవడం చూస్తే—లేనిపోని అనుమానాలు వస్తాయి కాబట్టి పెంటర్ మెడికల్ మినిస్ట్రీగారు—రాయలసీమ ఏరియాలో తిరుపతిలో గాన, కర్నూలులో గాన, యీ యూనిట్ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లుగా సీక్రెటేట్ ఇవ్వమనిందిగా కోరుతున్నాను.

Calling Attention to Matters of
urgent public importance:
re: Creation of a Plastic Surgery Unit
in Rayalaseema.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ ప్లాస్టిక్ సర్జరీకి విదేశాలలో యిస్తున్న ప్రాముఖ్యత యిక్కడ మనం యివ్వడం లేదు. నిజంగా ప్లాస్టిక్ సర్జరీ వల్ల ఎంతో ఉపయోగం వున్నదని రాజమల్లుగారికి బాగా తెలుసు. యాక్సిడెంట్లు జరిగి, చెవి పోయినా, చెంపపోయినా, ఆ వ్యక్తి శరీరం నుంచి కండతీసుకుని అంటించి దానిని బాగుచేసే వ్యవహారమిది. అదేగాకుండా, విదేశాలలో బార్ల్ హెడ్ వున్నవారు వెంట్రుకలు అతికించుకోవాల్సివుంటుంటే వన్ ఇయర్ కు ముందే రిజిస్టరు చేసుకుని క్యూలో వుంటారు, అదే విధంగా బ్రెస్ట్ అవరేషన్, మొదలయినవన్నీ వున్నాయి. వన్ ఇయర్ కు ముందు రిజిస్టర్ చేసుకొనాలి దురదృష్టవశాత్తూ, మన రాష్ట్రంలో దీనికి తగిన గుర్తింపు లేదు, రాయలసీమలోగాని, యీ స్టేట్ లో దీనికి మనం తగిన పాముఖ్యత యివ్వవలసి వుంది. ఆ విధంగా తప్పనిసరిగా వారు పార్మిస్ చేస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా ఈ ప్లాస్టిక్ సర్జరీ యూనిట్లు ఎక్కడెక్కడ వున్నాయి? ఎందుకంటే—మనం వింటున్నాం; దినమూ లారీ యాక్సిడెంట్లు చాలా జరుగుతున్నవి. అందువలన, దీని ప్రాముఖ్యత చాలా వున్నది; ప్రభుత్వం దీనిని ఎక్కడ పెడుతున్నదో, ఎప్పుడు పెడుతున్నదో చెప్పాలి.

Sri K. Rajamallu :—Two plastic surgery units—one in Osmania Medical College, Hyderabad and another in Guntur Medical College, Guntur were created for the first time in the year 1972. The establishment of the aforesaid unit with the minimum additional staff involves an expenditure Rs. 70,800 per annum recurring besides medicines and equipment. Due to paucity of funds similar units could not be established in the other major hospitals. As soon as funds become available the establishment of these unit in other places will be considered. I would like to add that we have got an ambitious programme to see that such facilities are created in almost all the teaching hospitals. As and when financial position improves, certainly we will have these units in other hospitals.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—మాకు యిచ్చిన సమాధానంలో దానికి ఏదోక మైక్ కాలనిర్ణయమూ లేదు. గాలిలో దీపం పెట్టి దేవుడికి మొక్కినట్టు వుంది. ఈ ప్లాస్టిక్ సర్జరీ ఒక గణనీయమైన, విప్లవాత్మకమైన మార్పు తీసుకువచ్చినట్లు వంటిది; ఇది చాలా అవసరం. మానవజీవితానికి సంబంధించి అనేక రంగాల్లో ఉపయోగపడేటట్లువంటిది. దీనిని అన్ని మేజర్ సెంటర్స్ లోను ప్రవేశపెట్టాలి అంటుంది. 70 వేలు యిన్ని కోట్ల బడ్జెటులో పెద్ద సమస్య ఏమీ కాదు. ఈ సంవత్సరంలోనే ప్రారంభిస్తామని స్పెసిఫిక్ గా హామీ యివ్వండి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు యీ ప్లాస్టిక్ సర్జరీ యూనిట్లు పెట్టి, ఎక్స్ పర్ట్స్ ను ఎప్పాయింట్ చేయగలిగితే రాజమల్లుగారికి బార్ల్ హెడ్ వుండదు. వారు ఆపరేట్ చేయించుకోవచ్చు. మొదటి ఆపరేషన్ వారే చేయించుకుంటే బాగుంటుంది. అందువల్ల త్వరగా పెట్టించండి.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—బార్ల్ హెడ్ వుండడమే నాకు యిష్టం. I will try my level best at least to open one unit in Rayalaseema area.

re: FORCIBLE COLLECTION OF LAND REVENUE FROM RYOTS IN NANDIGAMA TALUK.

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, కృష్ణాజిల్లా నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలో ప్రధానంగా, జొన్న, ప్రత్తి మిర్చి, పొగాకు వండించే ప్రధాన మైన పంటలు ఈ పంటలు ఫిబ్రవరి నెలాఖరువరకు గాని రైతుల చేతికి రావు. మిర్చి ఏప్రిల్ నెలలోగాని చేతికి రాదు. అయితే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆదేశాలమేరకు యీ రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు గ్రామాలలో జనవరి నెలలోనే జప్తులు చేయడం ప్రారంభించారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అటువంటి ఆదేశాలు యివ్వలేదని 30 వ తేదీ వరకు వసూళ్ళకు అవకాశం యిచ్చినప్పుడు, నందిగామ తాలూకాలో జనవరి నుంచి జబర్దస్తీ శిస్తు వసూళ్ళు ఎందుకు జరుగుతున్నవి ? వారు పోలీసుల సహాయంతో, తాలూకాలోని పోలీసులేగాక రిజర్వు పోలీసును పిలిపించి, రైతుల ఇళ్లపై బడి, వారి ఆత్మగౌరవాన్ని భంగపరచేవిధంగా, ఇళ్లలో మగవారు లేకపోతే ఆడవాళ్లను కూడా ఇబ్బందులు పెట్టి శిస్తులు వసూలు చేస్తున్న వరిస్థితి వుంది. అదేగాక, రైతు సరుకును మార్కెటుకు అమ్ముకోడానికి తీసుకు పోతుంటే, దారి మధ్యలో ఆ సరుకును ఆపి, నిర్బంధంగా శిస్తు వసూలు చేయడం జరుగుతున్నది. గత సంవత్సరం బకాయాలు లేకుండా, ఈ సంవత్సరం కట్టవలసిన శిస్తులకు జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలోనే యింత జబర్దస్తీగా, పోలీసుల సహాయంతో జరగడం మా తాలూకా చరిత్రలోనే, మా రైతులు యిటువంటి కష్టాలు ఎదుర్కొనలేదు. ఆత్మగౌరవాన్ని కించపరచేవిధంగా రైతులను బాధపెడు తున్నారు. ఇటువంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులు మా తాలూకాలో ఎల్లా ఏర్పడ్డాయో మాకు అర్థం కావడంలేదు తహశీల్దారుతో మాట్లాడడానికి వెళ్లిన రైతులతో గానీ, పోజా పోలిసిఫులతోగాని ఆ తహశీల్దారు డిమాండు నోటీసు యిచ్చిన మరుక్షణమే జప్తు చేసే అధికారం నాకున్నది. యీ విషయాలపైన నేను ఎవరితో కూడా మాట్లాడదలచుకోలేదు అని నిర్మాణంగా మాట్లాడడం జరుగు తున్నది. ప్రభుత్వం ఒకవక్కా మార్చి 30వ తేదీవరకూ వసూళ్ల గడువు పొడిగించామని చెబుతున్నప్పుడు, రైతాంగానికి టైమువున్నది ఇప్పటివరకూ జప్తులు చేయవలసిన అవసరం లేదని చెబుతుంటే తహశీల్దారు నికృష్టమైన చర్యలు, నిర్బంధ చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. కనుక మార్చి 30 వ తేదీవరకూ జప్తులు ఆపవలసినదిగా కోరుతున్నాను. నిర్బంధంగా జప్తులు చేయడానికి తహశీల్దారు ప్రయత్నిస్తే అక్కడ శాంతిభద్రతలకు పరిమాదం వాటిల్లే పరిస్థితికూడా ఉన్నది. అక్కడ చాలా ఉద్యోగ వర్షడి వున్నది. రైతుల ఆత్మగౌరవాన్ని భంగపరచడం జరుగుతున్నది. మార్చి 30 వ తేదీవరకూ ము వున్నది కనుక అప్పటివరకూ యీ నిర్బంధ వసూళ్ళు ఆపాలని, జప్తులు ఆపించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

10-30 a.m.

Sri P. Narasa Reddy:—The arrears of land revenue outstanding in Nandigama Taluk as on 1-12-1974 was Rs. 5.17 lakhs and the provisional demand for Fasli 1384 is Rs. 10.90 lakhs making a total of Rs. 16.07 lakhs. Wet crop was raised in the Taluk in about 23,000

294 27th February, 1975. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :

re ; Compensation claimed by Sri M. T. Raju, Ex-Chief Secretary for land acquired for Steel Plant at Visakhapatnam.

acres and the crop was harvested by the end of December.1974. Commercial crops such as chillies, cotton, rediam, cholam and virginia tobacco were raised in the Taluk. They were also harvested in January, 1975 and the major part of them was disposed of also. As the ryots have disposed of the produce and have got money and as there was shortfall in collections the tahsildar Nandigama is taking steps to realise the dues during the current kist season.

The Collector has reported that when the response for payment of dues in some cases was very poor, the Tahsildar, Nandigama after giving 15 days time instructed the collecting authorities to resort to persuasive action under the law, where balances involved are large and that this resulted in payment of the dues.

This is the proper season in Nandigama taluk for collection of land revenue and other Government dues. There is no need to postpone collection work in the Taluk.

(శ్రీ) వి. నాగేశ్వరరావు.—ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీన పోలీసు బలగంతో, రిజర్వు పోలీసు బలగంతో ప్రభుత్వ అధికారులు గ్రామాల పెంటపెళ్ళి డిమాండు నోటీసులు యివ్వకుండా జప్తులు చేసి సంఘటనలు వందకుపైగా వున్నాయి. కమ్మవారిపాలెం, రాఘవపురం, గుమ్మడిపాడు మున్నగు 5-6 గ్రామాలలో ఒకే రోజున వంద జప్తులవరకూ చేయడం జరిగింది అదే రోజున డిమాండు వ్రాసి, డిమాండు వ్రాసిన మరుక్షణమే జప్తు చేయడానికి నాకు అధికారమున్నదనీ, యీ విషయంలో నేను ఎవరితోనూ సంప్రదింపులు జరగవలసిన అవసరంలేదనీ ఆ తహశీల్దారు నిర్మాణమాటంగా చెప్పడం జరిగింది. మార్చి 30 వ తేదీ వరకూ శిస్తు వసూళ్ళకు ప్రభుత్వం గడువు యిచ్చినా జనవరి నెలలోనే, ఫిబ్రవరి మొదటి వారంలోనే నిర్బంధంగా, పోలీసు సహాయంతో జప్తులుచేసే వసూలు చేయవలసిన ఆగత్యమేమి వున్నది ? ఇప్పటికీ జరిగినది జరిగినప్పటికీ, మార్చి 30 వ తేదీ వరకూ రైతులు శిస్తులు కట్టుకునే అవకాశం యిప్పించవలసినదిగా మీద్యారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

* (శ్రీ) వి. నరసారెడ్డి —మార్చి 30 వ తేదీ వరకూ గడువు యివ్వలేదు మార్చి 30 వరకు కట్టినవారికి సీనలు యింటరెస్టులు అవన్నీ మినహాయించు చేస్తా మన్నాము. జనవరిలో వంటలు పండించుకొని డిమాండు నోటీసులను ధిక్కరించి, 15 రోజుల నోటీసు తహశీల్దారు యిచ్చిన తరువాత కూడా కట్టకపోతే ఎట్లా ? పండిన వంట అమ్ముకున్న తరువాతనే కదా నోటీసులివ్వడం, వారు కట్టడమూను. నోటీసు బలగం వ్యవహారం నేను ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

re: COMPENSATION CLAIMED BY SRI M. T. RAJU, EX-CHIEF SECRETARY FOR LAND ACQUIRED FOR STEEL PLANT AT VISAKHAPATNAM.

(శ్రీ) వి. నాగేశ్వరరావు.—అధ్యక్షా, డిసెంబరు నాలుగవ తేదీన నైక్యలైన్ శ్రుతిక లోను, తదితర పత్రికలలోను కూడా ఒక వార్త వచ్చింది. అదేమంటే—ఇండియన్

నేటి, స్టీల్ ప్లాంటులకు సంబంధించి విశాఖపట్టణంలో లాండు ఎక్స్‌జిజును చేసిన సందర్భంలో ఎం. టి. రాజుగారికి 75 లక్షల రూపాయలు కాంపెన్సేషన్ యివ్వడానికి నిర్ణయించినట్లు, ఆ కాంపెన్సేషను ఆయనకు చెల్లించడానికి పూనుకున్నట్లు ఆ లాండు ట్రాన్సాక్షన్స్‌లో ప్రాద్ బయటపడి ప్రభుత్వం వెంటనే కాంపెన్సేషను యివ్వడానికి ఆపుదల చేసినట్లు వచ్చింది. ఆయన సుమారు రెండు కోట్ల రూపాయలకు కాంపెన్సేషను క్లెయిమ్ చేస్తున్నారు అనీ, 75 లక్షలు యివ్వబోతే, దానిని ఆపు చేశారనీ వచ్చింది. ఇదివరకు యిటువంటి విషయాలు అనేకం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. అప్పుడున్న స్పీకరుగారికి ఒక మెమోరాండం కూడా ఇచ్చాము. ఇచ్చిన పిటిషన్స్ డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు. సెంట్రల్ - సి. ఐ. టి. కి, హోమ్ డిపార్టుమెంటుకూ కూడా పిటిషన్స్ పంపించడం జరిగింది. మేము ఈ సభలో కూడా తేవడం జరిగింది. అసలు యిది మొత్తం ప్రభుత్వ అప్లి. అధికారాన్ని చేతిలో పెట్టుకొని లోపాయికారీ వ్యవహారం చేసి ప్రయివేటు పర్సన్స్ కావేసి, ఇప్పుడు చక్కగా ధరలు పెరిగిన తరువాత ఆ డబ్బుంతా గుటకాయస్సాహీ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. స్టీల్ ప్లాంటుకు సంబంధించి రైవాడ దగ్గర వంద ఎకరాల భూమి వున్నట్లు, అందులో 9 ఎకరాలు డిబ్బలపాలెంలో హాస్ సైట్స్ కు పనికివచ్చేది వున్నట్లు, మర్రిపాలెం, కుకవర్తి, దొండవర్తి గ్రామాలలోని 100 ఎకరాలలో 50 ఎకరాలు ఎక్స్‌జిజునులోకి వస్తున్నట్లు వున్నది. ఇన్ కంటాక్సు డిపార్టుమెంటు వారు కూడ వెళ్ళి చూడడంలో చాలా విషయాలు కూడా బయటపడ్డాయి. దీనిని మనం నీరియస్ గా తీసుకోవాలి. ఆ డిపార్టుమెంటు ఆబ్జర్వేషన్స్ లో యిలా వుంది.

"A careful study of the adangal records would show even to a layman that attempts were made to tamper with the Government records to show that agricultural operations were in existence when no such operations were there." There were erasures etc.

దీనితోపాటు అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు వారిని పంపించితే-యీ రకరకా జరిగినవి కనిపిస్తున్నాయి. వచ్చిన రిపోర్టులవల్ల అక్కడి పరిస్థితులు తెలుస్తున్నాయి. డిపార్టుమెంటులో గా సాయిల్ టెస్ట్ చేసినవాటిలో టాంపరింగు, రికార్డులో టాంపరింగు జరుగుతోంది. అక్కడ యిచ్చిన ఎవిడెన్స్ పరిశీలించినప్పుడు మేము ఎంక్వయిరీ చేసినప్పుడు కూడా విలేజి ఆఫీసరులు ఆ విధంగా చేస్తున్నట్లుగా రికార్డులో ఉన్నట్లు తెలిసింది. ఇన్ కంటాక్సు డిపార్టుమెంటువారి ఎంక్వయిరీలో కొంత బయటపడింది. అందువల్ల మొత్తం యిదంతా బయటకు రావలసియున్నది. ఇలాంటి విషయాలున్నీ మన దృష్టికి వచ్చినప్పుడు, ఇన్ కంటాక్సు విషయంలో ఎంక్వయిరీ జరుగుతోందని తెలిపినప్పుడు, గవర్నమెంటుకు కూడా ప్రాద్ వున్నదని తెలిసి, కాంపెన్సేషను వెంటనే అప్పిస్తున్నట్లు వెంటనే రికార్డులో చేయించి సి. ఐ. టి. ఎంక్వయిరీ సందర్భం లేకపోతే హాస్ కమిటీ అయిపోవేయాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వం ఇచ్చినట్లుగా పాపాయల వద్ద వస్తున్నది. కోటి ముప్పది లక్షల రూపాయలు పాకేజీ డిల్ క్రింద కట్టితే వదిలివేయడానికి కూడా ప్రయత్నాలు

296 27th February, 1975. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:

re: Compensation claimed by Sri M. T. Raju;
Ex-Chief Secretary for land acquired for
Steel Plant at Visakhapatnam.

బరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. అందువల్ల హాస్ కమిటీ చేసి గానీ, సి. బి. ఐ. కి పంపించి గానీ పబ్లిక్ ప్రావర్టీని రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి వల్లము గోదావరి జిల్లాలో 100 ఎకరాల మాగాణి వున్నదనేది కూడా బయటపడుతుంది. మొత్తం ఈ భూమి అంతా వారు ఏవిధంగా కాజేకారో కూడా బయటపడుతుంది. ఇది సేవనల్ యిస్యూగా వచ్చే వర్తతిలో వున్నది కాబట్టి నిర్దేశనమూలంగా యిదంతా బయటకు లాగడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri P. Narasa Reddy:— No lands belonging to Sri M.T. Raju have been acquired for Steel Plant at Visakhapatnam.

The reference to withholding of payment of compensation mentioned in the Call Attention Notice perhaps pertains to recent instructions given by the Government in respect of certain lands measuring an extent of 102 acres 54 cents acquired from Smt. M. Ramanayamma a relation of Shri M.T. Raju under the Land Acquisition Act in Marrapalem, Alipalem and Dondaparthi villages, Visakhapatnam District, for the Port Trust and Defence Department. In these cases the compensation payable was ordered to be deposited in Court since certain review petitions are pending before the Board of Revenue regarding the grant of pattas in respect of these lands under the Estates Abolition Act.

A petition containing certain allegations against Sri M.T. Raju the then Chief Secretary, signed by 12 members of the Legislature was presented to the Honourable Speaker on 19-9-1969 and it was sent to the then Chief Minister on 23-9-1969 by the the Honourable Speaker with a request to make such enquiry into the matter as may be necessary and to let him know the result thereof. The MLAs, who were signatories to this petition were given an opportunity to meet the Chief Minister and to furnish material in support of the allegations. The matter was looked into and the Honourable Speaker was informed by the then Chief Minister that no prima-facie case had been made out.

Certain other lands belonging to a relation of Shri M.T. Raju had been acquired between years 1963 and 1968 in Dondaparthi Alipalem and Marrapalem villages of Visakhapatnam for National High Ways, Railway and Port Trust. In these cases the Land Acquisition Officer had awarded a compensation totalling to about Rs. 4.62 lakhs for an extent of 70 acres 20 cents. The land owner filed petitions for enhancement of compensation in the competent Court which increased the compensation to about Rs. 21.90 lakhs. Government have filed appeals in the High Court against the increased compensation awarded by the lower Court. A sum of Rs. 1.50 lakhs has been paid to the land owner and the balance of Rs. 20.40 lakhs has not been deposited in Court as yet. The stay granted by the High Court in favour of the land owner has been set aside by the Government. The Government will

re: Compensation claimed by Sri M. T. Raju,
Ex-Chief Secretary for land acquired for
Steel Plant at Visakhapatnam.

The Tax Recovery Officer-I, Hyderabad has issued a notice of attachment under the Income Tax Act to the Land Acquisition Officer Visakhapatnam requisitioning him to remit any amount payable towards compensation to the land owner towards wealth tax arrears etc.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఇదివరకు కానన సభ్యులు ఇచ్చిన పిటిషనును స్పీకర్ 10-40 a.m. గారు ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపారని రాసిపై విచారణ జరిగిందని చెప్పారు దీనికి సంబంధించిన వివరాలు సేకరించిన కానన సభ్యులుగా అప్పట్లో ఉండిన కె గోవింద రావుగారిని విచారణ సందర్భంలో పిలిచారా? అయినను పిలవకుండానే విచారించారా?

*Sri P. Narasa Reddy — From the file it is seen that notices have been issued. There is a letter from Mr. K. Govinda Rao. He could not give all details because he was busy. అప్పట్లో ఎన్ని కలు వస్తున్నాయని చెప్పిపోయారు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—వేమ కూడా సంతకం పెట్టిన వారితో ఉన్నాను. నాకేమీ రాలేదు.

శ్రీ వంశా సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు చదివిన సమాధానం బట్టి ప్రైమా ఫేసే కేసు లేదని ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయించినట్లు ఉంది. కంప్లెయింట్ చేసిన గోవిందరావుగారు ఎన్నికలు కారణంగా ఇంకా టైం కావా లంటే టైం ఇవ్వకుండా కేసు కోర్ట్ చేసారు. వెంకటరవణమ్మగారు ఎవరో కాదు ఆయన వదినగారే. ఇన్ని కోట్ల అస్తి కొనడానికి ఆమెకు పేరే అస్తి అంతగా లేదు. ఆయన ఆధికారంలో కూర్చుని ట్రిబ్యూనల్స్ నుండి రైతుల పేర వాదించుకుని అస్తి కాపాడుకున్నారు. ఇటువంటి ఘటనలు విశాఖనట్లుం జిల్లాలోనే వచ్చాయి. నెల్లూరుజిల్లాలోను, తదితరచోట్ల జరిగాయి. ప్రభుత్వ రంగంలో ముఖ్యమైన స్థానంలో ఉంటూ ప్రభుత్వానికి రావలసిన కోట్ల విలువైన అస్తిని వ్యక్తులకు చెల్లొట్లు తీసి పీల్ స్లాంటుకు కైల్స్ లైసుకు అమ్మి కోట్లు అమ్మి ప్రభుత్వంలో ఆధికార దుర్వినియోగం చేసినట్లు కాదా? వారిపై చర్య తీసుకోవానికి హాన్ కమిటీని కాని ఎనిటికి పంపడానికి కాని ఎందుకు ఆలోచించరు? ఆయన శాశ, ముక్తాశకు ఫ్లోర్ స్లాంటు కట్టే చోట కైల్స్ లైసు బెల్వోలో అమ్మలు కూర్చోబెంచడం, బివెన్యూ బోర్డులో ఆయన ఉన్నాడు. ట్రిబ్యూనల్స్ లో రైతుల తరపున సిద్దుకు ఉప్పింట్ హాస్. ఆయన కోర్టులోనే హాస్. ట్రిబ్యూనల్స్ లో ఉన్నాడన్న విషయం రుజువు చేయగలము. హాన్ కమిటీ కాని ఎని.బి.కి కాని పంపుతారా?

298 27th February, 1975. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :
re : Compensation claimed by Sri M. T. Raju, Ex-Chief Secretary for land acquired for Steel Plant at Visakhapatnam.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—అల్లుపురం, మురిపాలెంలోని భూములు గురించి ప్రభుత్వం స్టేయిచ్చింది. రివ్యూ పేటిషన్ వస్తే కాంపెన్సేషన్ యివ్వకుండా రి ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ జరిగిన తరువాత మిస్-రిప్రెజెంటేషన్, ఫ్రాడ్ జరిగిందని ప్రభుత్వ దృష్టికి రావడంతో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకున్నది. So far as 102 acres is concerned, it is now under the enquiry of the Government. 70 ఎకరాలగురించి ఇదివరకే లాండ్ ఎక్విజిషన్ ఆఫీసర్ డబ్బు యిచ్చేసారు. On the plea that this lady is the owner and pattadar of the land....దానిపై ఎన్ హాన్స్డ్ కాంపెన్సేషన్ కు కొద్దుకు వెళ్ళారు. డిమెంట్ తీసుకున్నారు. Appeals are filed. It stands like that. So far as 102 acres in Vizag District i.e. Allipuram and Marripalem, it is all under enquiry of the Government. ఇంత జరుగుతున్నప్పుడు హాస్ కమిటీ పేయవలసిన సమయం కాదు. The matter is under scrutiny and the Government is enquiring into all the aspects.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇన్ కంటాక్సు డిపార్టుమెంట్ ఎంక్వయిరీకి వెళ్ళి నప్పుడు సాక్షాత్తులు యిచ్చారు. మేము ఎంక్వయిరీ చేస్తే రికార్డులు టాంపర్ ఐనాయని ప్రాసెస్ ని దిద్దివున్నాయని స్టేటుమెంట్లు యిచ్చారు. ప్రెవెంట్ తీసుకువచ్చి కాంట్రీ స్టేటుమెంట్లు ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని తెలిసింది. సాయిల్ ఎక్స్ పర్టును తీసుకువచ్చి వ్యవసాయ భూములు అని రికార్డు సృష్టించకుండా అన్ని రికార్డులను తక్షణం సీల్ చేస్తారా? టాంపరింగ్ జరుగకుండా చూస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—మేము ఎంక్వయిరీ చేస్తున్న సందర్భంలో, we have issued orders for seizure of the records. Fraud has been deleted that the land which was not originally agricultural land, pattas were issued. వ్యవసాయ భూమి కానిదే రైత్యారి వట్టా యివ్వడానికి లేదు. All the concerned records were already asked to be seized and kept under the custody of the Collector.

శ్రీ శంకా సత్యనారాయణ :—900 ఎకరాల వ్యవసాయ భూమిని ఉప్పు కొట్లాడుగా చేసినట్లు మొన్ననే వచ్చింది. తమ జిల్లాలోకూడా కొన్నిచేరి ఎకరాలు కవర్జన్ కు వచ్చిందని తమకు తెలిసే వుంటుంది. ఇటువంటి యాంటి-సోషల్ యాక్టివిటీస్—

Mr. Speaker :—They said they were taking all the steps.

శ్రీ శంకా సత్యనారాయణ :—డి.ఐ.ఆర్. ఇవన్నీ ఏమైనాయి? చెడ్డవారందరూ ఇన్స్టాల్డ్ ఐజి కే చూస్తూ, కూర్చున్నారేమిటి?

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర్లు :—మేము చూస్తూ, కూర్చున్నాంలేదు, పో చేస్తున్నాం. మామీద ఎందుకు పడతారు?

re. Fire accidents in Visakhapatnam Taluk.

శ్రీ పి. సవానీరావు :—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం జనవరిలో పండుగ 10-50 a.m. ముందు రమా రమి 6 గ్రామాలు అగ్ని ప్రమాదానికి గురి అయినవి. ప్రధానంగా నుడుపూడి, గంగవరం, సిద్దేశ్వరం, చట్టివాటి పాలెం గ్రామాలు పూర్తిగా దగ్ధం అయినవి. అసలు ఈ భూములన్నీ కూడా స్త్రీలు ప్లాంటుకి పోవడం, గత సంవత్సరం సరియైన పంటలు లేకపోవడంవల్ల సామాన్య పేదప్రజానీకానికి ప్రభుత్వ రూల్సు ప్రకారమే కనీసం బియ్యం సప్లయ చెయ్యవలసి ఉండగా అధికారులు వెళ్లిన పరిస్థితి జరిగింది. ఈ నాడున్న పరిస్థితులనుబట్టి చూస్తే యిలాంటి అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగేటప్పుడు ప్రభుత్వం కనీస సహాయం చేయవలసిన బాధ్యత ఉందా లేదా అంటే నా అభిప్రాయంలో మన ప్రభుత్వం సామాన్య ప్రజానీకానికి కావలసిన తక్షణ సహాయం వెంటనే చేయలేదని ఆరోపిస్తున్నాను. ఇది వాస్తవమైన విషయం. వారికి ఏ రిపోర్టులు వచ్చినవో వాటినే చదువుతారు కాని మంత్రిగారు ఆ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం యిచ్చే నష్టపరిహారం ఒక నాడు 50 రూపాయలుండేది 100 రూపాయలకు పెంచిన మాట నిజమే కాని ఈ ధరల ప్రకారం చూస్తే ఆ నాడిచ్చే వంద రూపాయలు ఎక్కడ పరిపోతుంది. ఈ నాడున్న ధరలను బట్టి యిండ్లు కట్టుకోలేరు ఉదాహరణకు గంగవరం అనే గ్రామంలో 70% మంది మత్స్య పారిశ్రామికులు. వారు ప్రొద్దున్నే చేపలు పట్టుకోడానికి పోవడం రాత్రి పదిన్నర గంటలకు యింటికి వచ్చేసరికి అగ్నిప్రమాదంలో వలలన్నీ కూడా పూర్తిగా నష్టపోయినవి. వారికి ఏమీ యివ్వలేదు. వారి వృత్తికి వలలకు నూలు లోన్న ద్వారా ప్రభుత్వం యిచ్చి కొనుక్కునే ఏర్పాట్లు చేయకపోవడం విచారకరం. నెలరోజులు దాటిపోయింది వారికి వృత్తికి సంబంధించిన ఏ ఆస్కారం లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వం యిచ్చే సహాయంలో ఎక్కువ యివ్వవలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే గాలివానలయినట్లయితే యిండ్ల పైన కప్పులు పోతాయి. అగ్ని ప్రమాదాలైతే వైన ఉన్న కమ్మలు కాలిపోవడమే కాకుండా మొత్తం అస్తి అంతా నష్టపడుతుంది. వారికి ప్రభుత్వం చేసే మేలు ఏమిటి? మీద ప్రజలకోసం అణగారి పోతున్న వారికి వెనుకబడినవారికి పూనాదిరాయిగా పనిచేస్తామని చెప్పడం 15000 కుటుంబాలు మత్స్య పారిశ్రామికులు, వ్యవసాయకార్మికులు, గీత కార్మికులు నష్టపోయినప్పుడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వానికి చేసే విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే అగ్ని ప్రమాదానికి గురి అయిన కుటుంబాలకు కనీసం 800 రూపాయలు అప్పుగానై వా యిచ్చి యిండ్లు కట్టుకునే ఏర్పాట్లు కలిగించాలని కోరుతున్నాను. స్త్రీలు ప్లాంటు రావడం ఘటమని కోరుకుంటున్నాము. కానీ ఒక షెట్టు కొట్టుకోనడానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. కమ్మ యిస్తామంటున్నారు. ఆలోచించండి. వట్టి కమ్మలతోనే పని జరుగుతుందా? రాబట్టు ఎన్ని ఉంటాయి. వారు యిచ్చే వంద రూపాయలలో ఎలా సాధ్యం ఔతుంది. ఒక కాటేజెట్టు ఇర్రీదు, బిల్డ్ డ్రాఫ్టులు ఉంటే ప్రరకంగా కొనుక్కోగలిగే ఆలోచించి తగిన ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేయడం మంచిది. నష్టపరిహారం యిచ్చే విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా అనష్ట నష్టపరిహార యివ్వడానికి ఆలోచించాలని కోరుకుంటున్నాను. సమాధానం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

300 27th February, 1975. Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance
re Irregularities in enrolling voters in
Akunur, Vemanda, etc. villages in
Vuyyuru Constituency.

Sri P. Narasa Reddy:—There have been fire accidents in Visakhapatnam taluk in the month of January, 1975 in Siddeswaram, Nadupur, Gangavaram and Sattivanipalem villages, involving 257 families. 965 houses were gutted. The total value of the property damaged in all the above fire accidents has been assessed at Rs. 5,85,900. There was no loss of cattle or human life.

The Collector of Visakhapatnam has distributed relief to the victims to the tune of Rs. 86,175 in all the four villages as per rules.

In addition, in respect of Gangavaram the Collector has also requested the Marginal Farmers and Agricultural Labourers Development Agency, Visakhapatnam to grant loans at Rs. 500 to 18 fishermen families and at Rs. 200 to 21 fishermen families in the shape of fishing materials. గౌరవసభ్యులు శలవిచ్చినట్లు అదనంగా ఎకరైతే సహాయం అందలేదో వారిని విచారించి తప్పకుండా సహాయం చేసే ప్రయత్నం చేసాను.

౧) మహమ్మద్ రజాబ్ అలి:—కొన్ని ప్రాంతాలలో ఫయర్ యాక్సి
డెంట్స్ జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం యిచ్చే నామక: సహాయం సరిపోవడంలేదు.
అందుకని ఎక్కడైతే అడవులున్నాయో అక్కడనుంచి తమకు కావలసిన మేరకు
కలస కాంక్రెటు చేస్తే మంచిది. అడవివారు రూల్స్ పబ్లిష్ చేయడం
లేదంటున్నారు.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—రూపు ప్రకారం ఈ భూమియలు యిస్తున్నాము. వారు చెప్పినది రూపు మార్చుకొని సాక్షింకారు.

మహామ్మద్ రజాబ్ అలి :—పూరిపాకలకు 50 రూపాయలు సరిపోదు. ఒక వాసం మూడు రూపాయలు చొప్పున 50 రూపాయలు ఎక్కువ సరిపోకపోవడం జరిగింది.

Re: Irregularities in enrolling voters in Akamuru, Yamada, etc., villages in Vayyaru Constituency.

[illegible]

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: 27th February, 1975. 301
 re: Irregularities in enrolling voters in Akunur, Vemanda, etc. villages in Vuyyuru Constituency.

చేర్చారు. ఆ ఊర్లో యింకొక ప్రత్యర్థి పంచాయతీ ఎన్నికలకుగాని అసెంబ్లీ ఎన్నికలకుగాని పార్లమెంటు ఎన్నికలకుగాని అవకాశం ఉండేదికాదు. వీపులు పగిలేవి ఎలక్షను సమయంలో ప్రత్యర్థి పక్షం పోలింగు బూతు దగ్గర ఉండడానికి వీలుండేదికాదు. వోటర్ల లిస్టులో ఎక్కువగా చేర్చారు. ఖై-ఎలక్షనులో 500 వోట్లు ఎంత వెతికినప్పటికీ అంతవట్టలేదు. మళ్ళా 1-1-78 నాడు ప్రకటించిన ఎలక్షర్ల రోల్స్ 1-1-70 డ్రాఫ్ట్ పబ్లిష్ రోల్స్ గా తీసుకున్నారు. అది విచారణ చేయవలసి వచ్చింది దానిని బట్టి 500 వోట్లు పొరుగు ఊర్లో ఉన్నాయి. మధ్యప్రదేశ్ లో కొంతమంది, బొంబాయిలో కొంతమంది, మదరాసులో కొంతమంది ఉన్నారు. ముసునూరు గ్రామం నూజివీడు తాలూకాలో ఉంది. ప్రక్కపల్లెనుంచి తీసుకువచ్చి అక్కడ చేర్చారు. ఈ విధముగా జరుగుతున్నదని కలెక్టరు గారికి లిస్టు యిచ్చారా మేము ఏమిచేస్తాము ఏమీ చేయడానికి వీలులేదన్నారు. ఉపాధ్యక్షుడు కాకాని వెంకటరత్నంగారి కుమారుని పేరు చేర్చారు. ఉయ్యూరులో ఎంక్వయిరీ చేశాము. పగలు ఎప్పుడూ చూడలేదన్నారు. కాకాని విజయకుమార్, 28 సంవత్సరాలన్నారు. రిజిజను 1-1-78 లో జరిగింది. పండ్ల ఎప్పుడై నది? 1-4-50 తేదీనాడు. ఇంకా 22 పూర్తి కాదేమి, మాల్వీగాని అవదు ఇటువంటి యి రెగ్యులారిటీస్ తో రెండుమూడు వేల వోట్లు ఎక్కువగా చేర్చారు.

చివ ఓరాలలో 15 మందిని చేర్చారు ఫాల్స్ ఓటర్స్ 80 మందిని చేర్చారు. ఉయ్యూరులో సెకండరీ గ్రేడ్ టీచరు వున్నాడు. అయిన ఇంటికి రూ 10, 15 రూపాయల అద్దె చెల్లిస్తున్నాడు. భార్య, భర్త, మైనరు పిల్లలు వుండే అవకాశమే లేదు అక్కడ 20 మందిని చేర్చారు. కడవకొలను సర్పంచ్ కి ఓటు తీసివేశారు. ఎన్క్వయిరీలో ఎన్క్వయిరీ చేసుకోడానికి వచ్చినప్పుడు స్టిప్ యిస్తాడు. కాని సర్పంచ్ ఓటు తీసివేశారు. ఇందువల్ల 1-1-1978నాడు 2200 ఓటర్స్ వుంటే ఇప్పుడు 2900 అయివది. 2 సంవత్సరములలో 700 ఓట్లు ఎట్లా పెరుగుతాయి? ఈ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆఫీస్ చేశాము. రెన్సెన్స్ మంత్రిగారు ఆఫీస్ చేయబోతున్నారు. చీఫ్ ఎలక్షర్ ఆఫీసర్ కి వెదుకుదమన్నాము. ప్రతి వియోజక వర్గములోను జరుగుతున్నాయి. ఇటువంటి ఆక్రమాలు జరుగుతున్నప్పుడు సరియైన చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము.

Shri P. Narasa Reddy :--The Election Commission of India 11-00 a.m. directed that the revision of electoral rolls in this State should be carried out according to the New Delimitation of Parliamentary and Assembly Constituencies Order, 1975, under an accelerated programme spread over a period of two months from 1st January, 1975 to 28th February, 1975. Under the programme, the existing printed electoral rolls were published on 1-1-1975 as draft rolls according to the New Delimitation Order 1975, inviting claims and objections for a period of 15 days. Simultaneously, enumerators were sent round

With particular reference to the villages of Akunuru, Vemanda and Pathelanka in Vuyyur Assembly constituency, the Collector, Krishna has reported that the work of enumerators and Supervisors in Akunur, Chinaogirala, Pathelanka and Peda Ogirala, Vemanda villages was effectively supervised by the Election Deputy Tahsildar according to the instructions of the Revenue Divisional Officer, Nuzvid, the Electoral Registration Officer concerned. The Tahsildar, Gannavaram who is the Assistant Electoral Registration Officer concerned, himself verified the enumeration books of the above village and found that no irregularities had been committed.

The Representation of the People Act, 1950 and the Registration of Electoral Rolls, 1960 made thereunder, provide for rectification of defects in electoral rolls even after final publication. Hence if any specific irregularities are brought to the notice of the Government even after final publication of the electoral rolls, they can be promptly got inquired into and necessary action taken, for rectifying the genuine defects in the electoral rolls.

శ్రీయమ్. ఓంకార్ :—అదృష్టాః, ఆ నియోజకవర్గ కాసన సభ్యులు చాలా
కార్యక్రమాలను చేపట్టి వారికి ప్రైము యిన్వెస్టిగాటోనలను వివరించలేకపోయారు.
కాని చాలా గడ్డొలును కల్గించే ఉదంతాలు ప్రభుత్వముందు పెడతారు. కృష్ణాజిల్లా
కలెక్టరు ఎఫ్.ఎస్. నూపర్ విజన్ జరిగినది, ఏమీ ఇన్వెస్టిగాటోన జరగలేదు.
చెప్పారని చెబుతున్నారు మంత్రిగారు. కాని గౌరవ సభ్యులు పేరు పేరున
చెప్పారు. ఒక గ్రామములో 700 టన్నులు చేచ్చారు. మూడు 400 దొంగ టన్నులు
అని తీసివేసిన గ్రామములో మొత్తము 700 టన్నులు చేచ్చారు. తీసివేసిన లిప్టు,
చేర్చిన లిప్టు ఇక్కడ వుంది. ఇంకోక గ్రామ సర్పంచ్ పేరే లేదు. ఒక గ్రామ
ములో స్కూలు వుంది. మరుష్యులు వుండడము లేదు అని మండి టెటర్స్ వచ్చారు.
మైనోర్ పిల్లలు మేజర్స్ అయినారు. వుట్టిన తేదీ చాఖలాలు వుంటాయి. 20 ఏళ్లు
నిండవు. 28 ఏళ్లు నిండి కూర్చోంటారు. చచ్చి ఏ స్వగ్రామాన్ని వున్నవారిని తీసుకు
వచ్చి చేర్చుకుంటున్నారేమో తెలియదు. సాక్ష్యము లేదు. బంధువుల కలెక్టరుగారి
జవాబులేవ. ఆధారపడక మంత్రిగారు గౌరవ సభ్యులతో సంభాషించగలిగిన విధి,
చాఖల వర్గ ప్రతినిధులను తీసుకునే సమయంగా సాక్ష్యపురి చేయాలి. గ్రామాలలో
సాక్ష్యపురి చేయడము అప్పుడే ఉన్నది. సాక్ష్యపురి చేయడము లేదు, చాలా రోజులు
చేయడము లేదు. సాక్ష్యపురి చేయడము లేదు. సాక్ష్యపురి చేయడము లేదు. సాక్ష్యపురి చేయడము లేదు.

కొంటారు. నభ్యులు చెప్పిన రిప్రజెంటేషను తీసుకొని ఇప్పుడైనా పరిశీలిస్తామని సవరిస్తామని హామీ యిచ్చాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—ఎలక్షన్ లా ప్రకారము వారికి అభ్యంతరాలు పెట్టడానికి అధికారము వుంది. తప్పు చేర్చు వ్రాశారని అనుకొన్నప్పుడు జిల్లా ఎలక్షన్ అఫీర్ అయిన కలెక్టరుకు పిటిషన్లు వున్నప్పుడు విచారణ జరుగుతుంది గౌరవ నభ్యులు చెప్పిన దానికి ఆధారము లేదని చెప్పలేము అది రెక్టైజ్ చేయవచ్చు

శ్రీ చి. శ్రీకృష్ణ :—గౌరవ నభ్యులు కాంగ్రీట్ ఇన్‌స్టెన్స్ చెప్పారు. ఆ మెమో మీద కౌన్సిల్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు వేసి సరిచేయిస్తారా?

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—నిర్ణయించిన ఫారమ్‌లో అప్లై చేసి యివ్వాలి. కేవలము ఇక్కడ చెప్పాము రెక్టైజ్ చేశారా అంటే నేను ఏమీ చెప్పను? ప్రివైగర్డ్ ఫారమ్‌లో గౌరవ నభ్యులు యిచ్చే తప్పుకుండా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—మైము ఫిబ్రవరి 23 తో పూర్తి కాబోతున్నది అంటే రేచే ఫిబ్రవరి 23 గ్రామాలలో వున్న ఇన్‌స్ట్రూయన్స్ వున్న అధికారులు దగ్గర పెట్టుకొని ప్రకటించినట్లు చెబుతారు రేపు ఒక్క రోజులోను ఫారమ్‌లో యివ్వడం ఎక్కడ సాధ్యమవుతుంది? రిప్రజెంటేషను మంత్రిగారు తీసుకోవాలి. ఫార్మాబిటీస్ తరువాతి పూర్తి చేశావాలి. పెద్ద ఎత్తున ఇన్‌స్ట్రూమెంటేజీస్ జరిగినవి అంటే రూపు, మైము అవి రెగ్యులేట్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ఫారమ్ అని ఇన్‌స్ట్రూమెంటేజీ అని ఇన్‌స్ట్రూమెంటేజీ ఏమిటో రిప్రజెంటేషన్ తీసుకొని సవరించాలి

PAPER PLACED ON THE TABLE

REPORT OF DECISION OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE OF 26 TH FEBRUARY 1975

Sri P. Narsa Reddy. - Sir, with your permission, on behalf of the Chief Minister, I place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 26th February, 1975. (printed as Appendix on pane 88).

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975.

DEMAND NO XI TRANSPORT DEPT.

Sri J. Chokka Rao :—Sir, on the recommendation of the Governor. I beg to move.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,75,98,000 under Demand No. XI-Transport Department."

* See appendix on pages 88 to 116, for Explanatory note on Demand, furnished to the House by the Minister.

Mr. Speaker —Motion moved : Now Members will move their cut motions.

Sri V. Krishna :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,79,98,000 for Transport Development by Rs. 100

For the delay in extending nationalisation throughout the State.

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs 100

For increasing the bus fare without any substantial extension of facilities to the passengers.

Sri M. Omkar :—Sir I beg to move

To reduce the allotment of Rs 5,75,98,000 for Transport Development by Rs 100

Since the Government have not nationalised all Bus routes without compensation in the State.

Sri P. Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

విశాఖపట్నం నుండి గంగవరం, విశాఖపట్నం నుండి మధురవాడ గ్రామాలకు ఒకే బస్సు నడుస్తున్నందున ప్రయాణికుల ఇబ్బందులు తీర్చుటకు అదనపు కోట్లు శాండ్వీచ్ చేయనందున

To reduce the allotment of Rs 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

బస్సులు జాతీయము విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో అమలు జరుపు తామని చెప్పి వాయిదా వేసినందున

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

విశాఖపట్నం నుండి దిబ్బపాలెం గ్రామానికి బస్సు రూట్ శాండ్వీచ్ అయినా ఇంతవరకు ఏ విధమైన చర్య తీసుకోనందున

Mr. Speaker —Cut motions moved :

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు అనేది ఒక పైటల్ సబ్జెక్ట్ సెక్టార్ అండర్ టేకింగ్. మన రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ఒక మేరకు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ అనుకూలదానికి అవకాశము వుంది. లేబరు ఇన్‌సెన్సివ్ ఇండస్ట్రీ ఈ సెక్టర్ మూలభూమి పెట్టుబడి 200 కోట్లు. 2,400 బస్సులు 62 డిపోలు. 9 డివిజన్లు, 2 పెద్ద పర్కాపులు ఉన్నాయి. 2 టైర్ రిట్రేడింగ్ పాపులర్ టైర్లు 20,000 మంది వర్కర్స్ వున్నారు. అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 6000 టైర్ మింట్ వాహనాలు పెడతామన, 97 డిపోలు. 17,000 టైర్లను 1,500 మంది పని చేస్తారని చెప్పారు.

అలాంటి పరిశ్రమ గురించి ఆలోచించేటప్పుడు చాలా విషయాలు 11-10 a.m.
ఆలోచించాలి. మనం ఒక విషయం అంగీకరించాలి మన దేశంలో వున్న ఆనేక
కార్పొరేషన్స్ కంటే మనది బెటర్ అని అంగీకరించాలి కాని ఇంకా అభివృద్ధికావ
టానికి కారణాలు పరిశీలించాలి పది సంవత్సరాలనుండి దీనిని అభివృద్ధి చేయాలనే
ఆలోచన జరుగుతున్నది. అప్పటి జనరల్ మేనేజర్ సూర్యనారాయణగారు
పున్నప్పడు కొన్ని సూచనలు చేశారు క్రమంగా వాటిని ఇంప్లీమెంట్ చేస్తూ
వచ్చారు. నేషనల్ జేషన్ పాలసీ కమిటీ అయిన లీడర్ షిప్ క్రింద 27 వేల
మంది పుట్టులు కలిగిన రికగ్నయిజుడు వర్కర్స్ యూనియన్ వుంది. దీని అభి
వృద్ధికి ఆ యూనియన్ కంట్రీబ్యూషన్ కూడా పూర్వని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి.
అయినా దీనిలో లోపాలు వున్నాయి వాటిని సరిచేసుకొంటే తప్ప లేకపోతే
తీవ్రపరిస్థితులు రాబోతాయి. టాప్ మేనేజర్ కోఆర్డినేషన్ వుండాలి టెక్నికల్
పర్సన్స్ విషయంలో వారి ట్రైనింగ్ ను బాగా ఉపయోగించకోవాలి, ఆపరేషన్,
మైన్టెనెన్స్, పర్మనల్ ఈ మూడింటికి జనరల్ మేనేజర్ కోఆర్డినేషన్ గా వుండాలి
30 వేలకు పైన వున్న దానిలో డైరెక్టర్ ఆఫ్ పర్సనల్ లేకుండా ఛీఫ్
ఎకాంటీస్ ఆఫీసర్ ఇన్ ఛార్జ్ గా పెడితే ఎట్లా నడుస్తుందో గ్రహించాలి. ఇద్దరు
లేబర్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్స్ వున్నారు. ఆ సంఖ్య చాలుతుందా అనేది ఆలోచిం
చాలి ప్రతి డివిజన్ లో వైన చెప్పిన మూడు వింగ్స్ వున్నాయి ఈ మూడు
వింగ్స్ కు సంబంధించిన ఆఫీసర్స్ మధ్య కోఆర్డినేషన్ వుండాలి వెహికల్ కండి
షన్స్ సరిగా వుంచాలి పాసెంజర్స్ ఎమినిటీస్ చూడాలి. ప్రస్తుతం వెహికల్స్
కండిషన్ చాలా హాల్ వేస్ గా వుంది మూడుసార్లు పూర్తి ఓవర్ హాల్ జరిగిన
తరువాత వెహికల్స్ నడుచుకూడదు. కాని నాలుగైదుసార్లు జరిగినా ఇంకా
నడుస్తూనేవున్నవి వున్నాయి బ్యాడ్ సిస్ట్యుయేషన్ నుండి వర్న్, పరస్ట్ సిస్ట్యు
ఎషన్ లోకి వెళ్ళిన వెహికల్స్ వున్నాయి కండెమ్డ్ వెహికల్స్ రూట్స్ మీద వున్నాయి.
చాలావాటికి సెల్ఫ్ స్టార్టర్స్ లేవు. అదువల్ల ఎప్పుడూ ఇంజన్ ఆన్ లో వుండటం
వల్ల ఎంత ఆయిలు నష్టపడుతున్నామో ఆలోచించడంలేదు అంతేకాదు, ఇంజన్
కూడా దెబ్బతింటుంది. సెల్ఫ్ స్టార్టర్ వేయటానికి కక్కురిపడితే వేలఖరీదుఉండే
మిషన్ దెబ్బతినడమేగాక వేలఖరీదుచేసేఆయిల్ కూడా నష్టపడుతున్నది దీనిగురించి
ఆలోచించాలి. స్పేర్ పార్ట్స్ వై వేటువారికి దొరుకుతున్నాయి కాని పబ్లిక్
సెక్టార్ వారికి దొరుకవు. పబ్లిక్ సెక్టారుకు స్పేర్ పార్ట్స్ ప్రొక్యూర్ చేయటానికి
స్పెషల్ మెషిన్ల వుండాలి ఏ బస్సుకు అయినా సరే ఒకసారి టూల్ టాక్స్
తెచ్చిచూడండి. అందులో టూల్స్ వుండవు. ఎంతమంది మెకానిక్స్ దగ్గర
టూల్స్ ఉన్నాయో చెప్పమనండి రాయలసీమ యూనిట్ లో పరిశీలిస్తే దాదాపు
50% ఆర్టిజాన్స్ కి టూల్స్ లేకుండా పూరికే కూర్చున్నారు. నంద్యాలలో 40
మంది మెకానిక్స్ దగ్గర టూల్ టాక్స్ లలో 20 మంది దగ్గరే టూల్స్ వున్నాయి.
మిగిలిన వారు ఖాళీగా వున్నారు. స్టోర్సులో ముఖ్యమైన సామానులు వుండవు
సెల్ఫ్ స్టాటరుగాని, స్ప్రింగ్స్ కాని, ఇన్ ఫ్లెక్టర్ వైల్డ్స్ కాని, గేర్ బాక్స్ కాని,
టూల్స్ కాని, కలర్స్, బ్రష్స్, టర్పెన్ టైన్ గాని ఇవేవీ దొరకవు వెహికల్స్
యుటిలైజేషన్ మేన్ టేనెన్స్ రిజిస్టరు వున్నదా? చాలాదూరం నడపాలను
కుంటున్నారు. అవిమూలపడుతున్నాయి. చాలాదూరం నడపాలనుకుంటున్నప్పుడు

మేన్ తెనెస్స్ ఎలా ఉంటున్నదో పరిశీలిస్తున్నారా అంటే లేదు యుటిలైజేషన్ ఎకువ వుండాలని మేన్ తెనెస్స్ మాట మర్చిపోతున్నాము. మేన్ తెనెస్స్ వింగ్ లో ఇప్పటికి 15 వర్సెంట్ వెకేసినీస్ ఫిలప్ యరేకంటే దీనిపై ఎంత శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారో అర్థం అవుతుంది వర్సెజ్ ఆఫ్ మెటీరియల్ విషయం చూస్తే entire purchasing machinery is in utter disarray. Local purchase అనేటప్పటికీ ఒక్క వర్సెజ్ కంటే ఎక్కువ రేటుకు కొనవలసి వస్తున్నది. ఒక్క వర్సెజ్ ఎందుకు చేయకూడదో పరిశీలించాలి Substandard materials and spares affect the efficiency and performance, Inadequate and delayed supply of materials affecting operation. ఇవేవి పరిశీలించకుండా మొత్తం ఆపరేషన్ సక్రమంగా వుండనుకంటే పొరపాటు పడుతున్నారని అర్థం ట్రైర్స్ అండ్ ట్యూబ్స్ విషయంలో కంట్రీవైడ్ స్పేర్స్ నిటి వుందని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. మనంచాలా ఐటమ్స్ ఎనెన్సియల్ నీడ్స్ కింద డిక్లేర్ చేశాము వాటిని మార్కెట్ లో 50% కు అమ్ముతున్నారు ఇవన్నీ పరిశీలించాలని మనం అనుకున్నాము ఇంజనీరింగ్ ఇండస్ట్రీస్ మన రాష్ట్రంలో చాలా వున్నాయి. గేర్ విల్స్, సట్స్, బేసింగ్స్ తయారుచేసేవి ఎన్నో వున్నాయి. సైజువారి తయారుచేసేవి వున్నాయి ఇతర చోట్ల నుండి దిగుమతి చేసుకోకుండా వీటిని ప్రోత్సహించడానికి పరిశీలించండి మనకు సెంట్రల్ రీజనల్ వర్క్ షాప్స్ వున్నవి, మన వర్క్ షాప్స్ లో మనము చేయించుకుంటున్నామా? అక్కడ చేయించుకోకుండా ఆపు జేసి ఇతరచోట్ల కాంట్రాక్టు వుంటే ప్రయివేటు యిండస్ట్రీస్ లోకి డైరెక్టు చేసి మన వర్క్ షాప్స్ ను స్టార్ట్ చేస్తున్నాము, అది ఎజ్జామిన్ చేయించండి ఇవి అన్ని పరిశీలించి లూప్ హోల్సును ప్లగ్ చేయవోతే అభివృద్ధి జరగదు మన వర్సం టేజ్ ఆఫ్ ప్రావీట్ లాస్ట్ యియర్ కంటే తగ్గిపోతుంది. లూప్ హోల్సును ప్లగ్ చేయకపోతే దెబ్బ తినే ప్రమాదం వుంది వాడీ బిల్డింగు యూనిట్ ను రిరిలో కమీషన్ చేశాము ఇతర పరిశ్రమల నుండి మనకు ఎప్లయ్ చేసే వాడీ బిల్డింగు కంటే మనవద్ద తక్కువ కాస్టులో తయారు అవుతుంది ఆర్ టి సి వర్క్ షాప్ లో తయారు అయ్యే వాడీస్ అల్టిమేట్ కంటే తక్కువ ఖరీదు, అల్టిమేట్ తయారు అయ్యేవి మా అండ్ సన్స్ ఆటోమోకానికలు ట్రాట్ సైడ్ కంపెనీలో తయారు అయ్యే వాటికంటే తక్కువ. మన యూనిటు 30 వేలకు తయారు చేస్తుంది, అల్టిమేట్ 40 వేలకు తయారు చేస్తుంది బయట యింకా ఎక్కువగా వుంటున్నది. మన యిన్ స్టాల్ కెపాసిటీ 25 వాడీస్ తయారు చేసే అవకాశము వుంది, చాలా కాస్టీలీ మెషనరీ తీసుకువచ్చి పెట్టిన తరువాత 10 నుండి 15 వరకు మాత్రమే మన వర్క్ షాపులో తయారు చేస్తున్నారు. మిగతా వాటికి అర్డరు యివ్వవలసిన పని ఏమి వుంది? అల్టిమేట్ వుంది, స్టేట్ అండర్ టేకింగ్, కొంత కాస్టు ఎక్కువ అయినా దానిని యింప్రూవ్ చేసి ఎంకరేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నామా? సూపర్ డిలక్స్ కు బొంబాయిలో వుండే రూపి ఫర్మకు అర్డర్స్ కు యిస్తున్నాం. అల్టిమేట్ ఎందుకు తయారు చేయకూడదు? కొంత కాస్టు తెరిగినా మన రాష్ట్రంలో ఎంప్లాయిమెంట్ పాటుస్థియల్ పెరగడానికి వీలుంటుందిగా, దానిని పరిశీలించాలి. డైరెక్టు చేయడానికిగల యింటరెస్టు

(Dr. Smt. Fatumunisa Begum in the Chair)

ఏమిటో చూడాలి సింగరేణి కాలరీస్ రివల్యూట్ ఫోర్మును ఎంకరేజ్ చేయడానికి ఆర్డర్లు యిస్తున్నది, ఆర్ టి. సి. ఆల్బిన్స్కు ఎందుకు యివ్వదు? మన వర్క్స్ పావ్ ను యింప్రూవ్ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయడంలేదు? ప్రయివేటు మ్యానుఫ్యాక్చరర్లకు యిచ్చే షర్దతిని గురించి ఆలోచించి సరిచేసుకోవోతే నష్టము జరుగుతుంది పోతే వెహికలు ఏర్చేజ్ విషయం విషయం వుంది 1964 లో గురుమూర్తిగారు ట్రాన్స్పోర్టు మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు డిసిషన్ తీసుకన్నారు Corporat on not to go in for Bedford and Dodge Vehicles, because these vehicles are not of a good quality కాని మెర్సిడ్స్ బెంజ్ తేల్వ్యాండ్లు కొనమన్నారు గుడ్ క్వాలిటీ కానిది కొంటున్నాము దాని గురించి చెప్పాలి. ఇన్నం కంటే వర్క్సుపాపు ఎక్స్ పెన్స్ పెరుగుతున్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు, ఇందులో వేజ్ బిల్స్ ను కార్మికులను కలుపుతున్నారు Wage Bill came down from 33% to 25% of the total earnings ఈవాడు ఆ ఎర్నింగ్స్ 85 శాతం నుండి 25 శాతముకు తగ్గాయి. పెరుగలేదు, ఓవర్ హోల్ ఎర్నింగ్స్ హాజిషన్, దానిలో కాంపోనెంట్లు ఆలోచిస్తే, వేజ్ బిల్ కారణం కాదని చెప్పాలి. Instead of plugging the loopholes and leakages and Wastages there is an increase in work loads అది ఎందుకు చేస్తున్నారు? ఎర్నిట్రీగా లీవ్ రిజర్వును 8.8% రెడ్యూస్ చేశారు వెహికల్ యుటిలైజేషన్ 250 కి మీ నుండి 850 కి.మీ. లకు పెంచారు కాని వెహికల్ మెన్ రేషియో 1.11 నుండి 1.9 కి తగ్గించారు వర్క్ లోడ్ పెంచుతున్నారు లూప్ హోల్స్ ప్లగ్ చేస్తే ప్రయత్నం చేయడంలేదు మేంతు సెన్సు పెంగులో తగ్గించారు అనేకపార్లు యూనియన్, పరైన పద్ధతిలో ఆలోచించడం లేదు, ఒకేసారి కొలాప్స్ అయ్యే పరిస్థితి వస్తుందని వార్న్ చేసింది. ఆఫీసర్లను, ఆఫీసర్ల ప్రమోషన్లను ఎపాయింటు మెంట్లను పెంచుతున్నారు వర్క్స్ ను క్లగ్ కల్ ప్లాన్ తగ్గిస్తున్నారు 25 నుండి 75 శాతం వరకు మెకానికల్ వింగులో. 50 శాతము వరకు ఆపరేషన్ వింగులో వున్న వర్క్స్ ను ఎంకరేజ్ మెంటు యివ్వకుండా—డై రెక్టు రిక్రూట్ మెంటు పేరుతో బంధుప్రీతి చూపించి చుట్టాలను తమకు కావలసిన వారిని తీసుకుంటున్నారు. డై రెక్టు రిక్రూట్ మెంటు పర్సంటేజి ఎక్కువ చేయడం మంచిది గాదు. 25 నుండి 75 వర్సంటు వరకు మెకానికల్ వింగులో ఎందుకు చేశారు? ఎక్స్ పీరియన్స్ వున్నవారిని ఎందుకు చేయకూడదు కేపిటల్ యిన్వెస్టుమెంటు అంతా నాన్ రిఫండబుల్ లోన్ క్రింద స్టేటు అండ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్లు యిస్తున్నవి. 0.1% శాతం గ్యారంటీగా వస్తుందని లాభనష్టాలు చూడడంలేదు. 5 నం మీ ద పన్నులు పెంచుతున్నారు. ప్యాసింజరు ఫేర్స్ పెంచుతున్నారు వచ్చే దానిలో లాభము మాత్రం 0.1/8 శాతం గ్యారంటీ చూచుకోవడం తప్ప మిగతా యింటరెస్ట్ ప్రభుత్వం వట్టించుకున్నట్లు లేదు. Direct Recruitment varies from 25 to 75% in Mechanical wing and 50% in Operation wing. అది చేస్తే గాని యింటరెస్ట్ వుండదు, ఆ పని చేయాలి. పోతే సిటి సర్వీసెస్ లో కోటి 80 లక్షలు నష్టం వస్తున్నది. దానికి కారణాలు వున్నవి. టు మెసి స్టాప్స్ వుంటవి, వేర్ అండ్

చేర్, గేర్స్ మార్పడం, యింజను అలాగే వుండడం, ఆయిల్ ఎక్కువ కాలడం, విద్యార్థులకు మొదలైన వారికి కన్సెప్షన్స్ యివ్వడం, పీటీవల్ల నష్టం వస్తున్నది డెడ్ మైలేజీ ఎక్కువ అవుతున్నది పీటీ సర్వీసెస్లో సాధారణంగా నష్టాలు వస్తాయి కాని జిల్లాల నుండి వచ్చే ఆదాయముతో భర్తీ చేసేదాని కంటే యితర రాష్ట్రాలలో స్టేటు గవర్నమెంటు సబ్సిడైజ్ చేస్తున్నది తమిళనాడులో చేస్తున్నది ఆ విధంగానే యిక్కడ ఎందుకు చేయకూడదో పరిశీలించాలి తైర్పు ప్లాంట్ లో వి ఎస్ టి. కంపెనీ నిషపూరిత పరతులు పెడుతూ వుంటే వాటికి లాంగకుండా ఆర్. టి. సి స్పాన్సర్ గా చేరి అవసరమైతే యిండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ ను చేర్చి పబ్లిక్ సెక్టరులో తైర్పు అండ్ ట్యూబ్స్ పెడితే సేప్ చేసుకోవడానికి వీలు లేదు? అదే రకంగా జాడీ బిల్డింగ్సును యింఫోర్స్ చేసుకునే బదులు ఆటోమోటో వుపయోగించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలి స్పేట్ పార్టు గురించి చెప్పాలి, రాష్ట్రములో వుండే అనేక యింజనీరింగు పర్కూషన్స్ ను ఎంకరేజ్ చేస్తే ఎంప్లాయిమెంటు పొటెన్షియల్ పెరుగుతుంది. ఆయిల్ యిండస్ట్రిని సేవనలైజ్ చేయాలి. వెహికల్ తయారుచేసే ఇండస్ట్రిని సేవనలైజ్ చేస్తే స్టేటు సెక్టరులో ఎక్కువ వుపయోగపడుతుంది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించి అది చేయించే ప్రయత్నం అవసరం పోతే 700 కార్మికులు రిమూవల్ లో వున్నారు, చాలా మంది ఎపీలు చేసుకున్నారు. మెర్సీ పీటీవన్స్ వున్నవి, మెర్సీ కమిటీస్ యింతవరకు లేవు నిద్ర పోతుందా డిపార్టుమెంటు? రెండు వేల సస్పెన్షన్స్ కేసులు వున్నవి, మూడు సంవత్సరాల నుండి. దాని రిజల్టు ఏమంటే ఈ రెండు వేల మందికి మూడు ఏండ్ల నుండి సబ్సిడైజ్స్ ఎలావెస్టు యిస్తున్నారు. కేసులు తేల్చి వారిని వెంటనే రియిన్ స్టేటు చేయాలి. రెండు రూపాయలు కాజేసినదానికి పనిష్ మెంటు వుంది. తప్ప చేసిన దానికి యిచ్చిన పనిష్ మెంటుకు సంబంధం వుందా? ఎందుకు తేల్చరు? వెంటనే పరిశీలించి లోపాలను సరిచేయాలి. ఉన్నటువంటి లోపాలను వెంటనే సరిచేయకపోతే పబ్లిక్ సెక్టరులో వున్న మంచి యిండస్ట్రిని రాబోయే కొద్ది రోజులలో దెబ్బ తినే ప్రమాదం వుంది లూప్ హోల్స్ ప్లగ్ చేసి సరైన పరిస్థితులలో పెట్టాలి. పబ్లిక్ సెక్టరు యిండస్ట్రిలో కన్స్ట్రక్షన్ వున్న యూనియన్ పని చేస్తూ వుంటే ఎప్పటి కప్పుడు డిగ్గి, పలహాలు యిస్తూవుంటే అక్కడ మేనేజ్ మెంటు రైవర్ యూని యనును ఎంకరేజ్ చేసి పబ్లిక్ సెక్టరు యిండస్ట్రిలో అందోళనలు వస్తే వీరు రియోక్స సరి ఫోర్స్ తో ఏకమై సాబ్సిడైజ్ చేసే ప్రమాదం వస్తున్నది. అలాంటి హోల్స్ కి పీటీవన్ లో వుంటే ఆ విషయం పరిశీలించాలి. పబ్లిక్ సెక్టరు మీద కన్స్ట్రక్షన్ లేకుండా వున్న వారికి సాబ్సిడైజ్ చేసేవారికి దానిని కొలాప్స్ చేసేవారి చేతుల్లోకి పరిస్థితులను అప్పజెప్పితే చాలా ప్రమాదం వుంది ప్రభుత్వం, మేనేజ్ మెంట్ భాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ వుండాలని చెబుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను

* Sri K. Subba Rao (Proddatur):—While nationalisation is an accepted principle in our country unfortunately it is not effectively implemented in several Public Undertakings that have been taken over. National consciousness is awfully absent in most of the citizens of our country. Without it there cannot be dedication and without dedication spirit, nationalising undertaking cannot effectively implement its policies.

Of course, the note furnished by the Hon'ble Minister is rosy in many aspects, but I beg to offer a few suggestions to the Minister and the concerned Officials.

Just now, My colleague Mr. V Srikrishna has pointed out about the maintenance of vehicles. They are awfully bad, specially, for example, in my district, several routes have been nationalised and several buses have been put into service, about 8 or 9 months back but if one looks at the condition of the buses, he will feel that they are plying since several years and maintenance is awfully bad. Without any effective maintenance, no vehicle can be kept up in an efficient way and without efficient maintenance, no effective service can be given to the public.

With regard to the equipment in the nationalised routes, it is a sorry spectacle Sir that even the buses that have been put into service are not supplied the most important equipment like a Jackey. It is one of the most important equipment which is required to replace the punctured tyre or tube and it is not present in many of the new buses that have been plying, especially the long-distance buses. Another equipment which is most essential is the provision of tarpaulin. The passengers are asked to put their luggage on the top of the bus. Suppose, in rainy season, if there is no tarpaulin, nobody take the responsibility to protect the luggage on the top of the bus. Not only that, many new buses on the long routes are not provided with spare tyres. It is an essential part of a y bus service to have a spare tyre. On several occasions it is my sad experience that when a tyre is burst, the same tyre has to be repaired, puncture has to be repaired which takes several hours for the tyre to get it repaired and then refitted to the bus. This is the sad experience. The Department officials should take note of it. They should make a point to provide every item that is essential for a long-distance bus and also most important spares or equipment like the Jackey and tarpaulin.

With regard to the issue of tickets, Mr. Speaker Sir, even for long-distance places several tickets four, five or even six are issued. It is expected that they should be preserved by the passengers. If one of the tickets, by chance, is lost, naturally the passenger has to pay additional fare and bear it. For long distance stations, it will be quite proper to issue one ticket, either printed one or filled up one. Therefore, the number of tickets that are being issued should be avoided and one ticket may be given for the long distance passengers.

Another factor which I would like to bring to your notice sir, is the collection of luggage charges. I have seen that conductors are pressing for luggage fee even for small things. But where is the equipment for weighing the luggage? I do not know whether there is any tariff for luggage yet, all the village folk who enter into the nationalised buses are harassed by these conductors to pay the luggage fee. I do not know whether it is reaching the coffers of the A.P.S.R.T.C.

In 1973, 80 schemes have been published, but only 18 schemes have been approved. In 1974, 180 schemes have been published but I do not know how far these schemes will be approved. Why new schemes have been approved? One factor is the lack of buses with

the result they are not nationalising the routes. They are not in a position to put into sufficient buses to different routes. Then, they need not publish the schemes and until the buses are ready, they can wait the publication of the schemes and wait for the approval of the schemes.

Another factor is about the short-distance buses. They are also being notified and the schemes that they are putting even the long-distance buses about 40 to 50 miles- are not efficiently put into service for public use. Even short-distance routes should be nationalised. It can wait for some more time when it will be able to put in more number of buses within the district area and then take up short-distance buses.

There was one Anantharaman Committee Report that has been submitted to the R. T. C. I do not know how far the recommendations of that Committee have been implemented. The previous Hon'ble Minister promised to have a High Power Committee to go into the details of Anantharaman Committee's recommendations. But how far the present Minister will put them into effect I do not know. Thank you.

سری مسعود احمد (عادل آباد) محترمہ صدر صباحہ - وزیر ٹرانسپورٹ نے جو ٹرانسپورٹ ڈیمانڈ پیس کیا ہے میں اسکی تائید کرتے ہوئے آپکے توسط سے چند چیزیں حکومت کے علم میں لاؤنگ۔ قبل اسکے کہ میں ڈیمانڈ پر تفصیلی بحث کروں یہ بتاؤنگ کہ ہمارے پاس روڈ ٹرانسپورٹ کارپوریشن سلک سیکٹر میں بہت بڑا ادارہ ہے اور یہ بڑی خوشی کی بات ہے کہ آندھرا پردیش ٹرانسپورٹ کارپوریشن صحیح ڈھنگ سے خدمات اہام دے رہا ہے۔ محترمہ صدر صباحہ یہ آپ جانتی ہیں کہ آج پورے ملک میں پبلک سیکٹر کے پبلک انڈر ٹیکنگس کی کارکردگی کو متاثر کرنے اور اس تعلق سے عوام کو بھی متاثر کرنے کی دانستہ اور منظم کوشش کی جا رہی ہے۔ اس ماحول میں یہ بڑی خوشی کی بات ہے کہ آندھرا پردیش میں یہ کارپوریشن صحیح سمت میں برقی کی راہ پر گامزن ہے۔ مجھے کہتے ہوئے خوشی ہوتی ہے کہ تلنگانہ ایریا میں نظام سرکار کے زمانہ ہی میں اسکو نیشنلائز کیا جا چکا۔ جہاں تک نظام کے دور کا تعلق ہے آج ہم اس جاگیردارانہ اور قریبہ نظام کی مدست کرتے ہیں لیکن جہاں تک اس روٹس کو نیشنلائز کرنے یا عثمانیہ یونیورسٹی میں علاقائی زبانوں میں تعلیم دینے کا تعلق ہے اسکو عمل میں لانے کی کوشش کیگئی اور اسباب کو سراہا جانا چاہئے۔

ایک اور بات میں آپکے گوش گزار کرونگا۔ وزیر موصوف نے اپنی تقریر میں بتلایا ہے کہ بس سرویس کے آدھے روٹس کو نیشنلائز کیا گیا ہے۔ مجھے یہ کہتے ہوئے افسوس ہوتا ہے کہ ایک طرف تو تلنگانہ علاقہ میں زمانہ سابقہ ہی میں روٹس کو نیشنلائز کیا گیا تھا لیکن، بس سٹاپ کے بعد روٹس کو نیشنلائز کرنے کا کام سسٹم ہو گیا ہے۔ میں محترمہ صدر صباحہ کے سامنے

کہ سال گذشتہ ۱۸۰ اسکیمات کو پاس کیا گیا لیکن جہاں تک نیشنلائزیشن کا تعلق ہے حکومت ہمیشہ سرد مہری سے کام لے رہی ہے۔ میں آپکی وساطت سے حکومت کہونگا کہ جہاں تک پبلک سیکٹر کی صنعتوں کو آگے بڑھانے کا تعلق ہے حکومت حرات سے کام لیتے ہوئے پانچ سال کی مدت کے حتم ہونے کا انتظار کئے بغیر دو سال کے اندر اندر نوے روٹس کو نیشنلائز کرے اور پانچ سال کے کی مدت کیلئے اصرار نہ کرے۔

اس میں آپ یہ دیکھیں گے کہ ان روٹس کو نیشنلائز کرنے کیلئے (۱۰۲) کروڑ کی ضرورت ہوگی اور کارپوریشن کے وسائل ایسے ہیں کہ وہ یکمشت اس رقم کو فراہم کر سکیں۔ (۵۹) کروڑ روپے کے کارپوریشن ایسے وسائل رکھتی ہے۔ اسٹیٹ گورنمنٹ اور سنٹرل گورنمنٹ کا (۴۱) کروڑ کا انچا لگایا گیا ہے۔ اور پبلک لون کے ذریعہ (۶) کروڑ روپے حاصل کرنے کا ٹارگٹ مقرر کئے ہیں، میں سمجھتا ہوں کہ اب سنجیدگی سے اس تعلق سے کوشش کریں تو یہ پوری رقم بآسانی حاصل ہو سکتی ہے لیکن اسکے ساتھ ساتھ آب کو لیگیٹس کو بھی بند کرنا پڑیگا کارپوریشن ہمارا ایک بہت بڑا ادارہ ہے، اسکا بورے ہندوستان میں پانچواں درجہ ہے وہاں لیگیٹس کے تعلق سے عوام میں بدگاتیاں پائی جاتی ہیں میں اس موقع پر ایک مثال آپکے سامنے رکھوں گا، میرا آبائی گاؤں عادل آباد سے سات میل کے فاصلہ پر واقع ہے، میں نے کارپوریشن کو ایک لیٹر لکھتے ہوئے بتلایا کہ وہاں سے ۲۲ گاؤں کے لوگ سفر کرتے ہیں، یہاں سے ایک نئی بس سروس ڈالی جائے۔ کارپوریشن نے اسکو اگراسن کر کے جواب دیا کہ وہاں بیس جرس نہیں ہوتے اور یہ کہ کئی بسس وہاں سے گرتی ہیں۔ اسلئے فی الوقت نئی بس سروس کی ضرورت نہیں ہے۔ اس پر گاؤں والوں نے کہا کہ ہم ٹکٹ کے لئے اصرار کریں گے۔ میں گورنمنٹ کے علم میں یہ بات لاؤنگا کہ جب مقامی لوگوں نے ٹکٹ کے لئے اصرار کیا تو وہاں کے لوگوں کو یہ سزا دی گئی کہ لوکل بسس بھی نہیں ٹھیرائی جارہی ہیں جب اس تعلق سے ڈپٹی مینجر کے پاس شکایت کی گئی تو صاحب موصوف نے فرمایا کہ لیجسلیٹرس اور عوامی لیڈروں کو کارپوریشن کے بارے میں شکایت کی عادت ہو گئی ہے۔

لیگیٹس کے تعلق سے میں ایک اور چھوٹی سے مثال آپکے سامنے رکھوں گا۔ ہم توقع رکھتے ہیں کہ کارپوریشن جیسے ایک بڑے ادارہ میں اچھے عہدہ داروں کو متعین کیا گیا ہے۔ وہ نہ صرف لیگیٹس کو دور کریں گے بلکہ اسکے فینانس کو دیکھتے ہوئے اخراجات میں کمی کرنے کی حتی امکان کوشش کریں گے۔ منسٹر صاحب نے اپنی اسپیچ بتایا ہے کہ اسٹاف ٹریننگ ناگر جونا ساگر کے خوبصورت مقام پر ہوگی۔ یہ بات میری سمجھ سے باہر ہے کہ کنڈکٹرس اور

ڈریورس کو آپ کس قسم کی ٹریننگ وہاں دینگے۔ اسکی کفایت شعاری کے تعلق سے میں کہوں گا کہ حیدرآباد میں آپ نے ۳۵ روپے کے پاس جاری کئے ہیں جبکہ مدراس میں اس پاس کی اجرت (۷۰) روپے ہے اور دہلی اڈمنسٹریشن نے تو اسکو منسوح کر دیا ہے۔ اسلئے میں کہوں گا کہ کارپوریشن کو ایسے وسائل آسانی ٹھائے اور غیر ضروری اخراجات کو ختم کرنے کیلئے مسجدگی سے عور کرنا چاہئے۔

ایک اور چیز میں آپ کے علم میں لاؤں گا، ٹرائل ایریاز میں (۷۱) اسکیمات کو رو عمل لایا جا رہا ہے۔ آندھرا پردیش میں بیس لاکھ ٹرائیلس کی آبادی ہے جو پوری آبادی کا ۴۰ فیصد ہے، ان لوگوں کی سہولت کے لئے آپ (۷۱) سروس چلا رہے ہیں۔ اس عادل آباد کی نمائندگی کرنا ہوں، وہاں کی آبادی ایک لاکھ ستر ہزار ہے۔ وہاں میں بے انتک کوئی سروس ملتے ہوئے نہیں دیکھی۔ میں آپ سے حواہش کروں گا کہ واقعی ٹرائیلس کی فلاح و بہبود چاہتے ہیں تو وہاں کے کچے راستوں پر بھی ان سروس کو جاری کر سکتے ہیں جیسا کہ حکومت مہاراشٹر نے کیا ہے۔

ایک اور بات یہ ہے کہ انٹر اسٹیٹ سروس آف جیلا رہے ہیں اور سرید سروس چلانا چاہتے ہیں۔ آپ کنوٹ نا حیدر آباد۔ عادل آباد تا نانڈیڈ براہ کنوٹ اور عادل آباد تا ناگور ایک س سروس چلا سکتے ہیں۔

آپ اسٹیشن اور بس ڈپوز کی بات کر رہے، میں سمجھتا ہوں کہ عادل آباد ہی ایک ایسا ضلع ہے جہاں پر آج تک نہ بس اسٹیشن بنائے گئے اور نہ بس ڈپوز۔ کلکٹر صاحب اس بارے میں دلچسپی لے رہے ہیں اور کارپوریشن کی اس طرف توجہ مبذول کروائی ہے لیکن یہ کہتے ہوئے افسوس ہوتا ہے کہ انتک اس صحن میں کچھ نہیں کیا گیا۔ اس پسندیدہ علاقہ میں جہاں سے آپ زیادہ سے زیادہ تعداد میں انٹر اسٹیٹ سروس نافذ کر سکتے ہیں وہاں بس ڈپو اور بس اسٹیشن کی کمی کے بارے میں توجہ کرنی چاہئے۔

میں ہاؤز کا زیادہ وقت نہ لیتے ہوئے ایک اور چیز کی طرف آپ کی توجہ مبذول کرواؤں گا۔ ضلع پریشد لیول پر ایک ٹرانسپورٹ اڈوائزری کمیٹی قائم کی گئی ہے۔ یہ کئی معیوں میں کارآمد ثابت نہیں ہو رہی ہے۔ اسلئے میں یہ تجویز کروں گا کہ ڈپو لیول کمیٹی قائم کریں تاکہ جب بھی ٹائم لیول چیلنج کرتا ہو تو جس طرح لیولے اڈمنسٹریشن۔ لیجسلیٹر سے مشورہ کر کے تبدیل کرنا ہے، اسی طرح روڈ ٹرانسپورٹ کارپوریشن قائم کرتے وقت یا ٹائم لیول چیلنج کرتے وقت لیجسلیٹر سے کو اختیار میں لے۔

آخر میں میں یہ بھی حواشی کروں گا کہ مختلف تعلقہ ہیڈ کوارٹرس تا
حیدرآباد سس جلائی جارہی ہیں لیکن ایلور نا حیدرآباد براہ کریمرگر اور بودہ
تا حیدرآباد کوئی سس سروس نہیں ہے۔ اسکو جائے۔
آپ نے مجھے موقع دیا۔ میں آپکو دھیہ واد دیتا ہوں۔

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్ :—మేడమ్ చైర్మన్, ఇప్పుడు రవాణా శాఖా
మాతృలు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్స్ సందర్భంలో కొన్ని ప్రధానాంశాలు మీ
దృష్టికి తీసుకొని రాదలచుకున్నాను. బస్ రూట్లు జాతీయకరణం అనే అంశం
తాజీలు సడక కన్నా, నత్తగుల్ల సడకకన్నా అతి నెమ్మదిగా నడుస్తున్నది. వారు
చెప్పినటువంటి కాలపరిమితి ఇదివరకే దాటిపోయింది. ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం
విశాఖపట్టణం, ఈస్టు గోదావరి జిల్లాలలో జరిగినటువంటి జాతీయకరణ నామ
మాత్రంగా ఉండి దాదాపు లేదనే చెప్పవచ్చు. సిటీ బస్ సర్వీసులలో చాలా
లాభాలు వస్తున్నాయి. కనుక అనేక సిటీలలో, పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో కూడా
సిటీ బస్ రూట్లు జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.
ప్రయివేటు బస్ రూట్లను గవర్నమెంటు జాతీయకరణ చేసిన సందర్భంలో వర్క
ర్సును ఇమిడ్చుకొనడానికి కొన్ని రిజిడ్ నిబంధనలు ఉన్నాయి. డ్రైవరుకు 5
అడుగుల 4 అంగుళాల ఎత్తు అని, కండక్టరుకు పోస్టుకు ఎస్ ఎస్ సి పాస్ అయి
ఉండాలని పాత రూల్స్ పెడితే వారు ఉద్యోగాలు కోల్పోతారు. కాబట్టి
అక్కడ ఉన్నటువంటి స్టాఫ్ను మీరు ఇమిడ్చుకోవాలి. కాబట్టి అంతకుముందు
న్నటువంటి రూల్స్ను మార్చుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తు
న్నాను అట్లాగే కార్మికుల వేతనాలు నిర్దేశిస్తూ కొన్ని చట్టాలున్నాయి.
మోటార్ ట్రాన్స్పోర్టు వర్కర్స్ యాక్టు ఉంది. మినిమం వేజెస్ యాక్టు ఉంది.
1972 నెస్టెబురులో వేజ్ బోర్డు అమలు చేస్తామని అన్నారు ఆ సందర్భంలో
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నమెంటు జారీ చేసిన ఆర్డరు ఉంది. 800 మంది ప్రయివేటు
యజమానులలో 250 మంది మాత్రమే ఈ వేజ్ బోర్డు రికమెండేషన్లను అమలు
జరుపుతున్నారు. మిగిలినటువంటి 550 మంది అమలు జరుపడం లేదు. వారు
చాలా తక్కువ జీతాలు ఇస్తున్నారు. ఎప్పుడో 5 సంవత్సరాల పూర్వం నిర్ణ
యించినటువంటిది ఇస్తున్నారు. డ్రైవరుకు 170 రూ.లు, కండక్టరుకు 120 రూ.లు,
క్లీనరుకు 100 రూ.లు అన్నారు. అంతకన్నా చాలా తక్కువ
ఉంటున్నవి. ఫెరిగ్గె ధర్మ ప్రకారంగా వాటిని సవరించటం అన్నది
జరగలేదు. అసలు వారికి డి.ఎ. అన్నది లేదు. 15వ క్లెయిమ్
లేబర్ కాన్ఫరెన్స్ ఫార్ములా ప్రకారం—అంప్లెమెంట్ షేడ్ మినిమమ్
వేజ్ అనే పద్ధతి ప్రకారం వారికి జీతం నిర్ణయించటం జరగాలి. అదే విధంగా
ఫెరిగ్గె ధర్మలకు అనుగుణంగా డి.ఎను అమలు జరిపేట్లుగా చూడాలి.
ప్రయివేట్ బస్సు రూట్లలో పనిచేస్తున్న డ్రైవర్స్కు, కండక్టర్స్కు, క్లీనర్స్కు
జీవితానికి గాల్వరంటి పడుషాయాలు లేవు. వారికి ఆ సదుపాయాలు వర్తింప
జేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఓనర్ లోడ్, డ్రైవ్ లోడ్ ఎందుకు జరుగుతున్నారో
ఆ బస్సు ఓనర్స్ యొక్క డురాళ ఫలితంగా అది జరుగుతున్నది ఇన్ని గంటలలో,

ఇన్ని ట్రైప్స్ కొట్టాలి, ఇంతమంది పాసింజర్స్ను తీసుకుని వెళ్ళి ఇంత డబ్బు సేకరించాలి—అనే నిబంధనలు పెట్టటంవల్ల—ఆ వర్కర్స్ వారి ఉద్యోగ రక్షణ కోసం వేరే గత్యంతరం లేక వారు చేపిన ప్రకారం చేయవలసి వస్తున్నది. అయితే దానివల్ల వచ్చే నష్టం వర్కర్స్‌యే భరించవలసి వస్తున్నది. తరచు పోలీసులయొక్క హెరాన్ మెంట్, లైసెన్సులు లాక్కోవటం, లంచాలు తీసుకోవటం—యీ రకంగా అనేక ఇబ్బందులపాలు కావలసి వస్తున్నది. ఇది ప్రతినిత్యం జరుగుతున్న ప్రధాన అంశంగా మనం చూస్తున్నాము ఆర్.టి.సి వర్కర్స్ గురించి ఇటీవల కొన్ని ఒప్పందాలు జరిగినవి. వారి జీవన పరిస్థితులు మెరుగుపరచటానికి కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారు. అయితే పబ్లిక్ సెక్టార్ లో ఉన్న కార్మికులకు ఇస్తున్నటువంటి డిఎ ఎంత? ఈ ఆర్.టి.సి. కూడ పబ్లిక్ సెక్టార్ కాబట్టి పబ్లిక్ సెక్టార్ లో, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ లో ఉన్న కార్మికులకు ఇస్తున్న ప్రకారంగా ఆర్.టి.సి వర్కర్స్ కు కూడ డి.ఎ. ఇవ్వాలి. వారిని ఎస్.జి.బి.తో సమానంగా చూడటం మంచిది కాదు. దానిలో మార్పు జరగాలి. ఆర్.టి.సి కి బస్సులు తక్కువ ఉన్నవి. పాసింజర్స్ యొక్క రష్ ఎక్కువగా ఉంటున్నది. ఓవర్ లోడ్ కు ఒక పరిమితి పెట్టి, ఆ పరిమితిలో తీసుకువెళ్ళటానికి అనుమతి ఇవ్వాలి ఇప్పుడు ఉన్న నిబంధన ప్రకారం 9 మందికన్నా ఎక్కువ ఎక్కించవద్దు. 5 గురుకన్నా ఎక్కువ ఎక్కించవద్దు అని అనుకొంటే అది సాధ్యం కాదు బస్సు కెపాసిటీబట్టి, డ్రయివర్ కెపాసిటీబట్టి—నష్టం కాని పరిస్థితిలో ఆ ఓవర్ లోడ్ చేసే సంఖ్యను పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇటీవల నూపర్ డీలక్స్ ఎక్స్ ప్రెస్ కు రేట్స్ తగ్గించారు ఆ బస్సులో చాలా సదుపాయాలు ఉన్నవి కాస్త ఉన్న వర్గాలవారు దానిలో ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటారు. ఆ బస్సు రేట్స్ తగ్గించటం ఏమిటో అర్థం కావటం లేదు. అట్లా తగ్గించటంవల్ల ఉన్న వర్గాల వారికి లాభం చేకూర్చినట్లు అవుతుంది దానికి బదులు, ఎక్స్ ప్రెస్, పాసింజర్ బస్సులకు రేట్స్ తగ్గిస్తే బాగుండేది. ఆ రకంగా చేసే బదులు తలక్రిందులుచేయటం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ కు సంబంధించి—యీ నోట్స్ ముమ్మరం మూలంగా వచ్చిన నష్టం ఎంత అన్నది—5 వ పేజీ 7 వ పేజీలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. గవర్నమెంట్ అసలు దీనిని తన చేతిలో ఉంచు కొన్నప్పుడు—యీ నోట్స్ ముమ్మరం, అధిక ధరలను యీ రకంగా పెరగకుండా అదుపులో పెట్టవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. బ్లాక్ మార్కెటింగ్, ధనాధ్యవరులైన వారికి ప్రాతినిధ్యం కలిగిన గవర్నమెంట్ ఇది కాబట్టి—ప్రజల సొమ్ము ఎటు పోతే, ఏమిటి అని నిర్లక్ష్యంగా ఉండటం చాలా క్షమించరాని విషయమని చెబుతున్నాము కొత్తగా కండక్టర్స్ పోస్టులలో నియమించే వర్తకులు గురించి నేస్తున్న గడ కాల్ ఎలెక్షన్ మోషన్ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. పార్లమెంట్ క్లాస్ కమ్యూనిటీకి 50 వర్సెంట్, బాక్ చార్జ్ క్లాస్ కె కమ్యూనిటీకి 40 వర్సెంట్, ఇతర వర్గాలకు 30 వర్సెంట్, మెద్యూమ్ క్లాస్ వారికి 40 వర్సెంట్—వారులు ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. లో కావాలని, అట్లా వచ్చిన కాల్ కమ్యూనిటీకి ఉంటున్నట్లుగా అయితే కావటానికి అరు లని నిబంధన పెట్టారు.

* విధంగా మార్పులు వచ్చేవారు ఎంతమంది ఉంటారు అన్నది నా ప్రశ్న. గత వారు ఎవరైతే కండక్టర్లై సెన్సులు పెట్టుకొని, తమ పేర్లు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్చేజ్ ఆఫీసులో నమోదు చేసుకొన్నారో, అట్లాంటి వారికి ముందుండక్టర్ పోస్టులు ఇచ్చిన తరువాత—కొత్తవారికి మీరు ఏ సూత్రమైనా పెట్టండి. ఇప్పుడు ఆ సూత్రాన్ని మార్చుకోండి. నా నియోజకవర్గంలో సగండికి, గూడూరుకు, మల్లంపల్లికి మీ ఆర్. టి. సి. సర్వీసును లోకల్ సర్వీసును కన్వెంట్ చేసే విషయంలో చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీమతి వి. శ్రీరాజ్యలక్ష్మమ్మ (జగ్గయ్యపేట) — అధ్యక్షా, రవాణా శాఖ మీద రెండు విషయాలు మాట్లాడదలచుకొన్నాను. నేను రవాణా శాఖ డిమాండ్ను బలపరుస్తున్నాను. హైవేలో సూపర్ విజన్ ఉంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వారంలోనే నందిగామ—జగ్గయ్యపేట మధ్య చాదాపు 8, 10, యాక్సిడెంట్స్ జరిగి ఉన్నాయి. మేము అటూ ఇటూ వచ్చేటప్పుడు కల్లారా చూడటం జరిగింది. యాక్సిడెంట్ జరిగిన వెంటనే, యాక్సిడెంట్ పొందిన వ్యక్తిని హాస్పిటల్కు తీసుకుపోయి ప్రవేశపెట్టటానికి అలస్థం జరుగుతున్నది. కాబట్టి ఒక రెడ్ క్రాస్ మొబైల్ హెలికాప్టర్ గవర్నమెంట్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది స్పీడ్ కంట్రోలుకు ఏదైనా ఒకటి పెట్టించాలి. రాత్రిళ్ల కొంత టైమ్ లారీలు ఆపటము, ఆపినప్పుడు పర్మిక్యుల్ర్ ప్లేస్లో ఒక ప్రక్కన ఆపి ఉంచేటట్లు చేయటం చేయాలి. ఎక్కడవడితే అక్కడ వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు టీషప్స్ ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ ఆపటం జరుగుతున్నది. అది కూడ కంట్రోలు చేయించాలని కంట్రోల్ పెట్టించాలని కోరుతున్నాను. డిపోనుండి వచ్చినప్పుడు బస్సును పరిశుభ్రంగా ఉంచాలి. అది చాలా అవసరము. ఇక్కడ సిటీ డిపో చాలా అపరిశుభ్రంగా ఉంటున్నది మంత్రిగారు టైమ్ చెప్పకుండా అక్కడకు వెళ్లి పరిశీలన చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. లేడి కండక్టర్స్ను, లేడి డ్రయివర్స్ను కూడ యీ సంవత్సరమే పెడితే మంచిదని మనవి చేస్తూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వెయ్యి కొత్త బస్సులు కొన్నట్లుగా నాకు వార్త వచ్చింది. ఆ వెయ్యి బస్సులు పూర్తిగా కొన్నారా? ఎన్ని వచ్చాయి? ఏ ఏ రూట్స్లో ఎన్నెన్ని బస్సులు వేశారు? సూపర్ డీలక్స్ బస్సులో ఎన్ని సీట్స్ ఉన్నవో అంతమందినే ఎక్కించాలి ఎక్కువమందిని ఎక్కించకూడదు. నేను ఒకసారి సూపర్ డీలక్స్లో అదోని పోయినపుడు—సూపర్ డీలక్స్లో చాలా మందిని ఎక్కించారు. అది చాలా క్రాడ్ గా ఉంది. ఎక్కువ మంది పేసింజర్స్ ఉంటే—ఎక్స్ప్రెస్ బస్సులు ఎందుకు వేయకూడదు? అంతేగాని బస్సులో ఎక్స్ప్రెస్ పుల్ను తీసుకుపోవాలంటే—అందులో కూర్చున్నవారికి ఇన్ కన్ వినియూట్ గా ఉంటుంది. లేడి మెంబర్ గారు, లేడి డ్రయివర్స్, లేడి కండక్టర్స్ను వేయాలి అన్నారు ఫారెన్ కంట్రీస్లో టాక్సీలు కూడ లేదీన నడివిస్తారు. అక్కడ వారు ఆ విధంగా కండక్ట్ చేస్తారుగాని—ఇక్కడ ఆ పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యంగా

బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ రూ. 74 కోట్లు భర్చు. పోయినసారి కంటే తక్కువ చేశారు. సిబ్బంది పెంచాము, యితర ఏర్పాట్లు పెంచాము అన్నారు. కాంట్రాక్టుస్ యున్నది. దానిని క్లారిఫై చేస్తే బాగా వుంటుంది.

Madam Chairman —The Minister will clarify the position in his reply.

శ్రీ హాజిబుల్లా మహాల్ (రాయచోటి) —అధ్యక్షా, రవాణా శాఖ యొక్క ఆశయాలు, లక్ష్యాలు చాల డీటెయిల్డ్ గా చెప్పారు. ఈ సంస్థ గాని, ప్రభుత్వ పరంగాగాని సాధించిన ఆశయాలు డిమాండులో చాల క్లియర్ గానే చూపించారు ఈ సంస్థ స్థాపించబడి 25 సంవత్సరాల కాలం అవుతున్నది కాని రాయలసీమ ప్రాంతాలలో మాత్రం సేషనలైజ్ చేశామనే నెపంతో జిల్లాలో ఏవో కొన్ని రూట్స్ మాత్రం సేషనలైజ్ చేయడం, కొన్ని రూట్స్ సేషనలైజ్ చేస్తామని పబ్లికేషన్ యిచ్చిన తరువాత అబ్జక్షన్ కాలేఫర్ చేసిన తరువాత కూడ యిటు వంటివి చేపట్టకపోవడం జరిగింది. బస్ లు కొనడం కొరతవల్లనో, బాడీ బిల్డింగు ఆలస్యం అవుతున్నందువలనో, డబ్బు బడ్జెట్ లేకపోవడం వల్లనో ఇతర విధాలుగా యిన్ ఫ్లయెన్స్ వల్లనో అర్థం కావడం లేదు రాయలసీమ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా కడప జిల్లాలో ఇటువంటి జాతీయకరణ కార్యక్రమం చాల కుంటుగా నడుస్తున్నదని చెప్పడంలో అతియోశక్తి లేదు. ముఖ్యంగా యింటర్ డిస్ట్రిక్టు రూట్స్ కొన్ని సేషనలైజ్ చేసినటువంటి ప్రాంతాలలోనే ప్రైవేటు సంస్థ యాజమాన్యాన నడుస్తున్న బస్సులు రవాణా సంస్థ బస్సులు జాయింట్ గా నడుస్తున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. చిత్తూరు కడప కొన్ని రూట్స్ మాత్రం జాతీయం చేయడం జరిగింది. అదే రూట్ లో కొన్ని ప్రైవేటు సంస్థ అధీనంలో ఉన్నాయి. చిత్తూరు నుంచి కాకపోయినా ఆ రోడ్ నుంచి వచ్చి మిగతా ప్రాంతాల నుంచి కడపకు వచ్చే బస్సులు ఉన్నాయి. కడప నుంచి చిత్తూరు వెళ్ళాలంటే మధ్యలో చాల ప్రదేశాలు ఉన్నాయి. అటువంటి ప్రదేశాలలో ప్రైవేటు సంస్థ యాజమాన్యాన నడుస్తున్న బస్సులు తీరుచూస్తే తెలుస్తుంది దేశంలో ఉన్న కార్పొరేషన్స్ లో కెల్లా అత్యధిక స్థానం యిస్తూ చాకచక్యంతో ప్రజాస్వామ్యంలో జాతీయీకరణ కార్యక్రమం తీసుకోవడం సంతోషదాయకమే. కాని యిందులో ఉన్న లోటు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసి ఉండేలాగాను. బస్సులపైన ఆంధ్రప్రదేశ్ షేప్ రోడ్ బ్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ చూర ప్రజా సేవ యోజనా కర్తవ్యం అని ప్రాసెస్ అన్నారు. ఇది ప్రాసెస్ వారు గాని, అమలు జరుపుతున్న వారు గాని ఆ బస్సులో ప్రయాణం చేస్తే మాత్రం యిది ప్రాయడం నబబు అవునో కాదో తెలుసుకోవచ్చునని వేను భావిస్తున్నాను. బస్ కండక్టర్ గారు మొదటి సీట్ లో డోర్ డగ్గర కూర్చుంటారు. స్టాపింగ్ దగ్గర 10, 15 మంది, 20 మంది పాసింజెర్స్ ఎక్కివచ్చుదు అండలో అడచారు ఉంటారు. అక్కడ మొత్తం అయిన లేవడం గాని, ఖాళీ సీట్స్ ఉంటే యిందు పాసింజెర్స్ కు కూర్చోనబట్టి తరువాత టికెట్స్ వసూలు చేయడం గాని అర్హత ఉన్నా అప్పుడే అక్కడ వే కూర్చోవడం, అండలో ఎక్కినతరువాత ఎక్కడికి వెళ్ళాల్సివచ్చినప్పుడం, టికెట్స్ కొనుక్కువడం తరువాత లోపలికి వెళ్ళాల్సిన కర్మ పాసింజెర్స్ కు వస్తున్నది. అటువంటి సమస్యలూ ప్రభుత్వం వారు పూర్తి ఆలోచనలు చేయాలి.

12-10 p.m.

పాసింజెర్స్ కు తగిన సౌకర్యాలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఏ బస్ ఏ టైమ్ కి వస్తుందో తెలియదు ఉదహరణకు, కడప నుంచి చిత్తూరు వెళ్ళాలంటే 5 గంటలకు పై 7 వేటు సంస్థ బస్ వస్తుంది. 5 గంటలకు జాతీయీకరణ బస్ వెడుతుంది ఆ డ్రైవర్ కు కండక్టర్ కు ఏదైనా లాల్చాచివడితే 5 గంటలకు వెళ్ళాల్సిన బస్, అరుంకాలుకు వెడుతుంది. బస్ లు తక్కువ ఉన్నాయి. బ్రబుల్ యిచ్చినది. ఏదో నెపం పెట్టి పాసింజెర్స్ కు నిర్దిష్టమైన టైమ్ కు బస్ వస్తుందనే నమ్మకం లేకుండాపోయింది. కాబట్టి అటువంటి నమ్మకం కలిగించే దానికి కార్పొరేషన్ వారు తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా జిల్లా పరిషత్తులలో ప్రతి డిపార్టుమెంటు నుంచి ఒక మెంబరు మీటింగులో పాల్గొనడం, అయితే డిపార్టుమెంటు వారు ఆ ఒకటి మూడు సెలెలలో చేసినవసరం గురించి తెలియజేయడం జరుగుతూ వుంటుంది అలాగే ఆర్.టి.సి నుంచి కూడా ఆర్.టి.సి ను గాని, లేక మరేభాధ్యతాయతమైన ఆఫీసరును గాని యిందులో చేర్చిస్తే తప్పకుండా వారు బస్సు టైమింగు మొదలయిన అనేక విషయాలు ఆలోచించడానికి అవకాశముంటుంది. ఆ విధంగా చేయవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వ దృషికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇంక, లాంగ్ రూట్స్-ప్రైవేరాబాద్ నుంచి మద్రాసుకు, ప్రైవేరాబాదు నుంచి బెంగుళూరుకు వేయడం జరిగింది సంతోషం కాని, ఇక్కడ గమనించవలసిన ముఖ్యమైన విషయమేమంటే ఎక్కడయితే రైల్వే ట్రాక్ వుంటుందో ఆ రూట్ మీదుగా వేయడంవలన ప్రజలకు ఎక్కువ వ్యయోగం వుండదు. రైల్వే ట్రాక్ లేనిచోటనుంచి యీ బస్సులు వెళ్ళేటట్లుగా వేయడం అవసరం ఉదహరణకు ప్రైవేరాబాదు టు మద్రాసు బస్సు రూటు తీసుకుంటాము. కడపవరకు వచ్చిరాజం వెళ్ళి, రేడిగుంట మీదుగా వెడుతుంది. అక్కడ రైల్వే సౌకర్యం వుంది. కడప నుంచి పీలేరు మీదుగా మద్రాసుకు వేస్తే పాసింజెర్స్ కు ఎంతో సౌకర్యంగా ఉంటుంది అక్కడి వారు మద్రాసుకు వెళ్ళాలన్నా, బెంగుళూరుకు వెళ్ళాలన్నా కడపవచ్చి, రాజంవెళ్ళు వచ్చి వెళ్ళవలసి ఉంటుంది కాబట్టి, ముఖ్యంగా రైల్వే ట్రాక్ వున్నచోట్ల కాకుండా, రైల్వే సౌకర్యం లేని ఊళ్ళ మీదుగా గమక యీ రూట్స్ రన్ చేస్తే అక్కడి ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ఈ విషయాన్ని వచ్చేటట్లుగా చెబుకొని టూరిజం రన్ చేయవలసినదిగా కోరుతూ, నాకి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ప్రశ్న 5. జనార్ధనరెడ్డి :—అధ్యక్ష, మహాశయా, మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ట్రాన్స్ పోర్టు విషయమై మాట్లాడాలంటే రెవెన్యూ స్టాఫ్ మాత్రం దినదినం పెరుగుతున్నది, కాని దానితోదుగా ప్రజలకు అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నారా? ఇంతే జీతం చాలా తక్కువ. అది ముఖ్యంగా, యీ డిపార్టుమెంటు హోడిల్ చేసే వ్యక్తులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కార్పొరేషన్ మాత్రం కొంత విషయం వున్నా, ట్రాన్స్ పోర్టు అఫీసర్స్ చేతిలో వున్న ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటు ట్రాన్స్ పోర్టు విషయం చేపడి చెబుతున్నారంటే ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటు ట్రాన్స్ పోర్టు విషయం చేపడి చెబుతున్నారంటే ట్రాన్స్ పోర్టు విషయంలో

స్టేట్ మోటార్ ట్రాన్స్పోర్టు ఎసోసియేషన్ వారు ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్
యిచ్చారు—మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి, కమిషనర్ గారు సరిగా పనితెయ్యడం
లేదని. వారు అఫీసులోనే వుండరు పని ఎట్లా జరగాలి? అధ్యక్ష మహాశయా,
ఇంక ఫెసిలిటీస్ చూద్దామంటే—రెండు ముఖ్యమైన, బేసిక్ ఇమ్యూన్స్ పై మనం
ఆలోచించాలి. ప్రజలందరికీ సౌకర్యం కలగ జెయ్యాలి? రోడ్స్ అండ్ ట్రాన్స్
పోర్టుకు అవినాశావసంబంధం వున్నది. దె ఆల్ ఇంటర్ డిపెండెంట్. రోడ్డు
ఏ ప్రాంతంలో బాగుంటాయో అక్కడ ట్రాన్స్పోర్టు కూడా బాగా ఉంటుంది.
ఇక్కడ పోటీ వస్తున్నది వంచాయితీరోడ్డు వున్నాయి, జిల్లాపరిషత్తు రోడ్డు
వున్నాయి పి డబ్ల్యు.డి. రోడ్డు వున్నాయి, వీటి పరిస్థితి ఎట్లావున్నదంటే—
నామమాత్రంగా కంకర పోసివట్లుగా పోస్తారతప్ప వాటిపై బస్సు నడవడమే
కష్టంగా ఉంటుంది. అందుకని మనవిజేసేదేమంటే—యీ రెండు డిపార్టు
మెంట్స్ ఒక దానిపై మరొకటి ఆధారపడివున్నాయి కాబట్టి—యీ రెండింటినీ
ఒకటే సెక్రటేరియేట్ చేయడం అవసరం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రోడ్డుపై యాక్సి
డెంట్లు చాలా విపరీతంగా జరుగుతున్నాయి నెలకు ఇరవై మందికి పైగా
చనిపోతూ వుంటారు. దానికి కారణం రోడ్డు చిన్నవిగా వుండడం, వెహికల్స్
ఎక్కువగాపోతూ వుండడం; అందువలన యీ డిపార్టుమెంట్స్ కలిపి ఒకటే
సెక్రటేరియేట్ చేయాలి. ఈ ట్రాన్స్పోర్టు హోమ్ సెక్రటరీ డీల్ చేస్తున్నాడు.
ఇది చాలా విడ్డూరంగా వున్నది హోమ్ సెక్రటరీ యీ డిపార్టుమెంట్ ను డీల్
చేయడమేమిటని అడిగితే ఎవరూ సమాధానం చెప్పరు. నేను మంత్రిగారి నుంచి
అశించేదేమంటే—దీనికి వారు డెఫినిట్ గా సమాధానం చెప్పాలి. హోమ్ కు
ట్రాన్స్పోర్టుకు ఏమిటి సంబంధం? ట్రాన్స్పోర్టు యీజె లెక్సికల్ సబ్జెక్ట్. అట్లానే
ఇప్పుడు చాలా వరకు నేషనలైజ్ చేస్తున్నారు. తెలంగాణాలో అన్నీ నేషన
లైజ్ అయినవి. కాని, దాని రేట్ ఆఫ్ ప్రోగ్రెస్ చాలా మందకొడిగా పడు
స్తున్నది, నేషనలైజేషన్ ప్రొగ్రామ్. భూములన్నీ నేషనలైజ్ చేస్తామంటారు,
అవి నేషనలైజ్ చేస్తామంటారు, ఇవి నేషనలైజ్ చేస్తామంటారు—ట్రాన్స్పోర్టు
విషయంలో మాత్రం యీ నేషనలైజేషన్ ప్రోగ్రాం చాలా మందకొడిగా పడు
స్తున్నది. అట్లానే బస్ చార్జెస్ విపరీతంగా పెంచేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఊచి
విశాఖవట్ను పోచాలంటే రు. 50 లు, త్రెయిన్ లో పోతే రు. 30 లు, సుఖంగా
కూడా పోవచ్చును ఒవర్ హెడ్ చార్జెస్. అఫీషియల్స్ పై ఎక్కువగ వున్న ఐర్లు
తక్కువచేసి, ఫెసిలిటీస్ పెంచాలి. ఏ ఊల్లో చూసినా, ఎక్కడ చూసినా,
బస్సు స్టాండ్స్ వుండవు. వల్లెటూళ్ళలో, బస్ స్టేషన్ లో
ఎండకు ఎండడం. వానకు తడవడం జరుగుతున్నది. టైముకి
బస్సులురావు. చాలా అవస్థపడుతూ వుంటారు. ఇటువంటి సమస్యలో
కొంత గ్రామవంచాయితీలతో ఏర్పాటు చేసుకుని, స్టేట్ కార్పొరేషన్ తో ఏర్పాటు
చేసుకుని మీ వద్ద స్టాండు లోకపోతే 10 బస్సుస్టాండ్స్ పంచాయితీతో ఏర్పాటు
చేసుకుని వాటిని కట్టి వారికి చార్జ్ చేస్తే బాగుంటుందని మనస్థిరమేస్తున్నాము.
అట్లానే, పెట్రోల్ ధర విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. కాపున్ షూన్
పెట్రోలు కొనలేక పోతున్నారు. దీని ధర రోజూ పెరిగిపోతున్నది. అందుచేత

యీ ట్రాక్సిన్ గాని, ఆటోన్ గాని గవర్నమెంటుపక్షాన యిప్పించి వాటికి డీసెల్ ట్రాక్సిన్, డీసెల్ ఆటోన్ యిప్పిస్తే బాగుంటుంది. ఈ పెట్రోల్ ధర చాలా ఎక్కువ అయిపోతున్నది దీనివలన అటు నడిచే వాళ్ళకు లాభం లేకపోతున్నది. ఇటు ప్రయాణీకులకు లాభం లేకపోతున్నది. నుఖ్యంగా, యీ ట్రాక్సిన్, ఆటోన్ డీసెల్ పై ప్రభుత్వం పక్షాన నడిపించాలి.

అట్లానే, ఇంకొక ప్రధానమైన విషయం ఈ రిపోర్టులోనే వున్నది: 50 వర్సెంట్ సిటీలో అవైలబిలిటీ వున్నదని అన్నారు. సిటీ పరిస్థితే యీ విధంగా వుంటే యి క అర్బన్ పరియాన్ లో, పల్లెటూళ్ళలో పరిస్థితి యింక ఏ విధంగావున్నది? ఇప్పటికీ గ్రామాలనుంచి అర్బన్ పరియాన్ కు ఏదీ ట్రాన్స్ పోర్టు చెయ్యాలన్నా ఎద్దుబండిపైనే ఆధారపడవలసివస్తున్నది. చొక్కా రావుగారి బస్సు వస్తుందనిగాని, లేక ఏదయినా లారీ వస్తుందనిగాని ఆశపడడానికి లేదు. ఇవాళ్ళకి నూటికి 90 వర్సెంట్ పల్లెటూళ్ళనుంచి బస్టికి ఎద్దుబండిపైనే ట్రాన్స్ పోర్టు చేయ వలసివస్తున్నది. మిరాడో మోడరనైజేషన్ ఆఫ్ బులక్ కార్లు దానిని గమక చేస్తే, ఇప్పుడు రెండు టన్నులు తీసుకు వెళ్ళేది దానివలన మూడు, నాలుగు టన్నులు తీసుకువెళ్ళడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు గ్రామాల సిటీపై ఆధారపడే పరిస్థితి తగ్గుతుంది. గ్రామాలలో దీనిద్వారా అయిదారు రూపాయలు సంపాదించుకోవడానికి వారికి అవకాశమేర్పడుతుంది. సిటీపై ప్రెషర్ తగ్గుతుంది. మోడరనైజేషన్ ఆఫ్ బులక్ కార్లు యీ షెడ్యూల్ ఆఫ్ అవర్ ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంట్ అది నెగ్లెక్ట్ చేస్తే గ్రామాలను నెగ్లెక్ట్ చేసినట్లే అవుతుంది. అలాగే, రిక్షాపుల్లింగు కూడా వుంది. మద్రాసులో వారు వెయ్యి రూ.లతో చేస్తున్నారు. మనీషిలాగవలసిన అవసరం వుండదు. ఇప్పటికి నలుగురిని ఒక మనీషి ఎక్కించుకుని తొక్కడమంటే ఇది చాలా దుర్భరమైన విషయం. వెయ్యి రూ.లు - షెడిజ్ ఇంజిన్ వస్తుంది. అప్రకారంగా చేస్తే బాగుంటుంది. అట్లాగే, ఎయిర్ ఫోర్స్ వారు కూడా 20 కేజీలు ఎలవ్ చేస్తున్నారు. మన జమ్మిలో మాత్రం యిదొక సమస్య అయింది. దీనిని గురించి కూడా అలోచించాలి. అట్లానే, బస్సులలో చిన్నవీల్లలగురించి, హాఫ్ టికెట్స్, చయమ్మ గురించి కొట్లాటలు జరుగుతున్నవి. పిల్లవాడికి పదేళ్ళని కలిగివున్నా, మూడేళ్ళని తలిదండ్రులు అనడం జరుగుతున్నట్లుంటుంది. అందువలన రిపోర్టులో, ట్రాన్స్ ప్రయారిటీ అట. ట్రిఫిట్ కు తక్కువ వుంటే హాఫ్ టికెట్ ఇంతకు మించి వుంటే ఫుల్ టికెట్ తీసుకుంటారు. అర్బన్ డిపార్టుమెంట్ కూడా అది ఎదాపు చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. డిపార్టుమెంట్ యింట్లో కార్పొరేషనులో వేరే బోటకు పోతోంది, ట్రైర్లు కాలి బోటకు పోతోంది. అట్లాగే, ఇటువంటివన్నీ చెక్ చేయాలి. నిజామాబాదు, యెమ్మిగూడ, విజయవాడ - ఇటువంటి చోట్ల కూడా రేష్ ఉన్నది. ఆఫీషియల్లు ఆ రేష్ కు వేయ లేకపోతున్నారని, అందువల్ల యెమ్మిగూడ ట్రైఫ్ ను ఎక్కువ చేస్తుంటే ట్రాన్స్ పోర్టులో బస్సు డెండ్ వున్నా, ఎక్కువ యెమ్మిగూడ ట్రైఫ్ కు కనుక డిపార్టుమెంట్ స్టాఫ్ కు ప్రొజెక్ట్ చేయాలి. తొలి డిపార్టుమెంట్ చాలా కష్టం. డిపార్టుమెంట్ కు రిపోర్టులో తీసుకువెళ్ళా వెళ్ళడానికి డిపార్టుమెంట్ నుంచి పంపించాడు. మన

12-20 p.m.

దగ్గర ట్రాక్టర్లకు ట్రైర్లు దొరకడంలేదు. ట్రైరుల ప్రాడక్షను మనమే తీసుకోవాలి ఇక్కడ రెండువేల ట్రాక్టరులు ట్రైరులు లేక పడివున్నాయంటే శోచనీయం చొక్కారావుగారే ట్రాక్టర్లపొట్టు మంత్రి, వ్యవసాయ మంత్రి కూడాను. సీయట్ ట్రైర్లు కంపెనీ, బొంబేవారు ట్రైర్లు ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తారు దేశంలో ట్రైరులు లేక బాధపడుతుంటే ప్రభుత్వం వారికి ఎక్స్‌పోర్టు చేసుకోడానికి పర్మిషను ఇస్తుంది. మంత్రిగారు ఇవన్నీ నోటు చేసుకొని జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్ నారాయణ రెడ్డి (పెనుకొండ) — అధ్యక్షా, రవాణా శాఖ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు సిటీనుంచి వెళ్ళే బస్సులు ట్రైముకు వెళ్ళవచ్చు కానీ జిల్లా కేంద్రాలలో వెళ్ళే బస్సులు ఏ బస్సు, ఏ నాడూ ట్రైముకు వెళ్ళడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అనంతపురంలో జాతీయకరణ చేసి సంవత్సరం అయింది. అనంతపూర్ నుంచి హిందూపూర్ వెళ్ళే బస్సు ఏ బస్సు, ఏ రోజూ కూడ ట్రైముకు వెళ్ళడం లేదు. పది గంటల బస్సు 11 గంటలకు వస్తుంది కానీ కనీసం పదిన్నర గంటలకైనా రాదు మాకు అన్నీ పాత బస్సులు వేశారు అవి త్రోవలో ఎక్కడో నిలిచి పోతాయి. వ్రయివేటు బస్సులైతే ఒకే డ్రైవరు ఆధీనంలో వుంటాయి. ఆర్.టి.సి. బస్సులకు బస్సుకు 10 మంది డ్రైవర్లు మారుతూ వుంటారు. కనీసం 50, 60, 100 మైళ్ళ రూటు వుంటే చిన్న రూట్లలోనైనా డ్రైవర్లను కనీసం 5-6 సంవత్సరాల వరకైనా మార్చకుండా వుంటే ఇది నా బస్సు, నేను జాగ్రత్తగా నడుపుకోవాలనే ఉద్దేశంతో జాగ్రత్త తీసుకోడానికి వీలవుతుంది. దిన దినానికి పదిమంది డ్రైవర్లను ఎందుకు మారుస్తారో అర్థం కావడం లేదు. బస్సు లలో ఓవర్ లోడ్ లేకుండా చేయాలి. జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్లలో టికెట్స్ ఇయ్యూ చేసే బూత్స్ ఏర్పాటుచేసి ముందుగానే టికెట్లు ఎందుకు ఇప్పించ కూడదు? బస్సు 10 గంటలకు బయలుదేరుతుందంటే టికెట్లు పూర్తిగా ఇయ్యూ చేసేవరకూ బస్సు కదలకూడదు అంటారు దానివల్ల బస్సు వెళ్ళడానికి ఆలస్యమవు తున్నది. బస్సులు బయలుదేరువేళకు కొంచెం ముందుగానే బూత్స్‌లో టికెట్లు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. బస్సులకు పెద్ద రివేర్లు వస్తే డిపోలకు వెళ్ళవలసినదే, కానీ, చిన్న చిన్న రివేర్లు త్రోవలో వచ్చినా చేసే ఏర్పాటు చేయాలి. ట్రైర్ వంచర్ అయినా, మరొకటి జరిగినా ఫైవ్ ఊండదు. జాకీ ఊండదు వారి దగ్గర. చిన్న చిన్న స్పేర్ పార్ట్స్ కూడా ఊండవు. 40-50 మైళ్ల దూరం స్పేర్ ట్రైర్ తగిలించుకుపోవడానికి కొన్ని సామానులు ప్రొవైడ్ చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

హైదరాబాదు నుంచి తిరుపతి, కడప, చిత్తూరు, మదరాసు వెళ్ళే బస్సు లన్నీ కర్నూలు మీదుగానే వెళుతున్నాయి. చాలా బస్సులు అటే వెళుతు న్నాయి. కానీ కొన్ని బస్సులయినా అనంతపూరు, కదిరి మీదుగా డైరెక్టు చేస్తే ఆ ప్రాంతాలకు కూడా అనుకూలంగా ఉంటుంది. హైదరాబాదు చిత్తూరు బస్సు ఏడు గంటలకు బయలుదేరుతుంది దానిని కనీసం ఒక గంట పొడిగించి వచ్చుతే బాగుంటుంది. సూపర్ షిఫ్ట్ బస్సులు చాలా బాగా ఉన్నాయి.

కానీ రేట్స్ మాత్రం చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి బస్సుకు 20 రూపాయలు ఉంటే మావర్ డిలక్స్ కు 80 రూపాయలు రేటు ఉంటున్నది. రేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల చాలా మంది వీటిలో ప్రయాణం చేయటం లేదు. ఈ మధ్యనే కొన్ని రూట్స్ లో మావర్ డిలక్స్ రేట్స్ కొద్దిగా తగ్గించినట్లున్నారు. పది రూపాయల వ్యత్యాసమున్నచోట 6 రూపాయలకు తగ్గిస్తే చాలా మందికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. ప్రైదరాబాదు నుంచి బెంగళూరుకు నాలుగు బస్సులు ఉన్నాయి. పెనుగొండ నా నియోజకవర్గం. అది తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్. అక్కడ ఏ బస్సు కూడా ఆగడం లేదు. అక్కడి నుంచి 1-2 సీట్లు కూడా ప్రొవైడ్ చేయలేదు. తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్, సబ్ డివిజన్ లో హెడ్ క్వార్టర్స్—అటువంటి చోట్ల కనీసం 1-2 బస్సులలోనైనా 1-2 సీట్లయినా ఏర్పాటు చేస్తే ప్రజలకు సౌకర్యంగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి కూడా నష్టం రాదు. అక్కడ ఎక్కేవారు ఎవ్వరూ ఉండకపోతే కూడా బెంగళూరు నుంచి పెనుగొండ వరకూ టిక్కెట్లు యివ్వవచ్చు. లేకపోతే అనంతపూరు నుండి ప్రైదరాబాదు వచ్చేవారుంటారు. కాబట్టి అక్కడ నుంచి రెండు మూడు సీట్లయినా ఉండేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. అనుబంధ కంపెనీలు నెలకొల్పి, విడిభాగాలకు ఉత్పత్తి చేసే కంపెనీలతో భాగస్వాములుగా ఉండడానికి, ప్రయివేటు పారిశ్రామికాల సహకారంతో అటో పార్టు తయారు చేయడానికి తలపెట్టుతున్నామన్నారు. ఈ ఆలోచనతో ఎక్కువ లాభాలు సంపాదించాలనే ఆశ ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది. ప్రయివేటు భాగస్వాములతో ఆర్. టి. సి వారు చేరితే ఈ లాభాలు పోతాయి, నష్టం వస్తుంది. తాహతు ఉంటే స్వయంగానే కంపెనీలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి కానీ, విడిభాగాలను తయారు చేసే పరిశ్రమలను మనమే నెలకొల్పుకోవాలి కానీ ప్రయివేటు భాగస్వాములతో మాత్రం కలియ కూడదు. కలిస్తే పెద్ద చిక్కులో పడతారని మనవి చేస్తూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ నేను విరమిస్తున్నాను.

కుమారి ఎం. కమలమ్మ (నక్రెకల్) :—అధ్యక్షా, రవాణాకా డిమాండును బలపరుస్తూ నేను కొన్ని విషయాలు చెబుతున్నాను. భారతదేశం మొత్తం మీద అన్ని రాష్ట్రాల కంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ రోడ్డు కార్పొరేషన్ బాగా ఉన్నదని చెప్పకతప్పదు. మేము పబ్లిక్ అంధర్ టేకింగ్స్ కమిటీలో అన్ని రాష్ట్రాలు చూశాము. అన్నీ చూచిన మీదట నాకు యీ ఆభిప్రాయం కలిగింది. ఈ సంవత్సరంలో ఫలాన ఫలాన జిల్లాల లోని రవాణాను జాతీయం చేశాము, ఫలాన రూట్స్ యీ సంవత్సరంలో చేయబోతున్నాము అనేది పుష్టంగా చెప్పాలి. ప్రయివేటు వారు 18 మైళ్లు ఉంటే సీట్ సర్వీసులను నడిపిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు గుంటూరు, విజయవాడ చూచుకుంటే గుంటూరుకూ, విజయవాడకూ మధ్య 20 మైళ్లు ఉన్నది. ఆ 20 మైళ్లు కూడ అటుమంచి, యిటుమంచి ప్రయివేటు బస్సులు వచ్చి కలిసి ప్రయాణికులంతా ఆర్. టి. సి. బస్సులలో కూతుండా ప్రయివేటు బస్సులలోనే వెళ్ళేట్లు చేస్తున్నారు. ఆరూటును ఎందుకు షేఫర్డైజ్ చేయకూడదు?

ఇక, షేక్ యిన్ షేక్స్ కర్ను గురించి చెప్పడానికి వీలులేదు. వారు లక్షలు, కోట్లు రూపాయలు సంపాదిస్తున్నట్లుగా రికరడాల అపోహలున్నాయి. డిపారు

12-30 p m.

మెంటు వారిని సరిచేసేటట్లుగా ఉండాలి ఇక్కడ ఒక బిల్లుకు 11 మంది ఉన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో 5, 8, 4, 3 యీ విధంగా ఉన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రం అన్ని విధాలా అభివృద్ధిలో ఉన్నప్పటికీ కొన్నింటిలో అక్కడక్కడ కొంత జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరం ఉంది ట్రైల్స్ మనం రీట్రెడింగ్ చేస్తున్నాం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఒక ట్రైల్స్ కంపెనీ పెట్టుకొని మనకు కావలసినవి మనమే ఉత్పత్తి చేసుకునేటట్లు చూడవలసి ఉంటుంది. కార్పొరేషన్ లో బాగా పని చేసేవారున్నారు ఆఫీసర్లు, మంత్రి గారు కూడా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. మేము కాశ్మీరు వెళ్లినప్పుడు చూసాం ఇతరచోట్ల గుడ్స్ ట్రాన్స్ పోర్టు కూడా ఆర్.టి.సి. తీసుకొని నడుపుతున్నారు మన రాష్ట్ర ములో ప్రయివేటు వారి డిమాండ్లు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి కనుక ఇక్కడ కూడా గుడ్స్ ట్రాన్స్ పోర్టు ఆర్.టి.సి. తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మనకు ఛేసన్ కొరత ఉంది మేము మద్రాసులో ఆలోకా లేలాండు వారిని చూచినప్పుడు వారు చెప్పారు. మాకు రి పౌచ్. పి. కరెంటు ఇస్తే మీకు మేము ఛానీలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని వారు చెప్పారు. మనకు ఉండే కరెంటులోనే వారికి కొంత యిచ్చి ఛానీస్ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఆర్.టి.సి. వారికి ఉన్న సౌకర్యాలు చూచినప్పుడు ఇక్కడ కూడా కొన్ని సౌకర్యాలు వారికి ఇవ్వవలసి ఉంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇంతకు ముందు ప్రాదరాబాదు రాష్ట్రంలో ఆర్.టి.సి. వారికి రైల్వే వారికి కోపరేట్స్ కన్స్ట్రక్షన్స్ సొసైటీలు ఎర్పాటు చేసి సబ్సిడైజ్డ్ రేట్లకు సరుకులు యిచ్చేవారు. ఇప్పుడు అది తీసివేశారు అది చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నల్గొండలో బిల్లు డిపో ఒకటి కరుతున్నారు. దానిపై కోర్టు స్టే వచ్చినట్లు తెలిసింది. స్టేసు తొందరగా వెకేట చేయించి అది పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను ఇటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగేటప్పుడు స్టే ఇవ్వకుండా కోర్టులను ఏదయినా చేస్తే బాగుంటుంది. ఒక కార్యక్రమానికి లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేసిన తరువాత స్టే తీసుకువచ్చారు. దీనిని ఆలోచిస్తారని అశిస్తున్నాను నకరికల్ లో సూపర్ డీలక్స్ బస్సులు కూడా ఆగుతాయి కాని అక్కడ బస్ స్టాండ్ లేదు. అక్కడ బస్ స్టాండ్ కట్టించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడక్కడ హాటల్స్ పెట్టే కార్యక్రమం ఆర్.టి.సి. యిప్పుడిప్పుడే ప్రారంభించినట్లు ఉంది. అది బాగా చేసినట్లయితే ఇంకా ముందుకు పోవడానికి వీలు ఉంటుంది. చెడిపోయిన బస్సులను బైట అమ్మకుండా మనమే బాగు చేసుకొని తిరిగి వాడుకొనే పద్ధతి చేసుకోవాలి. బైట వారు పొందే లాభం ఆర్.టి.సి. పొందేట్లు సూడాలి. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

ప్రతిమతి. చి. నరేజివి పుల్లారెడ్డి (మహా పేట): మేము చైర్మన్, మేము రెండు నిమిషాలలో ముగిస్తాను. Right at the instant I congratulate Mr. Chokka Rao, మన ఆర్.టి.సి. ని చూసినట్లయితే దేశంలో అన్నింటిలోనూ చైర్మన్, మేము చూస్తున్నాం చూడాలి. వారు మహా పేట. I must congratulate the Minister. He has the back of a hand.

proper ministers for proper things and also proper officers for proper departments. As a mayor I have seen Mr. Ajit Singh working very tremendously taking the plans. Actually he got things done. That is his background. He has created 300 toilets, for ladies and gentlemen in one year's period. He has built them ఏదో క్రిటిసిజమ్ చేస్తూనే ఉంటారు. అడిగిన ట్రాన్స్పోర్ట్ ఇప్పకపోతే ఇవ్వలేదు కనుక వారిని చెడ్డవాడని అనాలా? I do not think, you and I would appreciate that sort of thing. I am sure number of my friends in the opposition would also agree with me. నరసింగరావు గారు కూడా సడెన్ గా పోయి చూస్తున్నారు We have also seen in the Newspapers. He goes in the bus and see for himself whathere the arrangements for the passengers to travel. బస్సుకూట్లు జాతీయం చేయడం విషయం - Since Mr. Chokka Rao is trying seriously to get it. ఇంతకు పూర్వం నేపనల్ లెడ్ చేస్తామని చెప్పి చేయక పోవడం అందరికీ తెలిసినదే But since Mr. Chokka Rao has taken up Transport, I suppose, one and all knows that he is dynamic and he is doing extremely well. I thank you Madam for giving me two minutes time

Sri Syed Hasan (Charminar):— Madam, But for jugglery of figures with attractive headlines, we find nothing in the Transport Corporation Note. It is all full of praises. It is for us to judge and not for the Minister or for the Department to provide this note which shows prizes, jugglery of figures and attractive headlines. It looks as though it is a commercial organisation which is trying to attract its sections. Generally, it is in the horrible condition. It would not remain for ever if political interference is there in this Corporation. The present General Manager, I hear about him, is an efficient and good administrator. He had done a lot. We have to admit this fact. Soon after his taking over charge, he did a lot, specially in regard to the Inter-State Services, Super-Delux buses. It is a marvellous thing he has done and it has to be appreciated. But the point is how long this can be continued if political interference at the level of the Chairman and at the level of the Minister exist. It has to come to an end, if we are anxious to see the progress of the Road Transport Corporation.

About the Inter-State Service, I would like to say that in regard to other States routes like Bangalore, there is demand to increase the number of services. But I am told that it is not agreeable to them. There is a possibility that the present service also may be stopped by our Corporation, if Government does not take proper steps or negotiations are not reached with the other States.

A point about this Bangalore Service. At Bangalore they have entrusted the entire checking and all matters to a clerk who is minting money. No senior man is looking after at Bangalore. So, the authorities should take note of it and see that some senior person is posted there.

It is stated on page of the Note - "Era of Passenger Amenities" that has been given. - I do not know when

'Era' has been started and upto what time this would continue. But the real fact is there are no amenities as such, specially in the Inter-State Services. As far as amenities are concerned, there are horrible latrines, there is no drinking water facility, no tea shop. For example, Bangalore Buses leave at 3-30 6 O'clock or 7 O'clock and we find that no arrangements are made for food, and tea etc. As the general Manager has started this service, he should also see that proper arrangements are made, because it is high time. In the foreign countries, wherever we go we find varieties of amenities - drinking water is provided, water coolers are provided - for the Inter State services. Food is being supplied at subsidised rates and that too we get whatever type of food we like. But here, we notice that no such facilities are there. Even for the ladies they have no toilets. For hours they have no travel. In that case, one can imagine the plight of the ladies. I hope a note would be taken by the authorities concerned - I know the Minister is not capable of taking note of it or even to understand it.

A point about Gowliguda bus station where buses start going to the districts. The buses are in a horrible condition. Recently, when work to rule was observed, about 80% were the substandard buses which cannot be taken out without necessary repairs. I hope this matter would be looked into. Very few persons can afford to travel by Super-Delux buses and many others find it difficult to pay the charges of Super-Delux. Therefore, it is essential for our Government to look into their facilities and amendments also.

As we know that price of fuel and diesel oil has shot up. Self starters of many buses do not work. The result is it kept started all the time. Unless necessary repairs are made, we would be losing heavy amount on these buses.

Now, about the old city. It is a mockery. I name the Minister as 'Bholaraja' because he talks in a sense as if he is very innocent, but my friends say he is a very clever man. All the time when we speak on some important matter, he poses as if he is innocent person or he is not in a position to understand it. I take serious objection to it. I hope, he would be serious about it, otherwise, you know, the other Ministers who are facing me, I want you should not be allowed to continue with that also. The Chief Minister, in the meeting with the Legislators of the City last year had promised and gave a categorical assurance but nothing has been done. He promised that very soon bus would come to a route. That bus has not come, but the bus was started from half a distance. They are not trying to cover the other distance. Why?

In the note they took good care to mention about certain localities. "A team of officers comprising representatives of the Municipal Corporation of Hyderabad, City Police (Traffic), Department of Town Planning and APSRTC, has gone round to City and

identified a number of places where bus ways, etc. should be provided. New nodal points, in addition to the nodal points already in existence at Secunderabad Railway Station, Koti, Afzal Gunj, are proposed to be provided at Malakpet, Sanjeeva Reddy Nagar, Secretariat, etc." What is Malakpet? Those persons who had come from Andhra can look after their people. But it is horrible to our Telangana State they claim to be the heroes of Telangana and they do not look after the Telangana people. That is the plight of the people of the old city? They have no bus service. Go to Malkpet, Andhra area; you get an impression that every house has a bus service. Why this discrimination? Andhra never asked this discrimination to be showed? You are the hero of Telangana but do not look after the needs of the Telangana people. I know half of English he cannot understand. The Chief Minister the other day in a party told that he will ask the General Manager to contact and see some possibilities are explored. So far, neither I received a telephone nor the General Manager phoned or from any other person. I do not know that this would happen.

12-40 p.m.

Here it is mentioned, that an order has been placed for the purchase of 40 Mini Buses of which 20 are the buses to be introduced in the twin cities. Last year also the Minister has said the same thing privately and also on the Floor of the House. Why then, the Mini-buses are not coming? When private individuals place order mini buses come why the Government are not receiving these mini buses? It is a matter to be seen. Why such hopes are given to the people who are not of your class and who are much lower than you; they have nothing to eat; they have nothing to fall upon. They want immediate convenience from you. I hope that your officers and all those of them who are present take serious note of the old city and see that the old city is not deprived of those facilities any longer.

A point about the amenities to staff. They have stated that a 50-bedded hospital is to come. Do not raise the hopes till such time that hospital comes. I hope that the quality of medicine which the employees are getting should be improved because it is horrible. According to them it is nothing but ordinary, cheapest type of medicine which does not cure the ailment or illness of the individuals.

A point about the Road Transport Corporation Recreation club. 30,000 employees are there—according to this note and each employee has to pay one rupee, towards this Recreation Club. What is this Recreation Club, by collecting Rs. 3,60,000?

Smt. B. Sarojani Pulla Reddy :—Madam Chairman, the Hon. Member has referred to Malakpet. I am sure he would appreciate that there are enough buses in Azampura and Chenchalguda. Mr. Hasan can ask the people there. When the Member is talking about Malakpet, I must say we have enough buses.

Sri Syed Hassan :—I have a topic on which you are interested and the Lady Member is welcome then. But kindly do not waste my time.

Now, I was talking about the provident fund. Proper postings of employees are not being made. In the case of Government employees, whenever they want gas from the a Provident fund, they can get

the same in a week's time. It is high time that the Department looks into this.

About the types of accident, the Members are aware. I understand there is a big racket in tyres in Vijayawada also and it is still horrible there. It is for the Government and the Minister to look into this. An audit party may be sent and the accounts got audited at Vijayawada. There cannot be two opinions about the corruption in this Department. I hope even Mrs Sarojini Pulla Reddy will not contradict. There is lot of corruption in this Transport Department and nothing has been done. Our Bhola Raja, our Minister he has done nothing about it. Time and again there are complaints that corruption should be stopped and nothing has been done. I can give several instances. As prices have gone up, the living conditions are deteriorating.

Madam Chairman:—Mr. Hassan, you have already taken twenty minutes.

Sri Syed Hassan:—Just one point, Madam. I am concluding. The educated unemployed were allotted vehicles through the Industries department and through the Co-operative Societies Department by forming Co-operative Societies and they are not getting permits. They are put to lot of difficulties. Heavy penalties are also being imposed. I have been telling about this and the Minister for Co-operation and other officials were ready to have a meeting to discuss the issues. But no date has been fixed for the meeting. I hope this also will be looked into.

శ్రీ ఓ. వెంకట సుబ్బయ్య (వెంకటగిరి—ఎస్. సి.):—అధ్యక్షా, రవాణా కార్య మాతృకలు ప్రవేశ పెట్టిన దిమాందును బలపరుస్తూ కొద్ది విషయాలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను. సంవత్సర సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సర చాల అభివృద్ధి కనిపిస్తున్నట్లు నోట్లో చెప్పారు. చాల సంతోషము. కాని ప్రజలకు కావలసిన అన్ని సౌకర్యాలను చేయలేకపోవడానికి కారణాలు చెప్పారు. 1972-78 లో సెలక్షన్ కమిటీ అని వుండేది. అందులో నాన్ అఫీషియల్స్ వుండేవారు. ప్రస్తుతము నాన్ అఫీషియల్స్ని తీసివేసి కేవలము అఫీషియల్స్తోనే కమిటీని వేసినట్లు తెలుస్తున్నది. నాన్ అఫీషియల్స్ని కూడ చేరిస్తే బాగుంటుందని నా సలహా. 1972-78 లో కండక్టర్స్ ట్రైనింగ్స్ లేని వారిని కూడ సెలెక్షన్ చేసి అప్పాయింటు చేశారు. ఒక డివిజన్లో మేనేజర్ కండక్టర్లను అప్పాయింటుచేసి తిరువతి డివిజన్లో పంపిస్తే వాళ్ళకి కండక్టర్స్ ట్రైనింగ్స్ లేదు తిరిగి వెళ్ళిపోవాలని అన్నారు. అందువల్ల కండక్టర్స్ ట్రైనింగ్స్ లేనివారిని కండక్టర్స్ గా సెలెక్షన్ చేసి పంపించడము బాగాలేదు. ఆ పోరపాటు ఇకముందే పా నవరాయలతోబాటు మనవి చేస్తున్నాను. కండక్టర్స్ విషయములో వారాయలు పెట్టారు చెప్పారు. ఒక గెజిటెడ్ అఫీసర్ క్రింద కూర్చోన్నచోట మంచి డ్రైవర్లు, లేదీ ప్యాసెంజర్ల బిడ్డను ఎత్తుకొని బస్ ఎక్కితే బస్ కదులుతున్నా కూడ టికెట్ తీసుకోనిదే లోపల కూర్చోనివ్వుడు. ఈ వరిస్థితి కొంచెం సరిచేయాలని కోరుతున్నాను. శుభ్రత గురించి చాలమంది చెప్పారు. గూడూరు-విజయవాడ రైల్వే లైన్లో శుభ్రత అధిక్యముగా వుండదు. అడిగితే

కుడిచేదానికి ఎవ్వరూ లేరని అంటారు అది ధర్మము కాదు. ఎవరికైనా అర్థరూపాయి యిస్తే శుభ్రము చేస్తారు. అందువల్ల బిల్లను శుభ్రముగా పుంజాలని కొరుకున్నాను. చెకింగు ఆఫీసర్స్ జీవులతోపాటు బిల్లను ఎక్కడనో మధ్యన ఆపుతారు. అర్థగంట, గంట పైము తీసుకొంటారు. అట్లా అగత సేపు ఆపకుండా బిల్ల పోతూఉండగానె తనశి చేయవచ్చు బిల్లు నెల్లూరు నుంచి తిరు పతికి వయా నాయుడుపేట, వెంకటగిరి ఒకేసారి 2, 3 బయలుదేరుతాయి. అట్లా కాకుండా పేరు పేరు పైముల్లో బయలుదేరే ఏర్పాటు వుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను చిల్లర విషయములో చాల అవస్థగా వుంటున్నది రూ 1.90 పై సల టికెట్ రూ. 2 లు కాగితము యిస్తే 10 పై సల చిల్లర యివ్వదు. చిల్లర లేకపోతే బిల్లిని ఎక్కనివ్వరు. దీని విషయములో కూడ తగు ఏర్పాటు చేయాలని కొరుకున్నాను. ఇంకొక తమాషా విషయము. నాన్ వెజిటేరియన్ తినే నశ్యులకు చికన్ అంటే చాల యిష్టము. బిల్లలో కోడి తీసుకుపోవడానికి అలా చేయరు. ప్రభుత్వమంలోంచి కోడిని తీసుకుపోవడానికి అనుమతి ఇవ్వాలని కొరుకు కలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. పావ్. పరశురామనాయుడు.—అధ్యక్షా, రాష్ట్ర రోడ్ రవాణా సంస్థ వైస వివరణ చదివితే చాలా ఆనందముగా వున్నది. అనేక కార్యోపేషన్స్ వెంటాల్పబడినవి. ఎక్కడ చూసినా గొడవే కాని గొడవ లేకుండా లేవు. ఈ కార్యోపేషన్ నిర్వహణ సరిగా జరిగుతున్నందుకు మంత్రిగారిని, జనరల్ మేనేజర్ గారిని అభినందించవలసి వుంది. హక్కిన సంస్థల వ్యవహారాలు కూడ బాగు చేసే బాగా వుందని మాచేత అన్నించుకోవలసిన అవసరము వుందని మనవి చేస్తున్నాను. రూ. 8, 82,00,000 లు లాభము వచ్చినది. క్రిందటి సంవత్సరం కంటే 50 శాతము ఎక్కువ రాబడి తెచ్చుకోగలిగాము. 1000 బస్సులు ఈ సంవత్సరం కొన్నాము. ప్రయాణికులు ఎక్కువగా ప్రయాణము చేయడానికి సౌకర్యాలను కలుగజేస్తున్నామని చెప్పినందుకు సంతోషమే. నేషనల్ థేవ్ బాగానే ఉంది. సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఈ నేషనల్ థేవ్ను ఆంధ్రలో ప్రారంభమైనది. దీనిని అమలు చేయడములో ఆయన పదవి కూడ పోయినది చొక్కారావుగారు, అజిత్ సింగు గారు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణము జిల్లాల్లో నేషనల్ థేవ్ చేస్తున్నాము అని చెప్పి సంవత్సరము దాటినది. మార్చి లోగా పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు ఆ వాగ్దానమును నిలబెట్టుకొనలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో ఒక ప్రమాదంకూడా వుంది, మా రెండు జిల్లాల్లో జరిగిన విషయం చెబుతాను. అది చొక్కారావుగారి దృష్టికి కూడా తీసుకువచ్చాను. బస్సుకు వేయి రూపాయలు ఇచ్చారు, అందువల్ల వెనక్కుపోయింది అని ఆనుకుంటున్నారు అని చొక్కారావుగారికి చెబితే అటువంటిది ఏమీలేదని వారు హామీ ఇచ్చారు. లేను అవిధంగా ఆరోపణ చేయడంలేదు కాని ఆవిధమైన ఆరోపణలకు అసలు అవకాశం ఇవ్వకూలేదని మనవిచేస్తున్నాము. నోటిపై చేసినవి చూశాను. విశాఖపట్టణం నుండి పావనపేట వరకు విశాఖపట్టణం నుండి ఇచ్చాపురం విజయనగరం ద్వారా ఇచ్చే

కనబడుతున్నాయి. స్టేట్ ప్రైవే, నేషనల్ ప్రైవే చేస్తామని చెప్పారు. పార్వతి పురం నుండి శ్రీకాకుళం స్టేటు ప్రైవే. అట్లాగే అనేకం వున్నాయి మీరు మాట ఇచ్చారు. ప్రజల వద్ద మాకు మర్యాద లేకుండా చేయటం శ్రేయస్సు కాదు. నేను ఎమ్.ఎల్.సి. గా వున్నప్పటినుండి గోల పెడుతున్నాను. కనీసం చౌక్కారావ్, ఆజిత్ సింగుగార్ల హయాములో నై నా మా జిల్లాలోని సమస్యను పరిష్కరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. కిచాన్ యాత్రికులకు కావలసిన సదుపాయాలను కలుగజేస్తున్నాము విద్యార్థులకు కావలసిన సదుపాయాలను కలుగజేస్తున్నాం అని అంటున్నారు కస్సెషన్ ఇస్తున్నామన్నారు. విద్యార్థులకు 50 వర్సంటు కస్సెషన్ ఇచ్చి శ్రీప్రీతే రాష్ట్రంలో అల్లర్లు అయినా తగ్గుతాయి. వినోద వర్యలనల వల్ల దేశంలో ఇతర చోట్ల ఏమీ జరుగుతున్నదో చూసి అయినా కొంత తెలుసుకుంటారు. సూపరు డీలకు బస్సులు వేస్తున్నారు. ఎక్కడకు వేసినా ఎకనమిక్ గా వుండాలి ఇక్కడ నుండి విశాఖవట్నంకు రైలు చార్జి 31 రూపాయలు స్టీవర్ అయితే మరో అయిదు రూపాయలు, మొత్తం 36 రూపాయలతో ఇక్కడనుండి విశాఖవట్నం రైలులో పోవచ్చును. అదే సూపర్ డీలక్స్ బస్సుకు 65 రూపాయలు చార్జి అంటే ఎవరు ప్రయాణం చేస్తారు? రేట్లు రీజనబుల్ గా వుండాలి బస్ డిపోలలో వెంటింగు రూమ్స్ వుండాలి ప్రయాణికులకు ఎక్కువ సదుపాయాలు కలుగ చేయాలి. మనమే పూర్తిగా బస్సు, ఇంజన్ మామ్యూచాక్టర్ చేసే పరిస్థితులు కలుగజేసుకొంటే లాభకరంగా వుంటుంది, అందువల్ల యాగ్యులరీ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ అయి, సేల్స్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ కలిగి, మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అయితే ఏ కార్పొరేషను పనిచేయని విధంగా ఈ కార్పొరేషన్ పనిచేస్తూ లాభదాయకంగా వుంటుంది కనుక అటువంటి స్కీముల గురించి అలోచించాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి — అధ్యక్షా, రాయలసీమలో 1972 లో 180 రూట్స్ నోటిఫై చేసి 1973 లో ఎప్రూవ్ చేశారు వాటిలో చాలా రూట్స్ లో ఇప్పటివరకూ బస్సులు నడవడం లేదు. ఇంకా ప్రయివేటు ఆపరేటర్స్ నడుపుకుంటున్న రూట్స్ వున్నాయి. మీరు నోటిఫై చేసి ఎప్రూవ్ చేసి వెంటనే బస్సులు నడవాలి. తెలంగాణాలో 60 రూట్స్ జాతీయం చేశారు. వాటిలో సగానికి వైగా వాటిలో బస్సులు నడవడంలేదు. 1973 లో 85 స్కీములు పబ్లిక్ చేశారు వాటిలో 18 మాత్రమే ఎప్రూవ్ చేశారు మిగిలినవి ఎందుకు ఎప్రూవ్ చేయలేదు. ఎందుకు బస్సులను నడవడం లేదు అని అడుగుతున్నాను. మీరూ ఎందుకు జాతీయం చేస్తామని చెబుతున్నారని అడుగుతున్నాను. ఒక ప్రక్క మీరు బస్సులు నడవక, ప్రయివేటు వారిని నడవనివ్వకపోతే ప్రయాణికుల గతి తప్పి అడుగుతున్నాను. కండక్టర్స్ బిహేవియర్ జాగుండడం లేదు. ప్రయాణికులతో ఘర్షణగా ప్రవర్తించేటట్లు చూడండి. ఇక ఇందులో సెలక్షన్ ఆఫ్ ఎంపాయిన్స్ కు సంబంధించి చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది. కండక్టర్స్ కాన్, బిక్కింగ్ కర్క్కుగాని, డ్రైవర్స్ కాని ఏ జిల్లాకు సంబంధించి ఆ జిల్లా ప్రభుత్వం కుంటే నోటిఫై చేసి నుండి తీసుకోకుండా ప్రాదేశికాదులోని డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ అండ్ టెలిగ్రాఫ్ కుంటే నోటిఫై చేసి నుండి తీసుకోకుండా ప్రాదేశికాదులోని ఎంపాయిన్స్ కుంటే

ఎక్స్‌చేంజ్ నుండి తీసుకుంటున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఏ జిల్లాకు ఆ జిల్లాలోని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజిని అడిగి అక్కడే ఇంటర్‌వ్యూలు జరిపి ఎందుకు నెలకొల్ప చేయలేదని అడుగుతున్నాను. ప్రతి జిల్లాకు సమాన ఆవకాశాలు వచ్చేట్లు చూడాలి. బస్సులు రిపేరు చేయడం లేదు, చొక్కారావుగారు, అజింసింగ్ గారు ఎప్పుడైనా ఆ బస్సులలో ప్రయాణం చేస్తే వారికి తెలుస్తుంది. సూపర్ డిలీవ్ బస్సులు అయినా ఎంత కట్టం వస్తుందో, ఆ మోతకు నిద్రపట్టక ఎంత అవస్థవడాలో లాంగ్ జర్నీ నైట్ జర్నీ చేసే వారికి తెలుస్తుంది. ప్రావెన్ మెన్ తు నెన్స్ లేదు కండక్టర్లు వెహికల్స్ నడుపుతున్నారని అనంతరామన్ కమిటీ 72లో కొన్ని మార్చనలు చేసింది. వాటిపై ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారని అడుగుతున్నాను. 72లో ప్రభాకరరెడ్డిగారు ట్రాన్స్‌పోర్టు మినిష్టరుగా వున్నప్పుడు ఇదే సభలో హైవేలకు కమిటీ నియమిస్తామని చెప్పారు కాని అది నియమించడం జరగలేదు. చొక్కారావుగారి పాలన ఏమిటో. ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో తెలియచెయ్యాలి. ఇక, ఆర్టికల్స్ దొంగతనం బాగా జరుగుతున్నది ఆర్.టి.సి.లో ఏ వస్తువులు ఉంటాయో, ఏవి బోతున్నాయో నెలకు ఒకసారి అయినా చెక్ చేస్తున్నారా లేదా అని అడుగుతున్నాను ఆర్.టి.సి.లో మిస్ యాజ్ ఆఫ్ వెహికల్స్ బాగా జరుగుతున్నది. బయట బజార్లలో కన్స్ట్రక్షన్లు ఉంటాయి ఇక, ఆర్.టి.సి.లో వారు ట్రాక్టర్లు గల వారిని ఎంతగానో హెరాన్ చేస్తున్నారు. అసిస్టెంట్ మోటారు వెహికల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ట్రాక్టర్లు గల రైతులను నీవు కమర్షియల్ వర్సన్ కు వాడుకుంటున్నావు, నాన్ ఎగ్రికల్చర్ వర్సన్ కు వాడుకుంటున్నావ్, అని వారి పై పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. వీరి చేతుల్లో రైతులు నానా ఇబ్బంది పడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇకపోతే లారీల విషయం మిత్రులు చెప్పారు. రాత్రిళ్ళు ప్రయాణం చేస్తుంటాయి. అక్కడక్కడ యారక్ పాప్స్ రోడ్డు మీద వుంటున్నాయి. ట్రోఫర్ మోటార్ కూడా రోడ్డు మీదనే వుంటున్నాయి. ఈ రెండు కార్యక్రమాల తరువాత ఆ లారీ డ్రైవరు మన స్టాండ్‌నములో వుంటాడా అని అడుగుతున్నాను. యాక్సిడెంట్లు ఎక్కువగా జరగడానికి యివి కారణం అవుతున్నాయి స్పీడు లిమిట్ పెట్టడం, లోడ్స్ మీద యింటంటి కార్యకలాపాలు లేకుండా చేయడం అత్యవసర పరిస్థితి. చొక్కారావుగారు గూడ్స్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ కొత్తగా పెట్టబోతున్నారు, ఇప్పుడు వుండే కార్పొరేషన్స్ చాలాక కొత్తది పెడుతున్నారు. చొక్కారావుగారి ఆధిపత్యముతో కార్పొరేషన్ లేని కారణం చేత యాయన కూడా ఒక కొత్త కార్పొరేషన్ పెట్టుకుంటున్నారా? నాకు ఒకటి వుండాలని. ఎందుకు పెడుతున్నాడు? దాని కేసిబిల్ యిన్వెస్ట్ మెంట్ ఎంత? ప్రజానీకానికి ఏ రూపములో సేవ చేసుకో అర్థం కాదని పరిస్థితితో పోతే ఒక కొట్టిరెల్ కలుగు ప్రతిబాధకుల సౌకర్యాల కొరకు నిర్మించేటావు.

జరిపితే మీకు వచ్చే నష్టం ఏమి వుంది? రాత్రిళ్ళు లాంగ్ జర్నీస్ చేస్తూ వుంటే ఒక్కొక్కచోట అరగంట, గంట హాల్ట్ పెట్టారు. అది తగ్గించి తొందరగా ప్రయాణం చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు? పోతే చొక్కారావు గారు మంత్రి అయిననాటినుండి అంతకుముందు నుండి కూడా కార్లు, స్కూటర్లు ఎలాట్ మెంటు వరుస క్రమములో జరగడంలేదు. వరుసక్రమములో జరుపుతారా? అఖిరుకు లెజిస్లేటర్లుకు కూడా మీకు కావలసినవారికి యివ్వడం జరుగుతున్నది కాని వరుస క్రమములో జరగడంలేదు ఆఫీసర్లకు గాని లెజిస్లేటర్లకుగాని వరుస క్రమములో పట్టి తయారుచేసి ఎందుకు జరపకూడదు? పోతే ప్రైడరా బాదు నుండి మదరాసుకు బస్సు వేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ప్రైడరాబాదు నుండి మదరాసుకు ఎట్లా వేయ మంటారు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — వయా నెల్లూరు అండ్ గూడూరు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి — శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఏది అడిగితే ఆ కథంగా మీరు బస్ రూట్ను వేయడానికి తయారుగా వున్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఎటు వేయమన్నారు అని అడిగాను.

శ్రీ వంశా సత్యనారాయణ— అధ్యక్షా ఈ డిమాండుమీద ఏకగ్రీవంగా నేషనలైజేషన్ విషయములో అందరు యాక్సప్టుచేశారు. ఎక్స్‌ప్లాన్ షన్ విషయములో ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానానికి కట్టుబడకుండా తాత్పరం చేస్తున్నది. విశాఖపట్టణం శ్రీకాకుళం, యాస్తిగోదావరి, రాయలసీమలో వున్న ఇతర రూట్లు విషయములో ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విధానాలలో పూగిసలాడుతున్నది. అట్లాచేయకూడదని ఏకగ్రీవంగా అందరు తెలియజేయరు. ఎమినిటీస్ విషయములో కూడా మంత్రి వర్గముకు కొన్ని విషయాలలో అందరు ఏకగ్రీవంగా చెప్పారు. ఆర్.టి.సి డిమాండు విషయములో దాని ఎక్స్‌ప్లాన్ షన్ ఎఫిషియన్సీ విషయములో కూడా చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి మంత్రిగారు ఎటువంటి అభివృద్ధికర మార్పులు తప్పారో వచ్చే సంవత్సరానికి చూడవలసి వుండి ఒక విషయం చెబుతాను. The Corporation has a capital investment of Rs. 36 crores and half of this investment is out of internal resources, అంటే 36 కోట్లలో 28 కోట్లు యింటర్నల్ రిసోర్సెస్ ద్వారా వచ్చాయంటే అది కేవలం ప్యాసింజర్లు మీద వచ్చిన లాభాలు అని మంత్రిగారు గుర్తింజూతే. అందుకని ఆర్.టి.సి. ఎక్స్‌ప్లాన్ షన్ గాని డెవలప్ మెంటు గాని ప్రభావంగా తీసుకుంటున్నది అధికమని అభిప్రాయం వుంటుంది. చాలిద్వారా ఎక్కువ ఆదాయం అంటే అట్లా మెంటు ప్రకారం 18 కోట్లు వచ్చింది. ఇంకా ఆదాయం కావడానికి అక్షరశాఖ వల్ల వాటిమీద పెట్టిన పెట్టుబడికి వర్తనెంటుగా వడ్డీ రావాలనే సిద్ధాంతంతో ప్రతిపేక్ష వారు. దానిదెవలప్ మెంటు కొరకు తగిన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఈవల్ల వుంటే నష్టములో కూడా వున్న వాటా డిరెక్ట్ అప్పుడు నష్టం రాకుండా మార్గం చూస్తున్నా. డిమాండ్‌లో కొరత వుంటే ప్రజల మీద ఎక్కువ టేక్స్

వేసి యింటరెస్టు తీసుకొనే నైకోలోజీ మ చిదిగాదు. రెల్వేలో బ్రిటిషువారు ప్రవేశపెట్టినది మనము కాపీ చేస్తున్నాము. మన రెస్పాన్సిబిలిటీని పెర్క చేస్తున్నాము. అది గుర్తించాలి అర్.టి.సి రెండు ఎసాల్మెంట్లు ఎదుర్కొన్నది. ఈ ఎసాల్మెంట్ల రెండు ప్రభుత్వాలు సహించినవి. కాని అర్.టి.సి మాత్రం వదలేదు. ఎందుచేత? తెలంగాణా ఆంధ్ర ఎజిటేషన్స్లో అర్.టి.సి బస్సులు నడవకుండా చేయాలని వాటిని తగలబెట్టాలని నష్టంచేయాలని అనేకమంది పెద్దలు ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ అవి నిలబడినావా? తీసుకువచ్చాయి. అర్.టి.సిలో పనిచేసే వర్కర్లు లైఫ్ ప్రమాదంగా వున్నప్పటికీ వారు బస్సులు నడిపించి లాభాలు తెచ్చారు వారు రియల్ ప్లేటెయిట్స్. అని చెబుతున్నాను. మనము వారి విషయములో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు సక్రమంగా తీసుకుంటున్నామా? అందులో అధికారులు పక్ష పాత బుద్ధితో యూనియన్ విచ్చిన్నం చేసి ఎవరైతే నేషనల్ జేషన్ కు వ్యతిరేకంగా వున్నారో అటువంటి కక్షలను ఎంకరేజ్ చేసే ఘటనలు యీనాడు ఎంక్వయరీ చేస్తే బయట పడుతవి ఇది ప్రమాదకరమైన సూచన, మా బీడరు కూడా హాన్ డ్యుట్టికే తెచ్చారు దీనిని అరికట్టాలి నేషనల్ జేషన్ గేజిన పరువా పై వేటు బస్ ఓనర్లు చిత్తూరులో ఒక రూటు మీద అదే వనిగా అర్.టి.సి. ఎంప్లాయిస్ మీద చాడి చేస్తూ కొడుతున్నారు. మనము ఏమైనా వాటి రక్షణ యిచ్చామా? క్రింద వైన జవాబ్ని వేసుకొని బస్సులు నడపుతూ అనేక లాభాలు సంపాదిస్తున్న యీ బస్ యజమానులు చేసే ప్రయత్నాన్ని అవి వారిమీద ఎందుకు చర్యలు తీసుకోరు? ఈ మధ్యన మన అసెంబ్లీలో ఒక క్వశ్చన్ వచ్చింది, ఫైర్ యాక్సిడెంటు అని, సాబుటేజ్ అన్నారు. కాదు, ఎందుకంటే సాబుటేజ్ అయిపోతుంది, యిది నాశనం అయిపోయింది, ఫంక్షనింగు జాగా లేదని చెప్పడం ద్వారా యీ ఎక్స్ప్లాన్షన్ మ ఆపాలని చేసే కుట్ర అని మనవి చేస్తున్నాను వర్కర్లు యూనియన్ చాలా సందర్భాలలో చెప్పింది. ఇబింగ్ చేసేప్పుడు డెంటు వుంటుంది తీసి వేయుమంటే తీసివేయడం లేదు. వైగా వంజాబువారికి పాటకు యిచ్చారు. డెంటు తీయడం లేదు స్కాక్స్ పైర్లు తీయడం లేదు, ఫైర్ వేటు గోడౌన్స్ క్రింద మన వర్కు సాఫ్టు వాడుకుంటున్నారు. ఎక్కడైనా కంట్రాక్టరు పాడుకున్నప్పుడు వారికి పైము లిమిట్ పెట్టి తీసుకుపోవాలని చెప్పాలి, కాని తీసుకుపోనందువల్ల కుప్ప తీపులుగా వుండడం వల్ల డెంటు అప్పుడప్పుడు రజమగా మారివచ్చుదు నిప్పు అంటు కున్నది. చాలా ఎఫిషియంట్లు ఆఫీసర్లు వున్నారు. ఒక ఫైర్ వేటు కంట్రాక్టరు అక్షన్ లో పాడుకున్నప్పుడు ఎందుకు రిమూవ్ చేయలేదు? ఆ విషయం మీ డ్యుట్టికి యూనియన్ తీసుకువచ్చింది. ఫైర్ యాక్సిడెంటు ప్రమాదం వుందని చెప్పితే తీయలేదు. ఫైర్ యాక్సిడెంటు అయినప్పుడు వెంటనే కంట్రాక్టరు చేయ తాళి వర్కర్లుకు త్రేనింగ్ లేదు. ఫైర్ వైటింగ్ స్కూల్స్ ప్రెసింగ్ ఫుండామెంట్ లేదు, ఎప్పుడో ఫైర్ యింజనీర్లు వస్తాయి. ఫిలువైన యంత్రాలు తగలబడి పోయాయి. వాటిని తిరిగి యింపొద్దు చేసుకోవాలి. వర్కర్లు సలహాలను తీసుకోవచ్చు. తీసుకుంటున్నారా? మేము చాలా గొప్పవారము స్వామ్యవ్యవస్థ వర్కర్లు యిచ్చే జీతప్రతిష్ట తీసుకో, అవి అమలువుంటున్నాయి. ఎఫ్.టి.సి. వారు

యిచ్చే సూచనలు తీసుకోకపోతే అది ఎక్స్‌ప్యాన్స్ గాదు. కేవలం బ్యూరో క్రీస్‌వల్ల నడుస్తుంది అనుకుంటే పొర పాటు. తూర్పు గోదావరి విశాఖపట్టణాలకు సంబంధించి ఎక్స్‌ప్యాన్స్ ప్రకటించి ఎన్ని మాసాలు అయింది? ఒక నెల తైము పెట్టి డిస్పోజి చేశారా? అలా చేయకుండా ఎందుకు ఎక్స్‌ప్యాండు చేస్తున్నారు? సంచీవరెడ్డిగారు ఎందుకు రాజీనామా యివ్వవలసి వచ్చింది జ్ఞాపకం వుందా? పక్షపాతం కుదరదు అన్న దానికి కట్టుబడి వుండాలి. కట్టుబడకుండా వుండే దానికి స్టేటు గవర్నమెంటుకు ఏమి ఫోర్స్ అడ్డం వస్తున్నాయి, మంత్రిగారు చెప్పాలి? పోతే మేం టెన్స్ కొరకు గాని రూట్స్ మీద ఆపరేషన్ గాని, పబ్లిక్ రిలేషన్సుకు గాని కోఆర్డినేషన్ లేదు. ఎవరికి వారే వుంటున్నారు కోఆర్డినేటు చేసే ఆఫీసరు లేడు జనరల్ మేనేజరు యిది అన్ని చూచుకోవడం కష్టం సర్పనల్ ఆఫీసరు వున్నాడా? లేదు. ఎందుకు ఏర్పాటు చేయలేదు. స్పోక్ ప్రీ బసెస్ అని సూపరు డీలక్స్ డీలక్స్ బస్సులను వేశారు అవి స్పోక్ ప్రీగా వున్నావా? ఎన్ని మేఘాలు వుత్పత్తి చేస్తున్నాయి పట్టణాలలో చూస్తున్నాం, రూట్సులో చూస్తున్నాం మేఘాల వుత్పత్తి చేసేది అంతా కూడా మన అయిల్ తోనే అయిలు ఎంత ఖరీదు, వీటిని రిఫైన్ చేయలేక పోతున్నాము. స్పేర్స్ లేకపోవడం వల్ల రిపేర్స్ చేయలేకపోతున్నాము. ఎక్కువ లాభాలు చూచించడానికి రష్ చేస్తున్నారు. ఒక తైములో మేజర్ బస్సులు అన్ని కూడా ఆగిపోయే ప్రమాదం ఆర్.టి.సి. ఎదుర్కొంటుంది.

గత సంవత్సరంలో కూడా చెప్పాము మీరు చేయడం లేదు సెల్వ్ స్టార్టర్లు లేనందువలన లక్షల రూ.లు ఖరీదు చేసే హై స్పీడ్ ఆయిలు వేట్స్ అయిపోతుంది స్పేరు పార్ట్లు పంజాబు నుంచి తెస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో స్పేరు పార్ట్లు దొరకవా? ఇవ్వుట తయారు కావా? ఎందుకని మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఇంజనీరింగు పరిశ్రమలలో యీ పార్ట్లు తయారు చేయలేదు? మనం ముందు మన రాష్ట్రంలో అర్దర్ను ఇచ్చి అవి ఇక్కడ కాకపోతే ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి అర్దర్ను ఇచ్చి తెప్పించుకోవచ్చు యీ విషయం మంత్రిగారు పునరాలోచించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత యీ ప్రయాణికుల సౌకర్యంలో కూడా ఉన్న వారు లేనివారు అని ఒక క్లాస్ ఉంది. ప్రయాణికులకు లాంజెస్ ఏర్పాటు చేశారు. డీలక్సు సుపరు డీలక్సులలో లాంజెస్ లో ఉన్నవారికి సౌకర్యాలు చాలా ఉన్నాయి. మాములు ప్రయాణికులకు పాసింజరు బస్సులలో ప్రయాణం చేసే సామాన్యులకు లెట్రిన్సు కాని యూరినల్సు కాని లేవు. తినుబండారపు దుకాణాలు కూడా లేవు. ఇప్పుడు 18 కోట్లు రూ.లు పెంచారు. డీలక్సు సుపరు డీలక్సులలో ప్రయాణం చేస్తున్నవారి నుంచి ఎక్కువ డబ్బు ధారు. సామాన్య ప్రజలు నుంచి చూత్రమే ఎక్కువ డబ్బు కొర్పి రేషనుకు వస్తుంది. అటువంటి సామాన్యులకు ప్రజల సౌకర్యాలు కలుగజేయడం లేదు సుమారు 15 లక్షల మంది ప్రజలు ఇప్పుడు బస్సులలో ప్రయాణం చేస్తున్నారు అందులో పాసింజరు బస్సులలో ప్రయాణం చేస్తున్న సామాన్య ప్రజలు 90 శాతం వరకూ ఉన్నారు. కాని ప్రజాస్వామ్య మార్తం సుపర్ డీలక్సు డీలక్సు బస్సులలో ప్రయాణం చేస్తున్నవారికి ప్రజల సౌకర్యాలు చూత్రం సౌకర్యాలు లేవు. ఎక్కువ ఆదాయం

జాతీయం చేసిన యీ సంస్థ వయిన ధృడమయిన విశ్వాసం ఉన్నవారు ఎక్కువగా యీ సంస్థలో ఉండి పనిచేయడంవలన పట్టుదలతో యీ సంస్థ ముందుకు పోతున్నది. యీ సందర్భములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పజానవారికి అభినందనలు అందజేస్తున్నాను ఈ హవుస్ లో వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాల ప్రకారంగా యీ కార్పొరేషనులో ఉన్న ఉద్యోగులు కార్మికులు కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను ఇప్పుడు సభ్యులు చెప్పినట్లుగా శ్రీకృష్ణగారి నుంచి వంకా సత్యనారాయణగారి వరకూ చెప్పారు. యీ కార్పొరేషను అభివృద్ధిని ప్రశంసించారు ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో ఉన్న లోపాలు బహుళ కండ్లపన్ను గురించి చాటి లోపాలూ సూచించారు అదే విధంగా ప్రయాణికుల సౌకర్యాల విషయంలో కూడా సూచించారు ముఖ్యమయిన నూచనలు చేశారు ఇటీవల అడ్మినిస్ట్రేషనులో ఉన్న లోపాలు తొలగించడానికి చురుకుగా ముందుకు పోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొన్ని సలహాలు కార్పొరేషనుకు ఇవ్వడం జరిగింది నూతన పంధాలో కార్యక్రమం ప్రారంభించారు. యీ నాడు యీ ఇండస్ట్రీకి ఉన్న ఇబ్బందులవలన కొంత ఆలస్యం జరిగినప్పటికీ యీ నాడు మన రోడ్డు ట్రాన్సుపోర్టు కార్యక్రమాలు ఆదాయం పెంచడములో కాని వెహికల్స్ యుటిలైజేషనులో కాని లోపాలు కొన్ని ఉన్నప్పటికీ ఇతర రాష్ట్రాల కార్పొరేషన్లు కంటే మెరుగుగా ఉంది ఇదే విధంగా ప్రయాణికుల సౌకర్యాలు మెరుగ్గా ఉన్నప్పటికీ ఇంకా చేయవలసింది ఎంతో ఉంది ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగంలో ఇంకా ఎక్కువ మార్పులు తెచ్చి, ఇంకా వటిప్రత తెచ్చి, ఆదాయాలను పెంచుకొని ప్రజలకు ఎక్కువ సేవ చేసి అభిమానం పొందాలనే టుటువంటి దానితో సేవ పీకీభవిస్తున్నాను మీరు ఇచ్చినటువంటి సూచనలకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటానని మనవిచేస్తున్నాను ఈ సంవత్సరం కార్పొరేషన్ బడ్జెటునుంచి 1½ కోట్ల రూపాయలతో బస్ స్టాండ్సు కట్టడం ప్రారంభించడం జరిగింది ఫౌండేషను స్ట్రోమ్స్ వేసి ఎక్కడా ఆపలేదు. సల్గిండలో కొంత కట్టిన తరువాత ప్లే ఆర్డరు వచ్చిందని కమిషన్ గారు అన్నారు అది మొన్ననే తొలగిపోయింది. అదిలాబాద్ లో 3 డిప్టులు కట్టినా నాల్గవది అక్కడ కట్టాలి. అక్కడ స్థలం దొరకక కొంత ఇబ్బంది ఉంది ఇంకా చేయవలసినటువంటి సౌకర్యాలు చాలా ఉన్నాయి మొత్తం అన్ని రూట్సు సేవనలైజ్ చేయాలని ఉంది. బస్ ప్రయాణికులకు సౌకర్యం కలిగించాలని ఈ సంవత్సరం సుమారు 1½, 2 కోట్లవరకు అంచనాము ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఈ టాక్సు నుంచి వచ్చే దానిలో 20% వరకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించి చేయాలని ఉంది.

శ్రీమతి జె ఈక్వరీబాయి — సేవనలైజ్ చేయడానికి ఇంకా 3 మాసాలు 1-30 p. m. ఎంగుకు పొడిగించారు ?

శ్రీ జె చొక్కారావు — ఎక్కడా పొడిగించలేదు. ప్రయాణికులకు పెద్ద ఎత్తున సౌకర్యాలు చేయబోతున్నాము ఈ సందర్భంలో కార్పొరేషను ఒక పెద్ద కార్యక్రమాన్ని తీసుకొనడం కూడా జరిగింది, గౌరవసభ్యులు కండక్టర్ యొక్క రిక్వైట్ మెంటును గురించి చెప్పారు దానికి కార్పొరేషను ఒక కమిటీని పెట్టి ఒక పాలసీని ఏర్పాటు చేసింది మినిమా మెట్రీక్యలేట్ అని పెట్టారు. దానికి కొన్ని మార్పులు పెట్టడం జరిగింది, ఇప్పుడు నిరుద్యోగ

సమస్య ఎంతగా ఉందో గౌరవసభ్యులకు తెలియనిది కాదు. 10 ఉద్యోగాలు ఉంటే 100, 200 మంది వస్తున్నారు. ఈ రిక్రూట్ మెంటులో అవకతవకలు జరుగకుండా మెరిటుమీద తీసుకొనడం అవసరం. ఆ దృష్టితో మీరు కూడా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను కార్పొరేషను ఇంత అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ కండక్టర్ యొక్క ప్రవర్తన బాగుండలేదని అంటున్నారు. ఈ నాడు ప్రయాణీకులకు ఎంత సౌకర్యం చేసినా ఆ కండక్టర్ల ప్రవర్తన బాగుండక పోవడం వల్ల మొత్తం కార్పొరేషనుకు చెడ్డ పేరు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. కండక్టర్లకు కాని, డ్రైవర్లకు కాని, మిగిలిన స్టాఫుకు కాని శిక్షణ ఇవ్వడానికి నాగార్జునసాగరలో ఒక శిక్షణ కేంద్రాన్ని పెట్టడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి — కండక్టర్ల ప్రవర్తన చాలా బాగుండ లేదని మంత్రి గారు అంటున్నారు. ఎక్కడో ఎవరో ఉండవచ్చు చాలా భాగం బాగానే ఉంది. మీరు ఎక్కువ చేసి చెబుతున్నారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు — అందరూ అని నేను అనడం లేదు మాటికి ఒకరు ఉన్నా చెడ్డ పేరు వస్తున్నది ఇదివరకు రాయలసీమలో జాతీయం చేసినవన్నీ అన్నిచోట్ల నడవడం జరిగింది శ్రీ శ్రీనివాసులరెడ్డి గారు అక్కడ ఎక్కువ బస్సులు లేవన్నారు ప్రయివేటు ఆపరేటర్లు నుంచి తీసుకున్నటువంటి రూట్సు 188 వారు 288 బస్సులు నడుపుతూ ఉంటే 932 బస్సులు ఈనాడు ఆర్. టి. సి నడుపుతున్నది. ఇదివరకు నేషనల్ రైజ్ చేసిన రూట్సు కొన్ని ఉన్నాయి. 188 స్క్విమ్మను ఇప్పుడు పబ్లిష్ చేయడం జరిగింది. నోటిఫికేషన్ చేసిన తరువాత అబ్జక్ట్స్ కాలి ఫర్ చేసి అవి వచ్చిన తరువాత హియరింగు డేట్సు పెట్టాలి. శాసనసభ అయిన తరువాత డేట్సు పెట్టాలని అనుకున్నాము. కాని ఆలస్యం చేయకూడదనే దృష్టితో ఈ నెల 20 నుంచి 25 వరకు హియరింగు డేట్సు పెట్టడం జరిగింది. కార్పొరేషన్ నోటిఫై చేసిన రోడ్డును మన యాక్టు ప్రకారం అబ్జక్ట్స్ కాలి ఫర్ చేసి అంకా జరిగిన తరువాత గవర్న మెంటు నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది కాని ఫలానా రూట్సు తీసుకోవాలనే సూచన మాత్రం ఎప్పుడూ గవర్న మెంటు నుంచి చేయలేదు. చేయబోదు నేషనల్ రైజ్ చేసిన కొన్ని రూట్సులో పాత బస్సులు నడుపుతున్నారని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు అది యదార్థమైన విషయం. ఈ సంవత్సరం 780 బస్సులకు బాడీ బిల్డింగు తయారుచేయడం జరిగింది ఇది చాలా గొప్పగా సాధించామని చెప్పకోవాలి. ఇంకా మనకు అవసరం. ఇతర కార్పొరేషన్ల కన్నా మనం చాలా బస్సులు కొన్నాము. ఎన్ని కొన్నా మె యిన్ తె యిన్ చే య డా ని కి డబ్బు కావాలి. డబ్బు ఎక్కడనుండి అయివా తెచ్చినప్పటికీ కొత్త బస్సులు కొనటానికి ఇబ్బంది ఉంది. కాబట్టి మనం పాత బస్సులను సరిగా మెయిన్ టెనెన్స్ చేసి నిర్వహించ వలసి ఉంటుంది. ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కే కాదు, దేశం మొత్తంమీద ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఆర్. టి. సి. ప్రజలకు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయటానికి ఆర్. టి. సి. పండ్లాయాస్ యొక్క సహకారం ఎంతైనా అవసరము. వారిసహకారం ఎంతో ఉంటుందని మనం యీ విషయాన్ని సాధించుకోగలుగుతున్నాము.

మనకు వెహికల్ యుటిలైజేషన్ 90 పర్సెంట్ ఉన్నది మనకు స్పేర్ పార్ట్స్ దొరకకపోయినా, పాత వెహికల్ ఉన్నా— మనకు 90 పర్సెంట్ వెహికల్ యుటిలైజేషన్ ఉంది కర్నాటక కార్పొరేషన్ 84 పర్సెంట్, గుజరాత్ లో ఉన్నది చాలా పెద్ద కార్పొరేషన్ అక్కడ 88 పర్సెంట్ ఉంది. వెహికల్ యుటిలైజేషన్ మనది చాలా పాచ్చుగా ఉన్నది. మన దగ్గర ఒక బస్సు ప్రతి రోజు 208 కిలో మీటర్స్ తిరుగుతున్నది కర్నాటకలో 281 కిలో మీటర్స్, గుజరాత్ 254 కిలోమీటర్స్, బీహార్ 210 కిలోమీటర్స్ పోతున్నది. ఈ నాడు దేశంలో ఉన్నటువంటి అన్ని కార్పొరేషన్స్ న్నా మనం ఎక్కువ రన్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—మనకన్నా ఎక్కువదూరం తిరుగుతున్న స్టేట్స్ చెప్పండి.

శ్రీ తె. చొక్కారావు :—అవి ఏవైనా ఉన్నవేమో— మీరు చెప్పండి. 1-40 p.m.
నేను ఇది ఘనంగా చెప్పటంలేదు. మనం ఇంకా ఎక్కువ కిలోమీటర్స్ బస్సు రన్ ఆయ్యేదానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కొత్త బస్సులు మనకు దొరకనపుడు— ఇప్పుడు ఉన్న బస్సులే—కండక్టర్ కు, డ్రయివర్ కు కొంత ఇబ్బందిఅయినా—ఇంకా పాచ్చు కిలోమీటర్స్ నడిపి ప్రజలకు ఎక్కువ సేవ చేయాలని కోరుతున్నాము ఇంకా రోజుకు పాచ్చుకిలోమీటర్స్ బస్సు పోతుందనే విశ్వాసం నాకు ఉంది. ఆందుకు ఆ ఉద్యోగులవై న సంపూర్ణ విశ్వాసం నాకు ఉన్నది. వారు ఇంకా పాచ్చు కిలోమీటర్స్ సదుపాతారనే విశ్వాసం నాకు ఉంది. కార్పొరేషన్ లో ఉన్నవని గౌ. సభ్యులు చెప్పినదానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తూ, ఆ లోపాలు తొలగించడానికి ప్రభుత్వం కార్పొరేషన్ చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాము. నిజానికి పాతపట్టణంలో బస్సు సౌకర్యాలు లేవు అక్కడ రోడ్స్ సన్నగా ఉన్నవి ఆ ప్రాంతం ముఖ్యమంత్రిగారు, రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ చైర్ మన్, రామ్ చేప్ గారు—ఆందరూ స్వయంగా చూశారు. ఆ రోడ్ మీద బస్సు నడవటం కష్టంగా ఉంది. కొంతవరకైనా ఆ రూద్ తీసుకొని కార్పొరేషన్ వారు బస్సువేయటం జరిగింది. పాత సిటీలో మిసీ బస్సులు ఎక్కువ నడపాలి. అక్కడ కొంచెం నష్టం వచ్చినా—బస్సు సౌకర్యం కలుగజేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది; అని భావించి కొత్త బస్సులు కొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం 5 కొత్త బస్సులు బాడీ బిల్డింగు తయారవుతున్నవి. అతి త్వరలో పాత సిటీలో బస్సులు పెట్టడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి. ఎవరికయినా పాత సిటీని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారనే ఆరోపణ ఉంటే—అది సరయినది కాదు. ఈనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో ఆ మిసీ బస్సులు సంపాదించుకొని బాడీ బిల్డింగు కట్టుకొనటం ప్రారంభిస్తున్నామంటే—కార్పొరేషన్ యీ విషయంలో చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరిస్తున్నదని చెప్పవచ్చును. టైర్స్ విషయంలో ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఇబ్బంది లేదు. మనం యీ టైర్స్ విషయంలో అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా మెరుగు అయినాము. లారీలకు గాని, బస్సులకు గాని, ట్రాక్టర్స్ కు గాని టైర్స్ దొరకటం లేదనేది లేదు. ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంటు యీ టైర్స్ విషయం తీసుకొన్న తరువాత అన్ని

రాష్ట్రాల కన్నా మనం చాలా మెరుగు అయినాము. ఏ జిల్లాలో అయినా
ట్రైన్స్ యిబ్బంది ఉంటే—ఆ యిబ్బంది లేకుండా చేయడం జరుగుతున్నది
ఇంకా ఎక్కడయినా అవసరం ఉంటే పంపించటం జరుగుతున్నది

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — ట్రైన్స్ మీ బస్సులకు సరిపోయినన్ని దొరుకుతు
న్నాయా?

(శ్రీ జె చొక్కారావు — ట్రైన్స్ విషయంలో ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తు
న్నాము. కొన్ని యింపోర్టెడ్ ట్రైన్స్ కు యిబ్బంది వుంది. ఆ ట్రైన్స్ యొక్క
కమిటీలో ఆగ్రో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ సభ్యులుగా వున్నారు
రోడ్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కమిషనర్ ఆగ్రో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ సహకారంతో
ప్రయత్నం చేస్తున్నారు రైల్వాలగానికి యీ ట్రాన్స్పోర్ట్ విషయంలో యిబ్బంది
జరుగుతున్నదని గత సమావేశంలో చెప్పినపుడు—రైతులు స్వంత పని కొరకు
రోడ్ మీద పోయినా, వారి వైన పైన్ వేసి యిబ్బంది పెట్టకూడదు అని చెప్పి
వారిపై క్వార్టర్ల 25 రూపాయలు టాక్స్ వేస్తూ—ఆ శాసనాన్ని మార్చు
కొన్నాము ఆ శాసనం ద్వారా—క్వార్టర్లకు 25 రూపాయలు రైతు కట్టు
కొంటే—రోడ్ మీద వచ్చినా యిబ్బంది లేకుండా పోయింది ట్రాన్స్పోర్ట్ కు ఫిట్
నెస్ సర్టిఫికేట్ కొరకు అక్కడకు యిక్కడకు పోకుండా, తాలూకాలో సమీప
లలో 10 ట్రాన్స్పోర్ట్ వున్న చోట్ల ఒక డెట్ యిచ్చి, అధికారులుపోయి వేయాలి—
అని కమిషనర్ ఆర్డర్ యివ్వటం జరిగింది రోడ్ ట్రాన్స్పోర్ట్ డిపార్టుమెంటులో
కొన్ని అవకాశవకలు ఉన్నాయని గౌరవ భ్యులలో అపోహ ఉన్న మాట యదా
ర్థము రోడ్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కమిషనర్ గారు ఆ డిపార్టుమెంటు ఎడల ప్రత్యేక
శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు అక్కడ కొంతవరకు పరిస్థితి మెరుగైనది ఇంకా
లోపాలు లేవని నేను అనను ఉన్న లోపాలను తొలగించటం కొరకు ట్రాన్స్
పోర్టు కమిషనర్, వారి సబ్బంది ఎక్కువ కృషి చేయవలసిన అవసరం వుంది.
అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు టూరిస్టు బస్సు పర్మిట్స్ యిస్తున్నారు. అయితే వారు స్టేట్
కేరేజెస్ పెట్టి కార్పొరేషన్ కు నష్టం కలిగేటట్లు చేస్తున్నారు. దేశం లోని
ట్రాన్స్పోర్టు మినిస్టర్లు అందరి అభిప్రాయం యిచ్చే విధంగా ఉంది అన్ ఎంప్లాయిడ్
పిపుల్ కు యిండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్, కోవరేటర్ డిపార్టుమెంట్, ట్రాన్స్
పోర్టు డిపార్టుమెంట్ అందరూ సమన్వయంగా ఆలోచించి సహాయం చేయాలి. వేను
ఇండస్ట్రీస్ డైరెక్టర్లు, కోవరేటర్ రిజిస్ట్రార్ కు తెలపటం జరిగింది. రోడ్ ట్రాన్స్
పోర్టు కమిషనర్ కు చెప్పటం జరిగింది. ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంటునుండి ఉన్నటువంటి
సిద్ధాంతాలు రూల్సు, ప్రకారం అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు సహాయం చేయటానికి ఎక్కడా
వెనుదిద్దుమని మనవి చేస్తున్నాను. ఏది చేయలో అది చేయటానికి తప్పకుండా
నేను తాత్కాలిక తీసుకొంటాను. అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు తప్పకుండా ఉంటుంది. మనకు
తెలుసు. వారి బాధ తెలియదు అన్నది కాదు. వారి భయస్థ - గురించీ తెలుసు
మూడుసార్లు ఇండస్ట్రీస్ డైరెక్టర్లు, కోవరేటర్ రిజిస్ట్రార్లు, అందరి
అసెంబ్లీను పిలిచి మాట్లాడటం జరిగింది. మా కమిషనర్ గారికూడా వారి
బాధలు తెలిగించటానికి చేయగలిగిన సహాయం చేయమని చెప్పటం జరిగింది

ఉన్న రూల్స్ రెగ్యులేషన్స్ బట్టి ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంట్ నుండి ఆ అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు చేయాలిగినంత సహాయం చేస్తాము రూల్స్ మార్చమంటే—మంచి ధ్యేయం కొరకు అయితే రూల్స్ మార్చటానికి ఆలోచించవచ్చుగాని అసలు ధ్యేయానికి దెబ్బతగిలే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు రూల్స్ మార్చటం కష్టమని మనవి చేస్తున్నాను, గౌరవ సభ్యులు మంచి అహేలు సూచనలు చేసినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను వారిచ్చిన కట్ మోషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను అది నా కొరకు కాదు, ఈ ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంట్ లో, కార్పొరేషన్ లో ఉత్సాహంగా పనిచేస్తున్న కార్మికులకు ఇంకా ఎక్కువగా ఉత్సాహం కలిగించే విధంగా మీరు ఆ కట్ మోషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకోవాలని నేను మిమ్ములను సదేవదే ప్రార్థిస్తూ, నా ప్రార్థనను మన్నించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గంభీరమైన ఉపన్యాసం చేసి మా మీద చాల 1-50 p.m. బాధ్యత పెట్టారు ముఖ్యమైనవి ఏవి చెప్పకుండా మీరు చెప్పినవి నేను విన్నాను అంకెరిస్తున్నాను అన్నారు. నేను కాంక్రీట్ గా కొన్ని అడుగుతున్నాను. వజీర్ సుల్తాన్ వెనక్కు పోయింది. కాబట్టి టైర్ల ఫాక్టరీ, ఆర్ టీ, యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ స్పాన్సర్డ్ గా ఉండి దానిని అనుబంధం తీస్తారా? 15 పర్సెంట్ మెకానికల్ సైడ్ యింజనీరింగ్ సైడ్ పోస్టు ఫిల్ప్ చేయక పోవడం వల్ల వెహికల్స్ దెబ్బతంటాయి ఆ ఖాళీలు ఫిల్ చేస్తారా? 700 మంది మెర్సి పెట్రోల్స్ ఉన్నాయి ఇంతవరకు మెర్సి కమిటీ తదు మీ రెస్పాన్సిబిలిటీని నిర్వహించడం లేదు. ఆ మెర్సి కమిటీ అప్పాయింట్ చేసి యిమిడియేట్ గా మెర్సి పెట్రోల్స్ తేలుస్తారా? రెండు వేలమంది మూడు సంవత్సరాల నుంచి సస్ పెన్షన్ లో ఉన్నారు వారి నేరం చిన్నది కావచ్చు పెద్దది కావచ్చు. నేరాన్ని మేము జస్టిఫై చేయము కాని సస్ పెన్షన్ లో ఉన్న వారిని విచారించి నేరాన్ని బట్టి తేల్చివేయకుండా మూడు వందల ఎదురు ఉంచారు? వెంటనే టైమ్ లిమిట్ పెట్టి తేలుస్తారా? ఈ నాలుగు విషయాలు స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—టైర్ల ఫాక్టరీ, యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ తో ఆర్ టీ సి. కలవాలని మాకు కేంద్ర ప్రభుత్వ రూల్స్ లో అనుమతిలేకున్నా ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం యితర కార్పొరేషన్స్ కు బ్యాంకుల నుంచి అప్పు తీసుకొనే అనుమతి యివ్వకున్నా, ఈ నాడు మన కార్పొరేషన్ కు అప్పు తీసుకొనే అనుమతే కాదు అనుబంధమైన యిండస్ట్రియల్ పెట్టడానికి ప్రత్యేకమైన అనుమతి కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినది దీనికొరకు నేను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎంతో కృతజ్ఞుణ్ణి. వెంటనే ఈ కార్పొరేషను దానిలో కలిపి టైర్ ఫాక్టరీ ప్రారంభించండి అని ముఖ్యమంత్రిగారితో, యిండస్ట్రియల్ మంత్రిగారితో మనవి చేశాను. జాయింట్ వెంచర్ లో ఎవరో ఒక ఆయన వచ్చి విరమించుకొన్న తరువాతనే మేము కార్పొరేషన్ కు వచ్చాము. దేశంలో ఉన్న పబ్లిక్ సెక్టర్, కార్పొరేషన్స్ అన్నీ కలిపి ఒక లైసెన్స్ తీసుకోవాలనే ప్రయత్నం ఉండే అందులో ఒక ఆయన టిడిపీ వడంవల్ల కార్పొరేషన్ దేనిలో భాగస్వామిగా పని చేయాల్సి తీవ్రం రూల్స్ మార్చాము. ఇప్పుడు దానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

మూఖ్యమంత్రిగారు రెండు మూడు రోజులలో నిర్ణయం తీసుకోబోతున్నారు దానికి ఎలాటి సనుమానం లేదు. మెన్సి పెటిషన్స్ గురించి అప్పీల్ కమిటీ వేయడం జరిగింది వాటిని నిలబెట్టుకుండా తొందరగా చేయాలని చెప్పడం జరిగింది అది త్వరగానే చేయిస్తామని శ్రీకృష్ణగారికి హామీ ఇస్తున్నాను. పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని సుస్థిరం చేయదలచిన విషయం నేను మొదలు మనవి చేశాను. మెకానికల్ సైడ్ లో కూడ వర్సనల్ అఫీసర్స్ ఇవన్నీ అడ్వర్ ట్రైజ్ చేయడం జరిగింది జాబీలు ఒక మెకానిక్ సైడ్ నే కాదు, యంత్రాంగంలో ఇప్పుడున్నటువంటి పోస్ట్ కాదు యింకా ఎక్కువగా కొన్ని పోస్ట్ క్రియేట్ చేసి వాటిని నింపాలని; మెకానికల్ సైడ్ త్వరగానే నింపాలనేది యంత్రాంగాన్ని బలపరచే దానిలో యున్నది. సస్ పెన్షన్ విషయంలో కూడ కేసులు తొందరగా క్లియర్ చేయిస్తాము. తప్పు చేస్తే కాదు నేను మొదలే మనవి చేశాను.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ — ప్రకటించిన రూట్స్ లో యంతవరకు తీసుకోకుండా అలస్యం చేస్తున్నారు దానివల్ల దురభిప్రాయం వస్తున్నది రెమ్యూనరేటివ్ రూట్స్ అన్నీ తీసుకోవడం కోసం ప్రభుత్వం సిద్ధంగా యున్నదా లేదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇప్పుడు ప్రకటించినవి 20 నుంచి 25 వరకు హియరింగ్ చేస్తున్నాము. జుడిషియలు హియరింగ్ గవర్నమెంట్ పాలసి మాత్రం సంపూర్ణంగా నేషనల్ జేషన్ ఈ బస్సులు దొరకడమే కాదు ఇంకా ఎక్కువ బస్సులు దొరుకుతాయి ఇంకా కొన్ని రూట్స్ నేషనల్ జేషన్ లైట్ చేస్తారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — జాతీయం చేసే వరకు లేబర్ కమిషనర్ ప్రకటించిన లెక్కల ప్రకారం 800 మంది యజమానులతో 250 మంది మాత్రమే వెజ్ బోర్డరిక మెంజేషన్స్ అమలు జరిపించారు. మిగిలిన 550 మంది అమలు జరపలేదు వాటిని అమలు జరిపే విషయం శ్రద్ధ తీసుకుంటారా? జీవిత భీమా ట్రాన్స్ ఫార్మింగ్ వర్కర్స్ కు, వెహికల్స్ కు పాసెంజర్స్ కు మాత్రమే యున్నది. డ్రైవర్స్ కు, కండక్టర్స్ కు వర్తింప చేసే విషయం శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— మినిమమ్ వేజెస్ యివ్వాలని ట్రాన్స్ ఫార్మింగ్ డిపార్టుమెంట్ లో కమిషనర్ గారికి చెప్పాము. లేబర్ డిపార్టుమెంట్ వెంటనే యిది చర్య తీసుకోవాలి. గవర్నమెంట్ పాలసి మినిమమ్ వేజెస్ తప్పకుండా యివ్వాలని.

شری جے چوکرے - آپ کے جذبات کا مجھے احساس ہے۔ اس کو دیکھ کر نے کیا تلمیحات ہونے لگی ہیں؟

شری جے چوکرے - آپ کے جذبات کا مجھے احساس ہے۔ اس کو دیکھ کر نے کیا تلمیحات ہونے لگی ہیں۔ کی کوشش کرونگا۔

Mr. Speaker :— Now, I shall put the cut motions to vote :
The question is

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

For the delay in extending nationalisation throughout the State

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

For increasing the bus fare without any substantial extension of facilities to the passengers.

The cut motions were negatived

Mr Speaker :—The question is

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

Since the Government have not nationalised all Bus routes without compensation in the State

Sri M. Onkar pressed for division and the House then divided

Ayes 4, Noes 63. Nentrals Nil.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

విశాఖపట్నం నుండి గంగవరం, విశాఖపట్నం నుండి మధురవాడ గ్రామాలకు ఒకే బస్సు నడుస్తున్నందున ప్రయాణీకుల ఇబ్బందులు తీర్చుటకు అదనపు రూట్లు శాంక్షన్ చేయనందున

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

బస్సులు జాతీయము విశాఖపట్నము, శ్రీకాకుళము జిల్లాలలో అమలా జరుపుకొనుచు వాయిదా వేసినందున

To reduce the allotment of Rs. 5,75,98,000 for Transport Development by Rs. 100

విశాఖపట్నం నుండి దిబ్బిపాలెం గ్రామానికి బస్సు రూట్ శాంక్షన్ అయినా ఇంతవరకు ఏ విధమైన చర్య తీసుకోనందున

The cut motions were negatived.

Mr Speaker :—The question is ;

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs 5,75,98,000 under Demand No XI- Transport Department "

Motion moved

2-00 p m

The motion was adopted and the Grant made

Mr Speaker —Now, the House stands adjourned to meet again at 8 30 A.M. tomorrow, the 28th February 1975

(The House then adjourned at 2 00 P M to meet again at 8-30 A M on the 28th day of February 1975)

APPENDIX

REPORT OF THE DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE TAKEN AT ITS MEETING HELD ON 26TH FEBRUARY, 1975

— — —

The Business Advisory Committee at its meeting held on 26th February, 1975 decided that the business posted for the 19th March, 1975 will be taken up on 8th March, 1975. There will be no sitting of the House on the 10th March, 1975. The Committee also decided that the Assembly will meet at 3-20 P M on the 12th March, 1975

Hyderabad,
Dt. 26-2-1975

J. VENGAL RAO,
Leader of the House

NOTE ON

ANDHRA PRADESH STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

SHRI J CHOKKA RAO

(Minister for Agriculture and Transport)

The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, has during this year and the last set up a record of progress and achievements of which the state can feel justifiably proud. The Corporation among the biggest of the Public Sector Enterprises of the State, has firmly established itself as a healthy, viable economic unit, capable of playing a vital role in the State's economy and making an effective multifaceted contribution to the state's progress.

Charter of business

The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is set up under the Road Transport Corporations Act, 1950. This Act requires that the Road Transport Corporations should function to provide a system of efficient, adequate, economic and co-ordinated transport. The Act further enjoins that the Corporations should be run on sound "business lines". The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has been steadily forging ahead towards these objectives.

Andhra Pradesh State Transport Corporation-To-Day.

The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is today the fifth largest of the State Transport Undertakings in the country. The Corporation has a capital investment of Rs. 36.00 crores. Half of this investment has come from its internal resources, a sure sign of the economic health of the enterprise. It has a fleet of nearly 3,600 buses (an increase of 18% over the last year) and an employee force of more than 30,000. It daily transports over 15 lakhs passengers (23% rise over that of last year) and operates 8.3 lakhs kilometres—22% more than that of the previous year. Its average daily earnings are Rs. 15.00 lakhs, an increase of 37% over that of the previous year.

Though the services in half the State's area yet to be nationalised, the services operated by the Corporation already reach to all the districts in the State.

Achievements 1973-74 :

In 1973-74, the Corporation added assets valued at Rs. 4.74 crores to its capital investment. Rs. 3.80 crores of this addition came from internal resources alone. During this year the Corporation had put on road 380 additional buses, augmented the kilometrage operated by almost a third, increased gross earnings by nearly a half and made a record profit of Rs. 3.39 crores representing a 12.90% return on capital invested. In the first major expansion of services in nearly a decade, the Corporation took over 130 routes in the Rayalaseema Area, commissioning 321 buses involving a capital investment of Rs. 3.5 crores. During this year, the Corporation also created over 2,000 new jobs.

Achievements 1974-75

1) The tempo of progress has been further stepped up this year. The annual plan of the Corporation for 1974-75 calls for a capital outlay of Rs. 15.00 crores including contributions from State and Centre and open market borrowings. The Corporation has generated about Rs. 10.25 crores from its own resources, another record achievement. The State Government has already made a capital contribution of Rs. 3.62 crores. The Corporation has to procure the remaining requirement of capital through open market borrowings. Of this outlay, Rs. 13 crores will be spent on the purchase of new buses, 2 crores on passenger amenities and on depots, work-shops etc.

30 percent Capital Growth :

(2) At the end of this year, the capital investment of the Corporation would increase to about Rs. 45 crores, a growth of over 31 per cent above the previous year. The Corporation expects to touch

gross earnings of Rs 55.00 crores this year, making a profit of about Rs 3.00 crores, which would represent a 10% return on capital invested

Records Chassis Purchase :

(3) The Corporation has planned for the purchase of 1,000 vehicles this year at a cost of about Rs 15 crores. Of this, 568 are for replacement and rest for augmentation and expansion of services. Over 700 vehicles have already been purchased by the end of December 1974 the highest ever figure for any year in the history of the Corporation. Out of 568 buses replaced 350 are for ordinary district services, 200 for Super express / Night Services and 18 for Super De-luxe. This is the largest replacement programme carried out in the history of the Corporation exceeding the figure 250 of last year which itself was a record.

Nationalisation plans

(4) In pursuance of its Nationalisation Programme, the Corporation has published in November, 1974, 180 schemes involving 400 buses for the take over of routes in the Districts of Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, Nellore and in the Rayalaseema area.

Operational Improvements .

(5) The Corporation is also giving due priority to the improvement of existing services-improvement in terms of coverage, quality of service, better facilities and comfort to the travelling public. Keeping these objectives in view, the Corporation has increased its schedules by 125. Operating a total 23 00 crores kilometers the Corporation carried 42.00 crores passengers in its buses upto December, 1974. This represents an increase of 22.41 per cent and 26.40 per cent respectively over the corresponding period last year.

The Corporation has achieved a vehicle utilisation of 308.30 Kms. per bus per day which is the highest in the country.

Inter-State Services.—

(6) The Corporation has also been making attempts to expand its inter-state operations in the neighbouring State. The Corporation so far operates 65 Inter-State Services touching important places such as Madras and Vellore, (Tamil-Nadu) Pondichery, (Pondichery), Bangalore, Raichur, Bidar, Chuncholi and Yadagiri (Karnataka) Nanded, Nagpur, Kinwat and Rajura (Maharashtra), Puri (Orissa), Jagadalapur (Madhya Pradesh). Proposals for operation of some additional inter-state services are under discussions with some of the State Governments. It is expected that some of these would be finalised during the course of 1975-76.

Charter Services Division:

(7) The charter services division which was started in 1973-74 on a modest scale with a view to promote tourist traffic within and outside the State, has registered a significant response from the public. Instead of waiting for the public to approach the R T C for hiring its vehicles, this division is playing a direct and positive role in building up its clientele by contacting Schools, Colleges, Industries, Establishments etc., in organising group tours to places of tourist interest and pilgrimage. The Super Delux and Express coaches operated by the division have become very popular. During the course of the year it operated a number of services covering places such as Hampi, Goa, Mysore, Ooty, Delhi, Chandigarh, Agra, Ajmeer, Calcutta, Jaipur, Patna, Bhubaneswar, Bombay, Ajanta, Ellora, Madras, Pondichery, Rameshwaram, Kanyakumari, Kathmandu (Nepal) Srinagar, and Dacca (upto Calcutta) etc. The Corporation is proud it has carried the flag of Andhra Pradesh to the length and breadth of the country including our two neighbouring countries, Nepal and Bangladesh. With the relaxation of road travel restrictions in respect of our other neighbours, the Corporation hopes to open up new horizons of international travel by Road from Andhra Pradesh.

In view of the rise in the cost of personalised transports the demand for charter services is slowly picking up and it is expected that this would generate more and more such traffic. The Corporation considers that the business of tourist traffic is an attractive business opportunity which it should fully make use of, as is being done in many advanced countries. With a view to encourage students to visit places outside State, as part of their educational programmes, the Corporation has decided to give them a concession of 25% of the fare.

More Travel Comfort:

(8) The Super Deluxe Buses of the Corporation, its prestige services, have gained wide popularity. This year, the Corporation pressed 37 more of these buses into service. These services now, touch important District Head quarters and cities such as Bangalore, Madras etc. Super Express Buses with Head-rests fitted to seats are fast replacing the old buses on all express and night routes. There are already 371 of these new buses operating and by the end of this financial year, the Corporation expects to have 39 Super Deluxe and 382 Super express Buses operating.

Passenger Amenities:

(9) The Corporation has taken up in a big way this year the programme for the provision of passenger amenities.

Bus stations at Koad, Sadasivpet centres have been commissioned this year and work has already started on Chilkaluripet, Sathupalli, Gooti, Miryalaguda, Nalgonda, Jammalamadugu, Siddipet, Nandigama Nellore, Kavali, Mallepalli and Nizamabad. Before the end of this year: the Corporation expects to commission bus Stations at another 4 centres i.e. Siddipet, Nandigama, Kamareddi, Nizamabad.

New Depots

(10) The Corporation has established three new depots at Kamareddy, Mancherla and Warangal (second depot) thus expanding facilities for proper up keep of its fleet

The following depots are under construction—

Visakhapatnam and expansion of Dilsukhnagar Depot.

Construction of the following depots will also commence before the end of this year

Jammalamadugu, Vjjayanagaram, Madanapalli, Nellore and Nalgonda

Profitability.

1. The Corporation has till 31-12-74, grossed a revenue of Rs. 41.00 crores which is 45% more than the revenue for the same period in the previous year. Earnings per kilometre have been 179 paise, an increase of 18 per cent over the same period last year. For every kilometre operated this year, the Corporation earned a profit of 10 paise. The total net profit so far this year, (up to December, 1974) has been Rs 224.98 lakhs. During the full year the Corporation expects to make a profit of Rs 3 crores on gross earnings of Rs 55 crores, representing a 10 per cent return on capital invested.

6. Annual Plan-1975-76 :

The Capital expenditure of the Corporation in the last two years is evidence of the rapidity and magnitude of its growth from year to year. Capital expenditure was Rs. 4.04 crores in 1972-73 and Rs. 4.7 crores in 1973-74. In 1974-75, this expenditure till December, 1974 itself was over Rs. 10 crores and by year end is expected to be Rs. 15 crores.

The Corporation has an even bigger plan for 1975-76. This plan calls for an outlay of Rs. 20.20 crores including the expected capital contributions from the State and Central Governments, half of which the Corporation will raise from its internal resources. The plan provides for the purchase of 1000 buses (350 of them for replacement and 650 for augmentation and expansion) at a cost of Rs. 14 crores.

During this year, the Corporation will be spending Rs. 4 crores on passenger amenities and Rs. 2.2 crores on the construction Depots, Workshops, etc.

Capital investment, which would be Rs 45 00 crores at the beginning of the year will increase by a third to Rs. 60 00 crores. The Corporation expects to gross Rs. 60 00 crores in revenues during this year and make a net profit of about Rs 170 00 lakhs. This reduced profitability is on account of higher costs and taxes. The number of passengers carried during this year is estimated at 68.25 Crores.

7 Corporation and Inflation :

(1) Caught in the grip of steep price hikes of all essential items the Corporation was forced to make a fare revision in June, 1974. The fare increase was however, kept to the barest minimum to maintain the existing level of services and to ensure implementation of the minimum plan of the Corporation in regard to replacement, augmentation and expansion.

(2) The Corporation's cost of operation has increased tremendously owing to frequent price increases of materials and spares etc., required by it during the course of the year. Tyre prices have gone up twice, costing an additional burden of about 150 lakhs representing an increase of 53 per cent in the expenditure on this item. Prices of important spare parts and stores increased 25 per cent after the central supplementary budget in August, 1974, involving an additional expenditure of Rs 1 Crore per annum. Fuel cost also underwent further 5% price rise, which meant an additional annual expenditure of Rs. 41.00 lakhs. Chassis prices were increased twice by a total Rs 18,000 per chassis. This has meant an additional expenditure of Rs. 1.17 crores during the year 1974-75. Put together, these price increases meant a total unforeseen and therefore unplanned for additional expenditure of 408.00 lakhs to the Corporation at the 1974-75 estimated level of operations.

(3) The annual wage bill of the Corporation is of the tune of Rs. 14 20 Crores and accounts for 28 per cent of its total working expenses. The Corporation sanctioned an enhancement in city compensatory allowance and house rent allowance for its employees, which is effective from 1-7-1974 and would cost the Corporation 16 lakhs per annum. The Corporation has also enhanced, at a cost of Rs. 125 lakhs per annum, the dearness allowance of its employees from 1-1-1975. These together added up to a 10 per cent increase in the wage bill.

(4) It is to the credit of the Corporation and a sign of its sound management and economic health that this considerable burden was not allowed to stifle its activities. While the increase in revenue on account of fare revision was about 15% (against a fare rise of 23%) the increase in cost on account of the increase in prices was 20%. There was thus only a partial neutralization of additional costs.

8. Concessions and subsidies:

(1) Nevertheless the Corporation not only maintained the quality of its services, but went ahead with all the planned improvements. The benefit of concessional student bus passes in the twin cities, which at the revised fares level costs the Corporation Rs. 29.00 lakhs every year, was continued, with concessions allowed on 1968 fare levels. The trend towards profitability was maintained. After the fare revision, and till 31-12-1974, the Corporation put on road, 350 buses.

(2) Besides continuing the students' concession, which is the highest in the country, the Corporation has introduced a 35 rupees monthly general pass available on all routes in the twin cities at any part of the day. The loss to the Corporation on account of this pass is Rs. 15 lakhs per annum. The cost of a similar pass in Madras is Rs. 70 per month and Delhi Transport Corporation has withdrawn a similar pass. As a further measure to reduce the burden of the fare revision on low income and fixed income groups the Corporation has introduced a 25 Rupees monthly non-peak hour pass. The loss to the Corporation on account of this is Rs. 5.24 lakhs per annum. Also introduced, is a 5 rupees monthly pass, for the physically handicapped which considering that the holder can travel on any route in the twin cities at any time on the day is almost a free travel facility. The cost of this concession to the Corporation is Rs. 2.28 lakhs.

9. Metropolitan Services—Hyderabad and Secunderabad cities:

During the course of the year, a number of steps have been taken to provide improved transport facilities to the citizens. The fleet of buses which was 523 at the beginning of the year has been augmented by 12 double decker buses, and 22 single decker buses. In addition, a special team of officers is continuously engaged in the study of re-scheduling the services with a view to achieve maximum utilisation of the fleet. This work has been completed in regard to 16 routes and is continuing in case of other routes. A team of officers comprising representatives of the Municipal Corporation of Hyderabad, City Police (Traffic), Department of Town Planning and APSRTC, has gone around to City and identified a number of places where bus ways, etc., should be provided. New nodal points, in addition to the nodal

buses already in existence at Secunderabad Railway Station Kothi, Afzal Gunj, are proposed to be provided at Malakpet, Sanjeeva eddy Nagar, Secretariat, etc. This will enable provision of more scientific plan and quicker Services. A few scheduled services have already been introduced and more are proposed to be added to reduce the waiting time and to enable more quicker transportation. An order has been placed for purchase of 40 minibuses of which 20 are proposed to be introduced in the twin cities. In case these limited experiments succeed, more minibuses would be introduced. It may be mentioned that the City Services, in view of the increasing cost of operation and substantial concessions made available to various categories of commuters to be subsidised by the Corporation.

10. *Cost Control:*

The Corporation has mounted a major cost control operation this year, concentrating on major cost items like fuel, spare parts and man power in an effort to reduce its working expenses. The single largest expenditure item for the Corporation is fuel. At Rs. 6.05 crores, this accounted for about 15.7% of the total working expenses so far this year. In a bid to achieve cost control in the area of fuel, Corporation has introduced a comprehensive control system, fitted tachographs to a number of vehicles and started a training school at Nagarjunasagar to train drivers and other staff.

In another effort at better husbanding its capital resources, the Corporation is now getting a longer life from its buses, thus increasing their utilisation. A continuous effort is also on to reclaim and salvage spare to prolong their utility. The Corporation will also take advantage of the ensuing expansion of services to bring down its bus-staff ratio and achieve thereby a better man power utilisation.

11. *Fifth Five Year Plan:*

The state has nationalised bus services in only about a half of its area. The APSRTC has committed itself to the nationalisation of all passenger services by the end of the Fifth Plan period. To achieve this objective, the Corporation has to more than double its present size. It will have to build 30 new depots and expend almost three fold its workshops and other ancillary facilities. By Fifth Plan end, the Corporation estimates that its operations would have reached the level of 54 crores in terms of kilometers operated per year and 106 crores in terms of passengers carried. It would have generated over 20,000 new jobs in the State and its annual gross earnings would have crossed the Rs 100 crores mark.

(2) The Fifth Plan of the APSRTC involves a capital outlay of Rs 120.00 crores even at the existing price levels. The plan provides for purchase of 5000 buses i.e., about 1000 buses per year. This would call for an outlay of Rs 80.00 crores. The Corporation will spend during the Fifth Plan, Rs. 16 crores on passenger amenities, Depots, garages and workshop facilities to be expanded to twice their present size during the Fifth Plan, would account for an expenditure of Rs 6.00 crores.

(3) Of the Rs. 102.00 crores capital expenditure during the Fifth Plan, the Corporation expects to raise Rs 55 crores from its own internal resources. The contributions expected from the State and Central Governments are Rs 41 crores. The balance of Rs. 6 crores will be raised from open market borrowings.

12. *Era of Passenger Amenities:*

(1) The Corporation from its own resources, and the contribution of State Government from their passenger amenities Fund will be spending about Rs 4 crores annually on the provision of passenger amenities such as Bus Stations, Retiring Rooms motels way-side shelters in the State.

(2) The Bus Stations under construction are modern structures designed by highly qualified architects and provide facilities such as waiting halls, clock rooms, cafeterias, shopping centres etc. The addition of shopping complexes as part of these bus stations is intended to make the investment in these complexes yield a reasonable return and to generate additional funds for providing more and more passenger facilities. This will also make the complexes self-financing and help in raising additional financial resources by way of commercial loans.

(3) Both in the nationalised and non-nationalised areas, this has been an activity that has not received due attention in the past and considerable leeway has to be made up. Government and the Corporation have keenly felt the need to do this as speedily as possible. Government have decided to create a separate passenger amenities fund to finance this activity. This measure is of considerable importance and is expected to open up, a new era of passenger amenities in the history of the Corporation and the State.

13. *Staff Welfare:*

This year the Corporation has taken up the construction of a 50 bed hospital at Hyderabad for its employees and their families, a new hospital will also be built at Vijayawada. The staff quarters at Hyderabad with the loan assistance of Rs. 40 lakhs obtained from

Housing & Urban Development Corporation, Delhi has also been undertaken. Similar Housing Complexes are planned to be constructed at other major RTC headquarters in the State.

14. Staff Training

In order to equip its staff at various levels with requisite skills aptitude and behaviour, the Corporation has opened a Staff Training College at Nagarjunasagar, at a beautiful location abutting the Sagar. The training will cover all categories of staff including conductors, drivers, mechanics, supervisors managers, heads of departments etc. The training programme will be oriented not only towards acquisition of technical skills but also inculcating in the staff the need for courteous and good behaviour while dealing with the public and passengers. The College would also make use of external experts in the field of management transportation etc., for its training programmes. The College will also run Refresher Courses, Seminars and Conferences to enable the staff to remain in touch with the latest thinking and techniques in the field of transport management and operations.

15. Encouragement to local Industries:

With an annual purchase budget of over Rs. 15 crores for materials other than fuel, the corporation is a major purchaser in our state. It is the policy of the Corporation that in its various purchases, preference is given to products of local industries. Over a fifth of the total purchase budget of the Corporation represents buyings from local industries. Besides allowing price preferences to local industries, the Corporation assists them in identifying products for which it offers a ready market and is also prepared to make available to them, the required know-how for the manufacture of those products.

16. Diversification:

The Government of India, who are one third owner of the A.P.S.R.C. have agreed to amend the relevant rule in the A.P.S.R.T.C. Rules, 1958, enabling it to invest a certain percentage of its net profit in setting up subsidiary companies or participating in such companies or joint ventures engaged in the manufacture of products required by the Corporation. This will enable the Corporation to open up its activities to new horizons and act as a promoter and catalytic agent for growth of allied industries in the State. This will also enable it to become more self-reliant for its major requirements, improve its profitability and generate additional resources with a view to discharge its basic functions more effectively. The A.P.S.R.T.C. is the first Road Transport Corporation in the country which has been permitted to set up such subsidiary companies etc. Proposal are under consideration by it for undertaking manufacture of critical auto spare parts.

17. Coping with Growth.

The A.P.S.R.T.C. has grown into a large organisation with about 3600 buses at end of 1974-75, 62 depots, 9 divisions, 2 large workshops and 30 000 employees. Its operations cover throughout the length and breadth of the state which is one of the largest State in the country. With the completion of Nationalisation by the end of Fifth Plan, the Corporation would have about 6000 vehicles, 97 depots, 17 divisions, 58,000 employees and 5 large workshops each employing about 1,500 employees. In order to make the organisation more effective and more efficient in terms of its present and future requirements, the corporation is considering proposals for creation of intergrated self-sufficient decentralised management units. These units would be treated as separate cost and profit centres and would enjoy the required degree of delegated functions and powers. Already a beginning has been made in this direction by delegating wide range of powers and functions to field executives and units.

18. Optimisation through Co-ordination:

It is necessary that the services of the Corporation are effectively, co-ordinated with those of the other agencies like Railway, if duplication and wastage is to be avoided and the maximisation of available resources is to be achieved. With this view, the Corporation is considering proposal for introduction of goods and containerised services on certain sectors in collaboration with Railways.

The Railways have two representatives on the Board of the Corporation. To have a more effective Rail Road Co-ordination it is necessary that the Corporation also has its representatives on the various Consultative Committees constituted by the Railways. Corporation is therefore proposing to pursue this matter through the appropriate channels.

19. Special Services for Tribal Areas:

In pursuance of its service objective, the Corporation has drawn up schemes for the operation of services in tribal tracts of the State. These schemes will be implemented purely as a measure of service, even if they may not be economically viable propositions. At 20 lakhs the tribal population accounts for 4% of the State's total population distributed in about 10% of the total area of the State.

The Corporation is already operating routes in tribal areas involving 71 buses. The daily kilometrage of the services operated in this area is 19,300. The Corporation has recently published 10 schemes involving 20 buses which would increase its coverage in tribal tracts.

To be able to serve the travel needs of these tracts more effectively, the Corporation is considering setting up an operational branch at Bastar. The Corporation will co-ordinate its plans for the provision of services in these areas with the programme of road development in these areas so that passenger transport services will follow close on the heels of communications development.

20. Commercial and Social Objects

The Road Transport Corporation Act, 1950, under which the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation was set up, enjoins that in carrying its functions the Corporation should run on "business lines". Its survival and its ability to perform its basic objective as a public utility service depends upon its ability to function on commercial lines. It is necessary that the Corporation generates adequate surpluses to finance its growth and expansion, and also that it make a positive contribution to the economic progress of the State. This however does not mean that profit alone will be its guiding factor. Some services have to be operated on loss in public interest but the decision to operate such services must be a conscious deliberate decision and it should serve substantial public interest. To incur loss without serving substantial public interest would be wrong. In fact in consideration of public interest, the Corporation is already operating about 30 percent of its District services and city services on loss.

Passenger Transport is one of the constituents of the economic infra-structure. It opens up new undeveloped areas of the state and brings them into the mainstreams of commerce. Keeping this in view the Corporation propose to provide in course of time transport facilities for all central villages identified in the State perspective plans immediately after they are connected with growth centres by roads, and thus open up the hinter land to more developed areas.

21. Role and Responsibility:

As a service organisation A.P.S.R.T.C. has to provide a satisfying standard of service to its public. It has to fulfil its social responsibility which means that it reaches out and takes its services to undeveloped areas of the State, even if this means that this aspect of its activity is not in itself an economic proposition. In a situation where all its required resource, are becoming scarce and costlier by the day, it has to maximise the utilisation of its available resources. It has to evolve plans and take up activities so that each of its schemes is not merely self financing, but is capable of generating adequate surpluses which would, help finance activities which may have more social than economic content. Without first being a healthy viable, self-reliant economic unit, capable of generating adequate surpluses and multiplying its resources, the A.P.S.R.T.C cannot meet its service objective with any degree of effectiveness. The need to equip itself to fulfill its commercial and thereby its social objectives should condition the plans and activities of the Corporation.

The emerging trends of growth and profitability, the achievement of this year and of the last, inspire confidence that the APSRTC will certainly live up to its task and make a substantial contribution to the State's economy.

PERFORMANCE OF ANDHRA PRADESH STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

Sl. No.	ITEMS	1972-73	1973-74	Actuals (upto Dec.) 1974-75
I. Fleet Position				
(a)	Fleet owned	2665	3044	3542
(b)	Average No of Fleet held	2836	2665	3075
(c)	Average No of schedules	2110	2648	2725
(d)	Average No of buses on road	2054	2460	2743
(e)	% of fleet utilisation	86.09	92.31	39.20
(f)	Vehicle utilisation (Kms. per bus on road)	269.83	296.12	308.30
(g)	Average pay load (seats per bus)	49	49	50
II. Operational Statistics				
(a)	No of buses in operation	2054	2460	7743
(b)	No. of passengers carried (in lakhs)	4591.69	4682.03	4204.00
(c)	Traffic receipts (Rs. in lakhs)	2713.42	3960.67	4017.26
(d)	Traffic receipts (Ps. per Km.)	138	152	176
(e)	Schedule Kms. (in lakhs)	2196.48	2694.27	2371.28
(f)	Operated Kms. (in lakhs)	1985.13	2615.71	2280.00
(g)	Operational efficiency (%)	90.38	97.08	96.15
(h)	No. of passengers carried per day (in lakhs)	9.85	12.83	15.29
(i)	Kms. operated per day (in lakhs)	5.44	7.17	8.29
(j)	Gross earning per day (Rs. in lakhs)	7.68	11.25	14.83
(k)	Motor Vehicle Tax per day (Rs. in lakhs)	1.36	1.77	2.29
III. Financial Results				
(a)	Capital Investment (Rs. in crores)	27.71	32.42	34.24
(b)	(i) Gross income (Rs. in lakhs)	2786.00	410.53	4080.87
	(ii) earning per Km. (in paise)	141.26	156.95	179.00
(c)	(i) Working expenses (Rs. in lakhs)	2961.80	8766.51	3855.89
	(ii) Cost per Km. in paise	150.17	144.00	169.00
(d)	(i) Net profit (Rs. in lakhs)	(-)	175.77	338.80
	(ii) Net profit per Km. in paise	(-)	175.77	338.80

1	2	3	4	5
(ii)	Profit per Km. (in paise)	8 91	12 95	10.00
(e)	Ratio of working expenses to gross earnings (%)	106,31	91.75	94.49
(f)	Ratio of turn over to Capital in (%)	100,54	16.263	119.18
(g)	Ratio of profits to turn-over (%)	6,31	8.25	5.51
(h)	Rate of Return on capital (%)	—	12 90	11.76

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థపై వివరణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఈ సంవత్సరం గత సంవత్సరం కంటే గణనీయమైన పురోగతిని, ఫలితాలను సాధించడం మనకు గర్వకారణమైన విషయం. రాష్ట్రంలో గల పబ్లిక్ రంగంలోని సంస్థ లన్నింటికన్న ఈ సంస్థ పెద్దది. సక్రమంగాను గిట్టుబాటుగాను పనిచేసే సంస్థగా ఇది ముగ్ధిరహస్ చేకూర్చుకున్నది. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఇది ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి బహుముఖంగా దోహదం చేస్తున్నది.

2 నిర్వహణ విధానం :

ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ 1959. రోడ్డు రవాణా సంస్థ చట్టం క్రింద ఏర్పాటు చేయబడినది. సమర్థవంతంగాను తగినంత గిట్టుబాటుగాను, సమన్వయ పూర్వకంగాను రవాణా విధానాన్ని ఏర్పాటు చేసేదిగా రోడ్డు రవాణా సంస్థ పని చేయాలని ఈ చట్టం ఉద్దేశిస్తున్నది. ఈ సంస్థ పటిష్టవంతమైన "వ్యాపార సరళి"లో నిర్విహించబడాలని కూడా ఈ చట్టం నిర్దేశిస్తున్నది. రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఈ లక్ష్యాలతో పురోగమిస్తున్నది.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ—నేటి పరిస్థితి :

జేడ్యూ చేశంలో గల బృహత్తరమైన రాష్ట్ర రవాణా సంస్థలో మన రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఐదవ స్థానం అక్రమిస్తున్నది. ఈ సంస్థ మూలధనం పెట్టబడి ధా 88.00 కోట్లు. ఈ పెట్టుబడులలో సగ భాగం తన ఆంతరిక వనర్ల నుండి సమకూర్చుకున్నది. సంస్థ పటిష్టవంతమైన ఆర్థిక స్థితికి ఇది ఒక చక్కటి సాక్ష్యం. ఈ సంస్థకు సమూహం 8,800 బస్సులు ఉన్నాయి. ఈ సంస్థలో గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం 18% పెరుగుదల ఉన్నది. ఈ సంస్థలో 80,000 పైగా ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. ఈ సంస్థ ప్రతిరోజు 15 లక్షల మంది ప్రయాణికులను తీసుకుపోతున్నది. ఇది గత సంవత్సరం కంటే 20 శాతం ఎక్కువ. ఈ సంస్థలో కేరీ లక్షల కంటే ఎక్కువ ప్రయాణం చేస్తూ ఉంది. ఈ దూరం గత సంవత్సరం కంటే 20 శాతం ఎక్కువ. ఈ సంస్థ రోజువారీ టిక్టులు అమ్మాయి.

రూ 15 లక్షలు ఈ మొత్తం గత సంవత్సరం కంటే 37% ఎక్కువ. జిల్లా సర్వీసులను రాష్ట్రంలో గల సగం ప్రాంతంలో ఇంకా జాతీయం చేయవలసి ఉన్నప్పటికీ సంస్థ సర్వీసులు రాష్ట్రంలోని జిల్లాలన్నింటికీ నడుస్తున్నాయి.

4. పాడించిన ఫలితాలు (1973-74) :

సంస్థ తన మూలధనం పెట్టుబడి రూ 3.80 కోట్లకు 1973-74 లో రూ. 4.74 కోట్ల విలుగల ఆస్తులను అదనంగా చేర్చింది తన ఆంధరిక వనర్ల నుండి మాత్రమే ఈ అదనపు మొత్తం లభించినది. ఈ సంవత్సర కాలంలో సంస్థ అదనంగా 380 బస్సులను ప్రవేశపెట్టింది అందువలన ఇదివరకు నడిపిన 310 మీటర్ల దూరం కంటే ఈ యేడు దాదాపు 31 వ వంతు దూరం పెరిగింది గత సంవత్సరం ఆదాయం కంటే ఈ సంవత్సరం 50% ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చింది. మొత్తం మీద రూ. 3.39 కోట్ల లాభం చేకూరినది. ఈ మొత్తం పెట్టుబడిలో 12.90% సుమారు ఒక దశాబ్దంలోని సర్వీసులలో ఇది మొదటిసారిగా జరిగిన ఛార్జ్ విస్తరణ. ఈ సంస్థ రాయలసీమ ప్రాంతంలో 130 రూట్లను జాతీయం చేసినది రూ. 3.5 కోట్ల మూలధనం పెట్టుబడి అవసరమయిన 321 బస్సులను నడపడం ప్రారంభించినది ఈ సంవత్సరం సంస్థ 2,000 క్రొత్త ఉద్యోగాలను ఉత్పాదించింది.

5. పాడించిన ఫలితాలు (1974-75) :

ఈ సంవత్సరం పురోగతి వేగం మరింత శీఘ్రతరం చేయబడింది. 1974-75 సంస్థ వార్షిక ప్రణాళికకు రూ. 15 00 కోట్ల పెట్టుబడి వినియోగం అవసరమవుతుంది. రాష్ట్ర, కేంద్ర విరాళాలు బహిరంగ మార్కెట్టు రుణాలు ఇందులో చేరి ఉంటాయి. సంస్థ తన సొంత వర్గమండి సుమారు రూ. 10.25 కోట్లు సమకూర్చు కోవడం మరొక గణనీయమైన విజయం. బహిరంగ మార్కెట్టు రుణాల ద్వారా సంస్థ మిగతా పెట్టుబడి అవసరాలను సమకూర్చుకొనవలసి ఉన్నది. ఈ మొత్తాల క్షుణ్ణి క్రొత్త బస్సుల కొనుగోలుపై రూ. 13 కోట్లు, ప్రయాణీకుల సదుపాయాలకు దిబ్బాకర్ల వర్కషాపులు మున్నగు వాటిపై రూ. 2 కోట్లు ఖర్చు పెట్టబడుతుంది.

మూలధనం-పెరుగుదల :

3 (2) ఈ సంవత్సరంలోనూ, సంస్థ మూలధనం పెట్టుబడి సుమారు 45 కోట్లకు పెరుగుతుంది. ఈ మొత్తం గత సంవత్సరం మొత్తం కంటే 33% ఎక్కువ. సంస్థ ఈ సంవత్సరం రూ. 55.00 కోట్ల వెరసి పెట్టుబడి అవసరాలున్న పొందగలదని ఆశించబడుచున్నది. ఈ మొత్తంలో సుమారు రూ. 31.00 కోట్ల లాభం చేకూరుతుంది. ఇది పెట్టుబడి వినియోగంపై 33% లాభం ప్రదర్శించు అవుతుంది.

చివరికి సంస్థకు:

3 (8) సంస్థ ఈ సంవత్సరం అవసరాలు రూ. 13 కోట్ల ఖర్చుతో 2000 ఉద్యోగాలను సృష్టించును. సంస్థ క్రింది వివరాలు ఈ సమస్యపై 568

వాహనాలు, పాత వాహనాలకు బదులుగా ప్రవేశపెట్టబడతాయి. మిగతా వాహనాలు సర్వీసులను పెంచడానికి, విస్తరింపజేయడానికి ఉపయోగపడతాయి. 1974 డిసెంబరు మాసాంతం నాటికి 700 వాహనాలకు పైగా కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. సంస్థ చరిత్రలో ఏ సంవత్సరంలో కూడా ఇంత పెద్ద ఎత్తున వాహనాలను కొనుగోలు చేయడం జరగలేదు. పాత బస్సుల స్థానే ఉంచిన 588 బస్సులతో 850 బస్సులు మూమూలు జిల్లా సర్వీసులకు, 200 బస్సులు సూపర్ ఎక్స్ప్రెస్/రాత్రి సర్వీసులకు, 18 బస్సులు సూపర్ డిలీవ్స్ లగాను ఉపయోగించబడుతున్నాయి. సంస్థ చరిత్రలో పాత బస్సుల స్థానే క్రొత్త బస్సులను ఉంచే కార్యక్రమం పెద్ద ఎత్తున అమలు జరుపబడింది. గత సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టిన 250 బస్సుల సంఖ్యకు ఇది ఎంతో అధికంగా ఉన్నది.

జాతీయీకరణ ప్రణాళికలు :

(4) జాతీయీకరణ కార్యక్రమాన్ని అనుసరించి, సంస్థ 1974 నవంబరులో 180 పథకములను ప్రచురించినది శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి నెల్లూరు జిల్లాలతోను రాయలసీమ ప్రాంతములోను రూట్లను జాతీయం చేయడం కోసం 400 బస్సులను ప్రవేశపెట్టే కార్యక్రమం ఈ పథకాలలో ఉన్నది.

నిర్వహణకు సంబంధించిన అభివృద్ధి :

(5) ప్రస్తుతమున్న సర్వీసులను అభివృద్ధి చేయడానికి సంస్థ ఈ క్రింది విషయాలకు తగు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నది. పెక్కు ప్రాంతాలకు బస్సులను నడవడాన్ని ఇతోధికం చేయడం, సర్వీసు ప్రమాదాన్ని పెంపొందించడం, ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలను, సదుపాయాలను అధికం చేయడం, ఈ లక్ష్యాని దృష్ట్యా సంస్థ తన పెద్దద్యోగము 125 కు పెంచినది. సంస్థ బస్సులను నడిపే దూరం మొత్తం 28.00 కోట్ల కిలోమీటర్లు, 1974 డిసెంబరు నాటికి ఈ దూరంతో 42,000 కోట్ల ప్రయాణీకులను తీసుకుపోయింది. గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం బస్సులు నడిచిన దూరంలో 22.41 శాతం పెరుగుదల, ప్రయాణీకులతో 28.40 శాతం పెరుగుదల ఉన్నదని పై సంఖ్యలు సూచిస్తున్నాయి.

ఈ సంస్థ రోజు ఒక్కొంటికి బస్సుకు 308.80 కి. మీటర్ల దూరం నడవడం దేశంలో అత్యధికమైన దూరంగా ఉన్నది.

అంతర్ రాష్ట్ర సర్వీసులు :

ఈ సంస్థ ఇరుగుపొరుగు రాష్ట్రాలకు అంతర్ రాష్ట్ర రవాణా నిర్వహణను విస్తరింప చేయడం కోసం కూడా ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉన్నది. ఇంతవరకు 85 అంతర్ రాష్ట్ర సర్వీసులను సంస్థ నడుపుతున్నది. మద్రాసు, నల్లూరు, (తమిళ నాడు) పొండిచ్చేరి, బెంగళూరు, రాయచూరు, బీజాపూరు, మిరచోలి, యాదగిరి (కర్నాటక), నాందేడు, నాగపూరు, కిన్ వత్, రాజూరు (ఘనీరాష్ట్ర), తూర్పు (ఛిస్సా), జగదల్ పూర్ (మధ్యప్రదేశ్) వంటి ప్రధానమైన పట్టణాలు ఈ సర్వీసుల క్రిందికి వస్తాయి. కొన్ని అదనపు అంతర్ రాష్ట్ర సర్వీసులను నడిపే ప్రణాళికలను గురించి కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో సంప్రదించడం జరుగుతున్నది.

1975-76 కాలంలో ఈ సంప్రదింపులలో కొన్ని సుదీర్ఘం ధరించగలవని ఆశించబడుతున్నది

ఛార్జరు సర్వీసుల డివిజను :

(7) ఛార్జరు సర్వీసు డివిజనును 1973-74 లో ప్రారంభించడం జరిగినది. రాష్ట్రంలో పల, పెంపా పర్యాటకుల ప్రయాణ సదుపాయాన్ని అభివృద్ధి చేసే ఉద్దేశంతో స్వల్పస్థాయిలో ప్రారంభించిన ఈ డివిజను ప్రజల ఆదరణ పొందింది. వాహనాలను అద్దెకు తీసుకునే విషయంలో ప్రజలను సంప్రదిస్తూ రోడ్డు రవాణా సంస్థ వేచి వుండటానికి బదులుగా ఈ డివిజను వేరుగా ఉచరణాత్మకమైన పాత్ర వహిస్తున్నది. పర్యాటక పాథాన్యర గల స్థలాలకు, యాత్రీక స్థలాలకు జట్టు వారీగా పర్యటనలను నిర్వహించడంలో ఈ డివిజను తనకుతానే స్వయంగా పారశాలను, కళాశాలను, పరిశ్రమలను, సంస్థలు మున్నగు వాటిని సంప్రదిస్తున్నది. ఈ డివిజను నడిచే సూపర్-డిలక్స్, ఎక్స్ప్రెస్ కోచీలు బాగా ప్రజాదరణను చూరగొన్నాయి. ఈ సంవత్సర కాలంలో ఈ డివిజను పెక్కు సర్వీసులను నిర్వహించింది. హంపీ, గోవా, మైసూరు, ఊటీ, ఢిల్లీ, చంఢీగర్, అగ్రా, జోషిగర్, కలకత్తా, తైపూర్, పాట్నా, భువనేశ్వర్, బొంబాయి, అజంతా, ఎల్లోరా, మద్రాసు, పాండిచేరి, రామేశ్వరం, క్షేత్రవాల్మీకిమూరి శాస్త్రండు (నేపాల్), శ్రీనగర్, థాకా (కలకత్తా వరకు) మున్నగునటువంటి స్థలాలు ఈ సర్వీసుల క్రిందికి వచ్చాయి. మన పౌరుగు దేశాలైన నేపాలు, బంగ్లా దేశాలతోనూ మన దేశమంతటా ఆంధ్రప్రదేశ్ పతాకాన్ని తీసుకపోవడం ఈ సంస్థకు గర్వించదగ్గ విషయం. మన పౌరుగు దేశాలు రోడ్డు ప్రయాణ నిర్మాణాలను సడలింపు చేయడంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి రోడ్డు ద్వారా అంతర్జాతీయ ప్రయాణంలో నూతన అధ్యాయాన్ని ప్రారంభించాలని సంస్థ ఆశిస్తున్నది. వ్యక్తిపరమైన రవాణా వ్యయంలో పెరుగుదల అధికంగా ఉన్న దృష్ట్యా ఛార్జరు సర్వీసులకు డిమాండు క్రమంగా పుంజుకుంటున్నది. ఈ ఛార్జరు సర్వీసు అట్టి రవాణాను ఇతోధికంగా పెంపొందించగలదని ఆశించబడుతున్నది. పర్యాటకుల పర్యటన ఆకర్షణీయమైన వ్యాపారానికి దోహదం చేస్తుందని కురుక భావిస్తున్నది. అభివృద్ధి చెందిన పెక్కు దేశాలలో జరుగుతున్న విధంగానే ఈ పర్యటన వ్యాపారాన్ని పూర్తిగా పనియోగించుకోవాలని సంస్థ ఆశిస్తున్నది. విద్యార్థులు తమ విద్యా కార్యక్రమాలలో ఒక భాగంగా రాష్ట్రం వెలుపల గల స్థలాలను సందర్శించడాన్ని ప్రోత్సహించే దృష్ట్యా రుసుముతో 25% రాయితీని ఇవ్వడానికి సంస్థ నిర్ణయించినది.

ప్రయాణ సదుపాయాలను పెంపొందించడం :

(8) సంస్థకు గర్వకారణమైన సర్వీసుగా ఉన్న సూపర్ డిలక్స్ బస్సులు ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొన్నాయి. ఈ సంవత్సరం, సెప్టెంబరు ఈ రోజున 37 బస్సులను సర్వీసులోనికి ప్రవేశపెట్టింది. ఈ సర్వీసులు ఇప్పుడు హంపీ, గోవా, మైసూరు మున్నగునటువంటి ముఖ్యమైన కిల్లా ప్రధాన కార్యక్రమాలకు సౌకర్యాలకు సడపబడుతున్నాయి. ఎక్స్ప్రెస్, రాత్రి నడిచే

రూట్లన్నింటిపై పాత బస్సుల స్టానే, తల అనుకోవడానికి వీలుగా ఉండే మెత్తని దిండ్రతో కూడిన సూపర్ ఎక్స్ప్రెస్ బస్సులను ప్రవేశపెట్టడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి ఇప్పటికే 871 క్రొత్త బస్సులు నడుస్తున్నాయి ఈ ఆర్థిక సంవత్సరాంతం నాటికి 89 సూపర్ డిలక్స్ బస్సులను 882 సూపర్ ఎక్స్ప్రెస్ బస్సులను నడపడానికి సంస్థ భావిస్తున్నది

ప్రయాణీకుల సదుపాయాలు :

(9) ప్రయాణీకులకు సదుపాయాలను కల్పించే కార్యక్రమాన్ని సంస్థ ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున చేపట్టింది

కోదాడ, నరసాపురంపేట కేంద్రాలలో బస్సుస్టేషన్లు ఈ సంవత్సరం నుండి పని చేయడం ప్రారంభించాయి. చిలకలూరిపేట, సత్తుపల్లి, గుత్తి, మిర్యాల గూడ, నల్లగొండ, జమ్మలమడుగు, సిద్దిపేట, నందిగామ, నెల్లూరు, కావలి, మల్లేపల్లి నిజామాబాదులలో పని ఇప్పటికే ప్రారంభించబడినది ఈ సంవత్సరం అంతానికి ముందు, సంస్థ మరొక 4 కేంద్రాలు, అంటే సిద్దిపేట, నందిగామ, కామారెడ్డి నిజామాబాదులలో బస్సుస్టేషన్లు ప్రారంభించాలని ఆశిస్తున్నది.

క్రొత్త డిపోలు :

(10) సంస్థ కామారెడ్డి, మంచినాగపల్లి, వరంగల్లు (రెండవ డిపో) లలో 3 క్రొత్త డిపోలు స్థాపించింది ఈ విధంగా తన వాహనాల సక్రమమైన నిర్వహణ నిమిత్తం సదుపాయాలను విస్తరింపజేస్తున్నది.

ఈ క్రింది డిపోలు నిర్మాణ దశలో ఉన్నాయి

విశాఖపట్నం, దిల్ సుక్ నగర్ డిపో విస్తరణ.

ఈ క్రింది డిపోల నిర్మాణంకూడ ఈ సంవత్సరాంతానికి ముందు ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

జమ్మలమడుగు, విజయనగరం, మదనపల్లి, నల్గొండ.

లాభాలు :

(1) సంస్థ 81-12-74 వరకు రూ. 4100 కోట్ల ఆదాయం పొందింది ఇది క్రితం సంవత్సరం ఇదే కాలంలో పొందిన ఆదాయంకంటే 45% ఎక్కువ. కిలో మీటరు ఒక్కంటికి 179 పైసల రాబడి వచ్చింది ఇది గత సంవత్సరం ఇదే కాలవరకుమీదట వచ్చినదానికంటే 18 శాతం ఎక్కువ ఈ సంవత్సరం ప్రయాణం చేసిన ప్రతి కిలో మీటరుకు. సంస్థ 10 పైసల లాభం సంపాదించింది ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు (1974 డిసెంబరు వరకు), సంస్థ రూ. 224.98 లక్షల మొత్తం నికర లాభం పొందింది ఈ పూర్తి సంవత్సరంలో, రూ. 55 కోట్ల మొత్తం సంపాదనలపై రూ. 3 కోట్ల లాభం పొందాలని సంస్థ ఆశిస్తున్నది. ఇది మూలధనంపై 10 శాతం ప్రతిఫలాన్ని తెలియజేస్తుంది.

1975-76 వార్షిక ప్రణాళిక :

గడచిన రెండు సంవత్సరాలలో సంస్థ పెట్టుబడి వ్యయం ఏటేటా జరిగే పురోగతిని, విస్తరణను సూచిస్తుంది. 1972-73 లో పెట్టుబడి వ్యయం రూ. 4.40 కోట్లు. 1973-74 లో ఇది రూ. 4.7 కోట్లు. 1974-75 లో, ఈ వ్యయం 1974 డిసెంబరునాటికే రూ. 10 కోట్ల పైబడి ఉన్నది. అది సంవత్సరాంతానికి రూ. 15 కోట్లుంటుందని ఆశించడం జరిగింది.

1975-76 లో సంస్థ ప్రణాళిక ఇంకా విస్తృతంగా ఉన్నది ఈ ప్రణాళికకు రూ. 20.20 కోట్ల వినియోగం అవసరం అవుతుంది ఈ మొత్తంలో రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలనుండి ఆశించిన పెట్టుబడి విరాళాలు చేరిఉన్నాయి. దీనిలో సగం సంస్థ తన ఆంతరిక వనరులనుండి సమకూర్చుకుంటుంది. ఈ ప్రణాళికలో రూ. 14 కోట్ల ఖర్చుతో 1000 బస్సులను (వీటిలో 350 పాతవాటి స్థానే పుంచడానికి, 650 అభివృద్ధి విస్తరణకు) కొనుగోలు చేయవలసి ఉన్నది. ఈ సంవత్సరంలో, ప్రయాణీకుల సౌకర్యాలపై రూ. 4 కోట్లు, డిపోలు వర్క్కుషాపుల నిర్మాణం మున్నగువాటిపై రూ. 2.2 కోట్లను సంస్థ వ్యయ పరుస్తుంది.

సంవత్సరం ప్రారంభంలో రూ. 45.00 కోట్ల మూలధనం పెట్టుబడి మూడవవంతు, అంటే రూ. 60 కోట్లకు పెరుగుతుంది సంస్థ ఈ సంవత్సరంలో రూ. 80.00 కోట్ల ఆదాయాన్ని అధిగమించి, సుమారు రూ. 170.00 లక్షల నికర లాభం పొందాలని ఆశిస్తున్నది. అధిక వ్యయం, పన్నులు మూలంగా లాభంలో తరుగుదల కనిపిస్తున్నది. సంవత్సరంలో 88.25 కోట్ల ప్రయాణీకులను తీసుకుని వెళ్ళడం జరగగలదని అంచనా వేయబడింది.

7. సంస్థ ద్రవ్యోల్పాదం :

అన్ని అవసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరగడంవలన, సంస్థ 1974 జూన్ లో రేట్లను సవరించవలసి వచ్చింది. అయినప్పటికీ, ప్రస్తుత స్థాయిలో బస్సులు నడవడానికి, పాతవాటి స్థానే క్రొత్త వాటిని ప్రవేశ పెట్టడానికి, అభివృద్ధి, విస్తరణకు సంబంధించి సంస్థ ప్రణాళిక అమలుపరచే విలుకలిగిందే విలుకలిగిందే కనీసస్థాయిలోనే పెంచబడ్డాయి.

(2) సంస్థకు సంవత్సరంలో అవసరమైన సామాగ్రి, విడిభాగాలు మున్నగువాటి ధరలు తరచు పెరుగుతున్నందువలన నిర్వహణ వ్యయం విపరీతంగా పెరిగింది. ధరల ధరలు రెండుపార్లు పెరిగాయి ఇందువలన సుమారు 150 లక్షల అదనపు ఖాతం వడింది. ఇది ఈ అంశంపై అయిన వ్యయంలో 58 శాతం పెరిగిందని తెలియజేస్తుంది. ముఖ్యమైన విడిభాగాలు, వస్తువుల ధరలు 1974 జూన్ లో కేంద్ర అనుబంధ బడ్జెటు సమన్వించిన తరువాత 25 శాతం పెరిగాయి ఇందువలన ఏటా ఒక కోటి రూపాయల అదనపు వ్యయం అవుతుంది ఇందన ఖర్చుపూడ తరువరి 5 శాతం పెరిగింది. అంటే రూ. 41.00 లక్షల వార్షిక వ్యయం అదనంగా కాగలదు. చాస్ స్ ఒక్కంటికి రూ. 18,000 మొత్త

చొప్పున చాసీన్ ధరలు రెండుసార్లు పెరిగాయి. ఇందువల్ల 1974-75 సంవత్సరంలో రూ. 1 17 కోట్ల అదనపు వ్యయం జరిగింది. ఈ ధరల పెరుగుదలలన్నీ కలిపి, 1974-75 నిర్వహణల అంచనా స్థాయి ప్రకారం సంస్థ రూ. 408 00 లక్షలు అనుకొని అదనపు వ్యయం చేయవలసివచ్చింది.

(3) సంస్థ ఏటా వేతనాల నిమిత్తం రూ. 14.20 కోట్ల మేరకు చెల్లిస్తున్నది ఇది సంస్థ మొత్తం నిర్వహణవ్యయంలో 28 శాతం. సంస్థ తన ఉద్యోగులకు నగర పరిహారభత్యం, ఇంటి అద్దె భత్యం పొందించు మంజూరు చేసింది పొందించు 1-7-1974 నుండి అమలుకలిగి యుంటుంది ఇందువల్ల సంస్థకు ఏటా రూ. 18 లక్షల ఖర్చు కాగలదు. సంస్థ 1-1-1975 నుండి తన ఉద్యోగుల కరువుభత్యం పెంచింది. ఇందువల్ల ఏటా రూ. 125 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది ఈ రెండు పెంపుదలలు కలిపి సంస్థ వేతనం బిల్లును 10 శాతం పెంచాయి

(4) గణనీయమైన ఈ భారంవల్ల సంస్థ కార్యకలాపాలకు ఎట్టి ఆటంకం గాని ఏర్పడదు, దీనినిబట్టి సంస్థ ఉత్తమ నిర్వహణ, దానిఉత్పత్తిక సుస్థిరత వెల్లడవుతాయి అదాయంలో వచ్చిన పెరుగుదల(సుమారు 15 శాతం ప్రయాణపు ఛార్జి పెరుగుదల 28 శాతం) కాగా ధరల పెరుగుదల మూలంగా ఖర్చులో పెరుగుదల 20 శాతం ఈ ప్రకారం కొంతవరకు మాత్రమే అదనపు ఖర్చులు భరి చేయబడ్డాయి.

8. రాయితీలు. సబ్సిడీలు

(1) అయినప్పటికీ, సంస్థ తనసర్వీసుల ప్రమాణాన్ని కాపాడడమే కాకుండా ప్రజాశిక్షాబద్ధంగా రూపొందించిన అభివృద్ధులన్నింటినీ కొనసాగించింది. నవరించిన రేట్ల ప్రకారం సంస్థకు ఏటా రూ. 28.00 లక్షల ఖర్చుతో, జంటనగరాలలోని రాయితీ పూర్వకమైన విద్యార్థి బస్ పాస్ ప్రయోజనాన్ని 1968 సంవత్సరం ఛార్జీల స్థాయిలోనే అనుమతించి, వాటిని కొనసాగించింది. లాభాల వైఖరిని కూడ కొనసాగించడం జరిగింది. ప్రయాణీకుల ఛార్జీ సవరించిన మీదట 81-12-1974 వరకు సంస్థ 350 బస్సులను రోడ్లపై ప్రవేశపెట్టింది.

(2) దేశంలో అతగృహీతమైనదైన విద్యార్థుల రాయితీ కొనసాగించడానికి తోడు, రోజులో ఏ సమయంలో అయినా జంటనగరాలలో అన్ని రూట్లలోను ప్రయాణం చేయడానికి విలున్న 85 రూపాయల నెలవారీ జనరల్ పాస్ నుకూడా సంస్థ ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పాస్ మూలంగా సంస్థకు ఏటా రూ. 15 లక్షల నష్టం వస్తుంది అటువంటి పాస్ ఖరీదు మద్రాసులో నెలకు రు. 70 లు ఇదే విధమైన పాసును ఢిల్లీ రవాణా సంస్థ తీసివేసింది. స్వల్పదాయ వర్గాలు, నికరా దాయ వర్గాలపై రేట్ల సవరణ భారం తగ్గించే చర్యగా కూడ, సంస్థ రద్దీలేని గంటలలో చెల్లుబడి అయ్యే 25 రూపాయల నెలవారీ పాస్ ప్రవేశపెట్టింది. దీనిమూలంగా సంస్థకు ఏటా రూ. 5.24 లక్షల నష్టం వస్తుంది. వికలాంగులకు 5 రూపాయల నెలవారీ పాస్ కూడ ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ పాస్ కలిగివున్న వారు రోజులో ఏ సమయంలోనైనా జంటనగరాలలోని ఏ రూటులోనైనా

ప్రయాణం చేయవచ్చును. ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తే, ఇది చాదాపు ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం కలిగించినట్లు అవుతుంది ఈ రాయితీవల్ల సంస్థకు రు. 2.29 లక్షలు ఏటా ఖర్చవుతుంది.

9. మెట్రోపాలిటన్ సర్వీసులు-హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరాలు

పౌరులకు మరింత ఎక్కువగా ప్రయాణ సౌకర్యాలు సమకూర్చడానికి, ఈ సంవత్సరంలో అనేక చర్యలను చేపట్టడం జరిగింది. సంవత్సరం ప్రారంభం నాటికి 528 ఉన్న బస్సుల సంఖ్యకు 12 డబుల్ డెక్ బస్సులను, 22 సింగల్ డెక్ బస్సులను చేర్చడం జరిగింది. గరిష్టతమంగా వాహనాల వినియోగాన్ని సాధించే దృష్ట్యా, బస్సుల వేళ్లు మార్చడాన్ని పరిశీలించడానికి అధికారుల బృందం మొకటికూడా ఎల్లప్పుడూ పని చేస్తున్నది. ఈ పని 18 రూట్లకు సంబంధించి పూర్తయింది. ఇతర రూట్ల విషయంలో కొనసాగుతున్నది. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషను, నగర పోలీసు(రవాణా), పట్టణ ప్రణాళిక శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ ప్రతినిధులతో కూడిన అధికారుల బృందం నగరం నలుమూలలకు వెళ్ళి బస్సు మార్గాలు మున్నగువాటిని ఏర్పాటుచేయవలసిన అనేక స్థలాలు నిర్ణయించింది. సికిందరాబాదు రైల్వేస్టేషను, కోరి, అఫ్ జల్ గంజ్ లలో ప్రస్తుతమున్న కూడలి స్థానాలకు తోడు మలక్ పేట, సంజీవరెడ్డినగర్, సెక్రటేరియట్ మున్నగువాటివద్ద కొత్త కూడలి కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేయాలని సంకల్పించడం జరిగింది. ఇందివల్లి మరింత శాస్త్రీయంగా ప్రణాళిక తయారు చేయడానికి, త్వరితగతిన బస్సులు నడపడానికి వీలవుతుంది. బస్సులకోసం, వేచివుండే సమయం తగ్గించడానికి, మరింత త్వరితగతిన రవాణా సమకూర్చడానికి కొన్ని వేళ్లలో ఇదివరకే బస్సులు ప్రారంభించబడ్డాయి, మరి కొన్నింటిని ప్రారంభించాలని సంకల్పించడం జరిగింది. 40 మినీ బస్సులు కొనుగోలు చేయడానికి ఆర్డరు చేయబడింది. వీటిలో 20 జంటనగరాలలో ప్రవేశపెట్టాలని సంకల్పించడం జరిగింది. ఒకవేళ ఈ పరిమిత ప్రయోగాలు జయప్రదమైనట్లయితే మరి కొన్ని మినీ బస్సులు ప్రవేశపెట్టబడతాయి. నిర్వహణ ఖర్చు పెరుగుతున్నందువల్ల, వివిధ తరగతుల ప్రయాణీకులకు లభ్యంచేసిన ఇతోధిక మైన రాయితీల దృష్ట్యా సంస్థకు చెందిన నీటి సర్వీసులు నల్సిడిగోకూడినవిగానే కొనసాగుతాయని చెప్పనలసి ఉంటుంది.

10. ఖర్చు నిర్ణయత్రణ :

నిర్వహణ ఖర్చులను తగ్గించే కృషిలో సంస్థ ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఖర్చు నియంత్రణ పనిని చేపట్టింది. ఇంధనం, విద్యుత్తు, అంగబలంవంటివి సంస్థకు చెందిన పెద్ద ఖర్చు అంశాలు. వీటిపైనే కృషి కేంద్రీకరించడం జరిగింది. సంస్థకు ఏక మైన్స్ లో ఆతర్వాత వ్యయం కలిగించే అంశం ఇంధనం. ఈ సంవత్సరం దీని కంట్రాక్టు రూ. 6.95 కోట్లు అది ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు అయిన మొత్తం నిర్వహణ ఖర్చులలో సుమారు 15.7 శాతం. ఇంధనం విషయంలో మైన్స్ నియంత్రణ సాధించే ఉద్దేశంతో, సంస్థ సమగ్రమైన నియంత్రణ వ్యవస్థను

ప్రవేశపెట్టింది. అనేక వాహనాలకు టాక్సోగ్రాఫులను అమర్చింది, ద్రవ్యవర్లకు ఇతర సిబ్బందికి శిక్షణ ఇవ్వడానికి నాగార్జునసాగర్ లో ఒక శిక్షణ పాఠశాల ప్రారంభించింది.

సంస్థ పెట్టుబడి వనరులపై అదుపు కలిగివుండే మరొక కృషితో తన బస్సులు దీర్ఘ కాలం పనిచేసేలా చూస్తున్నది. ఈ విధంగా వాటి వినియోగాన్ని పెంపొందిస్తున్నది. విడిభాగాలు బాగుచేసి వాటి పునయోగం పొడిగించే నిమిత్తం కూడ కృషి చేయబడుతున్నది. బస్సు సిబ్బంది దామాషాను తగ్గించడానికి, అందుమూలంగా సిబ్బందిని బాగా వినియోగించుకునేందుకు సంస్థ సర్వీసుల విస్తరణను కూడా అనుకూలంగా ఉపయోగించుకుంటుంది.

11 ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక :

మన రాష్ట్రంలో సుమారు సగభాగంలో మాత్రమే బస్సు సర్వీసులు జాతీయం అయ్యాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంతం నాటికి ప్రయాణీకుల సర్వీసుల సన్నిహితిని జాతీయం చేయదలచింది. ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి, సంస్థ తన ప్రస్తుత పరిణామాన్ని రెట్టించు చేయవలసి ఉన్నది. ఇందుకోసం 30 కొత్త డిపోలు కావలసి వున్నాయి. వర్క్ షాపులను మూడింతలు విస్తరించడం, తదితర సహాయ సదుపాయాలను కలిగించవలసి వున్నది. ఐదవ ప్రణాళిక అంతానికి, సంస్థ ఏటా 54 కోట్ల కిలోమీటర్లు ప్రయాణం చేయాలని 108 కోట్ల ప్రయాణీకుల సౌకర్యాల కోసం వేస్తున్నది. అది రాష్ట్రంలో 20,000 క్రొత్త ఉద్యోగాలు కలుగజేసి, ఏటా రూ. 100 కోట్ల మొత్తం ఆర్జనను అధికమించ కలుగుతుంది.

(2) ఇప్పుడున్న ధరల స్థాయిని బట్టి చూసినప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ 5 వ ప్రణాళికకు రూ. 102.00 కోట్లు పెట్టుబడి వ్యయం అవుతుంది. ఈ ప్రణాళికలో సంవత్సరానికి దాదాపు 1000 బస్సులు చొప్పున మొత్తం 5000 బస్సులు కొనుగోలు చేయటానికి అవకాశం వున్నది. ఇందుకు అద్యే వ్యయం రూ. 80.00 కోట్లు. ఈ సంస్థ 5 వ ప్రణాళికా కాలంలో రూ. 16.00 కోట్లు ప్రయాణీకుల సదుపాయాల కోసం ఖర్చు చేస్తుంది. డిపోలు, గ్యారేజీలు, వర్క్ షాపు సౌకర్యాలను 5 వ ప్రణాళికా కాలంలో ఇప్పుడున్న వాటికంటే రెండింతలు చేయవలసి వుంటుంది. ఇందుకు రూ. 6.00 కోట్లు ఖర్చు కాగలదు.

(3) 5 వ ప్రణాళికా కాలంలో అద్యే రూ. 102.00 కోట్ల పెట్టుబడి వ్యయంలో ఈ సంస్థ తన స్వంత వనరుల నుంచి రూ. 55.00 కోట్లు సమకూర్చుకోవాలని ఆశిస్తున్నది. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల నుంచి ఆశించిన విరాళాలు రూ. 41.00 కోట్లు. మిగిలిన రూ. 6.00 కోట్లు బహిరంగ మార్కెట్టులో ఋణాల ద్వారా సేకరించబడుతున్నది.

12. ప్రయాణీకుల సౌకర్యాలు

రాష్ట్రంలో బస్సు స్టేషన్లు, విశ్రాంతి గదులు, హోటళ్ళు, దారి ప్రక్క విశ్రాంతి శాలలు వంటి ప్రయాణీకుల సదుపాయాలను సమాకూర్చడం కోసం ఈ సంస్థ సాలీనా దాదాపు రూ. 4.00 కోట్లు ఖర్చు చేస్తుంది. సంస్థ ఈ మొత్తం తన సొంత వనరులతోను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయాణీకుల సదుపాయాల నిధినుంచి యిచ్చే విరాళం తోను భరిస్తుంది.

(2) ఇప్పుడు నిర్మాణంలో పున్న బస్సు స్టేషన్లు ఆధునిక రూపంలో ఉంటాయి. వీటికి ఉన్నత అర్హతగల వాస్తుశాస్త్రవేత్తలు డిజయిన్ రూపొందించారు. ఆ స్టేషన్ విశ్రాంతి శాలలు, క్లోక్ రూమ్లు, కేఫ్టేరియాలు, దుకాణాలు మొదలైన సదుపాయాలు ఉంటాయి. బస్సు స్టేషన్లలో ఒక భాగంగా దుకాణాలు ఏర్పాటు చేయటం మూలంగా సముచితమైన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ప్రయాణీకులకు ఇతోధికంగా సౌకర్యాలు సమకూర్చేందుకు అదనపు నిధులు సమకూరుతాయి. ఇంతే కాకుండా ఇవి ఆర్థికంగా స్వయంపోషకమై ఉంటాయి. వాణిజ్య రూపాల ద్వారా అదనపు ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకోవడంలో ఇవి తోడ్పడతాయి.

(3) జాతీయం చేసిన రంగంలోను, జాతీయం చేయని రంగం లోను లోగడ దీని విషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించడం జరుగలేదు. అందుచేత దీనికి సంబంధించి ఎక్కువ కృషి జరగడం అవసరం. వీలైనంత శీఘ్రంగా దీనిని నిర్వహించేందుకు ప్రభుత్వం, రోడ్డు రవాణా సంస్థ కూడా అసక్తితో ఉన్నాయి. ఈ కార్యకలాపాలకు అవసరమైన ద్రవ్యం సమకూర్చేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకముగా ప్రయాణీకుల సదుపాయాల నిధిని ఏర్పరచాలని నిశ్చయించింది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన చర్య. ఈ సంస్థ చరిత్రలోను, రాష్ట్ర చరిత్రలోను కూడా ప్రయాణీకుల సదుపాయాలకు సంబంధించి ఇది నూతన అధ్యాయాన్ని ప్రారంభించగలదు.

13. సిబ్బంది సంక్షేమం

ఈ సంవత్సరం సంస్థ ఉద్యోగులు, వారి కుటుంబాల కోసం హైదరాబాదులో 50 పడకలు గల ఆస్పత్రి నిర్మాణాన్ని చేపట్టింది. మరొక ఆస్పత్రి విజయవాడలో కూడా నిర్మాణం కాగలదు. ఢిల్లీ లోని గృహనిర్మాణం, పట్టణ అభివృద్ధి సంస్థ యిచ్చిన రూ. 40 లక్షల రుణ సహాయంతో హైదరాబాదులో సిబ్బంది క్వార్టర్ల నిర్మాణం చేపట్టబడింది. ఇదే విధమైన గృహ నిర్మాణం రాష్ట్రములో రోడ్డు రవాణా సంస్థకు చెందిన ఇతర పెద్ద ప్రధాన కార్యస్థానాలలో కూడా నిర్మాణం చేపట్టాలని కార్యక్రమం రూపొందించబడింది.

14. సిబ్బంది శిక్షణ :

వివిధ స్థాయిల లోని సిబ్బందికి తగిన నైపుణ్యం, అభిరుచి, వైఖరి కలుగజేసే నిమిత్తం వారికి శిక్షణ యిచ్చేందుకుగాను నాగార్జునసాగరు వద్ద సాగరుకు

అభిముఖంగా సుందరమైన పరిసరాలలో సిబ్బంది శిక్షణ కళాశాల ఏర్పాటుయింది. కండక్టర్లు, డ్రైవర్లు, మెకానిక్కులు, సూపర్ వైజర్లు, మేనేజర్లు ఆయా విభాగాల అధిపతులు మొదలైన అన్ని తరగతుల వారికి ఇక్కడ శిక్షణ యిస్తారు. శిక్షణలో సాంకేతిక నైపుణ్యం కలుగ చేయుటకు కాకుండా ప్రజలతోను, ప్రయాణీకులతోను వ్యవహరించేటప్పుడు సిబ్బందిలో వినయశీలత, సద్వర్తన పెంపొందించేందుకు తగినట్లు శిక్షణ కార్యక్రమం రూపొందించబడుతుంది. నిర్వహణ, రవాణా మొదలైన రంగాలలో నిపుణులైన వారి సహాయం కూడా ఈ శిక్షణ కార్యక్రమంలో పొందడం జరుగుతుంది. రవాణా నిర్వహణ, రవాణా కార్యకలాపాలకు సంబంధించి ఆధునిక మైన భావాలను, పద్ధతులను సిబ్బంది తెలుసుకోవటం కోసం ఈ కళాశాల పునశ్చరణ తరగతులు సదస్సులు, మహాసభలు కూడా జరుపుతుంది.

15. స్థానిక పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహం.

ఈ సంస్థ ఇంధనం కాకుండా రూ. 15 కోట్లకు పైగా విలువ చేసే కొనుగోళ్ళను సాలీనా జరుపుతుంది. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో ఇది పెద్దతరహా కొనుగోలు దారు స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నది. సంస్థ చేసే వివిధ కొనుగోళ్ళలో స్థానిక పరిశ్రమల ఉత్పత్తులకు ప్రాధాన్యత యివ్వటం సంస్థ విధానమై ఉన్నది. సంస్థ మొత్తం కొలుగోలు బడ్జెటులో అయిదవవంతు స్థానిక పరిశ్రమలనుంచి చేసే కొనుగోళ్ళకు వర్తిస్తుంది. స్థానిక పరిశ్రమలకు ధరల విషయంలో ప్రాధాన్యత చూపడమే కాకుండా మార్కెటు అవకాశాలను ఉత్పత్తులను నిర్ణయించడంలో కూడా సంస్థ స్థానిక పరిశ్రమకు తోడ్పడుతుంది. ఈ ఉత్పత్తులను తయారుచేయటంలో అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని కూడా అందజేసేందుకు సంస్థమై ఉంటుంది.

16. వై విద్యకరణ :

ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థలో మూడవవంతు యాజమాన్యం పున్న భారత ప్రభుత్వం 1958, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ వియమావళిలోని సంబంధించిన నియమాన్ని సవరించేందుకు సమ్మతించింది. దీనివల్ల అనుబంధ కంపెనీలను నెలకొల్పేందుకు లేదా సంస్థకు అవసరమైన వస్తువుల ఉత్పత్తి చేసే కంపెనీలలో భాగస్వామ్యం పొందేందుకు లేదా ఉమ్మడిగా అట్టి పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసేందుకు గాను సంస్థ తన నికరపు లాభాలలో కొంత శాతాన్ని పెట్టుబడి పెట్టేందుకు వీలు కలుగుతుంది. సంస్థ తన కార్యకలాపాలను క్రొత్త రంగాలకు విస్తృతం చేసేందుకు రాష్ట్రంలో అనుబంధ పరిశ్రమలు నెలకొల్పేందుకు, వాటి అభివృద్ధికి చేయూత నిచ్చేందుకు దీనివల్ల అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అంతే కాదు, తన ముఖ్య అవసరాల విషయంలో సంస్థకు స్వావలంబన శక్తి ఏర్పడుతుంది. సంస్థకు వచ్చే లాభాలు పెరుగుతాయి. అదనపు వనర్లు సమకూరుతాయి. వీటివల్ల సంస్థ తన ప్రధాన కర్తవ్యాలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలుగుతుంది. అనుబంధ పరిశ్రమలు మున్నగు వాటిని నెలకొల్పేందుకు అనుమతి

పొందిన రోడ్డు రవాణా సంస్థలతో మన సంస్థే మొదటిది ప్రయివేటు పారిశ్రామికీకరణ సహకారంతో ముఖ్యమైన ఆటో విడిభాగాలు తయారు చేసే పని చేపట్టే ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో వున్నాయి.

17. ఆభివృద్ధికి అనుగుణంగా ఏర్పాటు

1974-75 అంతానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ 3550 బస్సులతో పెద్దసంఖ్యగా ఆభివృద్ధిచెందింది. దీనికి 62 డిపోలు, 9 డివిజన్లు, 2 పెద్ద వర్కుషాపులు ఉన్నాయి. 30 000 మంది ఉద్యోగులు ఉన్నారు. దేశంలో పెద్ద రాష్ట్రాలలో ఒకటయి, మన రాష్ట్రం అంతటా దీని కార్యకలాపాలు వర్తిస్తాయి. అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంతానికి జాతీయం చేయడం పూర్తి అవటంతో సంస్థకు 6000 మించి వాహనాలు, 97 డిపోలు, 17 డివిజన్లు, 58,000 మంది ఉద్యోగులు ఒక్కొక్క దానిలో 1,500 మంది వని చేసే 5 పెద్ద వర్కుషాపులు వుండగలవు. ఈ సంస్థను ఎంతో పటిష్టంగాను, ఎంతో దక్షతతోను తీర్చిదిద్దే ఉద్దేశ్యంతో, వర్తమానంలోను, భవిష్యత్తులోను ఏర్పడే అవసరాలు దృష్ట్యా స్వయంసంమృద్ధమైన కేంద్రీకృతమైన నిర్వహణ యూనిటు ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు సంస్థ ఆలోచనలో వున్నాయి. ఈ యూనిట్లు ప్రత్యేక వ్యయ లాభాలతో కూడుకున్న కేంద్రాలుగా పరిగణింపబడుతాయి. వాటికి అవసరమైన అధికారాలు, కర్తవ్యాలు అప్పగించబడతాయి. ఈ విషయములో ఇప్పటికే తగు చర్య ప్రారంభమైంది. శ్రేష్ట కార్య నిర్వాహక అధికారులకు, యూనిట్లకు ఎక్కువ అధికారాలు, కర్తవ్యాలు అప్పగించబడినాయి.

18. సమన్వయం ద్వారా ఉత్తమ ప్రయోజనం :

ఈ సంస్థ సర్వీసులను రైల్వేలవంటి ఇతర ఏజన్సీల సర్వీసులతో కట్టుదిట్టంగా సమన్వయపరచడం ఎంతో అవసరం. దీనివల్ల ఒకరు చేసిన పనే మరొకరు చేయటం జరగదు. దుబారా తగ్గించవచ్చును. లభ్యమైన వనర్లను ఉత్తమంగా వినియోగించుకోవటానికి వీలుంటుంది. అందుచేత రైల్వేల సహకారంతో కొన్ని ప్రాంతాల్లో పరుకుల, కర్రలయినర్ల సర్వీసులు ప్రారంభించడానికి సంస్థ ప్రతిపాదనలను పరిశీలిస్తున్నది.

సంస్థ తోర్పులో రైల్వేలతో ప్రతినిధులు ఇద్దరు వున్నారు. ఇంకా పటిష్టమైతే రోడ్డు సమన్వయకరణకు గాను రైల్వే వారు ఏర్పాటు చేసే వివిధ సంస్థలతో పాటు తరహాలలో సంస్థ కూడా తర ప్రతినిధులను పంపాలి. అవసరం అయితే రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఈ విషయాన్ని తగిన అధికార వర్గాల ద్వారా తదుపరి చర్య తీసుకోవాలని భావిస్తున్నది.

19. ఆదివాసీ ప్రాంతాల కొరకు ప్రత్యేక సర్వీసులు :

ఈ సర్వీసుల అమలును అనుసరించిన సంస్థ, రాష్ట్రంలోని ఆదివాసీ ప్రాంతాల్లో బస్సు సర్వీసులు నిర్వహించే నిమిత్తం పథకాల్ని తూపించించింది. ఈ పథకాల్ని అర్హత ప్రకారం గుర్తించి కాకపోయినప్పటికీ కేవలం సేవా దృష్టితో మాత్రమే

అమలు పరచడం జరుగుతుంది 20 లక్షల జనాభాగల అదివాసులు రాష్ట్రం మొత్తం జనాభాలో 4 శాతం ఉన్నారు. వీరు రాష్ట్రం మొత్తం విస్తీర్ణంలోని 10 శాతం గల ప్రదేశాల్లో అక్కడక్కడా నివసిస్తున్నారు.

రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఇప్పటికే అదివాసుల ప్రాంతాల్లోని రూట్లలో 71 బస్సులను నడుపుతున్నది ప్రతిరోజూ ఈ ప్రాంతాల్లో 19,500 లో మీటర్ల సర్వీసులను నిర్వహిస్తున్నది. సంస్థ ఈమధ్యనే 10 పథకాలను ప్రచురించింది. వీటివల్ల ఎక్కువ ప్రాంతాలకు బస్సు సర్వీసులు లభిస్తాయి. 20 బస్సులు ఈ పథకాల క్రింద నడుస్తాయి.

ఈ ప్రాంతాల్లోని రవాణా అవసరాలను ఇంకా పటిష్టంగా తీర్చేందుకు వీలుగా భద్రాచలం వద్ద నిర్వహణ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సంస్థ ఉద్దేశిస్తున్నది కమ్యూనికేషన్ల అభివృద్ధికి అనుగుణంగా ప్రయాణీకుల రవాణా సర్వీసులు ఉండే విధంగా రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఈ ప్రాంతాలకు సర్వీసులకు విస్తరింపజేసే నిమిత్తం తన ప్రణాళికలను ఈ ప్రాంతాలలో రోడ్డు అభివృద్ధి కార్యక్రమముతో సమన్వయపరుస్తుంది.

20. వాణిజ్య, పాంఘిక లక్ష్యాలు :

1950, రోడ్డు రవాణా సంస్థ చట్టం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థను నెలకొల్పడం జరిగింది. విసుల నిర్వహణలో సంస్థ "వ్యాపార సరళి"లో వ్యవహరించాలని ఈ చట్టం తెలియజేస్తున్నది. సంస్థ మనుగడ ప్రజోపయోగ సర్వీస్ గా తన ప్రాథమిక లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చేందుకు సంస్థ సామర్థ్యం రెండూ గూడ సంస్థ వాణిజ్య సరళిలో పనిచేయగల సామర్థ్యంపైన ఆధారపడి వున్నాయి. సంస్థ తన పెరుగుదలకు, విస్తరణకు, రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధిగాను ఇతోధికంగా సహాయపడేందుకు గూడ సంస్థకు తగిన మిగులుపాటి సంపాదన ఉండాలి

లాభార్జనే దీని ధ్యేయమని భావించరాదు. అయితే, ప్రజా శ్రేయస్సు దృష్ట్యా కొన్ని సర్వీసులను నష్టం మీద నడపవలసి వుంటుంది. అట్టి సర్వీసులను నడపాలనే నిర్ణయం ఆ సంగతి గుర్తించి చేయవలసి వుంటుంది. అది ప్రజాసౌకర్యాలకు ఉపయోగపడాలి. ప్రజాసౌకర్యాలకు ఉపయోగపడికుండా నష్టపడటం సరైన పద్ధతికాదు. వాస్తవానికి, ప్రజాశ్రేయస్సు దృష్ట్యానే సంస్థ జిల్లా సర్వీసుల్లోను, నగర సర్వీసులలోను దాదాపు 30 శాతం సర్వీసులను నష్టంపై నడుపుతున్నది.

ఆర్థిక అంతర్వ్యవస్థలో ప్రయాణీకుల రవాణా ఒక భాగం. రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు "అభివృద్ధి" ప్రాంతాలను అభివృద్ధిపరచి వాటికి వాణిజ్యపరంగా

తగిన అవకాశాలు కలుగజేయడానికి ఇది మార్గం ఏర్పరస్తుంది. ఈ సత్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని రోడ్డు రవాణా సంస్థ మునుందు అన్ని కేంద్ర గ్రామాలకు రవాణా సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని సంకల్పిస్తున్నది. ఈ గ్రామాలు రాష్ట్ర దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలలో నిర్ణయించినవై వుంటాయి. రోడ్ల ద్వారా అభివృద్ధి కేంద్రాలతో వీటిని కలిపిన మీదట వాటికి రవాణా సదుపాయం కలుగజేయ బడుతుంది. ఆ విధంగా లోతట్టు ప్రాంతాలకు ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలతో సంబంధం ఏర్పడుతుంది.

సంస్థ పాత్ర - బాధ్యత

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ సేవాపరమైనరీతిగా ప్రయాణ సదుపాయం కల్పించవలసివున్నది. ఈ సంస్థ తన సాంఘిక బాధ్యతను నెరవేర్చవలసివున్నది. అంటే రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలకు కూడా తన సర్వీసులను విస్తరింపజేయటం అవసరం. ఈ విధంగా విస్తరింపజేయడం ఆర్థికంగా గిట్టుబాటు కాకపోవచ్చును. అయినప్పటికీ అట్టి విస్తరణ చేయటం సంస్థ బాధ్యత. సంస్థకు కావలసిన వనరులు కొరత అవుతూ, సామాగ్రి నానాటికీ అధిక వ్యయ ముతో కూడివున్నప్పుడు సంస్థ తనకున్న వనర్లను అత్యధికంగా వినియోగించుకోవలసి వుంటుంది సంస్థ తగిన ప్రణాళికలను రూపొందించి కార్యకలాపాలను చేపట్టవలసివుంటుంది ప్రతి పథకం తనకుతానుగా ఆర్థిక స్థోమత చేకూర్చుకునేదిగా ఉండడమే కాకుండా, తగినంతగా మిగులు ద్రవ్యాన్ని సమకూర్చేదిగా ఉండటం అవసరం. దీనివలన ఆర్థికపరంగాకంటే సాంఘికంగా ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఉన్న కార్యకలాపాలకు కావలసిన ద్రవ్యము సమకూర్చడానికి వీలుపడుతుంది. అందుచేత ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థ సువ్యవస్థితంగా పనిచేస్తూ స్వావలంబనశక్తిగల ఆర్థిక వ్యవస్థగా పెంపొందాలి. తగిన మిగులు నిధులను ఇది సమకూర్చుకునే స్థోమతను సంతరించుకోవాలి. తన వనర్లను ఇనుమడింపజేసుకోవాలి. అప్పుడు ఈ సంస్థ దక్షతతో తన సేవా బాధ్యతను నిర్వహించగలుగుతుంది.

ఈ సంస్థ తన వాణిజ్యపరమైన ఆశయాలను తద్వారా సాంఘిక లక్ష్యాలను నెరవేర్చేందుకు తగిన సాధన సంపత్తిని సమకూర్చుకోవాలి. ఈ అవసరానికి అనుగుణంగా సంస్థ తన ప్రణాళికలను, కార్యకలాపాలను తీర్చిదిద్దుకోవాలి.

ఈ సంస్థ శీఘ్రగతిని అభివృద్ధిచెందుచున్నది. లాభాలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం, క్రిందటి సంవత్సరంలో కూడా సంస్థ మంచి ఫలితాలను సాధించింది. వీటన్నింటినీ పరిశీలించినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ తనపై ఉంచిన గురుక్షర బాధ్యతను తప్పక నిర్వహించగలదని, రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి అత్యధికంగా దోహదం చేకూర్చగలదని దృఢంగా విశ్వసించవచ్చును.

జె. చొక్కారావు,

వ్యవసాయ, రవాణా శాఖల మంత్రి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ నిర్వహణ

వరుస సంఖ్య	వివరాలు	1972-73	1973-74	వాస్తవాలు 1974-75 (డిసెంబరు వరకు)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

I బస్సుల వివరాలు

(ఎ) సొంత బస్సులు	2665	3014	3542
(బి) అధీనంలో ఉన్న బస్సుల నగటు సంఖ్య.	2316	3665	3075
(సి) పెడ్యూళ్ళ నగటు సంఖ్య	2113	2648	2725
(డి) నడుస్తున్న బస్సుల నగటు సంఖ్య	2054	2460	2743
(ఇ) వాడుకలో వున్న బస్సుల శాతం	88.09	92.31	89.20
(ఎఫ్) వాహనాల వినియోగం (రోడ్డు వైసి బస్సు ఒక్కంటికి కిలోమీటర్లు)	269.88	296.12	303.30
(జి) నగటు చెల్లింపు బరువు (బస్సు ఒక్కంటికి సీట్లు)	49	49	50

II బస్సుల నిర్వహణ

(ఎ) వాడుకలో వున్న బస్సుల సంఖ్య	2054	2460	2745
(బి) ప్రయాణీకుల సంఖ్య (అక్షలలో)	3594.69	4682.03	4204.00
(సి) ప్రయాణాలపై రాబడులు (రూ. అక్షలలో)	2713.42	3900.67	4017.28
(డి) ప్రయాణాలపై రాబడులు (కిలోమీటర్లు ఒక్కంటికి వైసలలో)	188	152	176
(ఇ) పెడ్యూలు కిలోమీటర్లు (అక్షలలో)	2196.45	2694.27	2371.23
(ఎఫ్) నడిపిన కిలోమీటర్లు (అక్షలలో)	1985.13	2315.71	2230.00
(జి) బస్సుల నిర్వహణ సామర్థ్యం (శాతము)	90.88	97.08	96.15

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(హెచ్) రోజు ఒక్కంటికి తీసుకు వెళ్లిన ప్రయాణీకుల సంఖ్య (లక్షలలో)	9.85	12.88	15.29	
(ఐ) రోజు ఒక్కంటికి నడిపిన కిలోమీటర్లు (లక్షలలో)	5 44	7.17	8.29	
(జె) రోజు ఒక్కంటికి వెరళి సంపాదనలు (రూ. లక్షలలో)	7.63	11.25	14.84	
(కె) రోజు ఒక్కంటికి వాహనాల పన్ను (రూ. లక్షలలో)	1 36	1.77	2.29	
III. ఆర్థిక ఫలితాలు.				
(ఎ) మూలధనం పెట్టుబడి (రూ. కోట్లలో)	27.71	32.42	34.24	
(బి) (i) వెరళి ఆదాయం (రూ. లక్షలలో)	2786 03	4105 81	4080.87	
(ii) కిలోమీటరు ఒక్కంటికి సంపాదన (పైసలలో)	141.26	156 95	179 00	
(సి) (i) నిర్వహణ ఖర్చులు (లక్షలలో)	2961.80	3766.51	3855 89	
(ii) కిలోమీటరు ఒక్కంటికి వ్యయం (పైసలలో)	150 17	144.00	169.00	
(డి) (i) నికర లాభము (రూ. లక్షలలో) (—)	175.77	333.80	224.98	
(ii) కిలోమీటరు ఒక్కంటికి లాభము (పైసలు) (—)	8.91	12.95	10 00	
(ఇ) వెరళి సంపాదనతో నిర్వహణ వ్యయం నిష్పత్తి (శాతము)	106 31	91.75	94.49	
(ఎఫ్) పెట్టుబడితో టర్నోవరు నిష్పత్తి (శాతము)	100.54	126.63	119 18	
(జి) టర్నోవరుతో లాభాల నిష్పత్తి (శాతము) (—)	6.31	8 25	5.51	
(హెచ్) మూలధనం పైన ఆదాయం రేటు (శాతము)	—	12 90	11.76	